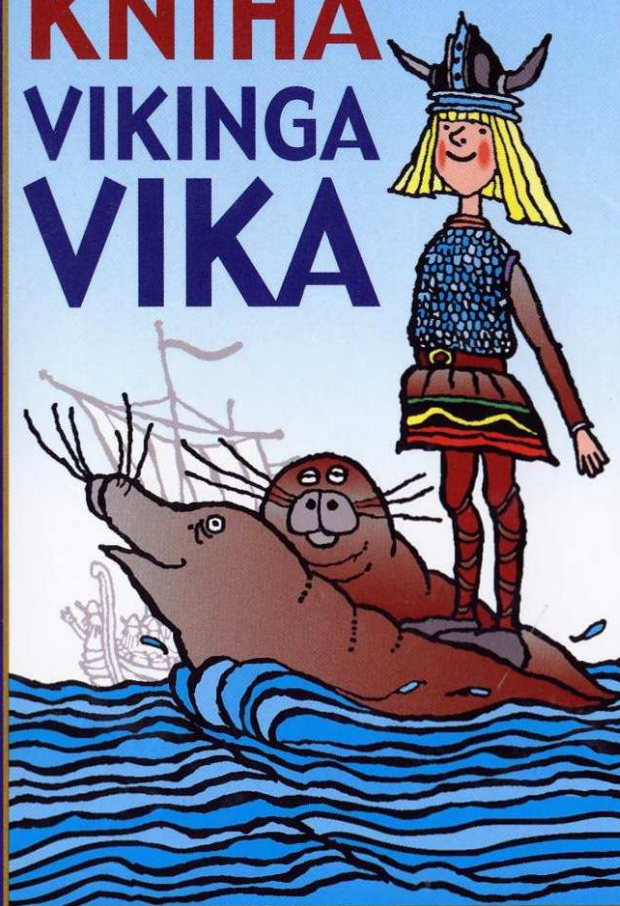

DRUHÁ Runer
KNIHA Jonsson
VIKINGA
VIKA

ALBATROS

Runer Jonsson

DRUHÁ KNIHA VIKINGA VIKI

ALBATROS

Viking Vike králem
Viking Vike v zemi Mávinků
Viking Vike a Divousové

Ze švédštiny přeložil Josef Ohryzek

© Runer Jonsson, 1966,1967,1969
Illustrations © Ewert Karlsson (EWK), 1966,1967,1969
Published by arrangement with
Kerstin Kvint Agency AB, Stockholm, Sweden
Translation © 1977, Josef Vohryzek – heir, 2006,
c/o AURA-PONT Praha

www.albatros.cz

ISBN 80-00-01859-4

Viking Vike králem

Vike se bojí o uši

Halvar z Flaku zatoužil po nových dobrodružstvích. Byl už ve Francích, v Anglicku a v Dánsku. Teď se chtěl podívat na ruskou zemi, aby mohl připojit ke svému jménu přízvisko Cestovatel.

Halvar Cestovatel. To má hned jiný zvuk!

Nepřál si nic víc, než aby Vike jel s ním. Jinak by bylo všechno nanic. Vike byl nepostradatelný v tísnivých situacích a při každé větší šlamastyce. Myslelo mu to, až kolem něho jiskry létaly. Proto ani tolik nevadilo, že byl malý.

Ale Vike jako naschvál odmítal. Vyhýbal se nebezpečí, jak se dalo, a kašlal na slavné činy. Když se vikingové z Flaku pyšnili svými činy, jen se jim smál. A ten poštiváček si přitom nedal ani ruku před ústa!

„Statečný nejsem a ani být nechci,“ opakoval Vike. „Učinil jsem totiž důležitý objev. Když je někdo moc a přespříliš statečný, chybí mu právě tolik na rozumu. Vždycky je to tak.“

„Ale něco bys tam uviděl!“ pokoušel ho Halvar.

„To ano, protože mám oči na šťopkách,“ řekl Vike. „Jenže vy, vikingové, máte často klapky na očích.“

„A leccos by ses doslechl!“ dotíral Halvar.

„To ano, protože mám uši na svém místě,“ řekl Vike. „Jenže spousta vikingů se vrací domů bez uší.“

„Ty zlověstný havrane!“ prohodil Halvar.

„Když si myslíš, že jedeš jen za zábavou, nebudeš mě potřebovat,“ dodal Vike.

„Ale ano,“ opáčil Halvar, „jsi moc dobrý při smlouvání. Chceme směnit zboží s dobrým výdělkem.“

„Tak to nezapomeň na zkoušku molů a rzi,“ radil mu Vike. „A ať Gorm do každé z mincí kousne. Má pevné a neprožrané zuby.“

„Tak ty s námi nepojedeš?“ podívoval se Halvar.

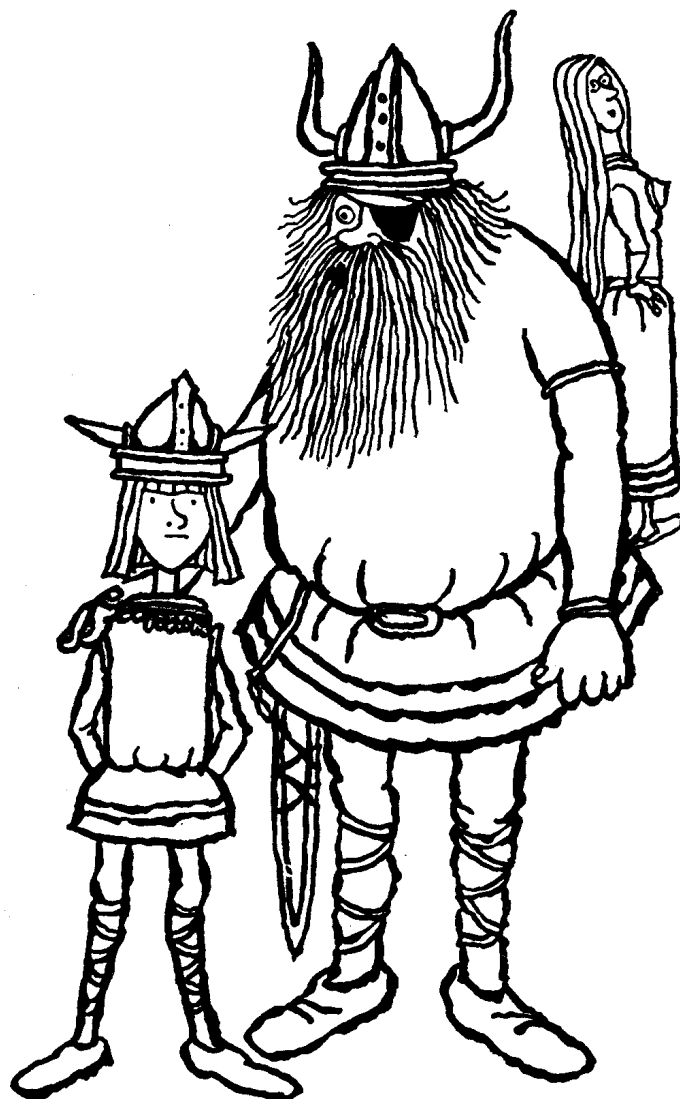
„Ne, nepojedu,“ řekl Vike.

„To zůstaneš doma?“ divil se Halvar.

„Jako bys mi myšlenky četl,“ odpověděl Vike.

„Vyspi se na to!“ namítl Halvar.
 „To jsem už udělal,“ řekl Vike. „Prasklo na to pár nocí.“
 „Ne, ale víš co,“ řekl Halvar. „Stejně si pořád myslím, že si to ještě rozmyslíš.“
 Jenže to rozzlobilo matku Ylva.
 „Vždyť toho chudáčka malýho umoříš!“ zasyčela.
 „Že umořím?“ zeptal se Halvar dotčeně. „Chci jen vědět, na čem jsem. Když mluví pořád sem a tam.“
 „Vike ví, co chce,“ řekla Ylva. „A už mlč!“
 „To je nespravedlivé,“ zafňukal Halvar s pláčem na krajíčku. „Já starý, osamělý a opuštěný otec. Nic horšího se člověku nemůže stát.“
 Při těch slovech Vike samozřejmě změkl.
 „Když se dostaneš do nějaké šlamastyky, můžeš mi dát vědět,“ řekl.
 „To je od tebe milé,“ dodal Halvar unaveně. „Jenže přinejmenším pojedem až do Holmgardu. A poslat ti zprávu sem, na to je potřebí přinejmenším třicet dní a stejně tolik jich budeš potřebovat na cestu tam. A to je moc, dostaneme-li se opravdu do zlé situace. Co když mě například zavraždí ve spánku? To přijdeš určitě s křížkem po funuse.“
 „V takovém případě přijde každá pomoc pozdě. Ale co kdybyste to zkusili s nočními strážemi? A ostatně zpráva dojde dřív než za třicet dní.“
 „Jak to,“ vykládal Halvar. „Rovnou cestou se tam přece nedostanem!“
 „Vy ne, ale já počítám se vzdušnou cestou“ řekl Vike.
 „Podívejme, no to je něco jiného,“ připustil Halvar.
 Nato se však zamyslel a zachmuřil se.
 „Co to blábolíš?“ řekl. „Vzdušnou cestou, letem ptáků? Odkdypak máš křídla?“
 „Používám křídla druhých,“ vysvětloval Vike.
 „Jakpak to?“ Halvar na to. „Křídla druhých! Jak můžeš mluvit takové nesmysly? Ubožáčku! A to je můj jediný syn! A já jsem jeho jediný ubohý otec!“
 „Jen klid, klid!“ řekl Vike. „Spoléhám na své domácí holuby!“
 „Jdou na mne mdloby, mdloby na mne jdou, když tě poslouchám. Tví domácí holubi! Kampak se s nimi chceš dostat?“ mlel Halvar svou.

*„Kdepak,“ řekl Vike,
jedťe si beze mne!“*

„Ale daleko,“ řekl Vike. „Posílám po nich zprávy.“

„Čím dál tím hůř,“ naříkal Halvar. „Holubi přece nemluví. Asi máš na mysli papoušky, jenže ty tu ve Flaku nemáme.“

„Tak teď poslouchej!“ řekl Vike. „Holubi touží hrozně po domově. Ať je vypustíš kdekoliv, vrátí se domů do holubníku. Už jsme to vyzkoušeli se Svenem z Body. A jeden přiletěl domů až z Birky.“

„To mi nepomůže! Já musím do Holmgårdu, a ne do Birky,“ namítl Halvar.

„Birka nebo Holmgård, to je fuk. Holubi cestu najdou. A co uděláš, když ti je půjčím a ty se dostaneš do nějaké šlamastyky?“ zeptal se Vike.

„Když nebudu mít co jíst, zakroutím jim krkem. Alespoň bude něco k snědku!“ řekl Halvar.

„Ach jo, táto!“ vykřikl Vike. „teď dobře poslouchej a přemýšlej! Ulme a já se vyznáme v runovém písmu. Ulme bude s tebou. Napíše runy kusem uhlu na kousek látky. Svítá ti?“

„Trošku,“ řekl Halvar. „A ty pak na mou památku postavíš runový náhrobní kámen. Napíšeš na něj, že já, nejstatečnější ze všech Sveů, jsem padl v boji. To je od tebe hezké. Ale co bude s pomocí, té se nedočkám?“

„Počkej,“ Vike na to. „Přivážeš ten kousek látky na nohy jednomu z holubů. A ten odletí domů s Ulmovou zprávou. A já pak za tebou zajedu a zachráním tě.“

„Teď to kolem tebe zase zajiskřilo! Jú, samá jiskra. Člověka to málem oslní! Tedy to je ale vypočítavost! Ty jsi učiněná perla!“ dodal Halvar hrdě.

„No tak vidíš,“ řekl Vike spokojeně.

Halvar však pro jistotu přemýšlel ještě chvíli.

„Ne, ne,“ řekl za okamžik. „Žádná perla, žvanil jsi! Řekněme, že ten holub doletí za den domů. Jenže ty budeš na cestu k nám potřebovat třicet dní. Pořád tu máme těch třicet dní!“

„Pojedu, jak rychle to jen půjde,“ řekl Vike.

„Nejrychlejší jsou lodi,“ pravil Halvar na to. „A ty potřebují na cestu třicet dní.“

„Pojedu s Hjalmarem a s Huldou,“ řekl Vike. „S oběma svými cvičenými tuleni! Ti jsou rychlejší!“

„Cvičení tuleni! Blázníš?“ zeptal se Halvar.

„Co bych bláznil,“ řekl Vike. „Pojedu jako blesk!“

*To byl ale nápad –
z Vikovy přilby
jiskry jen létaly!*

„Nestačím tě sledovat,“ pravil Halvar stísněně.

„Taky mě nemusíš sledovat,“ řekl Vike. „Protože ty už, pokud vím, v Holmgårdu budeš! Z toho musíme přece vycházet!“

„Máš pravdu, z toho musíme vycházet,“ řekl Halvar. „Jenže ty se tam nedostaneš! Hjalmar a Hulda – hloupost! Chceš jet na tuleních? Nebo snad umějí táhnout člun?“

„Ani jedno, ani druhé,“ pravil Vike. „Ale i když na nich nepoježu, přesto si tuleně osedlám.“

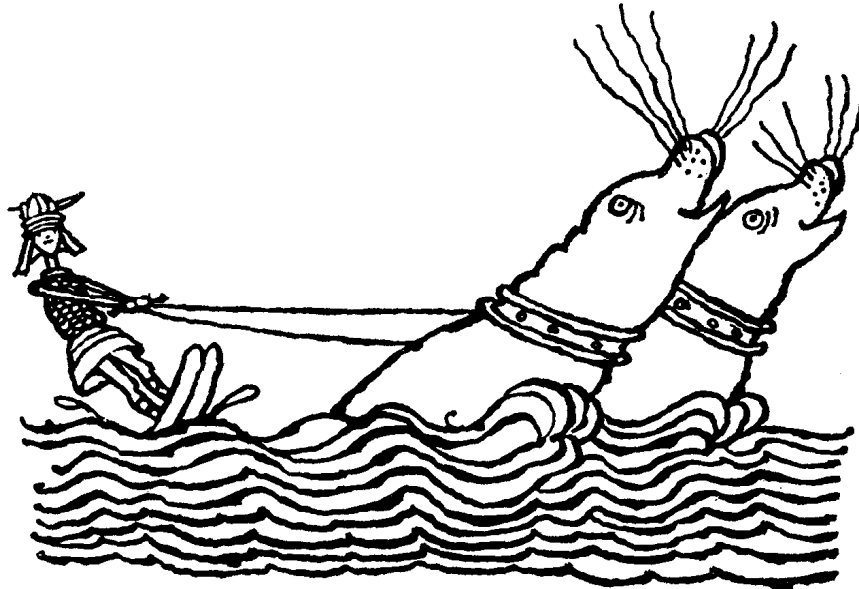
„Jsi nemocný, blouzníš!“ řekl Halvar. „Kdo to jakživ viděl, sedlat tuleně, koně se sedlají, to ano, ta velká zvířata, co řehtají!“

„U koní je to obvyklejší, ale Hjalmar a Huldu můžu taky osedlat,“ pravil Vike.

„Ne, ne, už to neopakuj!“ vzdychal Halvar. „Proč muselo takové neštěstí postihnout právě mne? Nejlepšího vikinga, jakého znám!“

„Utiš se,“ řekl Vike. „Znám Hjalmar a Huldu odmalička, ještě když byli malými tuleňátky. Zkoušeli jsme to pěkně pomaloučku a opatrně. Postroje mají heboučké vycpávky z prachového peří a tam, kde dosedají na tělo, jsou ho dvě vrstvy. A já skoro nic nevážím.“

„Ale na to, jaký jsi mrňous, až dost,“ řekl Halvar. „Ale co potom, až je osedláš? Postavíš se na vodu a dáš se táhnout? To si budeš muset about pořádně velké boty!“

„Načpak!“ odvětil Vike. „Pojedu na lyžích, to je přece jasné!“
„Že ty máš spalničky,“ řekl na to Halvar. „Nebo že by zarděnky nebo plané neštovice? Na lyžích se přece jezdí v zimě, nebo ne? Půjdeš ke dnu! A já se o tebe vždycky tak strachoval!“
„Díky za péči!“ řekl Vike. „Jenže jezdím dobře, a čím rychleji jedu, tím pevněji na nich stojím.“
„Po nose, to jo!“ řekl Halvar. „A do Holmgårdu je to nejméně sto mil. Nejdřív přes velká moře a potom po řekách. A to s těmi lyžemi, to bych rád viděl! To zní jako výmysl!“

Vike slíbil, že to předvede. A tak spolu zašli k jezeru Flake. Zamával otěžemi a tuleni hned přispěchali. Hjalmarovi a Huldě se rozzářily tlamy v úsměvu a plavali přímo k němu. Docela rádi vklouzli do postrojů. Potom si Vike připevnil lyže.

A jak se rozjeli! Rychleji než kůň i člun!

Halvar byl z toho celý bez sebe. Mnohokrát zavřel a otevřel oči, než uvěřil, že ho zrak nešálí.

Vike zářil a tuleni jásal. Občas prudce zatočili nebo trhli, aby ho vyzkoušeli. Ale Vike stál zpříma, učiněná nádhera – až do okamžiku, kdy Hjalmar svedl Huldu k tomu, aby se pěkně hluboko potopili. Při tom sletěl Vike samozřejmě ze svých prkýnek!

Trochu se zlobil a tuleni se naoko zastyděli a zakrývali si oči ploutvemi. Ale hned nato se zase pochechtávali.

Vike objel třikrát jezero, které mělo kolem dokola půl míle.

V tu chvíli byl Halvar na syna i na tuleně pyšný.

„Jsou nejrychlejší,“ řekl Halvar, „a taky nejvytrvalejší. Ani se nezadýchali.“

„Klidně předhoní vikingskou loď,“ řekl Vike. „I kdyby měla napjaté všechny plachty a pomáhala si vesly.“

„Kdo by to do těch tuleňů řekl,“ zubil se Halvar. „Ovšem, měli dobrého učitele. Moudrého syna, který nezapře svého otce.“

„Díky, díky,“ pravil Vike.

„Tak jo, tak to se mohu se svými druhy vydat do Holmgårdu,“ pravil Halvar.

„Jen jed'te! Nebudu s Hjalmarem a Huldou daleko. Rychlejší cesta, kratší cesta!“ dodal Vike.

„Cesta je přece vždycky stejně dlouhá!“ zauvažoval Halvar.

„Ale ne, když ji měříš časem,“ řekl Vike. „Nové vikingské lodi

plují rychleji nežli staré. Mají také víc plachet. A nové vozy s párem koní a s voji, s těmi to ubíhá. A teď – teď máme tuleně! Dva dny místo třiceti. Vzdálenosti se zmenšují, svět se scvrkává!“

„Mluvíš jako učenec, a co řekneš, sedí,“ řekl Halvar.

„To se ví, jde o čas, a ne o míle,“ dodal Vike

„A na to jsi přišel úplně sám?“ zeptal se Halvar.

„Čestné slovo, sám!“ řekl Vike.

„No, vždyť říkám, je to výhoda, když člověk zdědí nadání!“
připojil se Halvar.

Vike odstrojil Hjalmaru a Huldu a každému dal za odměnu velkého sledě. Úklonou poděkovali a zamávali na rozloučenou.

Halvar se vracel domů mlčky a zamyšleně.

Potom si odkašlal.

„Ať to vezmu tak či onak, nepojedeš s námi do Holmgårdu?“
zeptal se.

„Už jsem řekl, že nepojedu,“ odvětil Vike.

„Já vím, já vím, jen jsem se chtěl zeptat,“ zabručel Halvar.

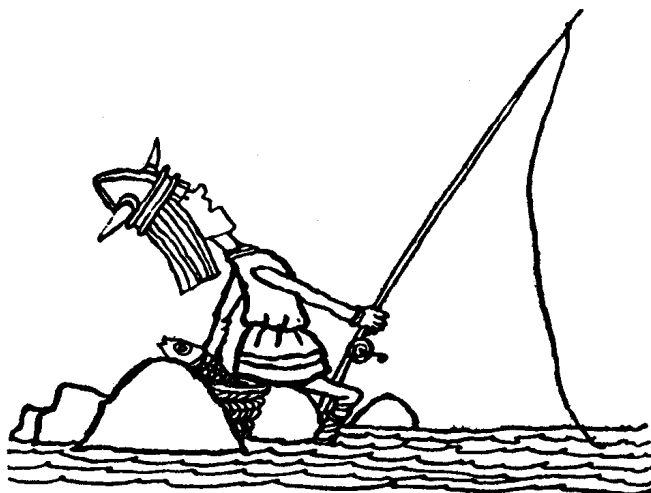
Vike zachraňuje

Vikingové z Flaku odjeli. Měli tři lodi, dobré zbraně a tisíce cenných kožešin na výměnu.

Muži byli v dobré náladě a tlachali o slavných činech, jež na ně čekají. K tomu neměli nikdy daleko.

Doma ve Flaku čekal Vike zprávu. Právem se obával, že na sebe nedá dlouho čekat. A když přišla, byly to samozřejmě zprávy zlé. Často se díval po holubovi.

Jinak bylo nezvykle krásné léto s dobrým počasím na koupání. A Vike se mnohem raději koupal ve flakeském jezeře, než se střetával s

nebezpečím v Gardarike.

Vyrobil si novou udici, lepší, než byla jeho stará. Krásně se prohýbala a dohodil s ní daleko.

V každém případě měl celý měsíc sám pro sebe.

Potom však holub přiletěl. Viděl ho už zdaleka. Mířil si to rovnou k holubníku.

Hrome, řekl si, už je to tady! Co jiného mohu očekávat než starosti a nepříjemnosti?

Ulmův kousíček látky bylo na holubově noze dobře vidět. Vike rozvázal opatrně provázek, vzal lístek do ruky a četl:

*Daleko široko, jaký to běs,
nikde tu vůkol nižádný les.
Z otce tvého otrok bude,
k jídlu nám nic nezbude.
Nářek a bolest vládne,
však Haraldsborg nepadne.*

Ulme byl skald a trochu domýšlivý, jak básníci obvykle jsou. Neuměl srozumitelně vyslovit, jak se věci mají. Samozřejmě se musel udělat důležitým svými verši.

„To jsme se toho dověděli,“ řekl Vike a ukázal mamince Ylvě ten kousíček látky. „Že je tam málo lesů – co z toho mám vyčíst?“

„To se Ulmovi podobá,“ řekla Ylva. „Hlavně že se mu to rýmuje.“

„A proč by měl být tat'ka otrokem?“ podívoval se Vike. „Že by to mělo něco společného s tím nedostatkem dříví?“

„Jediná rozumná věc, že se alespoň zmínil o Haraldsborgu. Ten leží kus za Holmgårdem. Zřejmě přepluli jen moře a kousek cesty po řece. K cíli mají ještě daleko.“

„Jestli tam vůbec někdy dojedou,“ dodal pochybovačně Vike. „Ale tak jako tak se tam musím cobydup vydat. Jistě jsou na tom zle a budou celí netrpěliví.“

„To jsou vždycky a rychle,“ dodala Ylva. „Ale dávej na sebe pozor a na tuleně taky. Hjalmar mívá někdy bláznivé nápady. Drž se spíš Huldy! Na ženské je vůbec vždycky větší spolehnutí.“

Maminka Ylva mu připravovala chleby na cestu. Vzala to nejlepší, co měla na obložení, a namazala mu je tlustě máslem. Zabalila mu ty obrovské krajíce do koženého váčku a pověsila ho

Vikovi na kožený řemínek kolem krku. Musel mít volné ruce, aby mohl pořádně chytit za opratě.

Vike převezl z flakeského jezera ve své káře tuleně k mořskému zálivu. Potom jim nasadil postroje. Tuleni si spolu vesele povídali a nadšeně vdechovali mořský vzduch. Voněl dálkami! Hjalmar s Huldou měli z té změny velikou radost.

„Tak pojedeme,“ řekl Vike a připevnil si vodní lyže.

Ylva s ostatními ženami mu zamávaly na rozloučenou.

„Dávejte na sebe dobrý pozor!“ volaly za ním. „A vraťte se i s našimi mužskými. Jsou to tůlpasové, ale zimní večery by bez nich byly dlouhé!“

Hjalmar a Hulda nasadili hned od začátku rychlé tempo. Zabrali pořádně a líbilo se jim to. Celý den bez odpočinku plavali. Pak je ale rozbolely ploutve.

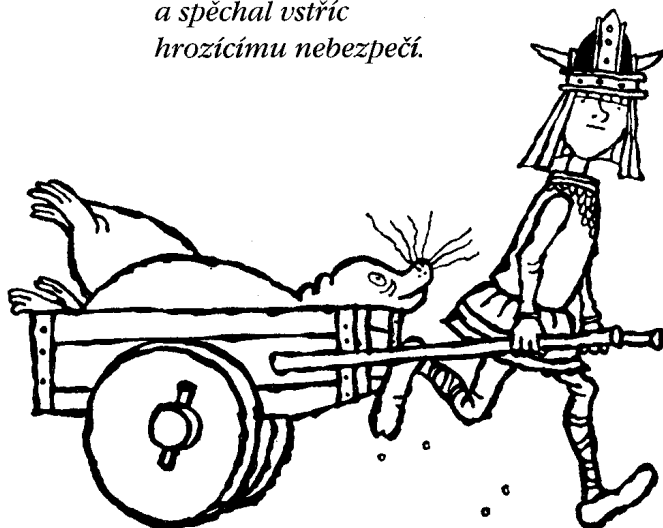
A Vika brněly nohy.

Všichni tři přenocovali na skalnatém ostrůvku v moři. Spali dlouho a probudili se odpočinutí.

Tuleni plavali i celý příští den. Přeplavali velké moře ještě před setměním.

„Zbývá nám už jen pár hodin,“ řekl jim Vike. „Komu čest, tomu

*Vike naložil tuleně
a spěchal vstříc
hrozícímu nebezpečí.*

čest!“

Hulda se nad tou pochvalou přest'astně usmívala a Hjalmar se párkrát udeřil ploutvemi do prsou. Doslova se pýchou nadýmal.

A pak ulehli na pobřežní skaliska a ve chvílce usnuli.

Třetího dne pokračovali po řece. Čtvrthodinku po deváté byli u cíle. Konečná na řece se jmenovala Haraldsborg. Haraldův hrad, podle krále Haralda, který sem přišel první ze všech Sveů. Ale žádný hrad tu nebyl. Ten si asi postavil jen v myšlenkách. Naplánoval toho tolik, ale málo proměnil v čin, ten dobrý král Harald. A tak to bylo ostatně s celým jeho rodem.

Vike objevil brzy lodi z Flaku, ležely vytaženy na břeh. Spatřil také muže, který vyhledal samotu a hořce plakaje vysedával na břehu.

Byl to Halvar.

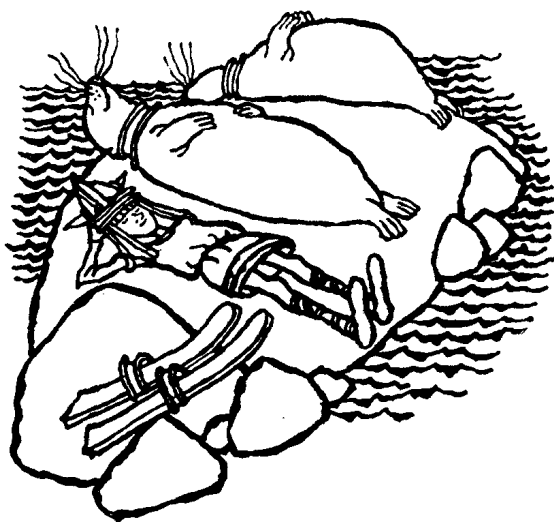
Vike se k němu přiblížil a zakryl mu rukama oči.

„Hádej, můžeš třikrát!“ pronesl Vike.

A Halvar přestal plakat.

„Něžný hlásek, myslím, že ho dobře znám. Že by to byl opravdu...? Ne, ne, to jsem si jen bláhově namlouval. To přece nemůže být Vike? Holub přece ještě nedoletěl, jak by to mohl můj syn tak rychle stihnout?“

„Ale ano, taťko, jsem to já,“ řekl Vike. „Mám radost, že tě zase

*Vike, Hjalmar
a Hulda chrápali
o závod.*

vidím, jen škoda, že jsi tak smutný.“

„Opravdu jsi to ty!“ pravil Halvar radostně a obrátil se k němu.
„Vike, můj jediný syn, který vydá přinejmenším za deset!“

Stiskl Vika v náručí, až ho to málem zbolelo. A taky Vike ho ze všech sil objímal.

Doma ve Flaku se často škorpili, ale Vike věděl, že lepšího tátu by nenašel.

„To snad není možné...?“

„Ale ano, kdo jiný!“

skočil mu do řeči Vike.

„Tak a teď,“ pravil Halvar hrdě, „musíme svolat ostatní. Než by řekl švec!“

A už vytruboval, že to bylo na míle slyšet. Nikdo nedovedl křičet hlasitěji než on, ale to proto, že měl doma ve Flaku na starosti požární troubu. A tohle bylo jistě jeho první radostné zatroubení po dlouhé době.

Vikingové z Flaku už přibíhali. Ale měli schlíplé uši a byli celí skleslí. Hleděli do země, vzdychali a jen naříkali.

„Ho, ho, dobří lidé!“ řval Halvar. „Brady vzhůru, vypněte své dvojité brady, Vike je tu! Slyšíte, Vike je tu!“

Všichni napřímili záda a zvedli hlavy. Byli překvapení, ale měli radost.

„Vike je tu, Vike je tu!“ zaznělo naráz ze sta hrdel.

Mužové museli nějak projevit svou radost. Vyhazovali přilbice vysoko do vzduchu. Bili štítem o štít. A dělali dlouhé skoky.

Dokonce i ten věčně zapšklý Tjure vyrazil tu a tam veselý výkřik.

„Jsme zachráněni!“ ječel Snorre. „Vike je mezi námi!“

„Vike přišel!“ křičel Gorm. „Nebezpečí pominulo.“ Věděli, že Vike se dá hned do přemýšlení.

Vike je zachránil z většího počtu neštěstí, než se mohli dopočítat.

Ulme však postoupil vpřed, nafoukl se, že si ani na nos neviděl.

„Je tu jen díky mému poselství,“ řekl velkodušně. „Není-liž pravda, Vike? Že to byla krásná báseň?“

„Byla, byla, přímo úžasná,“ přitakal Vike. „Přesný počet slabik a všechno jaksepatří. Ale mohl jsi toho sdělit víc a myslet méně na verše.“

„Jak to?“ zeptal se Ulme dotčeně. „Dozvěděl ses přece všechno. Například to, že daleko široko, jaký to běs, nikde tu vůkol nižádný les! Přesně tak, jak to je! Jen se rozhlédni, jestli jsem neměl pravdu!“

„Ale ano,“ řekl Vike a rozhlédl se kolem dokola, „opravdu je tu pomálu lesa. Jen bych chtěl vědět, co z toho plyne?“

„Obvykle přece chápeš rychle,“ řekl Ulme. „Bez lesa nejsou kuláčata. To je snad jasné jako slunce.“

„Jistě, jistě,“ řekl Vike. „Ale proč se měl stát Halvar otrokem a vy zemřít hlady? Přece se neživíte jehličím?“

„To ne,“ řekl Ulme, „ale bez kuláčat z kmenů se nikam nedostanem. Řeka tu končí a k další je to daleko. Potřebujeme kuláčata, abychom po nich mohli přesunout loď.“

„To je pravda,“ řekl Vike, „ale v nejhorším případě jste se mohli

vrátit. Proč byste museli být otroky a zemřít a takové věci?“

„To je tak,“ doplnil Ulme, „možná že jsem to do té zprávy nedostal. Ale je tu hromada zlých Island'anů, co na nás číhají. Vykáceli ten les jen proto, aby nás zdrželi. A vrátit se taky nemůžem. Jsou připraveni zahradit nám cestu velkými balvany.“

„A kruci!“ pronesl Vike. „Mizerové!“

„Jo, jo,“ řekl Halvar. „Největší ničemové, jaké jsem kdy viděl!“

„A právě oni vyhrožovali, že udělají z Halvara otroka,“ řekl Ulme. „Tak jak jsem to napsal.“

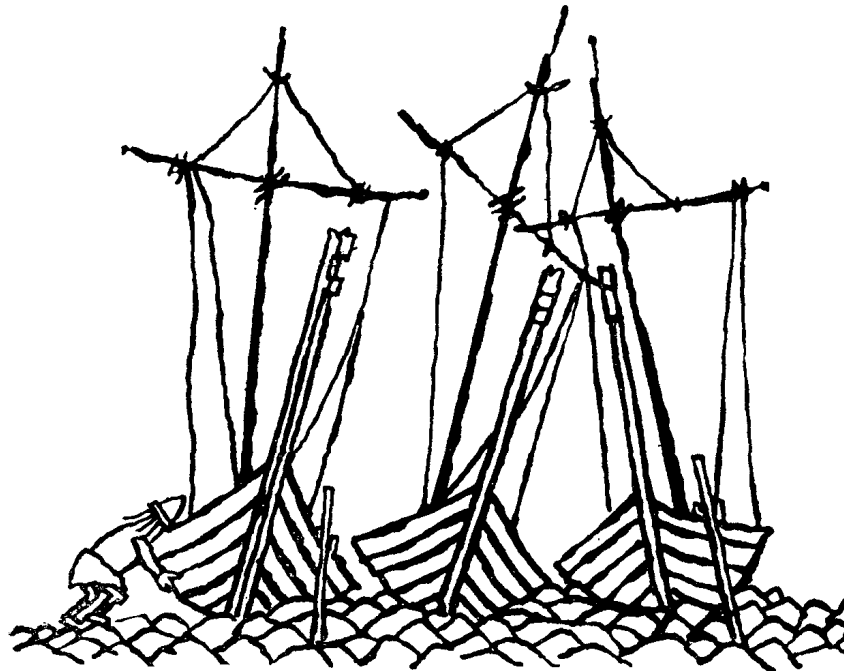
„Jo, jo, je to tak,“ doplnil Halvar. „A zbytek že povraždí.“

„Říkají,“ vykládal Ulme, „že my ostatní se ani za otroky nehodíme. Ani na to prý ne. Že prý jsme takoví ubožáci, že bychom si ani na jídlo nevydělali.“

„A to jako my, krásně stavění chlapi,“ řekl Tjure. „A zvlášť já.“

„A to jsou prý ze severu jako my,“ dodal Halvar mrzutě. „Člověk by je mohl málem pokládat za příbuzné.“

„A co jich je,“ dodal Tjure. „Na každého z nás připadne pět Island'anů.“

„A taky mají delší luky,“ připojil Halvar. „A sami jsou také velcí. Mají dlouhé nohy a dlouhé paže a dlouhé hlavy a dlouhá záda.“

„A taky mají dlouhé zadnice,“ doplnil Tjure. „Nejdelší, jaké jsem kdy viděl.“

„A taky jsou dlouhozrací,“ přidal Snorre.

„To by už mohlo o těch délkách stačit,“ uzavřel Vike.

„Jo, jo,“ povzdychl Halvar. „A nedá se s tím nic dělat.“

„Kdybychom tak měli klády,“ řekl Ulme, „mohli bychom odtlačit naše lodě. V noci, když ti mizerní Islandané spí.“

„Protože spí tvrdě,“ dodal Halvar. „Jsou přesvědčeni, že nás mají v pasti.“

„To je ale mrzuté, že nemáme klády,“ pravil Vike.

„Hrome, teď se dáš do nářku ještě i ty. Že se zase rozbřečím,“ řekl Halvar.

A také se hned do pláče dal. Brečel jako uštvaný vlk.

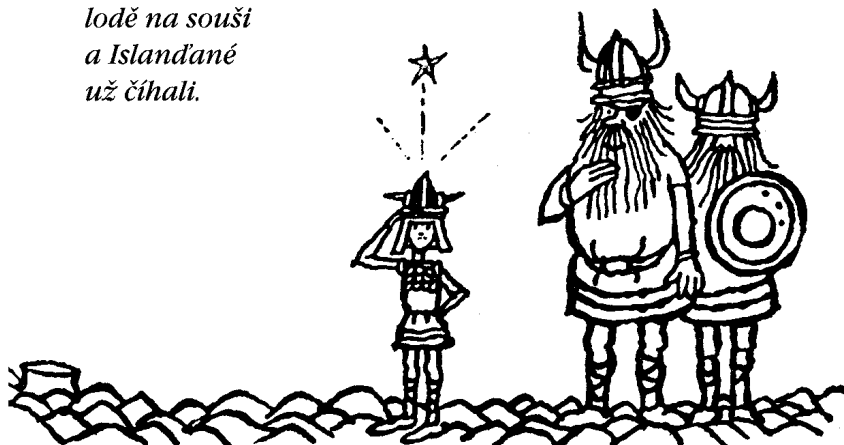
„Ovládej se!“ prosil Vike. „Když děláš takový rámus, nemohu přemýšlet.“

„V tom případě budu zticha, když musíš přemýšlet,“ řekl Halvar. „Tu a tam musíš zajiskřit!“

A Vike opravdu jiskřil.

Téměř hned dostal extrovní nápad. Kolem něho se snášel doslova déšť jisker.

*Vike musel namáhat
mozek, protože měli
lodě na souši
a Islandané
už číhali.*

„Fouká to pořádně,“ řekl po chvíli.

„To jo,“ Halvar na to, „na téhle vykácené mýtině je mimořádně větrno. Ale nepřišel jsi sem snad proto, abys nám kázal o počasí.“

„A navíc fouká i ve správném směru,“ dodal Vike. „vítr jde od severu a my máme namířeno na jih.“

„Dáme se snad odfouknout?“ zeptal se Tjure rozmrzele. „Uprostřed souše?“

Byl zklamán a v takové situaci bývají nazlobení ještě nazlobenější.

„To se ví, že se dáme odfouknout,“ pravil Vike. „Máš zcela pravdu. Víš co, Tjure? Vlastně jsi docela chytrý chlapík.“

„No, no,“ řekl Tjure naladěně, „samozřejmě že mám nadání. Jsem nadaný a prima chlap. To je všeobecně známo.“

„Odkdypak?“ zeptal se Snorre lživě.

„Dáme se odfouknout,“ přerušil je Vike chvatně, „a loď vezmeme s sebou. Dovedete si představit, jak budou Island'ani koukat?“

„Teď mluvíš hlouposti,“ řekl Halvar zklamaně. „Máme si vzít s sebou loď? Odletíme i s loděmi, to bych chtěl vidět! Možná jsi přemýšlel moc tvrdě.“

„Ale kde,“ řekl Vike. „Přiměřeně. Doufám, že máme ještě ty lehké, jemné kožešiny? Pár tisíc kusů?“

„Samozřejmě,“ řekl Halvar. „Je to přece naše zboží pro směnný obchod a tady, pokud vím, jsme ještě čas na obchody neměli. Ale ty kůže ti nepomohou!“

„Nejen mně, ale i tobě,“ řekl Vike. „Ty kůže zachrání kůži i tobě. Jestli jsi ovšem nezapomněl doma provazy?“

„To se ví, že ne,“ řekl Halvar. „Provazů máme dost, abychom mohli balit kůže v patřičném počtu. Abychom na směnném obchodu více vydělali.“

„A abychom ukryli ty nejhorší kůže,“ dodal Tjure. „Leží až úplně uvnitř v balících!“

„Drž klapačku, Tjure!“ řekl Halvar.

„Máme kůže, vítr a provazy,“ řekl Vike. „A všeho víc než dost. No tak!“

„Počkej chvíli,“ řekl Halvar. „Podíváme se, jestli to souhlasí. Co z těch koží, větru a provazů bude?“

„Z koží a provazů budou draci,“ řekl Vike. „Přidej k tomu vítr a

bude z toho vzdušná pout'."

„Nebo třeba," připojil Halvar, „dítě, které si z nás dělá legraci! Taková trošička všeho!"

„Když nechceš, nevěř!" řekl Vike. „Ale máme mezi sebou mistra drakaře. Nikoho menšího než samého Snorra! Pamatuješ se na toho draka, kterého mi vyrobil k narozeninám? To byl drak ze všech draků nejdrakovatější."

„Fakt, docela se podařil," prohodil Snorre. „Byl to jeden z mých lepších."

„To už něco znamená," řekl Vike. „Byl z jemňoučké a slaboučké a lehoučké kůže. Máme s sebou taky takové?"

„Nejlepší zboží," pravil Halvar. „Počítali jsme s nimi pro Holmgård."

„Ale úplně uprostřed balíků je samý šmejda," dodal Tjure.

„Drž klapačku, Tjure," řekl Halvar.

„Pamatujete se na ten den, jak to strašně foukalo?" zeptal se Vike.

„Aby ne," Halvar na to. „Ylva z toho omdlela a mně se třásla kolena dobrých čtrnáct dní. Odletěl jsi nám s tím narozeninovým drakem do lesa."

„Můj ty světe, strach jsem měl tenkrát jaksepatří," řekl Vike. „Ale nakonec jsem přistál docela prima. Chytil jsem se nohama za špičku smrku a sklouzl jsem dolů."

„Naštěstí pro Snorra!" řekl Halvar. „Ale stejně to ještě nechápu. Copak ty, takový skrček, ty ses vznesl snadno. Ale většina z nás jsou těžké váhy. To poletíme všichni najednou?"

„Nejen my, ale i loď," pravil Vike. „Ale to se rozumí, o to víc draků budeme potřebovat. Dejte se všichni do práce. Snorre ví, jak na to, ukáže vám to. Budeme vyrábět draky ve velkém."

Vikingové z Flaku vzhůru do povětří!

Práce šla od ruky. Muži měli pochybnosti, ale spoléhali na Vika. Když je z té šlamastyky nevytáhne on, nedokáže to nikdo. A jeho nápady byly tím lepší, čím byly hmatatelnější.

Snorre kontroloval důkladně draka za drakem, tak jak mu je po dokončení podávali.

Hned jak byl drak schválen, přivázali ho k některé z lodí. Nakonec na nich bylo tolik draků, že lodi vypadaly strašně divně. Když se zvedl vítr, nadzvedaly se o vlasek ze země. Proto muselo vzít pár chlapů za provazy a přibrzdit je.

Najednou se vynořil hlouček Island'anů. Zastavili se a zírali na flakeské vikingy – ovšem z příčného odstupu.

Samozřejmě, jeden z podnáčelníků se musel za každou cenu dělat důležitým.

„Jen si hrajte,“ řekl sebevědomě, „pokud na to máte ještě čas!“

„Taky si říkáme,“ opáčil Vike. „Díky, žes nám to dovolil.“

„Hrome, copak jsem nelida?“ řekl Island'an. „Však se za chvíli pobavíme víc, až se do vás pustíme.“

„Nemohl bys nám říct blíže, kdy to jako bude?“ zeptal se Halvar stísněně. „Snad to nemá zatím tak naspěch?“

„To se ví, že ne,“ pravil náčelník, „nejdřív musíte trochu změkknout. Vyhladovíme vás, máme to dobře spočítané. Vám zásoby brzy dojdou, ale my máme masa a placek dost. Až vám dojdou síly, vyřídíme vás s menší námahou.“

Nato diváci odešli. Potom vyprávěli svým krajanům, že z flakeských chlapů se staly zase děti. Zřejmě je to dílo strachu.

S draky a loděmi byla stále větší starost. Polovina Halvarových mužů se rvala a zápasila s provazy. Druhá polovina však vyráběla další a další draky.

Potom je Vike konečně spočítal.

„Dostatečný počet,“ prohlásil spokojeně. „Už jich je dost, aby nás unesli, a nás je taky dost, abychom je mohli řídit. Souhlasí to do puntíku.“

„A jak se dostaneme dolů?“ zeptal se Halvar. „Když už se vůbec dostaneme nahoru?“

„Maličkost,“ řekl Vike. „Snižíme počet draků tak, jako snižujeme počet plachet. Až budeme chtít sestoupit, budeme klidně a opatrně stahovat draka za drakem. Tak jemně přistaneme. A teď pozor – startujeme!“

Dal znamení a muži uvolnili naráz provazy.

A skutečně! Všechny tři lodi se vznesly rázem do vzduchu!

Draci táhli! Provazy a kůže vydržely! Vítr byl příznivý!

Byl to prazvláštní pohled.

Tři lodě s plnou posádkou prořizly nízko plovoucí mrak. A pak se objevily znovu v sluneční záři na druhé straně!

A to už všichni muži z plných hrdel volali: hurá! Bili štítem o štít a za tohoto radostného rámusu zamířili vikingové z Flaku k jihu.

Vtom se však přihnali v sevřeném šiku Island'ané. Opravdu jich bylo pětkrát víc! A každý z nich řval vztekem, když spatřil loď vysoko v povětrí. Spousta si jich kousala palce, až z nich tekla krev. Jiní zase vysílali své šípy za odlétávajícími.

Žabaři! Šípy nedoletěly ani do poloviny vzdálenosti. Dopadaly o kousek dál k zemi, kde po nich chňapali rozzlobení bobři. Ti zase nemohli strávit, že Island'ané zpustošili les!

Pár mužů, zaslepených hněvem, vyšplhalo na kopce a návrší. Natahovali se po lodích, napínali se, seč mohli!

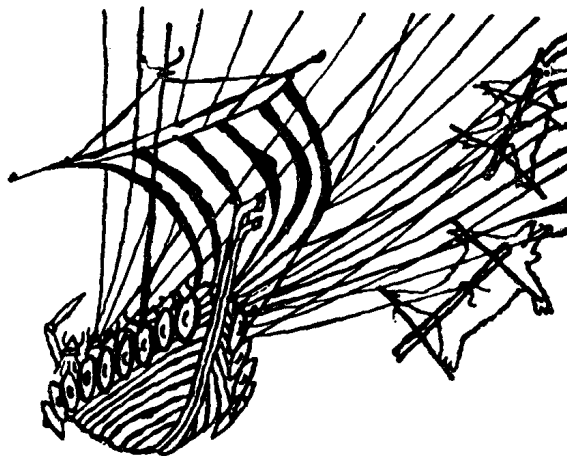
Jak to bylo směšné a prostoduché! Flakeští se smáli a řehtali. Dělali na Island'any dlouhé nosy.

Vike jim však řekl, ať takových hloupostí nechají. Nebudou-li se chovat jako lidi, už víckrát jim nepodá pomocnou ruku!

„Jaktěživo jsem něco podobného nezažil!“ řekl Halvar udiveně. „Ovšem rád bych věděl, kde přistaneme. Zdá se, že skončíme až někde u Rudého moře. A tam je moc horko, tam se svými kůžemi obchod neuděláme. Nemohli bychom, Vikíčku, zastavit v Holmgårdu?“

„Samozřejmě,“ řekl Vike, „kdekoliv se nám to bude hodit. A jak to provedeme, jsem již řekl.“

„Říct, to ještě neznamená uskutečnit,“ odpověděl Halvar. „A nebud' moc domýšlivý, když toho o drakovém letu víme tak málo. Zdá se mi, že jsme zůstali viset ve vzduchu.“

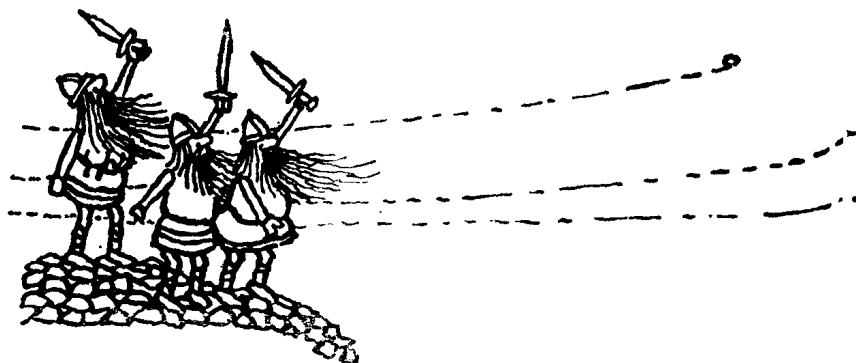

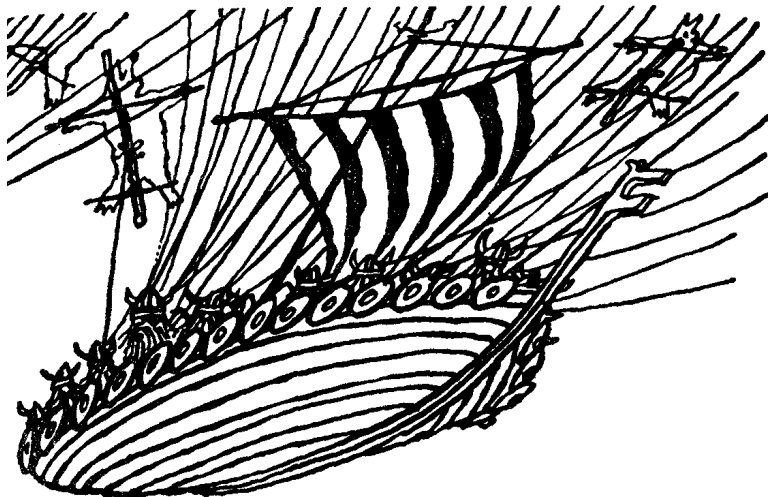
„Zcela správně, táto,“ pravil Vike. „Ale výpočty souhlasí! A teď provedu něco, z čeho budou mít lidé užitek a prospěch. Proč bychom nemohli namalovat mapu, když jsme tak pěkně nahoře? Nikdo neměl nikdy lepší příležitost. Představ si, vidět jezera a hory a řeky takhle pěkně svrchu. Stačí to jen narýsovat!“

Vzal do ruky kus uhlu a kus kůry z velikánské břízy. Namaloval vodu a zemi a lesy a města, všechno pěkně po řadě a po pořádku a ve správné vzdálenosti od sebe.

Učený a zcestovalý skald Ulme mu pomáhal se jmény. Města značil malými kolečky, vodu vlnovkami, lesy spoustou malých křížeků a hory trojúhelníky špičkou nahoru. A u velkých, nebezpečných močálů namaloval Vike lebku s hnáty jako varování.

To byla první mapa Seveřanů. Zvýšila úctu k nim – a bylo to

zapotřebí! Sveové byli většinou pokládáni za slaboduché a zaostálé lidi.

Jenže Vikova mapa měla takový úspěch, že později byla používána při všech cestách na východ.

Dovolil totiž i jiným, aby si ji obmalovali.

„Důležité objevy,“ pravil, „si nemá člověk nechávat jen pro sebe, a také ne jen pro svou zemi. Když jsou objevitelé lakomí, jde vývoj všude pomaleji vpřed. Ale když se o své znalosti podělí, dozví se zase na oplátku i něco od druhých. A tak je to lepší pro všechny!“

Jenže muži si mysleli, že v tom zachází příliš daleko.

Náskok je předstih, říkali si.

Právě tak to ještě dnes říká řada hlupáků.

*Vál dobrý vítr,
lodě letěly povětrím
a Islandané
řvali vzteky.*

Když se vdáli objevily Holmgårdské věže a věžičky, vydal Vike rozkaz. Muži stahovali draka za drakem.

Pod nimi tekla široká řeka. Na ní loď přistála. Udělalo to pořádně cák, ale všechno šlo jako na drátku.

„To jsme nemohli pokračovat až k cíli?“ namítl věčně nespokojený Tjure nakvašeně. „Takhle budem muset nejméně půl míle veslovat.“

„Zdá se, že ano,“ řekl Vike. „Jenže v Holmgardu nejsou zvyklí se dívat na létající dračí lodě. A kdyby utekli strachy do lesa, neměli bychom s kým obchodovat.“

Ted' však dostali vikingové z Flaku strašný hlad. Už před odletem zhlitli poslední zásoby suché stravy, co měli z domova. A na mýtině nenašli divočinu, kterou by si mohli obohatit jídelníček.

A vzdušná cesta jen zvýšila jejich chuť k jídlu.

Tjure reptal a říkal, že určitě zemřou hlady, než dorazí na místo. Ne že by chtěl někomu dávat vinu, ale všichni přece vědí, že Halvar odpovídá za jídlo a pitnou vodu.

Přidali se i další slova schopní muži. I oni měli za to, že zemřou hlady a že musí dostat hned jíst, vem kde vem.

Řeka však byla veřejnou dopravní cestou a už dávno z ní vylovili všechny ryby. V blízkosti bylo vidět jen neúrodné vřesoviště.

Jedinou věcí k snědku v celém okolí bylo stádo divokých koní. Pár chlapů se k nim neohrabaně pokoušelo přiblížit, ale vysmáli se jim lidé i koně.

„Poslyšte!“ pravil Tjure slavnostně. „Poslyšte poslední slova v mém životě! Kdokoli z vás, kdo se náhodou vrátí domů do Flaku, nechť vyřídí pozdrav mé ženě! Řekni jí, že nakonec jsem jedl své staré, zašívané punčochy! A také jí řekněte, že Vike stál vedle mne a díval se na to. On a taky jeho táta, náčelník!“

„Fuj, jak ty to líčíš!“ řekl Vike. „Neunikl jsi Island'anům? A nevidíš snad, co to tu mám?“

„Ale vidím,“ řekl Tjure. „Kus provazu. Obyčejný, pitomý provaz, který k ničemu, ale vůbec k ničemu není!“

„To si myslíš ty, prosím!“ špitl Vike. „A co je tady tohle?“

„Obyčejná smyčka,“ řekl Tjure. „Obyčejná hloupá smyčka, která je právě tak k ničemu! Říkám ti na to *pchá*! A ještě jednou *pchá*!“

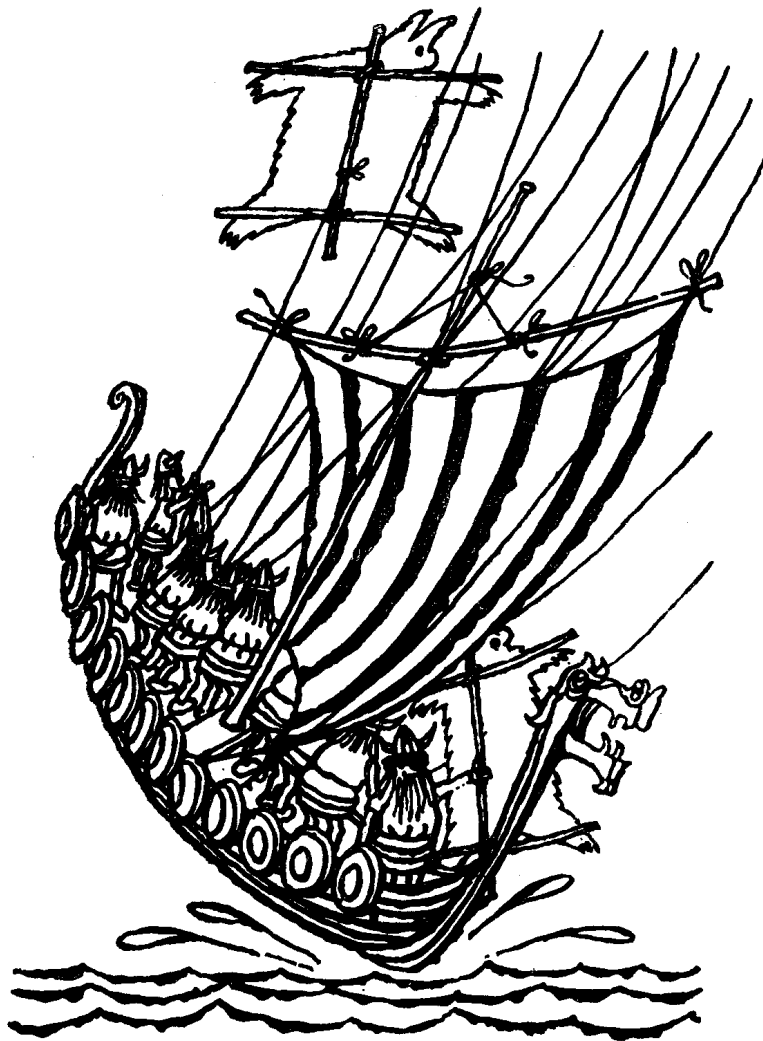
„Jen si říkej *pchá*,“ řekl Vike. „Tahle smyčka je taky past!“

„Potřetí *pchá*,“ řekl Tjure. „Na smyčku moc nedám, když jde o koně. Koně musíš nejdřív dohnat, chlapče!“

„Nebudu ho honit,“ řekl Vike. „Hodím smyčku. Tvoří s provazem jeden celek. Provaz je ocasem smyčky. Hodím provaz a chytím koně za krk do smyčky. Totiž, chci říct – když to vyjde.“

„Aha, když to vyjde,“ řekl Tjure. „Jestli se chceš zesměšnit ještě

*Lod' přistála
s mohutným cáknutím.*

víc, tak jen klidně pokračuj. Kůň uteče a bláhový Vike tu bude stát se svěřenýma ušima.“

„Nebo s koněm ve smyčce,“ dodal Vike.

„Žvásty,“ řekl Tjure. „Koně jsou silní a umějí nějak utíkat.“

„Házel jsem smyčkou už dřív,“ řekl Vike. „A taky se mi to dařilo. Samozřejmě že jsem slabý Bude mi s tím muset pomoci nějaký silný chlap!“

„Zdá se, zdá,“ dodal Tjure laskavěji. „Ano, a má-li to být zvlášť silný chlap, pak se hlásím! Když tak hezky prosíš!“

„Promiň mi laskavě,“ řekl Vike. „Ale spíš jsem myslel na Gorma. Je flakeským mistrem v přetlačování, ale ty, Tjure, jsi byl vyloučen pro podvádění! – Nepřišel bys sem, Gorme?“

„Samo sebou,“ řekl Gorm. „Jenže ani nevím, jak to myslíš.“

„Nevadí, Gormíčku,“ řekl Vike. „Ukážu ti to. Stačí, když nepovolíš a pořádně se zapřeš nohama. Protože je pravděpodobné, že kůň potáhne na svou stranu. Ukážeš, kdo je nejsilnější z celého Flaku!“

„Když jde o sílu,“ řekl Gorm, „jsem tím pravým mužem já. A ostatně, nezvítězil jsem jenom ve Flaku. Stal jsem se v zimě celostátním mistrem na sněmu v Birce. A na to jsem řádně pyšný.“

Vike provedl dlouhý a dobře vypočítaný hod. Ale hned jak se smyčka stáhla, musel za to vzít Gorm. Kůň ho pár metrů odtáhl. Potom však Gorm naštěstí našel pár velkých balvanů a o ně se vzepřel. Gorm držel a kameny držely a kůň byl polapen.

V té chvíli Halvara přemohla otcovská pýcha a začal se trochu moc naparovat.

„Pár mužů,“ pravil, „pár zvlášť nadaných mužů má syny, kolem nichž létají jiskry. A jedním z nich jsem já a tím jiskřícím synem je Vike. My dva jsme vůbec zřejmě nejnadanější dvojice pod sluncem.“

„Vy dva?“ optal se Tjure zlomyslně. „Pokud vidím, na jednom z vás vůbec nezáleží.“

Po tomhle popošel Halvar k Tjurovi a dali se v zápas. Když Tjure ležel už pět minut na lopatkách, poprosil o milost a Halvar ho pustil.

„No tak?“ zeptal se Halvar. „Co jsme my dva, já a Vike, za dvojici?“

„Ve dvojici jste dva,“ řekl Tjure.

Halvar se s tím spokojil. Tjure ho přece požádal o milost. A Halvar byl hodný chlap.

Vikingové z Flaku jedli koňské biftečky a brzy se cítili opět řádně

posilnění. A hned si začali namlouvat, že se nikdy kvůli ničemu nezneklidňovali. A nadlouho že nemůže takové chlapíky nic zkrušit. A teď že by rádi do Holmgardu. Tam že žijí Sveové, jejich potomci, a že by bylo dobré, aby tedy poznali, jací chlapíci žijí ve staré vlasti.

„A za kůže,“ řekl Tjure, „musíme dostat dobře zapláceno. A když se nebudou mít k tomu, aby nabídli dobrou cenu dobrovolně, postarám se, aby se jim rozvázaly jazyky.“

Ale než se muži vydali na další cestu, podívali se ještě jednou na smyčku a provaz.

„Jak vidíte,“ pravil Vike, „je to moc jednoduché a není to nic, s čím by se mohl člověk chlubit. Mělo se na to přijít už dávno. Obyčejná, hloupá smyčka a obyčejný, hloupý provaz. Že, Tjure?“

*Proti Gormovi,
nejsilnějšímu
muži z Flaku,
cválající divoký
kůň nic nezmohl.*

Tjare však mlčel.

„Pokud jde o mne,“ pravil Ulme slavnostně, „nazval bych tuto dlouhou smyčku největším vynálezem hned po pluhu.“

Moudrý Torkel vyzve Vika

Přišli k Holmgårdu v dobré pohodě a přátelsky naložení. Bydleli tu přece Sveové. Určitě je pozvou dál a budou jim poplácávat po zádech a nabídnou jim pečivo.

Jenže kolem města byla zeď. A za ní stáli mohutní válečníci s rozčepýřenými kšticemi a divokými vousisky.

„Slyšte, dobří přátelé!“ vzkřikl Halvar vesele. „Přicházejí vaši blízcí příbuzní z Flaku!“

Nějaký náčelník se vysoukal z brány.

„Máš pořádný pupek,“ řekl a bylo to jako studená sprcha. „Učinná hora špeku! Ale pootoč teď všechny ty své brady a břicha o půl otočky, abys měl záda směrem k městu. A až to uděláš, koukej, ať zmizíš!“

„Jak to myslíš?“ zeptal se Halvar napůl uraženě a napůl překvapeně. „To bych přece mířil pryč od Holmgårdu?“

„Pochopil jsi správně!“ řekl náčelník. „Protože o příbuzenstvo nestojíme. Nikdo tě nezval!“

„Má to snad znamenat, že nejsme vítáni?“ podivil se Halvar.

„Přesně tak,“ řekl náčelník. „Rádi vás popoženem mrakem šípů. Pak už nebudete muset víc váhat.“

„Fuj, jak nepřívětivé,“ řekl Halvar. „Chtěli jsme s vámi jen trochu poobchodovat.“

„Chtěli jste, podívejme!“ řekl náčelník. „Jenže tady se staráme o obchodování sami a sami určujeme ceny. Čím víc zboží, tím nižší ceny. Takže se nám to vůbec nehodí! Tak, a teď nohy na ramena! Jeden jako druhý!“

„Příbuzenstvo je vždycky nejhorší,“ řekl Ulme.

„Zdá se, zdá,“ dodal Halvar. „Musíme se o tom poradit. Vike a my ostatní, co se vyznáme.“

Ale právě v té chvíli se objevil nádherně oděný muž. Měl také důstojné vzezření. Náčelník se mu hluboce uklonil.

„Šel jsem kolem,“ řekl muž, „a slyšel jsem vaše řeči. Jmenuji se Torkel a jsem tady v Holmgårdu králem. Mám přízvisko Moudrý.“

Mé plné jméno jest Torkel Moudrý. A kdybyste hledali sebevíc, se stejně váženým jménem byste se nesetkali.“

„Jmenuji se Halvar,“ řekl Halvar, „a jsem náčelníkem ve Flaku. Mé jméno je rovněž známé a proslavené.“

„Ale tady ne,“ dodal Torkel. „A jediné, co něco znamená, je to, co si myslím já a pár dalších králů. Zvláště pak já.“

„K čertu,“ prohlásil Halvar přemýšlivě. „Ale tam, kde mě znají, tam mě taky rádi vidí.“

„U vás na zápraží, to snad,“ řekl Torkel. „Jenže v Holmgårdu jsi nula. A slyšel jsi, co říkal můj náčelník o našem obchodu. Mohl bych tě nechat hned vyprovodit. Jenže se teď trochu nudím a to mění situaci.“

„Jistě,“ řekl Halvar. „Jen nás vpust' dovnitř, budeme ti vyprávět o životě ve Flaku. Dějí se tam veselé věci.“

„Moulo,“ řekl Torkel. „Co je mi, prosím tě, po takové díře, jako je Flake. Mně – největšímu v Holmgårdu!“

„Ale máme skvělého žaludkomluvce,“ řekl Halvar přemlouvavě. „Jo, pravda, říká se taky břichomluvec, nebo že mluví plícemi. Jistě tě zabaví. Jmenuje se Snorre.“

„Blbost,“ řekl Torkel. „Břichomluvců mám už po krk. Jediné, co by stálo za řeč, by byl šachista. Máte-li nějakého dobrého, může se se mnou utkat. Partičku bych si dal moc rád. A až dohrajeme, můžete jít!“

„S nepořízenou?“ zeptal se Halvar nakvašeně.

„No, hm,“ řekl Torkel. „Jedno vám mohu slíbit. Když vyhraje váš hráč, můžete tu obchodovat po libosti.“

„To zní líp,“ řekl Halvar.

„Tohle mohu klidně slíbit,“ pravil Torkel. „Porážím Byzantince a Bulaky a Chazany hlava nehlava. Tak jsem dobrý.“

„Hrom aby do toho,“ řekl Halvar. „Ale zkusíme to.“

„Ale musíte dát taky něco v sázku,“ rozhodl Torkel. „Když váš člověk prohraje, bude všechno vaše zboží na výměnu mé!“

„V takovém případě bychom dávali v sázku moc,“ řekl Halvar. „Máme spoustu nádherných koží.“

„Budou se hodit,“ řekl Torkel, „nedělej si starosti. Stejně bych si vaše zboží mohl klidně a beze všeho vzít. Mám víc mužů a víc šípů. A troška rozruchu by mě pobavila.“

„Budiž, jak si přeješ,“ řekl Halvar chvatně. „Říkáš si, že jsi v šachu dobrý?“

„A jak,“ řekl Torkel. „Jsem mistrem v Holmgårdu a v okolí. A nejen to. Jsem také všeruským mistrem a to už něco znamená, protože v ruské zemi umí hrát šachy každý“

„Jsi opravdu tak dobrý?“ podivil se Halvar zneklidněně.

„Ano, tak dobrý,“ řekl Torkel. „Fanfáru pro mne!“

A hned nastoupilo dvanáct mužů v krásných, vyšívaných oděvech. Měli krásné trumpety a na nich visely vyšívané praporky s nápisem: TORCEL!

Muži se postavili do řady a zatroubili ze všech sil fanfáru.

„To je ten správný zvuk!“ prohlásil Torkel spokojeně. „Tak má být oslaven všeruský mistr!“

„To je toho,“ pravil Vike a postoupil po bok Halvarovi. „Já jsem juniorský mistr ve Flaku!“

Nato se Torkel vesele rozchechtal.

*„O příbuzné
nestojíme,“ řekl
Halvarovi náčelník.*

„To je prdlačka,“ řekl. „Juniorský mistr ve Flaku! S čím to na mě chodíš?!“

„Však se uvidí,“ řekl Vike. „Možná je to víc, než si myslíš! Fanfáru pro mě, pro juniorského mistra z Flaku!“

A Halvar uchopil svou obrovskou požární troubu z domova. A zatroubil na ni tak bučivý skřek a rozvřzaný tón, že si musel Torkel strčit prsty do uší.

Velké hejno kajek vyděšeně vzlétlo.

„To je správný zvuk!“ řekl Vike. „Tak se vzdává pocta juniorskému mistru z Flaku! A dávej si pozor na své koně, až se pustíme do hry. Jen tak tě varuji!“

Řekl to proto, aby Torkela trochu vyvedl z míry.

„Hlupáku!“ řekl Torkel. „Mě nebudeš učit, o koně se bojí nejvyšší začátečníci. Ale jen klid! Položím je pro jistotu vedle šachovnice. Jen tak, z bezpečnostních důvodů!“

„A co naše bezpečnost?“ zeptal se Vike. „Co když vyhraju já?!“

„Nikdy jsem neporušil dané slovo,“ řekl Torkel Moudrý. „Když vyhraješ, může si Čalvar obchodovat podle chuti!“

„Žádný Čalvar, ale Halvar,“ řekl Halvar dotčeně. „Halvar, smím-li prosit.“

„Počkej s tím,“ řekl Vike.

A nato se na něco vyptával Ulma, který jako skald a básník měl dobré znalosti historie, zvláště králů.

„Ano,“ zašeptal Ulme, „samozřejmě že má Torkel i špatné stránky, a pár jsme jich už viděli. Ale slovo drží. Říká se to v Birce a tam ho znají. Můžeš to zkusit, Vikíčku, uvidíme, co z té šachové partie vzejde.“

„Nemáme co ztratit,“ řekl Halvar. „Protože Torkel nám může sebrat kůže tak jako tak. Ale máš kondici, Vike? A proti komu jsi to ve Flaku hrál?“

„Proti Björnovi a Fritiofovi,“ odpověděl Vike. „Jsou dobří a mají pěknou šachovnici.“

„To je pravda,“ pronesl básník Ulme. „Každé druhé políčko je stříbrné a každé druhé je ze zlata.“

„Björk a Fritiof mají všech pět pohromadě,“ rozhodl Halvar. „Když jsi je porazil, je tu naděje.“

Ale přesto se smutně a dlouze díval na kůže, které jeho muži právě přinášeli dovnitř.

„Jsem pašák!“
řekl Torkel.
„Fanfáru!“

Velké utkání

„Jdem na to,“ řekl Torkel Vikovi. „Vždycky hrajem v sále pro slavnostní hostiny. Ten má největší prostor na přemýšlení. Ale vy ostatní z Flaku, vy zůstanete venku!“

Halvar se však vzmužil a rozzlobeně dupl o zem.

„Půjdu se svým synem,“ řekl rozhodně. „Je nezletilý!“

„Dostatečný důvod,“ uzavřel Torkel. „Tak pojď s sebou!“

„A já jsem nejlepší Vikův přítel,“ řekl pohnutlivě Snorre.

„Tak dobře, další muž!“ řekl Torkel. „Ale to by mohlo stačit.“
Jenže Ulme se tvářil hrozně důležitě.

„A co já?“ zeptal se. „Jsem předním básníkem ve Flaku a navíc i v mnoha dalších krajích. Tohle je něco pro mne. Jistě to bude skvělá partie. Ať zvítězí kdokoli, musí se o tom složit píseň.“

Jeho slova měla na Torkela podivuhodný účinek.

„Ty jsi básník?“ řekl s hlubokou úctou v hlase. „Hm, to je jiná! Básníky stavím vysoko nad ostatní lidi. Samozřejmě jsi vítán!“

„Dík za ta slova!“ řekl Ulme. „Ted' vím, že jsi stejně moudrý jako tvé jméno.“

„Ale mám jednu podmínku,“ řekl Torkel.

„Poslouchám!“ řekl Ulme.

„Když jsi už tady,“ řekl Torkel, „můžeš tu sebrat víc látky než jen tu o šachové partii. Můžeš docela klidně složit pár pěkných kousků o mém vladařském umění. O velikánech se musí obyčejným lidem něco nabásnit. Jinak by na ně lid zapomněl, i kdyby byli sebeskvělejší. Poslechnu si, co dovedeš!“

„S radostí!“ pravil Ulme.

A již recitoval:

*Torkel veliký a moudrý
oslaven budiž dnes,
jak Odin a Loke lstivý,
šachu on velmistr jest!*

„Ano,“ řekl Ulme domýšlivě, „to je spatra jen taková malá ukázka na ochutnání.“

„Při Torově kladivu!“ vybuchl Torkel. „Ty jsi ale opravdu chlapík. Taková krásná a obsažná báseň – a úplně bez přípravy! Budeš o mně muset napsat spoustu krásných věcí... Trochu reklamy pro Torkela! Poctivé reklamy!“

„Spolehni se na mě,“ ujistil ho Ulme.

„Trochu reklamy nikdy neškodí,“ řekl Torkel. „A teď abych poslal své bojovníky pro runové kameny. Přeješ si ten kulatý, nebo podlouhlý typ?“

„Podlouhlý, díky!“ řekl Ulme.

Torkel zašeptal podnáčelníkovi několik slov. Ten zmizel, ale hned nato se vrátil s celou rotou mužů a všichni nesli podlouhlé runové kameny nového typu, do nichž se snadno ryjí znaky. Torkel je má vždycky na skladě.

Současně však přišel další zástup mužů s obrovsky dlouhým a nádherně červeným kobercem.

A Ulme byl v té chvíli poctěn velikým holdem. Stalo se něco, o čem si nedovolil nikdy ani snít.

Na Torkelův pokyn rozvalili muži koberec v celé jeho délce. Začali u Ulmových nohou a běhoun dosáhl až k hodovní síni. A to i přesto, že byla tak daleko, že by člověk musel několikrát hodit kamenem.

„Koberec,“ řekl Torkel rozhodným hlasem, „je jen pro mého věrného přítele Ulma. Ostatní musí jít vedle něho, Halvar taky. Je jen pro krále, velkovezíry a pro zvláště vynikající bardy. Pro mého vzácného přítele Ulma je vhodný.“

„Vřelé díky,“ pravil Ulme. „V životě jsem nepotkal člověka s tak dobrým úsudkem, jako máš ty.“

„Dobře, dobře,“ řekl Torkel. „Však si spolu do puntíku rozumíme. Já jsem prvotřídní král, o němž se dají psát básně, a ty jsi zase prvotřídní básník. Jak jsi to před chvílí přednesl, drahý a vzácný Ulme?“

„Torkel veliký a moudrý,“ řekl Ulme.

„Přesně tak,“ Torkel na to. „První řádek je vynikající. Jak Odin a Loke lstivý. Taramtatataram! Pravdivá slova a dobře vyjádřená. Budou čtena po celé zemi. Bude se mluvit a zpívat jen a jen o Torkelovi. Slavní lidé si to musí umět zařídit. Já se ovšem rozhodně držím míry!“

Všichni tři kráčeli k hodovní síni. Ulme šel po koberci, ostatní podél něho. A zamířili rovnou k hracímu stolku. Čekala na něm drahá šachovnice s figurkami ze slonové kosti.

„Indická šachovnice,“ dodal Torkel. „Dar od maharádži z Bramaputry Malá vzpomínka na naši předloňskou partii. Samozřejmě že jsem zvítězil. Byla to rychlá záležitost na čtyřadvacet tahů.“

A nato se dal do počítání ene, bene, trafika. To proto, aby se rozhodlo, kdo bude mít bílé figurky. Vike měl štěstí. Dostal je a tím byl první tah jeho. To je výhoda.

Hned nastoupil do útoku.

„To je ale rychlost,“ myslel si Halvar.

Nejdříve posunul Vike rezolutně vpřed všechny pěšáky ve středu pole. A rychle za nimi poslal oba své střelce. Nato obětoval oba pěšáky před věží, aby věže mohl rozehrát.

Po patnácti tazích ztratil Vike čtyři pěšce a oba střelce.

Torkel však měl ještě stále všech svých šestnáct figur.

„Hraješ jako začátečník,“ řekl mu. „Tohle bude ubohá partie. Jsi ještě horší nežli maharádža z Bramaputry“

„Ještě není konec,“ řekl Vike klidně a posunul věž.

„Takhle ale ztratíš i tu věž,“ řekl Halvar vyděšeně a snažil se Vikovi zabránit v tahu.

To Torkela strašně rozčililo. Uhodil Halvara přes prsty plochou stranou meče.

„Pryč s prackami!“ zařval. „Nebo provedu něco, co by se ti moc nelíbilo. Potom by sis ovšem už nemusel stříhat nehty!“

Torkel vzal věž se spokojeným úšklebkem, ale Vike seděl klidně dál.

Juniorský mistr z Flaku posunul i svou druhou věž téměř přes celou šachovnici a vzal Torkelovi jednoho z jeho pěšáků.

Torkel mu však vzal věž koněm. A pěšák za věž je stejně špatná výměna, jako když směníš měchačku za válečnický štít.

„Svatý s námi,“ řekl Halvar. „A je po kůžích.“

Jenže vtom vyrazil Vike do útoku s koněm.

„Hop, mé veselé hříbátko,“ řekl, „ať si taky něco užiješ.“

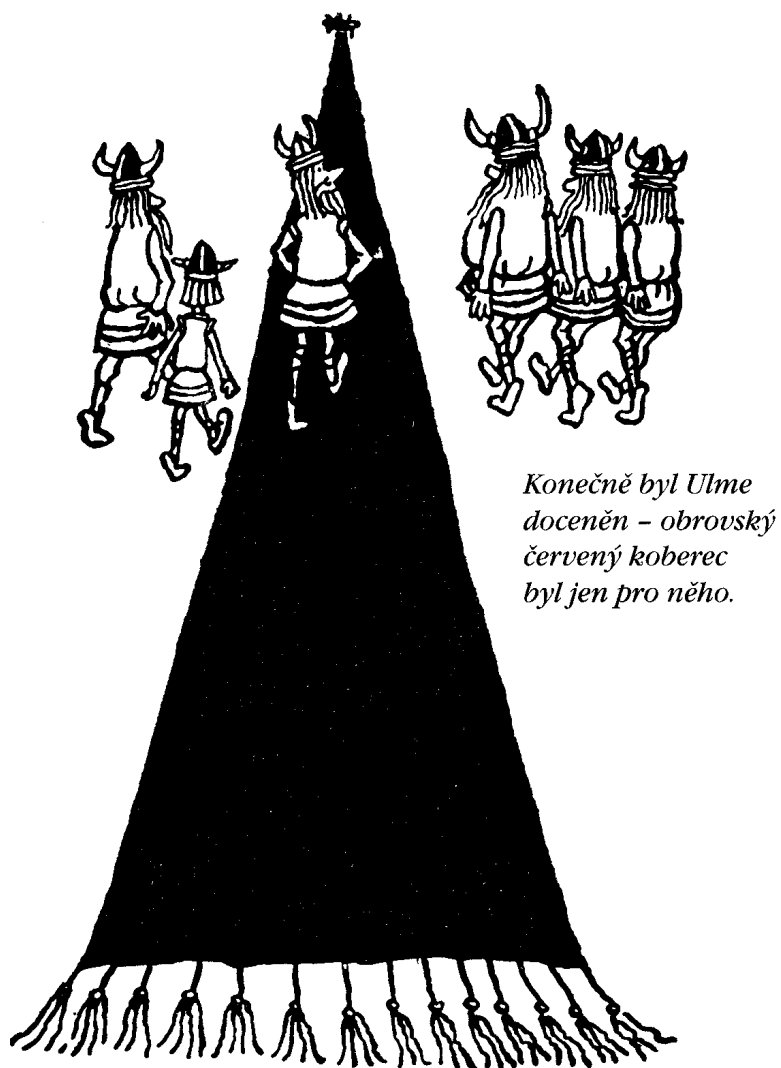
„Moc si toho neužije,“ řekl Torkel a sebral koně královnou. „A přestaň s takovýma dětskýma řečičkama. Tady nejsi na juniorském turnaji ve Flaku!“

„Svatý s námi,“ Halvar znovu. „Vždyť ten kluk nebude mít za

chvíli na šachovnici nic.“

Vikovi totiž zbývalo již jen pět figurek: král, královna, jeden kůň a dva pěšáci. Torkel měl ještě patnáct figur. Postrádal jen pěšáka, kvůli kterému Vike obětoval drahocennou věž.

Vike však posunul královnu přes pět políček a sebral dalšího

pěšce.

„Však se štěstí obrátí,“ řekl s větší nadějí Halvar.

Počítal totiž jen vzaté figurky, a ne jejich hodnotu.

Vtom však se Torkel pronikavě rozchechtal a vystrčil jednou věží Vikovu královnu ze šachovnice. A královna je po králi nejdůležitější.

Torkel zvedl svou kořist všem na odiv. Tvářil se při tom strašně povýšeně.

„A hrome,“ Vike nato, „tak teď jsem bez královny!“

„Vypadá to tak,“ bavil se Torkel na jeho účet. „A bez královny se nedá vyhrát. To by měl ostatně vědět i hloupý juniorský mistr z Flaku. Proti mistrovi jsi neměl raději ani nastupovat!“

„Někde se to naučit musím,“ řekl Vike pokorně.

„Ano, ano,“ pravil Torkel, „v tom máš pravdu. A teď, milý a předrahý příteli Ulme, teď abys začal přemýšlet o oslavné básni. Samozřejmě ne na lačný žaludek! Sem s dobrotami!“

A Torkel poslal jednoho ze sloužících pro velkou mísu s nejrozmanitějším, chutným ovocem. Tu postavili před Ulma.

„Jen si posluž!“ řekl Torkel. „Básníkům přeji to nejlepší, a zvláště těm, kteří mě dovedou plně ocenit. Jen si vem ještě jednu broskvičku! A ochutnej datle, ty jsou dobré! Jez, Ulme! Ta mísa je celá pro tebe!“

„Díky,“ řekl Ulme. „Jsi až příliš štědrý!“

„Ale kdepak,“ řekl Torkel. „Cením si tě mnohem více. Ale nezapomeň, že se musí všude mluvit o Torkelu Moudrém. To je strašně nutné a prospěšné! A nezapomeň na hrozny! Jsou čerstvě trhané!“

Ač to bylo velmi podivné, najednou bylo kolem Torkelova krále strašně těsno. Nikdo si ani pořádně nevšiml, jak k tomu došlo. Ale když Vike vytáhl svými figurami do útoku a Torkel se začal bránit, zaplňovalo se v králově blízkosti políčko za políčkem. A tak se opravdu stalo, že Torkelův král neměl kam ustoupit. A to bývá obyčejně zlé.

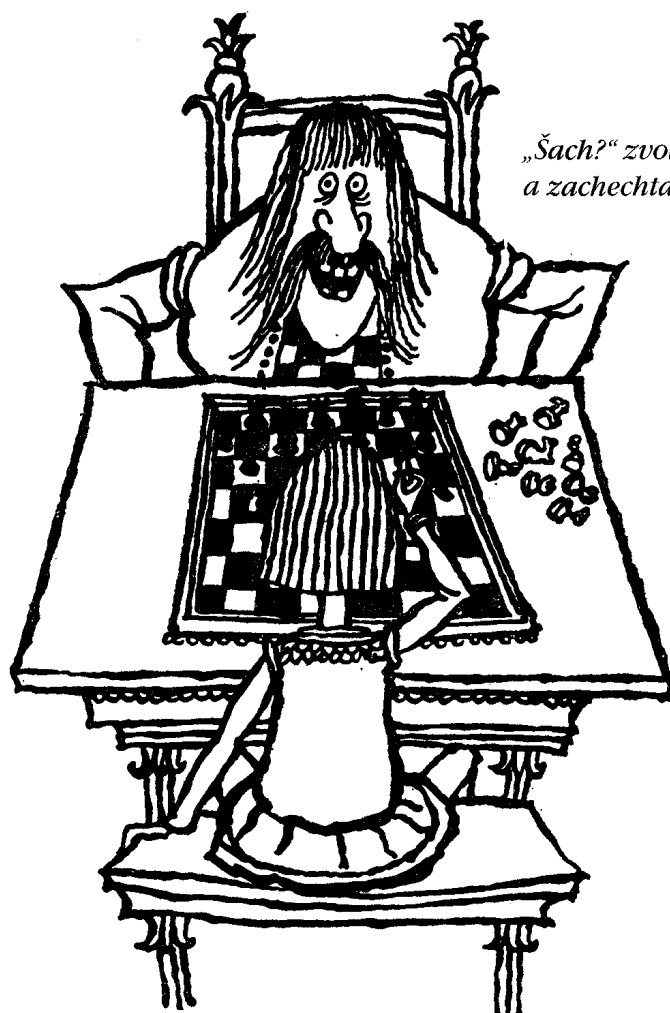
Snorre byl první, kdo pochopil, že Vike obětoval své figury záměrně. Určitě má za lubem něco strašně lstivého!

Ale Torkel se dál výsměšně usmíval. Myslel jen na obrovskou materiální převahu ve figurkách. Co proti ní může Vike svést? Klouček měl už jen dva pěšáky a koně. Ano, a samozřejmě krále.

Přijdeme-li o krále, je hra prohraná. A proto měl Snorre takovou radost, že Torkelův král je tak uzavřen.

A navíc, Vikův kůň stál moc dobře. A koně v šachu jsou záludní a je s nimi vždycky jen potíž. A když nemá protivníkův král místo k pohybu, může s nimi být větší starost než s ostatními figurkami. Koně mohou po šachovnici skákat a přeskakovat překážky. Nelze jim postavit figuru do cesty, abychom před nimi uchránili krále. Proti jiným figurkám to pomůže, ale proti koním nikdy.

„Jsi na tahu,“ řekl Torkel. „Už ti moc času nezbývá. Já to mám ale v suchu.“

*„Šach?“ zvolal Torkel
a zachechtal se.*

Pak si však zase vzpomněl na svou slávu.

„Doufám, že se ti tu sedí dobře, drahý a vzácný příteli Ulme,“ řekl sametovým hlasem. „A ovoce ti doufám chutná?“

„Nejlepší, jaké jsem kdy jedl,“ řekl Ulme a cpal se dál.

Vike však skočil koněm, hopsa. Byl to strašně vychytralý tah. Opravdu ohrozil Torkelova krále!

„Šach,“ řekl Vike, protože to se říká, když je král napaden.

„Kecy!“ Torkel na to. „Čípak chceš šachovat, když nic nemáš?!“

„Ale náhodou ještě mám,“ dodal Vike. „Tamhle koněm!“

„Toho ti tedy musím taky sebrat!“ řekl Torkel a ušklíbl se. Už si totiž zvykl sbírat Vikovy figurky jako borůvky nebo maliny.

„Jenže v tom případě by sis musel vymyslet dřív nová pravidla. A to by bylo uprostřed hry zbabělé.“

„Co teď?“ řekl Torkel nejistě.

„Co teď, to je to správné slovo,“ dodal Vike souhlasně.

„Ale vždyť mám přece šachovnici plnou figurek. Všech druhů! Krále a královnu, obě věže, oba střelce, oba koně a téměř všechny pěšce! Tak kam na mě s jedním koněm?!“

„Ale proč ne,“ řekl Vike. „Raději se ještě jednou podívej. Jsi v šachu a na tahu. Musíš ustoupit s králem!“

„A co teď?“ pronesl Torkel opět a poškrábal se na nose. „Vždyť mně tu spousta figurek překáží.“

„Už je to tak,“ řekl Vike.

„Počkej chvíli,“ řekl Torkel a vychytrale zamrkal očima. „Mohl bych ti dát jednu ze svých věží. Vezmi si tu vedle krále! To přece není tak špatné, dostat takový dar, když už nic nemáš, chudáčku! Jen si ji vezmi!“

„Přišlo to trochu náhle,“ řekl Vike.

„No tak, jen si ji vezmi!“ vnucoval se Torkel. „Když ti ji už laskavě nabízím!“

„Ne, díky,“ řekl Vike. „Kdybych přijal tvou věž, měl bys volné místo pro krále. To by tě zachránilo. A také by to bylo proti pravidlům.“

„Vidíš, na to bych málem zapomněl,“ řekl Torkel.

„Seber mi raději koně, když to tak umíš!“ řekl Vike.

A Torkel hledal po celé šachovnici vhodnou figurku, hledal tu i tamhle. Drbal se na hlavě, až byla šachovnice plná lupů.

„Právě teď nemohu žádnou vhodnou figuru objevit,“ řekl smutně.

„Ale doufám, že nechceš tvrdit, že jsem prohrál? To mně přece neuděláš?“

„U nás doma ve Flaku,“ řekl Vike, „v takové situaci hru vzdáváme. Když nemůžeš s králem ustoupit, a ani ho chránit, tak jsi šachmat. A to doufám platí i tady v Holmgårdu?“

„Jo, jo,“ řekl Torkel. „Ale když ty máš jen jediného, mizerného koně!“

„Jenže docela na tvého krále stačí,“ řekl Vike.

Nato se Torkel vztyčil v celé své výšce. A se strašným zařváním uchopil svůj těžký štít, pobitý kolem dokola mědí, a navíc z nejlepšího dubového dřeva.

Torkel otevíral pusu dokořán jako vrata a ukusoval ze štítu kus za kusem. Prokousával se mědí i dřevem. Strašně to vrzalo a praskalo. Vike si strčil vystrašeně prsty do uší.

Podlaha se zaplnila měděnými pilinami a dřevěnými třískami, ale Torkel kousal a kousal dál. Ústa mu krvácela a zuby se mu ulamovaly, ale toho si ve svém strašném šílenství ani nevšiml.

Neskončil dříve, dokud se mu nevykloubila spodní čelist. Ulme, který se tak trochu vyznal v léčbě, mu ji ranou vrátil na správné místo. V té chvíli byl štít už víc než z poloviny snědený.

A potom se Torkel hrozně dlouhou chvíli smál a chvíli plakal. A když se vysmál a vyplakal, seděl jako ochrnutý a jen se díval tupě před sebe.

Nikdo se v hodovní síni neodvážil ani ceknout.

Najednou Torkel zase ožil. Otřepal se a kupodivu zase to byl ten starý Torkel. Na zubech ovšem zle poznamenaný a dolní čelist mu trochu klapala.

„Ty si myslíš, žeš vyhrál,“ řekl Torkel přátelsky Vikovi. „I když to tak podle mne nevypadá. Ale nedáme si odvetnou partii? V Holmgårdu to tak obvykle děláme.“

„To bych se bál,“ řekl Vike. „Kdo by chtěl dát vítězství nad Torkelem velmistrem všanc? Má příliš velkou cenu a kdo ví, měl-li bych ještě jednou takové štěstí?“

„Správně jsi promluvil, přítelíčku,“ řekl Torkel. „Nebudu ti odporovat.“

„A jak to bude s obchody?“ zeptal se Vike. „Nezapomeň, co jsi slíbil!“

*Torkel
ze samé zuřivosti
rozkousal svůj štít.*

„Klid, jen klid,“ řekl Torkel. „Mé slovo platí i za nepohody. Samozřejmě že smíte obchodovat. Jen slibte, že nepůjdete pod cenu! Chci mít v Holmgårdu pevné ceny!“

A potom si vzpomněl na Ulma.

„Drahý a vzácný příteli Ulme,“ řekl. „O téhle věci si budeme muset promluvit. Bohužel z toho žádná oslavná báseň na vítězství nebude. Ale místo toho můžeš zbásnit něco o tom, jak klidně a uvážlivě jsem vystupoval. Zmiň se, jak skvělý jsem chlap!“

„S radostí!“ řekl Ulme. „A přísně vzato, chtěl jsi vlastně Vikovi jen dodat odvahy do lepších bojů?“

„Trefil jsi hřebík na hlavičku!“ řekl Torkel. „Velmi dobře jsi to řekl, mimořádně dobře! Mladým hráčům se nemá šlapat na paty! Lépe je dodat jim trochu sebevědomí. Ty najdeš opravdu pro všechno správná slova!“

„To se ví, že ano,“ řekl Ulme a zakusoval se do nádherných broskví. „Představoval jsem si tu báseň takhle:

*Torkel je velký, chová se lidsky,
snad jeden z největších.
Kdo s chutí bojuje, zvítězí vždycky,
třebas i prohrál v šaších.“*

„Výborně,“ řekl Torkel, „výborně, až na jednu maličkost. Musíš tam opravdu připomínat, že jsem prohrál?“

„Vylepšíme to,“ pravil Ulme. A veršoval:

*Torkel je velký, chová se lidsky,
je velký, největší.
Kdo s chutí bojuje, zvítězí vždycky,
snad ani Tore ho nepředčí.*

„To znělo lépe,“ řekl Torkel. „Ale trochu podvádíš. Převzal jsi pár veršů z první básně, toho jsem si všiml. A kdo je to vůbec ten Tore? Jaktěživo jsem o něm neslyšel mluvit.“

„Hlavní věc, že ty jsi větší,“ řekl Ulme. „A když tě srovnávám s Torem, všichni pochopí, že to nemůže být jen tak někdo. Musí to být velký a pozoruhodný muž.“

„Báječně,“ řekl Torkel. „Takže já musím být ještě větší a pozoruhodnější.“

„A to,“ řekl Ulme, „je právě to krásné na téhle básni.“

„Už vím co,“ řekl Torkel. „Napíšeš taky báseň o tom Torovi a uděláš z něj báječného chlapíka. Nejdříve ho pořádně vyneseš, aby to lidi snáze pochopili, víš?“

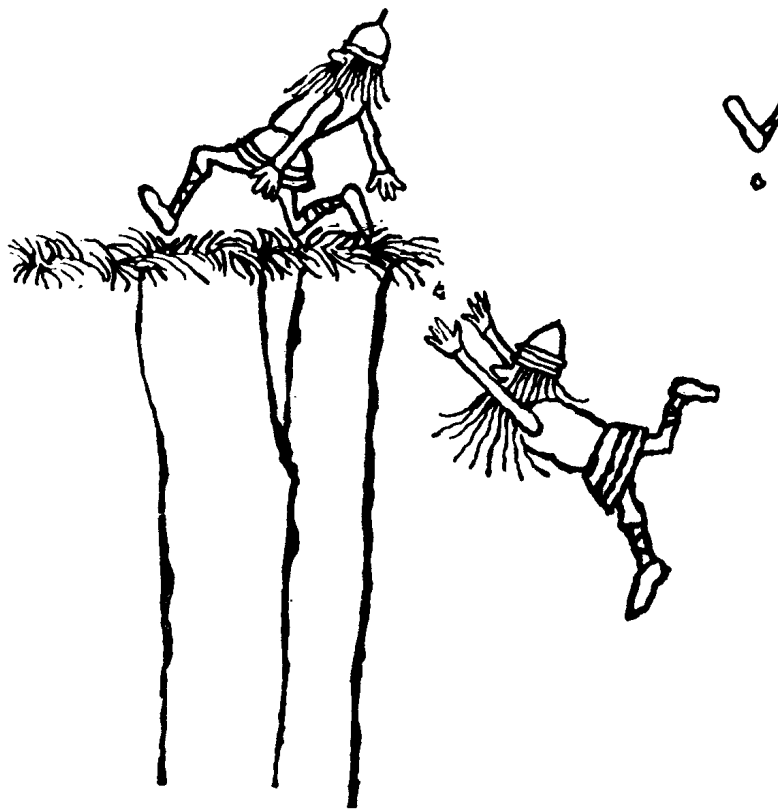
„Skvělý nápad,“ řekl Ulme. „Hodný Torkela Moudrého.“

„A ostatně,“ dodal Torkel, „nějaký čas tu zůstaneš, abys toho o mně mohl napsat víc, mnohem víc. A byl bych rád, kdybys psal dlouhé básně. Jsi trochu moc úsečný.“

„Možná,“ řekl Ulme. „Mám se pokusit o osmířádkové strofy?“

„Ještě raději o šestnáctiřádkové,“ řekl Torkel. „A kdybys to někdy dotáhl až na dvaatřicetiřádkové, nebudu mít nic proti tomu. Ale teď se nastěhuješ sem do domu. Budeš žít pod mou střechou a budeš jen a jen básnit. Velký básník jako ty se přece nemůže zabývat obyčejnými obchody a směnou zboží.“

„To se ví, že ne,“ řekl Ulme. „A hned uvidíš, jak to budu sypat z

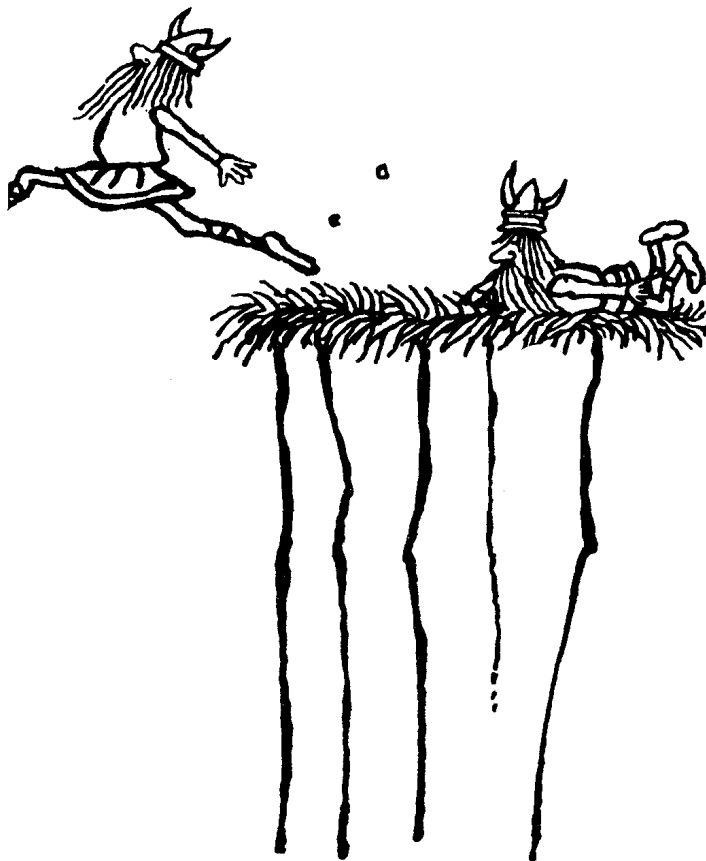

rukávu. Myslím, že jedna šestnáctiřádková už je na cestě.“

Mezitím se Halvar s ostatními dali do směnného obchodu. Směnili v Holmgårdu téměř polovičku svých koží a směňovali chytře. Hleděli, aby dostali arabské stříbro, drahocenné spony, krásné náramky a meče.

Oklikou se dověděli, že arabské stříbro má stoupnout v ceně. Prý budou brzy arabské stříbrné doly vyrabovány. A když je něčeho málo, lidé to chtějí za každou cenu mít, ať to potřebují, nebo nepotřebují. Vikingové z Flaku budou bohatnout ze dne na den jen proto, že budou mít na skladě arabské stříbro.

V Holmgårdu se zdrželi celý měsíc a všude byli vítáni.

Právě v té době se tam konaly velké hry. Byly to slavné a každoročně pořádané Holmgårdské hry největší na sever od Marathónu.

Vikingové z Flaku nastoupili ve většině soutěží.

Halvar vyhrál hod oštěpem. Rozmáchl se k obřímu hodu dobrých sto dvacet metrů a dostal za to nádherný pohár. Hod platí dodnes za švédský rekord. Gorm získal tak jako v Birce první místo v přetahování. Vike vyhrál závody v běhu v pytli, vypsané pro mladší juniory. Ale tak trochu to byla Snorrova zásluha, protože mu strčil do pytle nepozorovaně dvě vosy.

Tjure se účastnil skoku do dálky. Šlo o to, přeskočit sedm metrů širokou a strašně hlubokou propast. Skok do dálky se konal vždycky na tomto místě, aby nebylo tolik starostí s měřením vzdáleností. Většina borců totiž nepřeskočila. Tím byli vyřazeni ze závodů a nikdo je už nikdy neviděl. Ale to nevadí, říkali si lidé, protože závodníci měli stejně jen jeden skok.

Tjure si dal nejdelší rozběh ze všech. Myslel si, že to pomůže.

Ale když doběhl k okraji skály, byl už během k smrti unaven. Neměl už ani sílu na odraz, a tak skončil v závodu poslední.

„Ale rozhodně,“ řekl Ulme, který byl básníkem závodů a vedoucím protokolu, „se Tjurovi přece jen jako jedinému něco zdařilo. Z těch, co neskočili dost daleko, byl jediný, kdo mohl přihlížet rozdělování cen.“

„Ano,“ řekl Tjure důležitě, „opravdu se jen já liším od ostatních.“

Potom se nesmyslně vychloubal. Ale když si pak začal říkat „Nesrovnatelný Tjure“, měl Halvar za to, že zachází příliš daleko.

„Nikdo nemohl tvůj skok změřit,“ řekl Halvar, „a tak by sis měl říkat spíše Nezměřitelný Tjure.“

A všichni měli za to, že tohle jméno je přiléhavější.

Královský Vike

K jihu odjížděli s mnoha stříbrnými předměty, ale koží měli mnohem méně.

Po několika dnech přijeli k dalšímu městu.

„Přeptáme se, jestli je tu k dostání arabské stříbro,“ řekl Halvar.

Ale stráže byly i u téhle městské brány nerudné.

„Nějak se podobáte Sveům,“ řekly. „A když vás pustíme dovnitř větší počet, než je zdrávo, bude z toho kravál. To už dávno známe. Dovnitř vás smí nejvíc deset.“

Stráže otevřely vedlejší branku. Byla tak těsná, že jí museli procházet bokem.

Po Halvarovi, který šel v čele, následoval Vike, Snorre, Ulme a silný Gorm, protože bylo vždycky dobré mít ho po ruce. Když jich prošlo brankou pět, mával Halvar na dalších pět.

Ale ty stráže nevpuštěly.

„Zastavte!“ řekli strážní. „Zbytek zůstane venku! Už je vás deset a to je plný počet.“

Tu se dal Halvar, ukazuje na prstech, do počítání.

„Jeden, dva, tři, čtyři, pět,“ řekl. „Pět i se mnou. Je nás pět uvnitř a pět musíte ještě vpustit. Řekli jste deset!“

„Moulo,“ řekli strážní. „Vždyť neumíš počítat!“

„Právě jsem počítal,“ řekl Halvar nazlobeně. „A počítal jsem dobře!“

„Špatně jsi počítal!“ řekli strážní důrazně. „Protože, když chceš vědět, tak se počítá takhle: dva, čtyři, šest, osm, deset. Je vás deset!“

„Větší hloupost jsem jaktěživ neslyšel,“ řekl Halvar. „Vy nezačínáte u jedničky?“

„U jedničky? Nic toho jména neexistuje,“ řekli strážní.

„Ale ano, věřte!“ řekl Halvar. „A co takhle tři? A pět a sedm a devět? Ani tyhle číslovky neznáte?“

„Samozřejmě že ne!“ řekli strážní. „Jen si vymýšlíš! Ale nás nenachytáš. To je přece jako houska na krámě, že dva je dvě. První číslice musí být dvojka. Protože dvě, to je nejmenší počet, jaký

můžeš od čehokoliv mít!“

„Neříkejte?“ podivil se Halvar. „To myslíte smrtelně vážně?“

„Jasně!“ strážní na to. „Například ty jsi taky dvě!“

„Já že jsem dvě?“ přeptal se Halvar rozrušeně. „Vidíte snad dvojité?“

„Nezesměšňuj se!“ řekli strážní. „A to jsi náčelník, když mluvíš takové hlouposti a tak špatně chápeš? Ale zkusíme to ještě jednou. Ty a ten mrňous tady – vy jste samozřejmě čtyři!“

„Co mě taháte za nos!“ řekl Halvar. „My že jsme čtyři?!“

„Jasně!“ řekli strážní. „Ty jsi dvě a on je dvě. A dvě a dvě jsou čtyři. Neznáš ani to nejzákladnější!“

„Dvě a dvě jsou čtyři,“ zamumlal Halvar váhavě. „To zní jaksi docela a úplně správně.“

„To bychom řekli“, opáčili strážní. „To přece ví každý.“

„Ano, ano,“ přiznal Halvar neochotně. „Dvě a dvě jsou čtyři. To ví samozřejmě každý.“

A podrbal se za uchem.

„Vikíčku,“ řekl, „slyšel jsi, co říkají? Pokud tomu rozumím, mají pravdu. Učili jsme se to snad špatně?“

„Sotva, táto,“ řekl Vike. „Zeptej se jich, jestli jedna a jedna nejsou náhodou dvě!“

„Dobře,“ řekl Halvar, „na to je nachytáme.“

A obrátil se znovu na strážné.

„A kolik je jedna a jedna, co? Chcete snad popřít, že to jsou dvě?“

„To nemůžeme!“ řekli strážní. „Jedna a jedna, to je jen tvůj výmysl. Hlupáky bys napálit mohl, ale nás ne. Ty jsi dvě a ten mrňous tady je taky dvě. A dvě a dvě jsou čtyři.“

„K čertu!“ Halvar na to. „Už jsou tu s tím zas. Ale zase mi to připadá úplně správně jako naposledy. Kromě toho ovšem, že já jsem dvě.“

„Nech je při tom,“ řekl Vike. „Mají svůj způsob počítání. Začínají dvěma a potom vždycky jedno číslo přeskočí.“

„Poslyšte,“ pravil Halvar a přísně se na strážné podíval, „co jste vlastně zač?“

„To bychom se spíš mohli my zeptat vás!“ odpověděli strážní. „Ale když to musíš za každou cenu vědět, jsme Bulaci. A Bulaci umějí počítat. Na rozdíl od jiných!“

„Myslete si, co chcete!“ řekl Halvar. „Ale jestli jsou dvě a dvě čtyři, kolik je potom čtyři a čtyři?“

„Osm, to se rozumí!“ řekli strážní. „A jestli to vyvrátíš, nejsi hloupý!“

„Já se z toho zblázním!“ vybuchl Halvar. „Zase jim to jaksi souhlasí.“

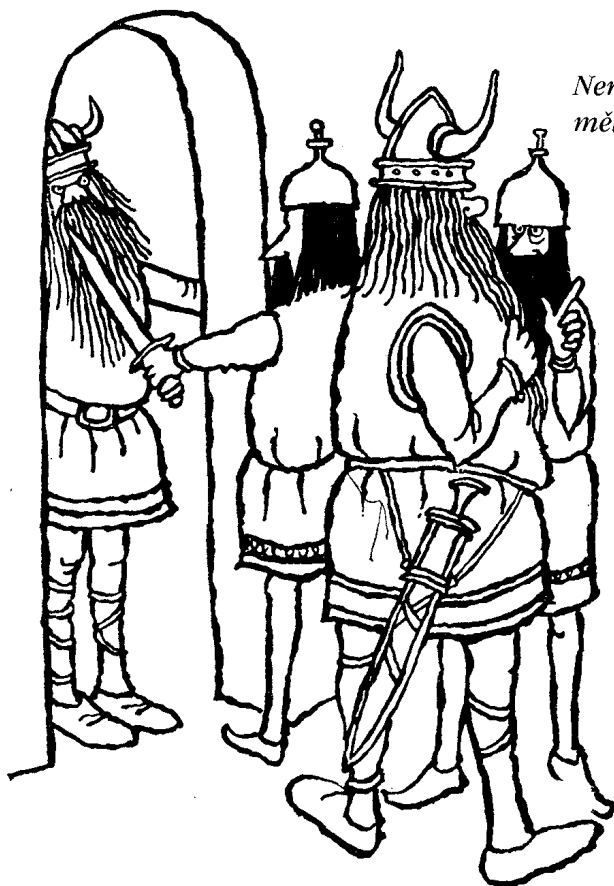
„Samozřejmě,“ řekl Vike. „Osm, to bude jak švédsky, tak i bulacky.“

„Už vím,“ řekl Halvar. „Však já jim ukážu!“

A nato se na hezkou chvíli zadumal, pak se rozzářil a prohnanež zamrkal.

„A teď,“ řekl, „bych chtěl opravdu vědět: Kolik je šest a šest?“

„Dvanáct,“ strážní na to. „A kolikpak sis myslel, propánakrále,

*Nerudní strážci
měli zvláštní počty.*

ty?“

„Tak ono jim to jde,“ řekl Halvar a kroutil hlavou. „Ovšem my víme, že se mýlí.“

„Že víme?“ podivil se Vike. „Zdá se, že po jejich to jde stejně dobře. Jen nebud’ domýšlivý, možná že nejsme my z Flaku ve všem první. A rozhodně si na jejich způsob počítání vzpomeň, až budeš směřovat kůže!“

„Myslíš jako,“ řekl Halvar, „že musím pokaždé všechno zdvojnásobit?“

A na to se zeptal strážných: „Kde máte svého náčelníka?“

„My jsme lepší, máme dokonce krále!“

„Tak tedy krále?“ řekl Halvar. „Kde bydlí?“

„Na to je příliš dobrý,“ řekli strážní. „On nebydlí, on sídlí.“

„Vždyť je to jedno a totéž,“ řekl Halvar. „Tak kde má svůj dům?“

„Je vznešenější,“ odpověděli strážní. „Má hrad.“

„Tak dobře, má hrad,“ řekl Halvar. „Ale stejně to musí být, doufám, něco, co má strop a podlahy?“

„To ano,“ odpověděli strážní, „protože člověk musí mít strop, aby měl na čem stát, a podlahu, aby měl něco nad hlavou.“

„Cože, co je zas tohle,“ řekl Halvar úplně zmateně.

„Ha, ha, ha,“ chechtali se strážní, „jen jsme si z tebe vystřelili. U tebe je přece stejně všechno vzhůru nohama!“

To už sahal Halvar po meči.

Ale Vike ho zarazil.

„Jsou to chlapi jako hory,“ řekl. „A je jich dvacet.“

„Deset,“ odpověděl Halvar. „Právě jsem si je spočítal!“

„Ajajaj,“ pravil Vike, „zase jsi to zapomněl zdvojnásobit. Musíš přijmout místní zvyky, jinak tě napálí.“

„Co všechno musí člověk přetrpět,“ povzdychl si Halvar.

„Kolik balíků koží máš?“ zeptal se Vike.

„Čtyři pod každou paží,“ řekl Halvar. „Dohromady osm. Chtěl jsem říct šestnáct.“

„Tohle si musíme nacvičit,“ řekl Vike.

„A kde je hrad?“ zeptal se Halvar stráží. „Kde je? Chci mluvit s králem.“

„Tamhle,“ odpověděli mu a ukazovali na obrovské stavení. „Vidět být musí, když je osmdesát metrů vysoký.“

„To určitě!“ zavrčel Halvar.

„Jistě má svých osmdesát,“ řekl Vike. „Je stejně a právě tak

vysoký jako dva čtyřicetimetrové hrady na sobě.“

A zamrkal na Halvara, aby se tvářil příjemně.

„Tak dobře, zůstaňme u těch osmdesáti metrů,“ řekl Halvar odevzdaně.

Rozhodně měl ten hrad však víc věžiček a věží, než chlapi z Flaku kdy najednou viděli. Byl obrovský.

Pět mužů zamířilo k hradu, a když odložili v předsíni meče, směli vstoupit dovnitř.

„Mají tu vysoko do podlahy,“ řekl Halvar a rozhlížel se překvapeně kolem dokola.

„Do stropu, táto,“ řekl Vike. „Při tomhle už jen žertovali. Tak se vzpamatuj!“

Se sluhou, který jim ukazoval cestu, prošli desíti pokoji a osmi sály. A potom došli konečně do velkého sálu s trůnem.

Na něm seděl král.

Byl ukrutně tlustý, ale vůbec nevypadal tak hodný, jak tlouštíci obyčejně vyhlížejí. Měl bodavý a zlý pohled a tvářil se kysele.

Před ním stály tři obrovské mísy s žebírky a tři velikánské talíře s rýžovou kaší a dva velké hrnce se zavařeninou.

Jedl a cpal se bez přestání. Pusu měl stále plnou a tváře jako balony. Za ním stáli v několika řadách osobní strážci, bylo jich tolik, že by se z nich klidně sestavily dvě posádky pro dlouhé vikingské lodě. Všichni byli dokonce o hlavu větší než urostlý Gorm a také mnohem silnější. A měli stejně zlé oči jako král.

Halvar se hluboce uklonil.

„Urozený a vážený králi Bulaků,“ řekl zdvořile, „budiž pozdraven! Bydlíš a jíš si dobře a zdáš se být mocný. Jsme poctiví Sveové a rádi bychom tu provozovali směnný obchod. Já jsem náčelník a jmenuji se Flake.“

„Jmenuješ se Halvar,“ pošeptal mu Vike, „a jsi z Flaku.“

„Jmenuji se Halvar,“ řekl Halvar, „a jsem z Flaku.“

„Tak jak to vlastně je?“ zeptal se král a lstivě zašilhal. „Zdá se, že nemáš pod čepicí všech pět pohromadě?“

„Jmenuji se Halvar,“ řekl Halvar znovu a trochu rozhodněji. „Přijeli jsme sem kvůli obchodům a všichni jsme poctiví muži.“

„To by mohl říct každý,“ prohodil král s odmítavým úšklebkem. „Máš někoho, kdo by ti to mohl potvrdit?“

A zakýval na své tělesné strážce.

„Hej, chlapi,“ řekl, „věří někdo z vás těmhle žvástům?“
„Duše mělká, huba velká,“ odpověděly stráže jednohlasně, až to zadunělo.
„Správně, chlapi,“ pravil král. „A co si myslíte o Sveech?“
„Strašní podvodníci, lstiví obchodníci,“ odpověděly stráže.
„Tak tady to slyšíš!“ řekl král Halvarovi. „A to mluví pravdu.“
Znovu se obrátil k osobním strážcům.
„A teď mu povězte,“ pravil, „jak se u nás zachází s podvodníky,

*„Já rád jím,“
řekl král
a spokojeně zamlaskal.*

lstivými obchodníky!“

„Sekerou do týla, hlava se zakývá,“ tělesná stráž na to.

„Ale jde to rychle, co?“ zeptal se král.

„Lehce, snadno, téměř kradmo,“ řekli strážní.

„Tihleti veršotepci,“ zašeptal Halvar Vikovi, „to musí být sami hlupáci.“

Vike však předstoupil před ostatní, i když mu zuby drkotaly hrůzou.

„Dovol mi pronést několik slov,“ řekl králi. „Když nás dáš setnout, nic z nás nebudeš mít. Ale zato si na celý život zneprátlíš všechny lidi z Flaku. A měl bys vědět, že si s nimi není co zahrávat. Přišli by si sem pro pomstu, za to ti ručím. A pak by nebylo moc dobré být Bulakem.“

„Mám pro strach uděláno!“ řekl král. „Stačí, aby ses podíval na mou tělesnou stráž – nikde nenajdeš urostlejší! Co by zmohli tvoji staří vikingové proti nim, co?“

„Víc, než si myslíš,“ řekl Vike. „Ale na velké bitvy doplatí ostatně všichni. Padnou-li Flakeští, padnou i Bulaci. Jenže na tom ti asi nezáleží?“

„Ne tak příliš,“ řekl král. „Bulaků je dost. A je to ostatně má starost! Nebo snad ne, chlapi?“

„Bojové cvičení, královo učení,“ pravili tělesní strážci.

„Tamhleti,“ řekl Halvar a zlobně zamžoural po strážcích, „s ním ve všem souhlasí!“

„Mrzuté, že jsme přišli právě do takové země. Co podnikneme?“ zeptal se Vike.

„Musíme doufat, že zajiskříš,“ řekl Halvar. „Mysli a mysli rychle, Vikíčku!“

A Vike myslel. Král zatím pozířel po kopách žebírka a naházel do sebe kila rýžové kaše. Byl jídlem tak zaujat, že pro tu chvíli na vikinky zapomněl. Chování u stolu měl prabídné – hltal a srkal jako barbar.

„Máš rád jídlo, že?“ řekl Vike, když domyslel.

„Jídlo je půlka stravy,“ pravil král.

A přitom si myslel, bůhvíco vtipného neřekl. Na celé kolo se rozesmál a tělesná stráž se přidala.

„Když už je řeč o jídle,“ řekl Vike, „mohl bych ti opatřit mnohem lepší jídlo, než je tohle. Kdybychom tu ovšem směli obchodovat.“

„Tohle jídlo mi docela stačí,“ pravil král, „chutná nám, nám.“

„To proto, že je bulacké,“ řekl Vike. „Ale měl bys vidět vepřová žebírka u nás ve Flaku. To je něco jiného než tyhle vyschlé šlachy.“

„Cože?“ pravil král. „Myslíš to doopravdy?“

„Jistě,“ řekl Vike. „Naše jsou dvakrát tak velká a tučná.“

„Ňam,“ král na to, a jeho pohled jako by ožil. „Ňam, Ňam za větší a tučnější vepřová žebírka!“

„To bych řekl!“ řekl Vike. „Taková jako tahle, ta házíme u nás psům!“

„To snad ne,“ řekl král. „Že bych jedl žrádlo pro psy?“

„Jenže psi je jen očíhávají,“ řekl Vike, „a jdou po svých. Ve Flaku jsou vypočítaví lidé i psi.“

„Tak sem pár těch vašich vepřových žebírek pošlete!“ pravil král.

„A pak si budete moci obchodovat. Ale chtěl bych jich dostat něco kolem dvou tisíc. Pro začátek. Jen jako zásilku na ukázkou.“

„Snadné zařídit,“ řekl Vike.

„A ještě snadnější je slibovat,“ řekl král. „Odpověděl jsi mi až příliš rychle, když šlo o takové množství žebírek! Copak ti může člověk věřit?“

Král trošku lstivě zašilhal a luskl prsty.

„Když nechceš,“ řekl Vike, „tvoje chyba. Protože potom nikdy neochutnáš, jak chutnají pořádná vepřová žebírka.“

„Už vím, jak na to!“ řekl král. „Budeš přísahat. Odpřísáhneš při arciarchibalovi nad všemi archibaly, při nejvyšší známé bytosti!“

„Přísahám!“ řekl Vike. „Při samém archibalovi!“

„Tak a teď tě mám v pasti a pořádně,“ dodal král.

„Pozor, Vikíčku!“ zašeptal mu Halvar se strachem.

„Kašlu na arciarchibala!“ zašeptal Vike v odpověď. „Je určitě ze stejného rodu jako Odin nebo Loke. Vždyť jim až moc často obětuješ koně a voly. A nikdy za tu námahu nic oplátkou nedostaneš. Kašlu na ásy a archibaly!“

„Arciarchibaly,“ opravil ho Halvar ustaraně.

„Co si to tam mumláte?“ zeptal se král nedůvěřivě.

„O vepřových žebírkách,“ řekl Vike. „Jak bychom je sem co nejrychleji dostali.“

„Ňam, na žebírka,“ řekl král. „Ňam na dva tisíce nejtučnějších a nejdobřejších žebírek, jaká máte! Ale pro jistotu to ještě jednou odpřísáhni. Se Svey člověk nikdy neví, musí být moc opatrný!“

„Přísahám,“ pronesl Vike, „při arciarchibalovu zdraví a životě!“

„Porušíš-li přísahu,“ řekl král, „budeš synem smrti, mrňousku!“

„A co bude s obchodem?“ zeptal se Vike.

„Jo,“ řekl král, „teď si můžete vzít tuhle pánev. A můžete si ji ponechat po celou dobu vašeho pobytu.“

„Pánev?“ divil se Halvar. „Pročpak to?“

„Právo obchodování!“ pravil král zlobně. „Cožpak ty nechápeš vůbec nic?“

„Právo obchodování?“ zeptal se Halvar znovu.

„Jasně!“ pravil král. „Pánev – právo obchodu! Jak by se lidé měli jinak dozvědět, že smíte směňovat své zboží? Kdybyste jaksi neměli mou pánev, čím byste se prokázali? Ty jsi největší hlupák, jakého jsem kdy potkal. Taky vlastně ani nevíš, jak se jmenuješ. Ale teď už zmizte, nebo se rozčilím!“

*„Tady máte pánev
a nechte si ji, dokud jste
tady,“ řekl jim král.*

Poslední slova málem uvízla v rýžové kaši.
 Vikingové z Flaku odešli a Halvar tiskl pevně pánev.
 „Pánev je totiž jako obchodní právo,“ řekl Vike. „Možná to není nic zvláštního, když je tu králem takový žrout.“
 Halvar se dal hned do obchodního jednání s obyvateli města. A všem ukazoval pánev.
 „Královské svolení,“ říkal důležitě.
 Obchodovat tu však nebylo snadné. Neměli tu ani arabské stříbro, ani nic jiného a cenného. Všichni chudě bydleli, jedli a chodili i chudě ustrojeni.
 „Vy ubožáci,“ řekl Halvar s účastí. „Jste roztrhaní i hladoví. Ale na polích vám všechno dobře roste a máte nádherná zvířata a krásné tkalcovny.“
 „Jo, jo,“ říkali měšťané, „to snad.“
 „A taky se bojíte,“ řekl Halvar. „A bojíte se tak, že ani nemůžete říci, proč se bojíte. To je snad největší strach, jaký existuje.“
 Ale jeden muž s trochu větší sebejistotou než ostatní poprosil muže z Flaku, aby si s ním zašli k němu do domu. Zamkl dveře a zavřel okna na kličku.
 „Krále,“ zašeptal muž, „a jeho strašné chuti k jídlu! Spolyká všechno! Sebere nám úrodu i věci, které vyrábíme. On tloustne a my hladovíme. A s každým dnem je to horší. Jen se podívejte, jak máme propadlé oči!“
 „Tak mu to máte odmítnout!“ radil Halvar. „A pěkně zostr!“
 „To nejde,“ řekl muž. „Neviděli jste snad jeho tělesnou stráž a jejich sekery? Ještě se proti nim nikdy nikdo nepostavil. A strážní dostávají vydatnou stravu, i když si král pro sebe vezme nejtučnější sousta.“
 „Třeba bychom vám mohli pomoci,“ nabízel Vike.
 „Hned jsem v to doufal,“ řekl muž. „Jsme utlačení, potřebujeme pomoc. Nemáme žitný chléb, ohýbají se nám páteře, všechn chleba dostávají stráž. Ale přísahajte, že mě neprozradíte!“
 „Tak přísaháme!“ pronesl Vike. „Při arciarchibalovi!“
 „To stačí,“ řekl muž. „A hodně štěstí!“
 Vyklouzli opatrně z mužova domu a svolali radu.
 „Něco se s tím musí udělat,“ řekl Vike. „Zlý král vyhladoví jinak celé město. A nejhůř jsou na tom jejich vyhublé děti!“
 „Chudáčci, nohy mají jak špejlata,“ řekl Halvar. „Musíme si to s králem rozdat, i když je nás jen pět.“

„Snad deset, ne?“ řekl Vike. „A vůbec nejde jen o množství.“

„S tím královským tlouštíkem by to šlo jedna dvě. Toho bychom vyřídili,“ řekl Halvar. „Vždyť se nemůže ani hnout. Ale tělesná stráž! Co jich jen je a jsou to takoví hromotluci. Mávají těmi obrovskými sekerami jako pírkem!“

„Zamysli se ostře, Vikíčku!“ zaprosil Snorre. „Vymysli něco tak dobrého jako s tou dlouhou smyčkou!“

„Dlouhá smyčka,“ řekl Vike. „Teď jsi to vyslovil, Snorre. Mohli bychom strážné svázat i se sekerami dlouhou smyčkou. To by bylo to pravé! Gorm je s námi – a s tím koněm mu to šlo moc dobře!“

„Jenže všichni tělesní strážci pohromadě, to bude víc než jedna koňská síla,“ dodal Ulme.

„Pravda pravdoucí,“ Vike na to, „jenže kůň se mohl dohodnout

*„Král nám
všechno sebere,“
šeptal muž.*

sám se sebou.“

„Aha!“ pravil Ulme. „Myslíš, že strážní potáhnou na různé strany?“

„Jistojistě,“ řekl Vike. „Budou sebou házet a strkat a tlačit se a navzájem si budou překážet. Vypadali dost přihloupě a vztek je jistě připraví i o tu trošku rozumu, co jim zbývá.“

„A taky jim budou překážet sekery,“ řekl Snorre. „A chlapi uprostřed se budou chtít dostat ven a ostatní jim budou stát v cestě.“

„To bude ale safra mela,“ řekl Vike. „A provazů máme dost. Stačí – mohli bychom jimi obtočit dlouhou smyčku čtyřikrát dokola.“

„Moment, počkejte!“ řekl Gorm. „Já budu samozřejmě za smyčku jen tahat. Ale jak je dostaneme do ní?“

„Nemůžeme je přece poprosit, aby si do ní hezky stoupili,“ řekl Halvar.

„Za prvé a poprvé,“ řekl Vike. „Začneme jim vykládat o provaze. Třeba jako že jsme řemeslníci. Ti taky měří šňůrou.“

„Ale vždyť jsme před chvílí byli ještě obchodníci,“ řekl Halvar. „Ale možná takový rozdíl mezi obchodníky a řemeslníky nedělají. A i když je král takový tupec, jistě nás pozná v řemeslnických oblecích.“

„Načerníme si tváře,“ řekl Vike, „a budeme dělat Habešany. To by mohlo stačit.“

„A musíme předstírat alespoň ještě něco,“ řekl Ulme. „Že něco umíme.“

„A to musí být něco o jídle,“ řekl Vike. „Na nic jiného nemyslí.“

„Jenže o jídle,“ řekl Ulme, „toho právě moc nevíme.“

„Už to mám!“ volal Vike, „osvěžovač jídla! Musíme mu nabídnout něco, co by chtěl mít. A vynášeli jsme osvěžovač jídla!“

„V životě jsem o ničem takovém neslyšel,“ řekl Halvar.

„Já taky ne,“ řekl Vike. „Pokud jsem to nevyslovil. Ale určitě ho bude chtít mít. Vždyť všichni králové si naše osvěžovače jídla tak velmi oblíbili! Prodali jsme je všude. A teď přišla řada na krále Bulaků. Uvidíte, jak bude natahovat uši – tím si budete jisti!“

„Možná,“ řekl Halvar. „Ale jistě bude chtít vědět, jak funguje.“

„To se ví!“ řekl Vike. „Osvěžuje jídlo! A už ho docela zřetelně mám před očima. Vidím malé ohniště v královském sále. Hrnce příjemně pobublávají a vůně jídla lechtá v krku.“

„Už jsme dávno nejedli,“ řekl Halvar hladově.

„Král touží po teplém jídle,“ řekl Vike. „Jenže teď ho dostává

jistě už vychladlé, protože z kuchyně je k trůnu daleko. To ho zlobí. A my krásně popíšeme, jaké by to bylo, mít ohniště hned vedle trůnu, hrnec na ohni, jídlo hned z trouby...”

„A taky kouřovod,“ řekl Snorre. „Jinak by nám nevěřil.“

„Souhlasím,“ řekl Vike. „Kouřovod pěkně stropem. A teď už víte všichni, co takový osvěžovač jídla je. Měl být vynalezen už dávno!“

„Mně se to zdá strašně nebezpečné,“ řekl Halvar. „A co provaz! Co dlouhá smyčka! A stráže v ní! Ještě ti toho hodně zbývá.“

„Není to tak zlé,“ řekl Vike. „Je mi to stále jasnější. Samozřejmě musíme dobře měřit, když budeme stavět ohniště. A měřit musíme provazem a můžeme měřit přece i kolem stráží!“

„Ty mazaný mrňousku,“ zakdálal Halvar spokojeně.

A tak připravili provaz a smotali ho do čtyřnásobně silného lana, aby lépe držel. Pak si vypůjčili od svého nového přítele a jeho přátel řemeslnické obleky. Potom si pomazali tváře sazemi. Nešetřili, a nezapomněli ani na krk. A přitom se na celé kolo smáli.

Vypadali opravdu jako Habešani.

Zašli za králem, který zase jedl. Na míse měl vepřové nožičky a kuřecí stehýnka a krocaní pečení. A na cestě byl už také veliký hrnec vařeného úhoře, pár desítek jehněčích kotlet, obrovský kus krevního pudinku s brusinkovou zavařeninou a několik kilo chlupatých knedlíků.

„Promiň řemeslníkům,“ řekl Vike. „Chtěli bychom ti nabídnout jen své služby.“

„Strašné, co užvaněných mizerů se tu dnes rojí,“ pravil král, „před chvilkou tu byli taky dva. A co umíte?“

„Jsme odborníci na osvěžovače jídla,“ řekl Vike.

„Cože, jak?“ divil se král. „Co předcházelo tomu jídlu?“

„Osvěžovač,“ řekl Vike. „Všichni lepší králové kupují náš osvěžovač. A říká se, že ty k nim také patříš a že se v jídle velmi vyznáš.“

„To bych prosil, tím jsem proslulý,“ řekl král. „A jak funguje ten osvěžovač jídla, jak jsi řekl, jestli se nepletu? Neznám nikoho, kdo ho má.“

„Je to novinka,“ řekl Vike. „Ale určitě to bude něco pro tebe. Všechno jídlo hned jinak chutná, ať vezmeš žebírka, vepřové nožičky, kuřátka, jehněčí kotletky nebo huspeninu! Vezmi, co chceš! A jistě máš raději teplé než vychladlé jídlo?“

„To si piš!“ řekl král. „Tady je hrozně daleko do kuchyně!“

„Máš ho mít!“ rozhodl Vike. „Člověka to úplně trápí, když vidí takového znalce jídla bez osvěžovače.“

„Ano, jsem opravdu k politování. Trpím od nepaměti!“ pravil král.

„Nikdo na tobě přece nemůže žádat, abys chodil jíst dolů do kuchyně,“ řekl Vike.

„To by bylo nemožné,“ řekl král. „Takový kus cesty. To by mě mohlo připravit o život!“

„Kup si tedy osvěžovač jídla!“ řekl Vike. „A budeš mít pokrm den co den teplý!“

„Mám?“ řekl král. „Tak si ho koupím!“

Ale potom se mu najednou objevil v očích takový pololišácký záblesk.

„Abych tak řekl, jenže jak mám vědět, že je dobrý. Klidně kupuju a kupuju a možná mě napálíte a vůbec!“

„Je dobrý!“ řekl Vike. „Vyzkoušený a schválený předními královskými dvory. Osvěžovač pro každého přítele dobrého jídla! Dělá život radostnějším a bříško kulatějším! Snadná obsluha! Jen ho zapnout! Výhodné ohniště s kouřovodem!“

„Pokračuj!“ rozkázal král. „Chci o něm slyšet víc! Vychvaluj zboží! Dělej mi chutě!“

„Znovu rozhybe tuk!“ řekl Vike. „Tuk stéká krásně po žebírku a vepřových nožičkách! Chceš vidět, jak stéká? Tuk stéká, tuk stéká!“

„Ňam,“ pravil král, „a ještě párkrát Ňam, Ňam, Ňam!“

„Tuček teče, jen se nese!“ připojily strážce pohotově.

„A to je obrovský rozdíl,“ dodal Vike. „Ztuhlý tuk není proti rozpuštěnému tuku nic. Představ si takové tučné žebírko – jak z něho skapává tuk!“

„Ňam,“ pravil král, „a ještě párkrát Ňam, Ňam, Ňam!“

„Nebudeš-li spokojen, peníze vracíme,“ řekl Vike.

Ale to už nemusel ani říkat. Král si již v očekávání pomlaskával a sliny mu vytékaly z koutku úst.

„Chci tvůj osvěžovač jídla,“ řekl. „Chci ho a chci! Miluji stékající a odkapávající tuk.“

„Tuk má stékat, být v pohybu,“ dodal Vike.

„Přesně tak, tak to má být,“ řekl král. „A já tu zatím po celý svůj život jím polovychladlé jídlo. Abych se opravdu politoval.“

„Chudáčku,“ řekl Vike. „Ale teď se jasní na lepší časy. Hned se dáme do práce! Samozřejmě musíme začít s vyměřováním.“

„To se rozumí samo sebou,“ řekl král. „A vezměte provaz dvojmo, aby se nevytáhoval. Všechno se má udělat pořádně a odborně.“

„Spolehni se,“ řekl Vike. „Budeme měřit pořádně. A myslím, že pro jistotu vezmeme provaz čtyřnásobný“

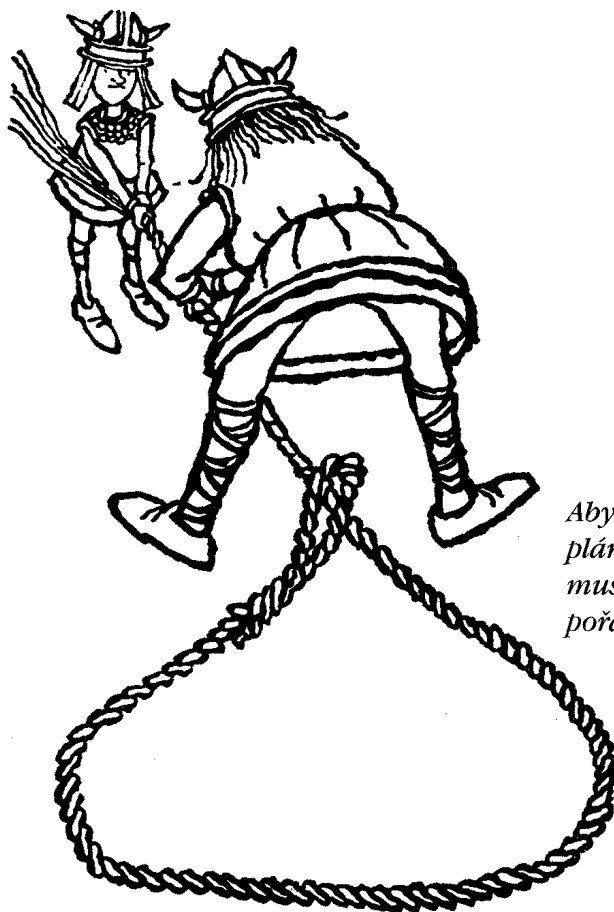
„Dobře,“ řekl král, „já vám bránit nebudu.“

„Ale tady ti,“ řekl Vike a ukázal na tělesnou stráž, „ti se jistě rozčílí. Můžeme kolem nich chodit s provazem?“

„Kolikrát jen budete chtít,“ slíbil král. „Udělej, co řeknu.“

„Tak bys snad mohl hned něco říct,“ navrhl Vike.

„Poslouchejte, chlapi!“ řekl král. „Pokud se bude měřit, nikdo se

*Aby se Vikův
plán vydařil,
museli si nachystat
pořádnou smyčku.*

ani nepohne! Jinak budete zas kopat příkopy!“

„Nechcem kopat, nechcem šoupat,“ řekly strážé. „Na kopání nejsme k mání.“

„Dobře, dobře,“ král na to, „nezapomeňte, že se vám tu vede dobře.“

„Velmi valně, a i v parně,“ přitakaly strážé.

„Tak se do toho dáme,“ přikázal Vike.

Mezitím si už král strčil do pusy první kousky úhoře. A působil na něho stejně jako na většinu lidí. Kdykoli se pustil do ryb, byl pozornější, důvtipnější a podezřívavější.

„Stejně je to zvláštní,“ řekl vychytrale, „jen aby v tom nebyl nějaký podvod, když to slíbí takový skrček.“

„Kdo tě podvede, ten to projede,“ slíbily strážé.

„Ale co by,“ řekl Vike. „Jen jsem moc přemýšlel a to mě zarazilo v růstu. Zvláště nad tím osvěžovačem jídla. S tím byla pořádná dřina. Ale proto taky tak potěšil všechny krále, kteří rozumějí jídlu! Ale jestli lituješ, stačí říct!“

Nato se král rozpačitě usmál, „to bylo jen tak žertem,“ řekl opatrně. „Už jsem viděl mnoho trpaslíků a byli stejně chytří jako dospělí chlapi. Když je to s osvěžovačem jídla pravda, bude všechno v pořádku. Jinak na to půjdem tvrdě. Co ty na to?“

„Jenom tvrdě, to zní hrdě,“ ozvaly se strážé.

„Pánbu s námi a zlé pryč,“ řekl Vike chvějícím se hlasem.

Byl vyděšený jako zajíc. Ale po celou tu dobu si namlouval, že nemá nic proti druhu strachu, který povzbuzuje myšlení.

Vike uchopil čtyřnásobný provaz a obešel strážé. Za zády jim udělal pěknou, přiměřenou smyčku.

Nato řekl Halvarovi, Snorrovi a Ulmovi, aby se postavili každý do jednoho rohu. Ve čtvrtém stál sám. Byli od sebe stejně vzdáleni.

Vike dal znamení svým pomocníkům a ti zvedli provaz do výše boků tělesných strážců. A ti veršotepci stáli jako hodné děti ve smyčce. Ani se nepohnuli, jen se dívali.

Chovali se docela vesele. Zvláště když víme, co se jim mělo stát. Gorm uchopil pevně konec provazu. Vike mu zašeptal, aby zabral a táhl. A Gorm táhl ze všech sil!

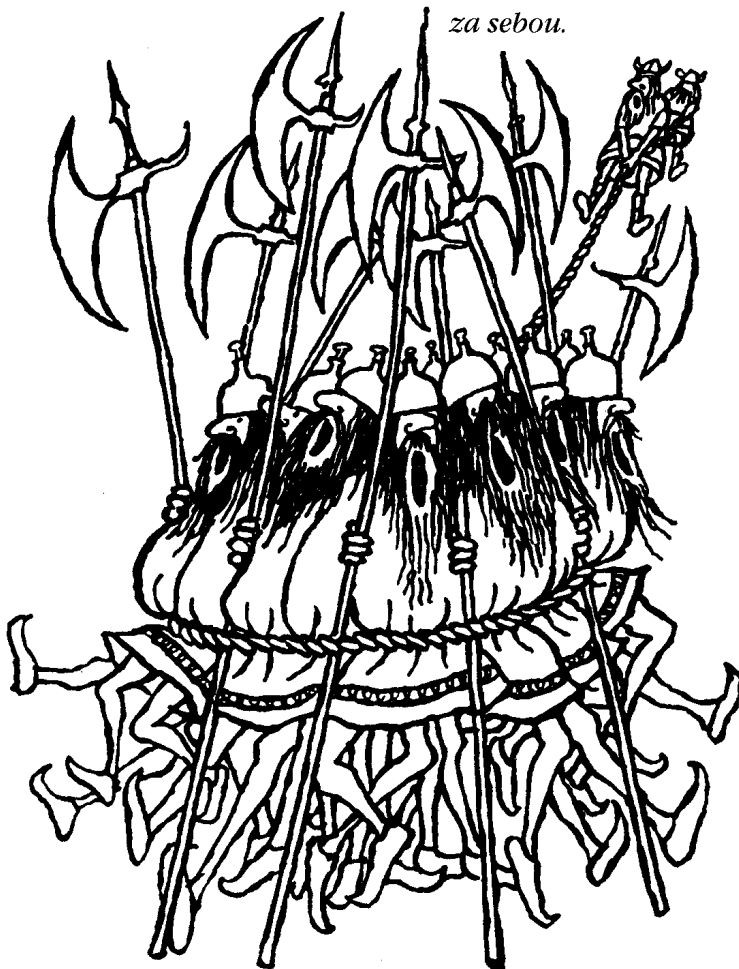
Táhl, až mu žíly naskočily a až ho celé tělo rozbolelo. Napjal všechny síly, a on byl nějaký silák! A co strážé?

Panenko skákává, jak ty ječely! Bylo to ohlušující. Jaktěživo

nebylo v bulacké zemi slyšet takový křik.

Strážní měli plíce odpovídající jejich vzrůstu, byli to téměř obři. Vydali jednohlasně zlostné zaječení, až se celá jedna stěna s hrozným rámusem a rachotem zřítla. Řvali, až strop párkrát poskočil nahoru dolů. Ječeli, až se věže a věžičky koulely jedna přes druhou.

*Chycená stráž zařvala
jako jeden muž,
až nad nimi strop
nadskočil několikrát
za sebou.*

A tlačili se do všech stran. Chovali se přesně tak hloupě, jak Vike doufal. Strkali se lokty a šlapali si po prstech u nohou a dávali si šťouchance.

Ti, co byli uprostřed, byli nejdivočejší. Mysleli si, že jsou zavření a chtěli za každou cenu ven. Jenže kamarádi na okraji je nepustili.

Šílenství stráží rostlo a rostlo. Naschvál se okopávali ze všech sil. Nic hloupějšího si vymyslet nemohli. Ale tak už to chodí, když člověka přemůže vztek.

Kdyby bývali alespoň trošičku přemýšleli, musel by to Gorm prohrát, i kdyby táhl sebevíc. Jenže rozzlobení lidé jsou vždycky na obtíž sami sobě i druhým. Kdopak by přišel na jedinou rozumnou myšlenku, když má tak rozpálenou hlavu?

A za největšího zmatku se Halvar se Snorrem a Ulmem zmocnili seker. A než bys řekl švec, byla tělesná stráž odzbrojena. Ale chlapi se dál rvali a kopali a řvali tak dlouho, až klesli vysílením.

„To je strašné,“ pravil král ospale, „co vy osvěžovači jídla děláte při práci za rámus. Musí to opravdu být?“

Tak se přecpal, že se nemohl ani hnout. A navíc byl také i jinak příliš líný otočit hlavu. Vymlouval se při tom na bolesti šlach v zátylku.

„Jestli nepřestanete s takovým rámusem,“ pokračoval, „budete mít co do činění se strážemi! Chci mít klid na zažívání, to byste mohli pochopit! A nebude osvěžovač jídla už brzy hotový?“

Ted' už však Halvar nevydržel mlčet.

„My tě povzbudíme,“ řekl, „na to se můžeš spolehnout! Ted' bude konec s tím přejídáním! Od téhle chvíle budeš jíst jen mrkev a pastináky a celer a nic jiného!“

„Fuj,“ řekl král, „to jsou ale hloupé vtipy! Kořeny a takové věci, to přece není jídlo?! A uvědom si, s kým mluvíš!“

„Kořeny,“ řekl Halvar, „druhým nic jiného nedopřeješ. A i ty v nejlepším případě. Tak budou dost dobré i pro tebe. A pokud vím, jíš šíleně moc. Jistojistě vím, že máš srdce zarostlé v tuku. A na to se umírá, věř!“

„Že se nestydíš takhle mluvit!“ pravil král. „A raděj se dej do práce! Jestli se budeš moc naparovat, tak uvidíš!“

„A ty,“ křičel Halvar jako hrom, „uvidíš, že až tě převedeme na syrovou stravu, budeš mluvit jinak! Zhubneš, že projdeš i malou brankou v městské zdi. A ani se nebudeš muset otočit bokem!“

„Něco takového jsem ještě neslyšel,“ řekl král. „O čem to vlastně

mluvíš?“

„O tvé budoucnosti!“ řval Halvar. „Ale zato tví ubozí poddaní se pořádně najedí!“

„Strážce,“ přikázal král, „chopte se těch povzbuzovačů! Určitě jsou to podvodníci a postrašte je! Nemají úctu před králem! Taste sekery!“

Jenže byl příliš líný se otočit.

A tak místo stráží uchopil každý z flakeských vikingů sekeru a pohrozil jí zlobně králi.

„Tady vidíš zbraně,“ řekl Halvar. „Tak už konečně chápeš?“

Král dělal obličej a vzdychal. Nakonec se s velkým úsilím otočil o půl obrátky a uviděl odzbrojené a bezmocné tělesné strážce.

„Podívejme,“ řekl, „že si ti chlapi klidně uprostřed odpoledne pochrupují! A to jsem jim pohrozil příkopy! Vzbud'te se, lenoši! Tak vzhůru, dromedáři! Jsme přepadeni, jestli nevíte!“

Tolik vzduchu a tolik síly už dlouho nespotřeboval. S pronikavým pípnutím klesl do křesla, úplně vyčerpán námahou. A pak ztratil vědomí.

Tu zazněly sálem kroky a dovnitř vstoupilo tucet služebníků. Přinášeli další krmi. Doplnování stravy probíhalo průběžně a zaměstnávalo spoustu lidí.

Služebníci přinášeli osm obrovských dortů. Každý z dortů byl vyroben z pěti decimetrů silného korpusu. A v nich byla vysoká mandlová, marcipánová, šlehačková a malinová náplň. Dorty měly v průměru dobrý metr.

Služebníci byli stejně hubení jako ostatní měšťané a očima bloudili vysoko nad dorty. Bylo to nutné, protože jinak by zešileli hlady.

Když se uklonili a postavili ty dobroty na králův stůl, všimli si tělesné strážce a vyjeveně se dívali, co se stalo.

„Propánakrále,“ řekl nejstarší z nich. „Kdopak nám to tak krásně spoutal tělesnou stráž?“

„To jsme zařídili my,“ řekl Halvar.

„Ano,“ doplnil ho Vike, „a přišli jste právě včas. Máme v úmyslu sesadit krále a tak půjdete za svědky.“

„My?“ podivil se ten nejstarší. „A nebudem z toho mít potom potíže a opletačky?“

„Není čeho se bát,“ řekl Vike. „Tenhleten pupkáč už dokraloval.

Jste svobodní lidé!“

„Cože?“ podivil se nejstarší. „Slyším dobře?“

„Jste svobodní,“ opakoval Vike. „A nejen to. Můžete se také dosyta najíst.“

„Hurá!“ křičeli všichni služebníci. „Ať žije Vike! A na sto let!“

„Díky, díky,“ řekl Vike. „A teď tu bečku nakopneme. Slyšíš mě, králi?!“

„Prosím?“ řekl král. „Slyším, ale jako bys volal ze strašné dálky. Určitě jsem si na chvíli zdřímnul.“

„Jsi sesazen!“ křičel Vike.

„To není možné,“ řekl král, „jsem nesesaditelný. Dosad' sem raději pár dortíků místo těch řečí! Najednou jsem dostal strašný hlad! Přestávky mezi jednotlivými chody jsou tu jaksi příliš dlouhé. Já chudák!“

„Žádné dorty nedostaneš!“ řekl Vike. „Vždyť už na všech stranách překypuješ. Ale mohu ti donést svazek čerstvé mrkvičky.“

„Jen moc nestraš,“ křičel král. „Pořád jen žvatláš o té mrkvi. Nejsem přece králík!“

„Mrkev, nebo nic!“ řekl Vike. „A teď si hladov tak dlouho, než pro tebe bude mrkev dost dobrá.“

Ale král poslední slova už neslyšel. Znovu usnul, unaven rozruchem kolem.

„A teď,“ řekl Halvar služebníkům, „si poslužte! Ale jezte pomalu a s mírou, jinak dostanete ujímání.“

Služebnictvo koukalo na vikingy, na krále, na tělesnou stráž a na dorty jako u vyjevení. Mají se odvážit?

„Jen do toho,“ pobízel Halvar, „pojďte, berte si!“

Konečně pochopili, že to myslí vážně. Dali se hned do jídla s velkou chutí a apetitem. Ani se neobtěžovali, aby si donesli lžíce. Jedli rukama a cpali se horlivě mandlemi, marcipánem, šlehačkou, malinovou zavařeninou a těstem dortů. Byli celí zalepení, mlaskali a jedli, celí se horlivostí a vzrušením třásli.

Nikdy se jim o takové hostině ani nesnilo!

Mezitím uvažoval Halvar stranou, jak to bude se sesazením. Nešlo všechno, jak to mělo jít.

„Poslyšte, dobří lidé,“ řekl služebnictvu. „Přísně vzato byste měli sesadit krále vy, a ne my. Vike se teď asi trochu unáhlil.“

„Pokud by šlo o sesazení,“ řekl nejstarší, „museli bychom vědět, jestli se tělesná stráž zase neprobere. A co by se v takovém případě

stalo?“

„Nezneklidňujte se,“ řekl Halvar. „Budou zavření tak dlouho, než se z nich stanou slušní lidé. Nevíte náhodou o nějakém příhodném místě?“

„Tot' se ví,“ řekl nejstarší, „nejhlubší sklepení. Dvanáct stop pod hradem. A když tam ty stráže zavřete, tak už se ven nedostanou, a

*Vyhladovělé služebnictvo
se vrhlo na dorty
se šlehačkou, jahodami
a mandlemi.*

potom vám rádi řekneme, co si o králi myslíme.“

„Tak ven s tím!“ povzbuzoval je Halvar.

„Horší král není,“ řekli služebníci, „a nikdy nebude!“

„Stačí, když si porovnáte naše břicha s jeho. Není nic jiného než krutý vykořisťovatel!“

„Takže ho zbavujete trůnu?“ zeptal se Halvar.

„Samozřejmě, zbavujeme,“ řekli služebníci. „A teď přivedeme lidi a odneseme tělesnou stráž do sklepení. Nejlíp, když to uděláme, dokud jsou ještě bez sebe. Víme o spoustě lidí, kteří nám s tím rádi pomůžou.“

Služebnictvo zmizelo a potom se vrátilo s velkým zástupem měšťanů. Všichni byli stejně vyhublí.

Už si však prozpěvovali veselé písně, radostné bulacké lidové popěvky, které tu již po léta nezazněly. A ochotně se namáhali s odklizením tělesné stráže.

Vikingové přiložili ochotně ruku k dílu. A Gorm udivoval Bulaky tím, že si pod každou paži naložil jednoho strážce. To byla pěkná

*Vyhladovělé děti
konečně poznaly,
jak chutná pořádně
namazaný
a obložený
krajíc chleba.*

ukázka siláctví, protože i nejlehčí strážní vážili dobrých sto kilo.

A jakže to dopadlo s tím tlustým králem?

Hm, zjistilo se, že je ke svému velikánskému trůnu přirostlý Jak tam tak pořád jen vysedával, zformovalo se mu tělo podle křesla, takže nikdo nemohl rozpoznat, kde končí trůn a kde začíná král.

Ti dva byli jedno.

Král tam tak vysedával po dlouhá léta. Tělesní strážci museli obracet panovníka i s trůnem, když se chtěl ohlédnout. Museli ho také mnohokrát vynést do města, ale čím byl línější, tím řidčeji se tak stávalo.

A za to, že ho strážili a nosili, dostávali druhá nejlepší sousta. Tak se to stává často tam, kde vládou zlí mocipáni. To je starý, prastarý způsob vlády. Ti, kdo panují, seberou smetanu a jejich pomocníci dostanou to lepší, co zbude. Ale lidu nezbyvá než třít bídu.

To není hezký způsob vlády.

Radost v městě byla veliká a všeobecná. Ulice se naplnily jásajícími a veselícími se lidmi. Oslavovali Halvara, Vika, Ulma, Snorra a Gorma a nosili muže z Flaku sem a tam ve zlatém křesle. Radost dodávala Bulakům sílu. Král byl sesazen, časy bídy minuly!

Všichni se objímali. Čepice a čapky létaly do vzduchu. Všude se ozývalo volání hurá. Bulaci vyvolávali Halvara, Vika, všechny najednou. A když se pak rozletěla zpráva o Gormově siláckém kousku, provolávali slávu i jemu. To byla jeho nejkrásnější chvíle v životě!

A ve veselých skupinkách tančili Bulaci své krásné a živé lidové tance. Staří a mladí vedle sebe. Bělovlasí starci a stařeny se přidali v kole k mladým. Šaty si oblékali naruby a do vlasů a vousů si dali stužky.

Z královských sklepů a špižíren zmizely všechny dobroty. Měšťané na sebe mávali velkými tyčemi salámů a širokými skopovými boky. Vyměňovali vepřová žebírka za kotlety, telecí huspeninu za vepřové nožičky. Ale Halvar moudře varoval Bulaky, aby nejedli příliš chamtivě. Žaludky si musí zvyknout!

„Jinak z toho budete mít strašné bolení břicha,“ říkal jim.

Malé vyhladovělé děti mohly konečně ochutnat, jak chutná pořádně namazaný chleba s máslem a s dobrou oblohou.

Uběhlo pár týdnů a vikingové z Flaku se museli chystat zase na cestu.

Tehdy přišlo k Vikovi několik starých mužů. Měli dlouhé vousy,

moudré oči a laskavé tváře.

„Promiň nám,“ pravili, „ale jsme rada starších. Ten mizerný žrout nás sesadil, ale lid nám teď vrátil naše postavení. Přicházíme malého chytrého vikinga o něco požádat. Vyslechne nás?“

„Ochotně,“ řekl Vike, „jsem-li to já, koho máte na mysli.“

„Pak tě tedy prosíme,“ pravili mužové, „aby ses stal naším králem.“

„Ale moji milí,“ Vike na to, „na to jsem moc malý.“

„Ale kdeže,“ pravili mužové. „Měřeno řádnou mírou, budeš náš největší král.“

„Jéminkote!“ řekl Halvar. „Nemluví o mém synovi?“

„Jestli je Vike tvůj syn, pak ti blahopřejeme,“ pravili mužové.

*Král byl tak tlustý,
že se nemohl
vyprostit z trůnu.*

„Slyšeli jsme o jeho plánu s dlouhou smyčkou. To je víc, než nač přišli všichni naši králové. Je chytrý i rozvážný, takže lepšího krále bychom si ani nemohli přát. Takové jest mínění celé rady.“

„Představte si, Vike králem!“ řekl Halvar. „Ještě dneska ho vidím, jak řval, když mu rostl první zub. A já s ním pochodoval kolem kuchyňského stolu v náručí.“

Halvar se hlasitě vysmrkal a v očích se mu zaleskly slzy radosti.

Jenže rada starších čekala na rozhodnutí.

„Drazí přátelé,“ začal Vike, „děkuji vám za důvěru. Ale králem být nemohu. Zůstanu-li tu příliš dlouho, měla by o mne maminka Ylva doma strach. A to si jistě nepřejete?“

„To rozhodně ne,“ pravili stařešinové. „Ale přesto bys mohl stihnout leccos napravit. Ten tlustý král napáchal spoustu hloupostí a všude v zemi vládne zmatek. Samozřejmě můžeš odjet, kdykoli si budeš přát. Ale tak jako tak, odměníme tě za to, co jsi pro nás již vykonal.“

Vikingové z Flaku se zdrželi ještě celý měsíc. Pracovali tvrdě, aby dali všechna hospodářská odvětví opět do pořádku. Jídlo a majetky byly spravedlivě rozděleny. V královském hradě byla zřízena škola, na níž vyučovali muži z rady starších a jiní moudří Bulaci. Mezi jiným se tam děti také dověděly, že lidé v ostatních zemích počítají jiným způsobem.

Vike zavedl do všech domů vodovodní potrubí, tak jak to dříve zařídil ve Flaku. Halvar se věnoval organizaci požární ochrany a rozběhl také čilý směnný obchod s jinými zeměmi. Dokázal, kolik dobrého se dá s pomocí druhých vykonat, když se lidé podělí o své zkušenosti.

Bulaci se měli opět opravdu dobře.

Obdarovali Flakeské při loučení mnoha dary. A Halvar jim zase na oplátku zanechal hromadu koží. A učinil tak, aniž při tom myslel na vlastní prospěch.

Vike byl jmenován čestným králem na všechny věky. Bulaci mu na důkaz toho věnovali opravdovskou korunu z ryzího zlata. A také dodali, že kdyby Vike měl v budoucnu syna, že i on se stane po něm čestným králem.

Halvar nevěděl, co si o tom všem má myslet. Měl radost a přitom se zamyslel:

Je to podivný pocit, člověk je náčelníkem lodi a má v posádce krále. Jenže dříve bylo snazší velet.

Napříště sledovali mužové z Flaku pečlivě všechny novinky přicházející z bulacké země; vývoj pokračoval úspěšně dál.

Jídlem posedlý král z mrkvové a pastinákové diety zhubl. Nakonec mohl opustit i královský trůn, s nímž kdysi srostl.

A říkal, že je to docela pěkné, že se může zase pohybovat. A že je příjemné, když už necítí v hlavě tu přecpanost, únavu a prázdnotu.

I v budoucnu jedl rád kořenovou zeleninu a stal se z něho

*Vike byl jmenován
čestným králem a dostal
korunu z ryzího zlata.*

výborný znalec salátů. Později si zařídil obchod se zeleninou, první v zemi.

Lidé ten čin dovedli ocenit. Většina měšťanů nakupovala jen u něho. Zvláště si vážili rychlé obsluhy. Král se točil za pultem jako čamrda a roznášel dokonce nákupy všem, kdo si to přáli, až do domu.

Říkal, že dosáhnout blahobytu vlastním přičiněním je nejkrásnější věc na světě.

Mužstvo z tělesné stráže se muselo opět pustit do kopání příkopů. Protože právě v tomto oboru leccos zaostalo.

*Díky tomu, že dostával
jenom mrkev,
král zeštíhlel.*

Zpočátku na práci nadávali, ale potom si zvykli. A když se pak pořádně rozpálili, přinášela jim jejich práce velký užitek a docela se jim zalíbila.

Rada starších jim později vrátila dokonce i hlasovací právo.

Tora s posilovačem počasí

Na zpáteční cestě po řece byl Vike stále neklidnější, jako by se něčeho obával. Stále o něčem hloubal a ani chvilku neposeděl.

„Ty, táto,“ řekl, „myslíš, že Islandané mají dobrou paměť? Už brzy budeme u jejich mýtiny, a co když budou ještě tak rozzlobení? Když jsme odlétali, byli vzteky bez sebe.“

„Dneska není včera,“ odbyl ho Halvar a klidně si pohvizdoval.

„Bereš to na lehkou váhu,“ řekl Vike.

„Tak je to nejlepší,“ řekl Halvar. „Proč se trápit dvakrát. Nejdříve o těch nepříjemnostech už předem přemýšlet a potom se s nimi setkat. Stačí zažít je jednou.“

„Možná máš pravdu,“ řekl Vike. „Ačkoli neklid někdy vybičuje k přemýšlení.“

„Anebo,“ dodal Halvar, „z toho přemýšlení člověk onemocní a je k ničemu. Však si už se vším nějak poradíme, uvidíš! Tentokrát si s sebou vezeme ve vleku klády a můžeme loď přesunout. Islandané nás přece chtěli především vyhladovět.“

„Jen jestli nepřijdou na něco nového,“ řekl Vike. „Mají docela filipa. Chytřejší si to vymysleli s vykácením toho lesa. A co lidí už v jejich pasti uvízlo. My jsme na tom byli také opravdu zle.“

„Chvilku, prosím, to ano,“ řekl Halvar. „Ale pak jsme to bez obtíží vyřešili!“

„Bez obtíží!“ řekl Vike. „Jenže co můžeme vědět o jejich nových plánech?“

„Nic, vůbec nic, ani to nejmenší,“ dodal Halvar. „Ale dřív než se to dovíme, nemůžeme stejně nic dělat.“

Na to neměl Vike odpověď. Ale ani to ho neuklidnilo. Zvláště mu dělalo starosti, že Tjure dělal dlouhý nos a mimořádně tím Islandany podráždil. O tom nápadu si myslel to nejhorší.

Vike nikdy nepředstíral, že je statečný. Nedbal o svou pověst.

Ti, co se tváří statečně, obvykle špatně dopadnou. Slibují vykonat velké a odvážné a hloupé činy, ale nemají k tomu odvalu. A tak jen slibují, protože se svým vychloubáním zapletli. A potom toho

hořce litují. Dělat dojem je riskantní věc, a stejně z toho nikdy není nic víc než dojem.

Vikovy domněnky o Island'anech byly oprávněné.

Opravdu v poslední době usilovně přemýšleli. A sami sobě si dali závazek, že příště Svey zastaví.

Jenže trvalo dlouho, než vikingové z Flaku přišli na to, co si na ně Island'ané vymysleli. Byl to zatraceně mazaný kousek! Neuvěřitelná lest!

A když dorazili k mýtině na konci řeky, nestačili se Halvarovi mužové divit. Strašně tam foukalo. Dokonce i nejsilnější chlapi museli chodit s nosem až na zemi. Ani tak se nepohnuli při každém kroku vpřed o víc než o pár palců.

„To je ale pořádná severní bouře!“ řekl Halvar. „Největší, co lidstvo pamatuje. Na pár dní se budeme muset usadit. V tomhle počasí se s loděmi nepohneme z místa.“

A tak seděli na místě den.

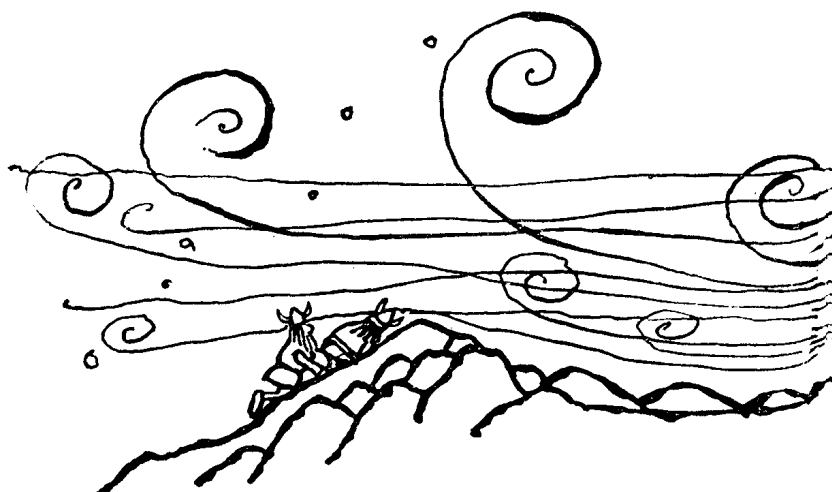
Jenže nazítří to profukovalo dál až do morku kosti!

„Tak zůstaneme na místě ještě jeden den,“ rozhodl Halvar.

Jenže příští den foukalo opět, a je-li to vůbec možné, ještě o trochu více.

„Tohle budeme muset prozkoumat,“ řekl Vike. „Vždyť je to k zbláznění, jak tu fouká. Tuším zradu.“

A tak spolu se Snorrem a Ulmem zalehli k zemi a plížili se

pomalu vpřed. Odpor vzduchu byl strašný. Ale podařilo se jim doplazit se až k nejbližšímu návrší a po něm se v závětrí spustili dolů.

A tam to spatřili.

Spatřili a žasli.

Žasli a chytali se za hlavu!

Chytali se za hlavu a zírali s otevřenou pusou.

„U všech čertů,“ pravil Ulme. „Řekněte, že to není pravda. Buď to je lež, nebo jsme se pomátli. Všichni tři a najednou,“ dodal Snorre.

„Ale kde, máme všech pět pohromadě,“ řekl Vike. „Jenže se zdá, že Islandané jich mají pohromadě víc. To je úžasné, co dokážou!“

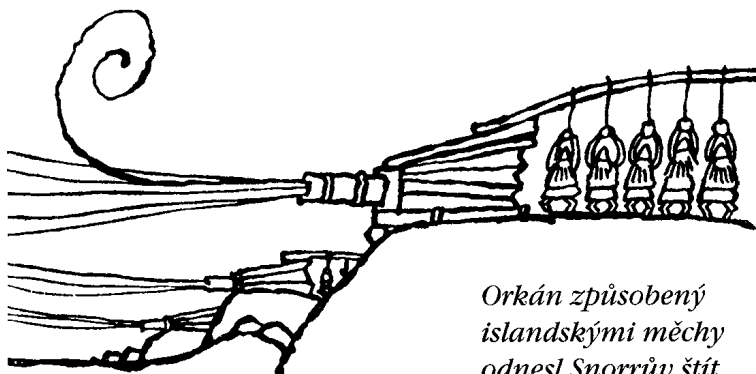
Byla to až příliš pravda.

Až úplně na vrcholcích tří návrší stály tři mohutné foukací měchy. U každého z nich pracovalo tři sta mužů. Vyfukovaly tolik vzduchu, že jim to i pot strhávalo. Vyluzovali na nich opravdický orkán.

Všechny keře před měchy byly vyrvány i s kořeny. I ostatní porost byl pryč. Dokonce i mech to oloupalo. Kameny byly plešaté jako sněmovníci na říšském sněmu v Birce.

Měchy byly velké jako dům. Tři náčelníci u nich pokřikovali do velkých trychtýřů hej a rup! A muži u táhel pumpovali ze všech sil a s pravidelnými záběry.

Přiblížit se blíže bylo nemožné. Lidské síly se nemohly tomu

*Orkán způsobený
islandskými měchy
odnesl Snorrův štít,
jako by to byl balonek.*

strašnému větru postavit.

Snorre upustil z překvapení svůj štít, a ten se hned nato vznášel v povětří a za chvíli už vypadal v dáli jako nepatrná tečička. A to byl dvakrát kovaný a vážil dobrých dvanáct kil.

To přivedlo Ulma k zamyšlení a vtom mu svitlo.

„Počkejte,“ řekl, „už to mám, kde to Island'ané okopírovali. Zřejmě byli v Byzanci, tak jako já. Tam mají kováři něco podobného, říkají tomu měchy. A tyhle věcičky vypadají úplně stejně. Liší se jen velikostí.“

„Island'ané mají oči otevřené,“ dodal Vike. „A jsou dost chytrí, aby se u druhých poučili.“

„Dostali se daleko,“ řekl Ulme. „Zřejmě jsou za tím jejich teplé prameny. Když se člověk po celý rok koupe v teplé vodě, neusadí se mu na mozku prach. Proto mají také tolik skvělých básníků.“

„A teď se ti lišáci poučili z chyb,“ řekl Vike. „Rozhodli se, že nás zastaví ve vzduchu i na zemi. Ale jak jen mohli vědět, že už nemáme kůže na draky? A teď se ale musíme vrátit k lodím. A dobře se na zpáteční cestě vzepřete, aby nás to nesfouklo do řeky.“

„No tak?!“ zeptal se Halvar.

„Horší, nežli jsme si mysleli,“ odpověděl Vike. „Mnohem horší.“

„Jako ten fukěř?“ divil se Halvar. „Je to nějaký podvod?“

„Mimořádně velký podvod,“ pravil Vike. „Je podomácku vyrobený.“

„Nesmysl!“ Halvar na to. „Víte se přece doma vyrobit nedá!“

„Island'ani to umějí,“ řekl Vike. „Vyrábějí vítr, až to duní.“

„Opravdu?“ řekl Halvar s obdivem. „Tak to si mohou vyrábět taky vítr do plachet a dělat protivítr, kdyby je někdo pronásledoval. To je opravdu skvělá myšlenka! Jestli umělý vítr existuje, musíme si ho opatřit. Máme dost prázdných sudů na uskladnění, jen kdyby se dal koupit.“

„A kde vezmeš víka?“ divil se Vike. „Myslíš si snad, že na nich budeme sedět? Ostatně, Island'ané neprodávají. Nejhorší na tom je, že ten vítr používají přímo proti nám. Chudák Ulme musel jít příkrčený a dostal z toho bolení v kříži.“

„Island'ani nemají trošku slušného vychování,“ potvrdil Halvar. „To se přece mezi vikinky nedělá. Je to zlomyslnost a neslušné je to taky.“

„Jistě, jistě,“ řekl Vike. „Co říkáš, kolik nás ten průjezd bude stát?“

Jistě nám seberou všechno arabské stříbro dřív, než nám dovolí projet. Ale raději zaplatíme, nebudem se bít! A v takovém protivětru už vůbec ne!“

„Máme se vzdát stříbra!“ vykřikl Tjure rozčileně. „Teď, když má právě stoupnout v ceně a vůbec? To je nápad! A to je nejlepší rada, jakou nám můžeš dát? Právě ty, který nápady jen sršíš?“

„Budeme se bít,“ rozhodl Halvar.

„Na takovou vzdálenost?“ zeptal se Vike. „Víc se k nim pro ty měchy přiblížit nedokážem. A navíc je Islandčanů přece jen moc.“

„Nebud’ v tom počítání takový hnidopich!“ zahřměl Halvar.

„Musím,“ řekl Vike. „A ve Flaku i na Islandu bude jen samý nářek a pláč za padlé. Bolest bude stejná na obou stranách.“

„Tohle nám vždycky předhazuješ,“ řekl Brede.

„A vždycky moc dlouho řečníš,“ dodal Tjure. „Nejsi nic jiného než ubrečenec!“

„A když jistí jiní lidi nařikají nejvíc, pro kohopak to vždycky pošlete?“ zeptal se Vike.

„Nepomlouvajte ho,“ řekl Halvar. „V tom, co říká, je něco pravdy.“

„Lepší než se bít,“ řekl Ulme, „by bylo něco vymyslet. Když mají Islandani rozum, my ho máme taky!“

„To se ví, že máme!“ rozhodl Halvar. „Posledně jsme je přetrumfli v myšlení, tak to můžem dokázat i tentokrát. Ticho a přemýšlejme! Začneme všichni pěkně najednou, jak napočítám do tří! Ráz, dva, tři. Myslet!“

A tak čtvrthodinku nebo tak nějak dlouho přemýšleli. Seděli úplně tiše a tiskli si oba ukazováčky do spánků, krčili čelo a oči měli upřené do prázdna.

Tak jim to šlo obvykle nejlépe.

„No tak,“ řekl Halvar, „skončili jste? Tak, co moudrého jsi vymyslel ty, Tjure?“

„Jo, ehm,“ řekl Tjure trochu váhavě. „Co byste řekli pořádně dlouhému rozběhu?“

„Dlouhé rozběhy,“ ušklíbl se Halvar, „jsou asi to jediné, co máš v hlavě. Ale to se dalo čekat!“

„Ale návrh to byl,“ řekl Tjure. „A dobře míněný.“

„Nemohli bychom prokopat tunel?“ zeptal se Brede.

„Ale milý Brede,“ řekl Halvar, „celou cestu samá skála.“

„A co ty, Vike?“ zeptal se Snorre. „Jak jsi daleko?“

„Hm,“ řekl Vike, „nedostal jsem se ani o krok dál.“

„Nějak se musíme dostat k táboru Island'anů,“ řekl Halvar. „A zastavit ten fukéř.“

„Jenže to oni dřív zastaví nás,“ řekl Tjure sklesle. „Nikdy se nám nepodaří přiblížit se k těm pitomým měchům. Budeme se tu muset usadit – a zrovna já jsem si musel před odjezdem z domova koupit nový pár volů! A zaplatit je!“

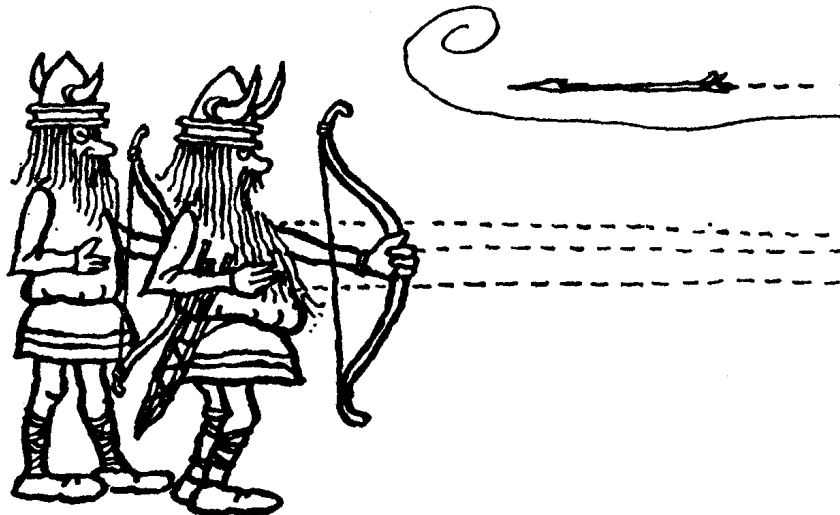
„Teď jsem si na něco vzpomněl,“ řekl Vike. „Když jsme se tam před chvílí plížili, viděli jsme tam takovou malou vedlejší pěšinku. Běžela dolíkem v závětří, chráněná před větrem. Mohli bychom ji vyzkoušet. Ale jen dva a velmi opatrně. Jinak vyhlásí strážě poplach.“

„A zazátkujou tu pěšinu balvany,“ řekl Halvar. „Mají ty velikánské kameny vždycky po ruce. Ale když už je řeč, kdo tam půjde, bude to Gorm a já. My jsme nejsilnější.“

„To jsme,“ dodal Gorm. „Já jsem první a ty druhý.“

„Jenže má síla,“ řekl Halvar, „není jenom v pažích. Protože teď

*Vítr byl tak silný,
že zavál zpátky i šíp
vystřelené Island'any.*

mě napadlo ještě něco. Zdá se, že mám pořád a pořád další nápady. Tak teď bych rád věděl, z čeho jsou ty měchy vyrobeny.“

„V Byzanci,“ řekl Ulme, „byly ze dřeva a měchové látky. Nic jiného se na to prý nehodí.“

„Měchová látka je citlivá,“ řekl Halvar triumfálně. „Tím jsem si jistý. Tak bychom to mohli zkusit rojem šípů. Propícháme látku a vzduch jim uteče. Člověk aby ty Island'any litoval, co? Nebo ne, Ulme?“

„Jedno je jisté,“ pravil Ulme, „měchová tkanina proti kovaným šípům neobstojí.“

„Nu tak, a máme to!“ řekl Halvar. „Mám opravdu jedinečné nápady. A přicházely jeden za druhým. Ráz na ráz a pěkně rychle! Aha, Vikíčku, ušetřil jsem tě přemýšlení!“

Halvar určil hned Gorma a Breda a několik dalších z nejlepších lukostřelců. Snorre jim vytyčil směr. Byl vůbec nejlepším vytyčovatelem směru při všech útocích lučištníků v celém Flaku.

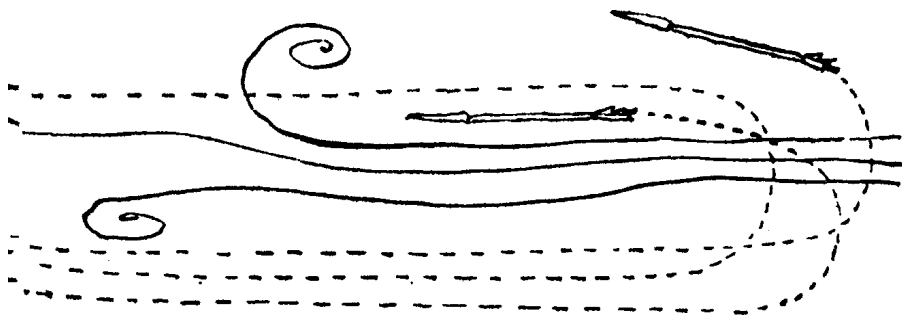
„Zacílit!“ vykřikl Halvar.

Muži napjali luky až na hranici prasknutí a vyslali na cestu tucet šípů najednou.

Byla v tom obrovská síla.

Přesto však se šípy moc daleko nedostaly.

Po několika málo metrech se jejich rychlost znepokojivě snížila.

A hned nato, trvalo to jen okamžik – se šípy ve vzduchu zastavily a zachvěly. To trvalo několik vteřin. Nato se ve větru obrátily. A pak to šlo pěknou rychlostí! Rychlostí blesku!

Naštěstí se vikingové z Flaku stačili vrhnout na zem. Jinak by měli velké ztráty na životech.

S odporným zasvištěním proletěly šípy nad hlavami lučištníků.

A v příští chvíli se vzadu od lodi ozval nárek a křik. Řada plachet utržila velké trhliny od okovaných hrotů šípů. A dva ze sudů na pitnou vodu začaly téci.

„Hurá,“ ječel Tjure. „Ať žije génius Halvar z Flaku! Ať žije muž se skvělými nápady!“

„Mlč, Tjure,“ zařval Halvar.

„Velmi rád,“ řekl Tjure. „Ovšem, když mi na oplátku prokážeš malou službu. Příště si nech své nápady pro sebe! Nechci padnout ranou z vlastních řad.“

„Hm,“ řekl Halvar, „moc úspěšný tenhle pokus nebyl. Jenže kdo taky kdy viděl podobný protivítr?“

„Tys neviděl?“ divil se Tjure. „Pokud vím, pluješ proti větru pořád.“

Jenže Vike vzal tatínka Halvara pod svou ochranu. Řekl, že to nebyl tak špatný nápad, a taky že neslyšel, že by ho od něho někdo odrazoval. Jenže Tjure vždycky pozná špatný plán – až když se nezdaří! Potom je hned ze všech nejchytřejší a nejprotivnější. A nikdo taky nenaříká dřív než on, v tom má rychlostní rekord.

„V Římě,“ pravil zcestovalý Ulme, „mají pro takové lidi jako Tjure dokonce jméno. Kverulanti. Zvláštní cizozemské slovo.“ A Tjure sklopil protentokrát oči.

Muži seděli chvíli sklesle a mlčky.

„Kdo si přeje slovo!“ řekl nato Halvar. „Já jsem už návrh podal. Možná nebyl z nejlepších, ale byl.“

„Po tom, co se stalo,“ řekl Vike, „bych přece jen vyzkoušel pěšinu v dolíku. A plán bych taky měl.“

„Ty tam nesmíš, Vikíčku,“ řekl Halvar. „Je to příliš nebezpečné. A nebojíš se?“

„Vlastně ani ne,“ řekl Vike. „Jenže se chci dostat zpátky domů do Flaku, dřív než maminka Ylva zapomene, jak vypadám. A protože cesta je uzavřená, musíme si ji otevřít. Půjdeme na to úplně jinak. Myslím, že by mohl pomoci můj prášek. Mám ho s sebou z domova a je součástí plánu. Určitě Island'any pozlobí.“

„To je prima,“ řekl Halvar. „Copak je to za prášek?“
„Ale,“ řekl Vike, „jen troška podomácku vyrobeného prášku. My děti z Flaku si s ním jen tak hrajeme.“
„Hlupáku,“ řekl Tjure, „nejsi tu na hraní!“
„Však já vím,“ řekl Vike. „A taky nemyslím ani tak na hraní jako na podráždění Island’anů.“
„Kdy se tam vydáme?“ zeptal se Halvar. „Bude asi nejlíp, když půjdu s tebou.“
„Hm,“ Vike na to, „myslím, že nemůžeš nechat tábor bez dohledu. Tebe je potřeba tady! Ale snad by mě mohl doprovodit Snorre.“
„Spolehni se,“ řekl Snorre. „Půjdu!“

Oba dva se vydali na cestu.
Tentokrát měli kapsy plné Vikova prášku. Byly to ostatně velmi prostorné kapsy.
Pomalu se plížili a bděle a ostražitě se rozhlíželi do všech stran.
Tu a tam spatřili v dálce stráž. Ale Island’ané nebyli nijak zvlášť pozorní. Spoléhalo se ve všem všudy na své větrné měchy.
Kousek od nepřátelského tábora se Vike se Snorrem zastavili a oddechli si.
„Budeme potřebovat dech na náš řečnický koncert,“ řekl Vike.
A pak pokračovali v posledním kousku cesty.
Došli až k islandským strážím, pěkně se poklonili a požádali, zda by se mohli setkat s náčelníkem.
Stráže ukázaly kudy a dodaly, že ona bydlí támhle.
„Ne ona,“ řekl Vike. „Chceme mluvit s náčelníkem.“
„Ten, který si říká náčelník,“ řekly stráže, „je tam taky. Jenže rozhoduje tu ona.“
„Chápu, chápu,“ řekl Vike. „Vy to ostatně musíte vědět nejlépe.“
Došli k domu ve tvaru lodě. Byl veliký a krásný, přihlédneme-li k tomu, že to bylo jen letní sídlo. Na podzim se Island’ané vracejí domů ke svým.
V náčelnickém křesle seděl muž, ale za ním stála žena. Byla vyšší a mohutnější. Také její pohled byl rozhodnější a bdělejší. Na jedné tváři měla nezvykle velikou bradavici s podivuhodným množstvím chlupů. A navíc měla ježaté, jako liška zrzavé kotlety.
„Podívej se na ni,“ zašeptal Vike. „Ta je ale vybavená.“
„Ano,“ zašeptal v odpověď Snorre, „je skoro jako ten chlupatý

Řvoun Vrále. Však víš, ten náčelník, co jsme se s ním setkali v Anglii.“

Tam byli minulého léta a setkali se tam s jedním úplně zarostlým náčelníkem, byl samý vlas a vous. Byl z Islandu a vyprávěl o své sestře Toře.

Vike postoupil vpřed.

„Dobrý den,“ řekl, „jmenuji se Vike a jsem z Flaku. Tohle je Snorre, můj nejlepší přítel. A jak se jmenuješ ty?“

Mluvil k muži a ženě zároveň. Nevěděl vlastně, jak by se měl zachovat.

*Torleif seděl, zato
Tora vypadala
že se udrží
na nohou,
jak dlouho
bude chtít.*

Odpověděla žena.

„Jsem Tora a tamhleten, to je Torleif.“

„Tak to bychom tedy věděli,“ řekl Vike. „Ty jsi ta slavná Tora.“

Spolu se Snorrem jsme se v Anglii setkali se Řvounem, jste si hrozně podobní. Těší mě, že potkávám jeho sestru.“

„Mýlíš se, nejsem jeho sestra,“ řekla Tora.

„To je divné,“ řekl Vike. „Zmiňoval se jak o sestře Toře tak i o švagrovi Torleifovi. Jména aby tedy souhlasila.“

„Jména souhlasí,“ řekla Tora, „ale přesto se mýlíš. Nejsem jeho sestra. To on je můj bratrem. Musíš to brát pěkně po pořádku. Já jsem hlavou rodu!“

„Zapamatuji si to,“ odpověděl Vike pozorně. „Však se mi hned zdálo, že Řvouna dokonce převyšuješ.“

„To víš, že ano,“ řekla Tora. „Řvoun má hubu na pravém místě, proto mu tak říkají. Ale počkej, až uslyšíš zaječet mne! A jeho chytrost nedosahuje mé ani zdaleka. Když mě někdo nazve jeho sestrou, cítím se dotčena. A ten, kdo se mě dotkne, ten dlouho nežije.“

„To je dobré vědět,“ řekl Vike. „Ale porost máte oba vynikající. U Řvouna si člověk povšimne zvláště jeho vousu.“

„To se ví,“ řekla Tora, „náš rod má také přízvisko Krásnovlasý a nedělá mu ostudu!“

„Pokud vidím,“ dodal Vike, „v tom se vám nikdo nevyrovná. A ty jsi vůbec korunou díla.“

„To říkají všichni,“ dodala Tora. „Stejného názoru byli i náčelníci, kteří mě zvolili za Štítovou děvku ve Stiklastadu. A soutěžilo nás dvacet.“

„Kdo donutil k soutěžení ostatní, vždyť museli už předem vědět, že prohrajou?“ s údivem se zeptal Vike.

„Máš pravdu,“ řekla Tora. „Na svůj věk jsi chytrý.“

Torleif neříkal stále nic. Jen opět a opět zíval, stále ospaleji. S ním se nedalo v ničem počítat!

„A co tě přivedlo?“ zeptala se Tora. „Pravda, jsi slušně vychovaný, ale nikdo tě sem nezval. A moc se podobáte Sveům. S tím národem mám nějaké nevyřízené účty.“

„Nenazývej nás Svey!“ prosil Vike. „Říkej nám jen poutníci. Jsme doma, kam přijdem – a všude nás rádi vidí!“

„Velká slova v malé puse!“ pravila Tora. „K chlubilům mám vždycky nedůvěru.“

„Jsi opatrná,“ řekl Vike. „Stejně chytrá jako krásná.“

„Opatrnosti nezbývá,“ řekla Tora. „Protože v tomhle kraji se toulá spousta pobudů. A na jejich vtipy si člověk musí dávat pozor. Právě nedávno jsme měli v pasti tři lodě s drahými kožemi. A hádejte, co se stalo?“

„Raději se poddám,“ řekl Vike. „Řekni nám to!“

„Lodě i muži nám uletěli,“ řekla Tora. „Takhle! Rovnou do mraků! Uletěli!“

Snorre se usilovně rozkašlal a musel si dát ruku před ústa.

„Vzali si na pomoc draky,“ řekla Tora. „Člověk tomu ani věřit nechce, kdyby to neviděl na vlastní oči. A tak jsme nezískali ani kočičí ocásek. Byli to odporní podvodníci, jinak je nemůžu nazvat.“

„Ale my jsme lepšího druhu,“ řekl Vike. „Jsme počestní měřiči

*Sveové jsou mizerové,“
řekla Tora. „Nedávno
nám uletěli i s loděmi.“*

větrů. Jinými slovy, jezdíme krajem a měříme počasí. A tady, jak se zdá, je velmi zvláštní počasí. Fouká tu z těch návrší přímo hrůzostrašně, a tak bychom se na ten vítr rádi podívali důkladněji.“

„Jenže je otázka, jestli máme chuť vám ho ukázat,“ řekla Tora. „Zvědavci u nás mívají krátký život.“

„Uvažuj,“ řekl Vike. „Můžeme vám být třeba moc užiteční. Protože nejsme jen měřiči počasí, jsme také posilovači počasí. Když si někdo přeje víc jistého druhu počasí, zařídíme to.“

„Jak to?“ zeptala se Tora. „Vždyť to musí být neproveditelné, a zvláště tady, když už je tu větru tolik.“

„Máme na to takový prášek,“ řekl Vike. „Je neobyčejně silný, výborně smíchaný a plnoobsažný. Nasypeme ho na počasí a hned je ho mnohem víc. Tedy jako počasí.“

„A kdopak ten prášek vynalezl?“ zeptala se Tora. „Snad ne ty?“

„I kdepak,“ řekl Vike, „tu čest si nezasloužím. Ale možná jsi slyšela o arciarchibalovi?“

„Podívejme!“ řekla Tora. „Myslím, že si vzpomínám. Určitě! Měli jsme několik bulackých otroků a ti nám vždycky vyhrožovali arciarchibalem. Říkali, že je mocnější než naši bohové, ásové. Jenže lhali. Nepomohl jim.“

„To se dalo očekávat,“ dodal Vike, „protože arciarchibal je hlavně bohem počasí. Ale pokud jde o to, nikdo ho nepřekoná, ani ása Tor.“

„Hlupáku!“ řekla Tora. „Na počasí, a zvláště na bouřky, je Tor vůbec ze všech nejlepší. A nezapomeň, že mám jméno po něm!“

„Prosím o prominutí,“ řekl Vike. „Nikdo nedovede zarachotit jako Tor, ale ani on nedovede namíchat ovzdušní prášek. To dovede jen arciarchibal!“

„Pokud jde o mne,“ dodala Tora, „ráda bych věděla, jestli to vůbec někdo umí. Vysvětli mi to blíž! Tak například o kolik zmnožuje ten prášek počasí, abychom nějak začali?“

„Ztrojnásobuje je,“ řekl Vike. „Vezmi například bouřku. Použiješ prášek a máš trojnásobnou bouři. Stejně je tomu s deštěm nebo krupobitím nebo s čím chceš.“

„To bych musela nejdřív vidět,“ řekla Tora. „Věřím spíše tomu, co vidím, než co slyším. To mi musíš prominout, jsem už taková.“

„Samozřejmě to můžu předvést,“ řekl Vike. „Ale prášek ne, to doufám pochopíš. Mohla bys na mně vymámit jeho složení, když jsi tak nadaná. A arciarchibal by se na mne rozhněval, že jsem prozradil

jeho tajemství. Ale můžu ti ukázat, jak to funguje. Budeš tu mít nečas, že z toho budeš celá pryč!“

„Když už je řeč o větru a počasí,“ řekla Tora, „znám spoustu lidí, co plácají do větru. A jestli mě tu budeš dál svým plácáním připravovat o můj drahocenný čas, pak to děláš na vlastní nebezpečí: mohl bys přijít o život! Zamysli se nad tím trochu!“

„Vy, z vašeho rodu, jste trochu netrpěliví,“ řekl Vike. „Stejně tomu bylo se Řvounem Vrâlem. Jenže já mám na posilování počasí výhradní právo na východ od Rýna, na to nezapomeň! A třeba budeš chtít brzy víc počasí. A to ty budeš jistě chtít!“

„Jsi nafoukanec,“ zasyčela Tora. „A navíc moc sebejistý, až to bolí. Měla bych tisíc chutí zacpat ti tu tvou pusu, ale vzpomněla jsem si, co se stalo dědečkovi Valovi. Už je to hrozně dávno, co za ním přišel nějaký chlapík s nově vynalezeným kolem k vozu. Starý Vale se té novince vysmál a toho muže vyhnal.“

„Chyba, velká chyba,“ řekl Vike. „Dědeček Vale se měl toho vynálezce ujmout a mohl být slavný. Mohl vejít do pověstí jako Vale s kolem. A jak zní tvému sluchu Tora s posilovačem počasí?“

„To je právě to,“ řekla Tora. „Zní to docela pěkně. Tora s posilovačem počasí!“

„Určitě se pak dědečkovi Valovi vysmívali,“ dodal Vike.

„A jak,“ dodala Tora. „Ale mně se nikdo vysmívat neodvází!“

„Rozhodně ne do očí,“ řekl Vike. „Ale za zády, to ano!“

„Fuj,“ řekla Tora, „to je ale nepříjemné pomýšlení!“

„To by ses potom,“ dodal Vike, „už nikdy nemohla k nikomu otočit zády! Musela by ses celý život točit kolem dokola jako káča!“

„Líčíš mi to v pěkných barvách!“ řekla Tora.

„Ani není třeba, ty to sama dobře víš,“ řekl Vike. „Naproti tomu by ti mohl posilovač počasí zajistit čest a slávu. Budeš ještě váženější! Tora prozíravá! Tora, přítelkyně vynálezců! Tora, posilovačka počasí!“

„Zní to líp a líp,“ řekla Tora. „A prozíravá, to je přesně to, co jsem. Nic jiného se o mně říct nedá! Jistě by bylo dobré mít tu a tam víc počasí. Například, když je třeba, aby dozrála úroda, abych uvedla příklad.“

„Skvělý příklad,“ řekl Vike. „Nebo za sucha! Když si přitom ovšem představíme na nebi alespoň jediný mráček.“

„Pro všechno na světě!“ řekla Tora, „tak to převed! Ukaž, co umíš!“

„Díky,“ řekl Vike. „A ještě něco. Všecko, co jsem slyšel o tvé moudrosti, do puntíku souhlasí.“

„Hlavně aby to souhlasilo s posilovačem počasí,“ řekla Tora, „protože jinak bych tě musela odfouknout až někam na písčité pouště Afriky. Tolik větru už po ruce mám.“

„Já, já, já v-v-ím,“ vykotal Vike a přitom se mu rozdrkotaly zuby.

Jak Island'ané o závod kýchali

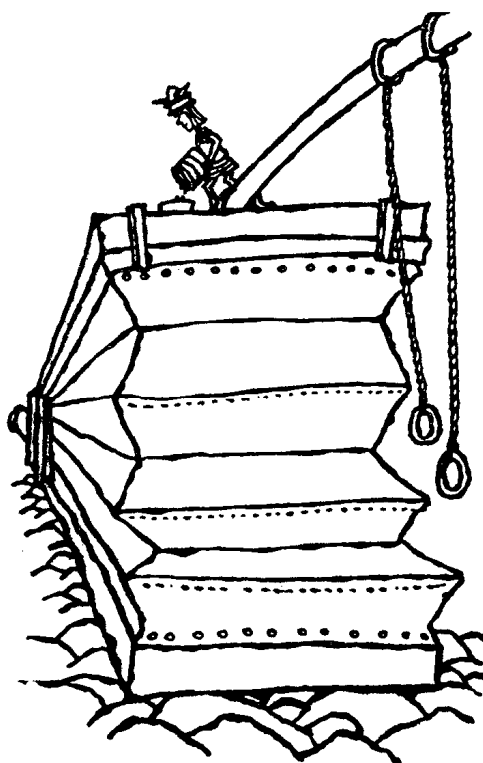
Vike, Snorre a Tora vyrazili ke kopcům.
Torleif pokynul opět hlavou a dal se do chrápání.
Čím blíž k měchům přicházeli, tím byl Vike neklidnější.
Jak tohle skončí? říkal si. Co se stane, jestli prášek zvlhnul? Nebo když uvázne v měchu?
Chvěl se a kolena se mu podlamovala, potácel se vpřed.
Snorre ho však vzal kolem pasu a podpíral ho. Snorre řekl, že si Vike v tom protivětru podvrtnul nohu.
Když dorazili na místo, ukázala Tora na měchy a řekla se zlověstným smíchem, že měchy vykonaly své a velmi dobře.
Vike s ní souhlasil. To je taky jistý druh posilovače počasí, řekl. Ale hlas se mu při tom trásl.
„Vikíčku, doufám, že ses nepřepočítal?“ zeptal se Snorre.
„Doufám,“ zašeptal Vike. „Prášku máme určitě dostatek.“
„Prášku ano, ale co s ním uděláme?“
„Vysypeme ho do měchu,“ zašeptal Vike. „A potom se začne něco dít, je-li ovšem prášek suchý.“
„Je-li, hm,“ šeptal Snorre. „A to mi říkáš až teď? A co to máme vůbec za prášek?“
„Dva druhy,“ šeptal Vike. „Lehtací prášek v tvých kapsách a kýchací v mých. A aby líp účinkovaly, smícháme je.“
„Aha,“ zašeptal Snorre. „A všechen ten prášek vyfoukneme na Island'any?“
„Takový jest záměr,“ šeptal Vike. „Mám za to, že potom budou Island'ani na nějaký čas hodně zaměstnáni.“
Tora se divila, proč chtějí sypat prášek do měchu. Co kdyby neměli měch po ruce? A to tak nejčastěji bývá!
„Jde to docela dobře i bez měchu,“ uklidňoval ji Vike. „Ale s měchy je to mnohem lepší. Zvláště kvůli rozptylu!“
Poprosil, aby mu půjčili velké vědro na vodu, a také je dostal. Nato si vyndal dvojce velké palcové rukavice a Snorrovi dal druhý pár. Potom učinil Vike několik záhadných pohybů rukou nad

vědrem. Naučil se jim od slavného kouzelníka na jarmarku v Birce. Se Snorrovou pomocí pak smíchal ve vědru prášky. Ze svých širokých a hlubokých kapes pak přisypali půl tuctu hrstí od každého druhu. A celou tu dobu něco tajemně mumlali. Tvářili se při tom velmi přísně a vážně.

Ale Vike nemohl potlačit své „hepčí“, protože kýchací prášek byl mimořádně silný.

Islandřané stáli vedle nich jako živé otazníky. Hrozně se divili a horlivě si mezi sebou šuškali. Všechno to zaříkávání, mumlání a míchání působilo opravdu podivně. A proč jim zničehonic přikázali, aby zvedli nosy do povětří? Snese se na ně snad něco shůry? Nejde tu o nadpřirozené věci?

Začínali si přát, aby už bylo po všem.

*Hepčí!!
Vike nasypal
kýchací prášek
do měchu.*

„Nejlíp by bylo, kdyby měch směřoval přímo k nebesům,“ řekl Vike Toře. „Pak dopadne prášek na nejvhodnější místa přímo tady na místě. A ostatní tak nebudou moct využít arciarchibalova prášku.“

„To se ví,“ řekla Tora. „Každá špetka je naše.“

A potom dala mužům znamení, aby vztyčili měch do příslušné polohy.

Vike vylezl na měch a nasypal celou nálož kýchacího a lechtacího prášku do otvoru. Potom sklouzl dolů, jak nejrychleji uměl. On a Snorre si stáhli své pletené, vytahovací čepice přes obličej a pěkně dolů až k límci svetru. A ruce zastrčili hluboko do kapes.

Tak byli před práškem chráněni.

Tora si myslela, že všechno, co dělají, se tak dělat musí. Jistě jim to přikázal arciarchibal. A někdy, když se má něco velkého stát, je třeba použít mystických a podivných úkonů. Netušila podvod.

„Foukat!“ zakřičela z plného hrdla.

Z horlivosti a očekávání celá zrudla.

A Island'ani zafoukali opravdu řádně!

Foukali ze všech sil, měli dobrý trénink a byli na foukání zvyklí. Ani Vike si nemohl přát lepší účinek.

Nad táborem se snášel kýchací a lechtací prášek hustě jako sníh. Každíčký Island'an dostal náležitou dávku. Prášek se jim usazoval na obličejích a na rukou a našel si cestu i pod kazajky a do kalhot.

Chvilku stáli všichni z překvapení jako přimražení. Potom nastal příšerný rámus. Kýchací prášek působil nad všechno očekávání. Island'ané kýchali s kolosální silou a na malém prostoru jich bylo shromážděno několik stovek. Kýchali tak, až se navzájem poráželi, a když se jim podařilo vstát, vzájemně si kýchlí do nosu a znovu padli k zemi. Když se opět vypotáčeli na nohy, opět si vzájemně posloužili, a už byli zase všichni na nose. Nezúčastněný by se mohl domnívat, že si hrají, kdyby se jim ovšem tváře nezakabonily tím nejdivočejším pohledem.

A protože ti mužové měli různé druhy nosů, vydávali také různé druhy zvuků. Některé nosy byly malé, jiné zase velké, měli pršinosy a zahnuté skoby a pár jich také mělo nosy přeražené. Nejmenší nosy zněly jako rozčilené flétny, středně veliké jako nazlobené trumpetky a ty největší jako nabručené pozouny.

Přeražené však zněly nejhůře.

Vike ani Snorre jaktěživo nic podobného neslyšeli.

A když se přehnalo první kolo kýchání, dostavilo se první kolo

svrbění. Chlapi se začali vrtět jako klubko hadů v mraveništi. Drbali se hned tu, hned tam. Jenže nejhorší na tom bylo, že se nikdy nepodrbali dostatečně, že s tím nikdy nebyli hotovi, protože když se podrbali tady, už se museli drbat tamhle.

Drbali se od hlavy až k patě. Svrbení bylo hned nahoře, hned zase dole a pořád dokola. A když se dostavilo, nikdo se už nedokázal postavit na nohy.

Takové množství lechtavého prášku nebylo ještě nikdy najednou použito. Prvotřídní jakost z flakeských lesů: drcený jalovec, sekané pupence, sušená pryskyřice borová, jemně mleté jehličí smrkové a spousta jiných nejvhodnějších přísad. Vikův lechtací prášek byl proslavený po celém Flaku a v budoucnu se o něm velmi často mluvilo i mezi Island'any Dostali, co snesli, a nikdy na to nezapomněli. Jejich slavní básníci a pěvci potom psali v tlustých knihách „o strašných událostech nedaleko Haraldsborgu“.

Kýchací prášek se skládal ze stejného množství obsahových dílů jako prášek lechtací. Vyvolával lavinovité kýchací ataky, pokaždé nejméně pětadvacet kýchnutí.

Brzy byly všechny nosy překrásně zbarvené v modré a červené.

Island'ani se drbali a kýchali, kýchali a drbali. Řada se jich válela po zemi. Jiní se drhli v sedě o kmeny stromů a o kameny. Další se zase pokoušeli strhnout ze sebe šaty. Jenže se jim pro strašné svrbení nepodařilo nikdy uvolnit na dostatečně dlouhou dobu ruce.

Snorre říkal, že tolik pohybu a života není ani na zimním sněmu v Birce, i když se Island'ané nemohli z místa ani pohnout. Ale kde seděli nebo leželi, tam se něco bez přestání kroutilo a vrtělo, chrulo a obracelo, točilo a vrtělo. Pár si jich na sobě málem uvázalo uzle, když se chtěli dostat na nepřístupná místa. V tom zmatku tahali za ruce i za nohy druhých a hrozně jimi cloumali.

A do toho všeho ti chlapi šíleně kýchali.

Tora na tom byla stejně zle jako ostatní. Jenže protože byla mnohem vzteklejší a silnější než její muži, stihla při tom ještě nadávat. Nejčastěji nazývala Vika travičem a ničemou.

Horší však bylo, že přešla od slov k činům. Pohybovat se sice nemohla, ale s nepochopitelnou silou vůle se chopila luku. A už nasadila šíp. Mířil přímo na Vika.

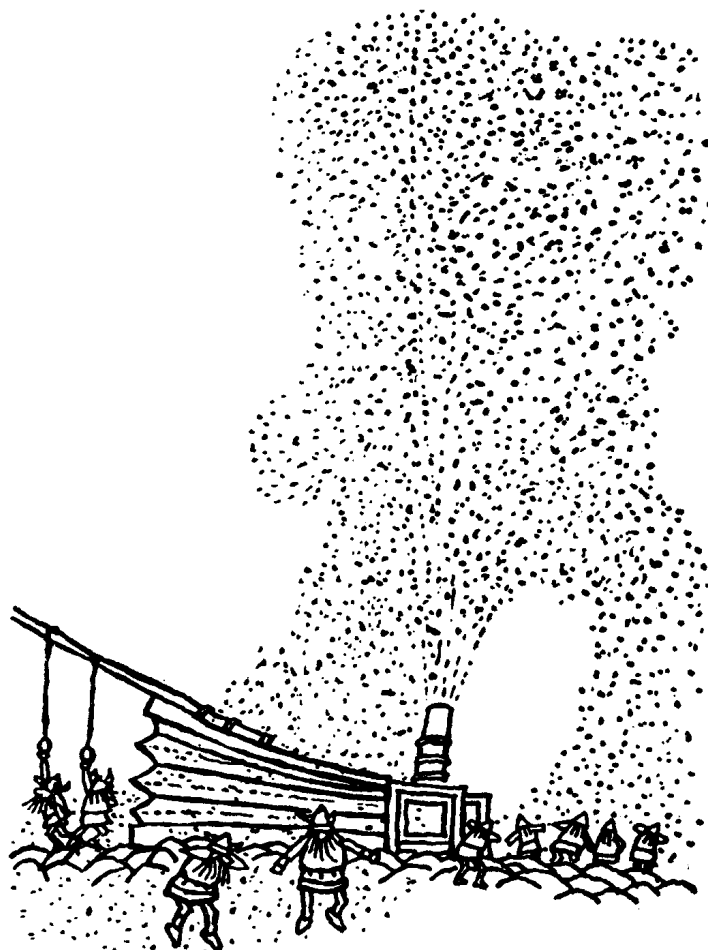
Ten zahlédl, co se děje, ale hrůza ho ochromila. Stál jako přikovaný.

Snorre na něho hned zavolal, aby se vrhl k zemi. Jenže Vike jen

koukal, jako by měl oči ze skla, a ani se nepohnul.

Tora napínala svůj luk coul za coulem a se strašnými grimasami ve tváři. Tiskla zuby, až to jiskřilo a vrzalo. Pot se z ní lil proudem a oči měla tak vykulené, že jí bylo vidět až za ně. Svrbělo ji všechno nepopsatelně, ale přesto svou železnou vůlí odolávala. A teď byl luk

*Nad táborem se snášel
kýchací a lechtací
prášek jako snáh.*

napjat na plnou sílu a Tora byla připravena odpálit.

Vike stál dál jako přimražený. Už čekal jen na ten strašně ostrý šíp. Jistě se s lehkostí zavrátá do jeho drobného tělíčka.

A právě v té chvíli se naneštěstí Snorre vydal o kousek dál sebrat velmi krásný štít. Jistě nestihne kamaráda zachránit. Rozhlížel se však zoufale po nějaké vrhací zbrani, po nějakém oštěpu nebo seceře. Nenašel ani jedno, ani druhé. Vnímal s hroznou bolestí, že Vikova chvíle se blíží.

Vike, Vikíček, jeho nejlepší přítel a průvodce!

A Tořin šíp už letěl!

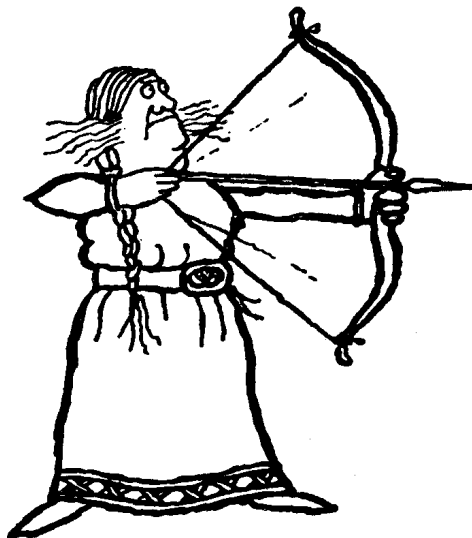
Mířil si to rovnou na Vikovo srdce. Tora měla navzdory všemu ještě jistou ruku a byla dobrým lučištníkem.

Šípu už zbývalo jen pár metrů, udržoval si obrovskou rychlost. Kdyby měl Vike alespoň brnění! Ale stál tam úplně bez ochrany jen ve svém svetru.

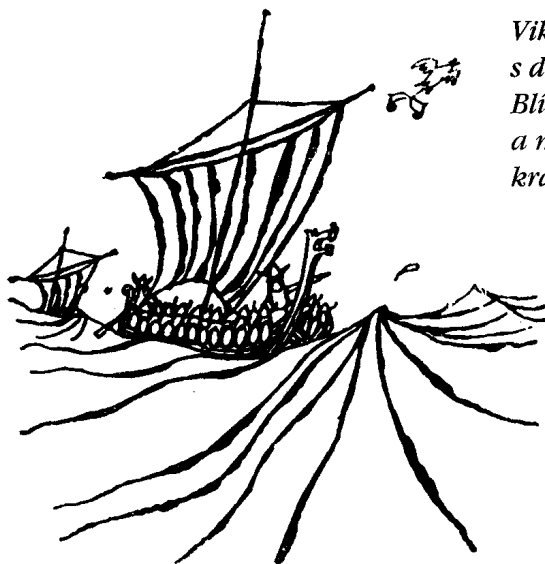
Na vzdálenost šípu!

Nic víc už Vika od smrti nedělilo, pouhá vzdálenost jediného šípu!

A tu – když se už zdálo, že všechny naděje jsou tytam – změnil šíp směr. Vike nechápal, proč je tomu tak, jen věděl, že se záhadně odklonil. Šíp byl však tak blízko svého cíle, že vyškubl Vikovi ze svetru pár oček.

*Tora se chtěla
Vikovi pomstít...*

*Vike vypustil holuba
s důležitou zprávou:
Blížíme se domů
a máme hlad, chystejte
krajíce s máslem!*

Pro nedostatek vrhacích zbraní chytil Snorre podkovu a hodil ji velikou silou a s jedinečným zacílením na šíp. Podkova do šípu udeřila a odrazila ho od Vika. V posledním zlomku poslední vteřiny!

Tora z toho rozčilením omdlela.

Když Vike viděl, že nebezpečí minulo, vrátila se mu schopnost pohybu.

Rozběhl se a pro jistotu odkopl z Tořiny blízkosti všechny luky. Potom jí Snorre svázel svým svetrem pevně paže.

Konečně mohli Vike se Snorrem dokončit své dílo. Našli si pár dobrých mečů a zaútočili na tkaninu mečů. Rozřezali je na pásečky úzké jako ovinovačky.

A potom zmizeli stejnou cestou, kterou přišli. Utíkali, co jim síly stačily.

Když byli opět ve vikingském táboře, rychle vypověděli, co se stalo.

Pak měli všichni naspěch.

Za Halvarova odborného vedení přemístili muži na přivezených kuláčatech své lodě. Řeka nebyla daleko. A brzy byly lodě v bezpečné vzdálenosti od Island'anů.

Veslovali ostrými záběry po řece. Když potom po nějaké době spatřili opět moře, radostně a hlasitě se rozjásali.

V tom okamžiku vypustil Vike svého holuba na cestu k mamince Ylvě.

Nesl zprávu pro flakeské ženy.

Dostaly za úkol namazat a připravit chleby, dřív než se muži vrátí. A Vike ve zprávě také vyjmenoval dlouhou řadu dobrot, jimiž měly chleby obložit.

Halvar se vrátil se všemi muži i s arabským stříbrem. Byl to největší poklad na celém Severu. Vikingové z Flaku by si za něj mohli vyměnit všechno, po čem by zatoužili.

Jenže směnného obchodu se ujaly ženy. Věděly totiž lépe, co doma a v domácnosti potřebují. Kdyby nechaly peníze napospas mužským, jistě by si za ně nejdříve opatřili věci, které si s sebou chtěli vzít do hrobu, do mohyly slavného bojovníka.

Jenže ženy měly za to, že člověk si má dopřávat už za života. A bylo to moudré.

Směňovaly také jen za výhodných okolností. Jako například, když místní obchodníci poslali své vyvolávače, oznamující zvláště laciné výprodejní dny. Tehdy se vracely ženy z Flaku se svými taškami a koši v nejlepší náladě a zpívaly si na cestu veselé bojové písně.

Nejlépe se v tom vyznaly sestry Výpro, Mýtro a Pýtro. Výpro z nich byla nejhorší. Nikdy nepustila z ruky kus látky, kterého se již jednou zmocnila. Z toho vzniklo také jméno Výprodejní dny.

Vike byl pyšný na svou královskou korunu. Často ji leštil a taky ji dost nápadně vystavil v hodovní síni.

Jednou se chtěl pochlubit a ukázat ji sousedům v Bodě. Pustil se tam lesem. Jenže tam číhali dva lstiví loupežníci. Vyrázili rovnou na Vika a ten se dal ze všech sil do křiku.

Halvar ho naštěstí slyšel a přihnal se za ním hroznou rychlostí. Chytil každou rukou jednoho loupežníka a odnesl je domů do Flaku, kde je naučil lepšímu chování.

A Vike pravil: co je zlatá koruna proti zlatému tátovi!

A to dělalo Halvarovi moc dobře, když to uslyšel.

A maminka Ylva pak vyšila právě tato slova na ozdobný ubrus na stěnu.

Viking Vike v zemi Mávinků

Veliký orkán

Vike a Halvar se vraceli domů z návštěvy v Dánsku. Byli v Hedeby navštívit Halvarova bratra Helmera. Prodávali tam vodní žlaby a utržili hodně peněz.

Byly to stejné vodní žlaby jako ty, z nichž si doma postavili vodovodní potrubí, aby měli v kuchyních tekoucí vodu. Ve Flaku se jim tak osvědčily, že o ně byl brzy zájem i v cizině. Vike potom ještě vynalezl kruhovou pilu poháněnou mlýnským kolem. Lidé ve Flaku řezali kulatinu, až se z nich kouřilo, z kulatiny vyráběli vodní žlaby a posílali jich celé lodní náklady na jih.

Na oslavu Vikova vynálezu složil Ulme oslavnou báseň o kruhové pile:

*Vike vymyslel vodě zuby,
řeže s ní topoly, smrky a duby,
kmeny pílí jako nic.
Všichni ho teď obdivují,
hlavami moudře pokyvují:
Vymyslel už někdo víc?*

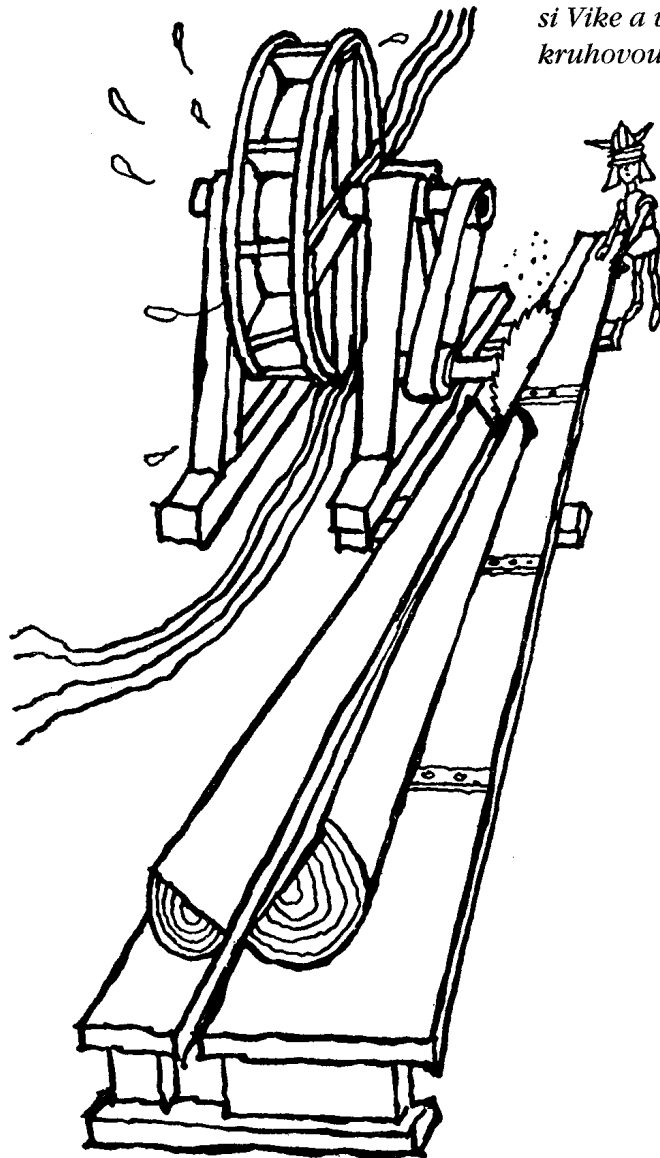
Ulme hrdě prohlásil, že Vikova sláva bude žít navěky.

„Mladý příteli,“ řekl Ulme a mohutně mávl rukou, „vykroč do dějin národů!“

Halvar z toho byl hluboce dojat. Po tvářích se mu řinuly slzy a chvěl se po celém těle.

„Můj syn Vike vstoupil do dějin,“ říkal s pohnutím. „Budou o něm mluvit tak, jako mluví o Homérovi. O Vikovi, kterého jsem krmil ovesnou kaší, když ještě neudržel v ruce lžíci! Teď je z něho historický vynálezce kruhové pily!“

*Když máme vodopád
a mlýnské kolo,
tak bychom měli mít
i kruhovou pilu, řekl
si Vike a vynalezl
kruhovou pilu.*

Halvar si po celý zbytek dne vedl tak podivně, až si Vike kvůli němu dělal starosti. Ale náčelník se brzy vzpamatoval. Už týden po té slávě byl zase takový, jaký býval. Kruhová pila se stala nejsamozřejmější věcí na světě. Po čtrnácti dnech už byl Halvar tak jako všichni ostatní vikingové ve Flaku toho názoru, že bez kruhových pil by to ani nešlo. Když mají vodopád a mlýnské kolo, musejí taky mít kruhovou pilu, to se rozumí samo sebou.

Vike si oddychl. Sláva je totiž únavná.

Pilou ve Flaku vznikla nová živnost, která se v zemi Sveů rychle rozšířila. Pil bylo víc a víc, a tak si s těmi pilami popílili, že nakonec byla pila vedle pily.

Cestou domů nabral Halvar řídícím veslem směr podle souhvězdí Žlutého psa, podle něhož se v severních vodách pluje nejbezpečněji.

„Brzy budeme doma,“ řekl Halvar. „V Baltském moři jsou krátké vzdálenosti.“

Ale trvalo jim celé měsíce, než uviděli drahé Flake!

Stalo se to vinou Velikého orkána.

Před chvilkou odnesl střechy domů na Bornholmu až do jižního Švédska. Hned nato obrátil vzhůru nohama sýpky v Lübecku. To byl jeho druhý šeredný kousek. Místo aby se za to styděl, Veliký orkán se rozletěl, nafoukaný, nadmutý, přes Baltské moře. Takhle kdyby se tu někde plavila veliká vikingská flotila s královským praporem, na té by si, panečku, smlsl!

Ke svému velkému zklamání našel jenom pět lodí z Flaku.

Co se dá dělat, řekl si Veliký orkán, tak aspoň vyděším ty hlupáky ze země Sveů. Nadělám jim z lodí párátka.

Veliký orkán měl prachšpatnou minulost. Dětství prožil jako naprosto bezvýznamný větřík, nejmenší ze všech v celé vzdušné vrstvě, ke které patřil. Když jeho vrstevníci, dětské orkánky, lámali větve a vyhazovali dveře z pantů, tak se jenom díval. Snadno před ním obstálo i docela obyčejné březové listí. Nedokázal postrašit dokonce ani listy osiky, které se jinak trásly před kdekým.

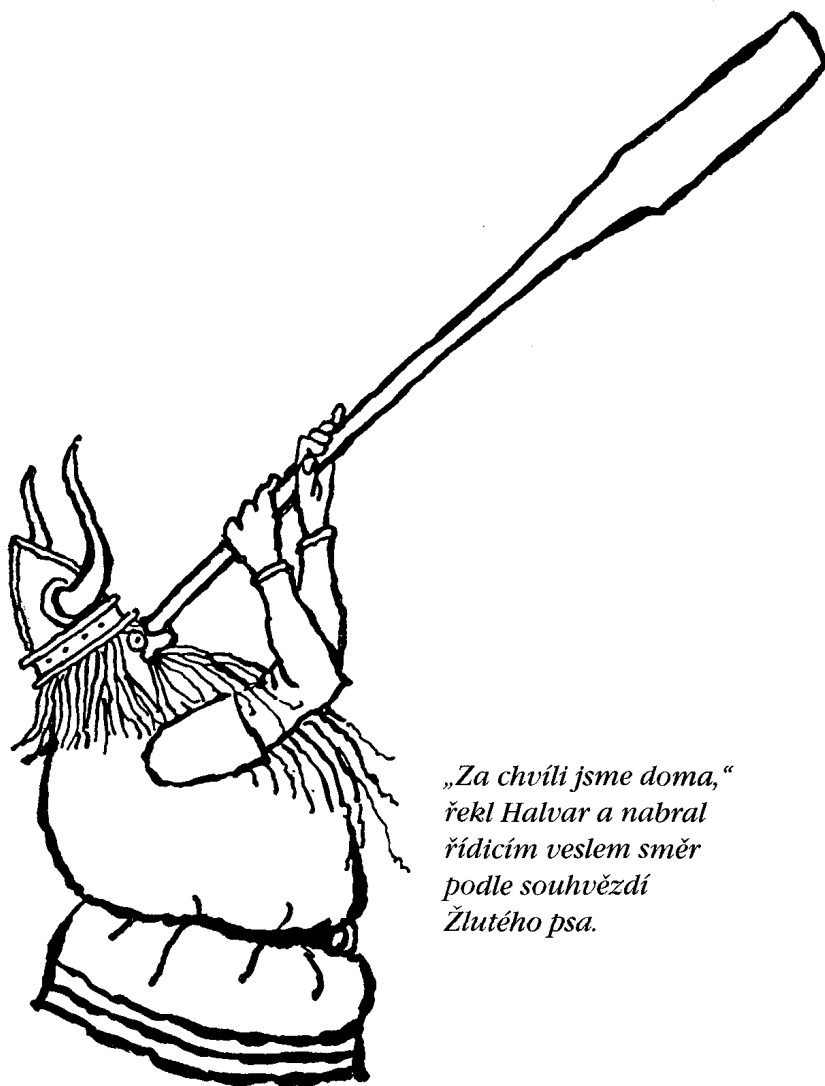
Zkrátka nestál vůbec zanic.

Ostatní orkánky si z něho dělaly legraci. Jen tak pro zlost ho kolikrát odvály několik kilometrů. Snaživě na ně volal: „Ahoj, kluci!“ Ale ti na něho foukli a on bezmocně letěl bůhvíkam.

Jen si pomyslete: Všechny orkány mají už od přírody takovou

povahu, že chtějí všechno odfouknout. A tenhle prcek, toho každou chvíli odfoukli ti druzí! Mohlo ho vůbec potkat něco horšího?

Budoucího Velikého orkána to co chvíli někam odválo spolu s všelijakými semínky, větvičkami, mouchami, komáry, vaječnými skořápkami a zrnky písku. A všechny tyhle věci se mu posmívaly. Říkaly: „To dnes máme vznešenou společnost!“ Nebo třeba: „Ty taky nevíš, kam letíš?“ Dokonce i nejdrobnější zrníčka prachu si ho

*„Za chvíli jsme doma,“
řekl Halvar a nabral
řídícím veslem směr
podle souhvězdí
Žlutého psa.*

dovolila špičkovat.

Bylo to zkrátka trapné!

Často se stávalo, že to budoucího Velikého orkána odválo tak daleko, že se vrátil domů, až když všichni leželi v posteli. Dostal vynadáno a musel stát na hanbě. Rodiče ho hubovali a říkali, že z něho nikdy nic nebude. A že se s ním ani nemůžou ukázat mezi ostatními orkány, když je takové pírkó.

Budoucí Veliký orkán ztratil veškeré sebevědomí a nejradši by se přede všemi schovával. To mu ale taky nešlo, protože jiní ustavičně rozhodovali za něho, kam odvěje a kde se octne.

Budoucí Veliký orkán ještě ke všemu vůbec neměl smysl pro humor. Kdyby třeba zkusil říct: „Děkuju za svezení, jak jste to věděli, že chci zrovna sem?“ Stačilo pár slov žertem a trochu se usmát – nakonec by je to omrzelo a nechali by ho na pokoji. Provedli by mu totéž ještě jednou nebo dvakrát, ale pak už víckrát ne. Když někoho chcete zlobit, ale on se nevzteká, tak vás to zlobení brzy přejde, protože z toho nekouká žádná legrace.

Ale budoucí Veliký orkán se vztekal ze všech sil. Nikdy si neuměl odpustit řeči jako: „Počkejte, já vám to jednou oplatím!“ Bránil se a prskal, ale byl jenom k smíchu, když byl takový slaboučký.

Ostatní orkánky se mu posmívaly a dávaly mu přezdívky. A domlouvaly se, že se zítra zase sejdou a udělají mu to znova.

To se rozumí, že to od nich bylo hloupé, ale proč jim to tak usnadňoval? Proč ještě pípal: „Počkejte, já vám to jednou oplatím!“ Vždyť to právě chtěly slyšet! Tím je jenom povzbuzoval, aby ho trápily dál!

Pak se ale jednoho dne stalo, že se z budoucího velikého orkána opravdu stal Veliký orkán. Za jediné dopoledne! Probudil se jako slabounký závan a k obědu přišel jako vyložená příšera. V jeho rodě děti dospívaly pozdě, ale zato z nich potom byli najednou a jako mávnutím proutku strašliví obři.

Proč jen mu to rodiče dávno nevysvětlili!? Vždyť by ho to bylo uklidnilo! Ale kdepak, to ho museli celá ta léta jenom hubovat a stavět na hanbu! Místo aby si s ním dali trochu práci a šli na to psychologicky!

V ten den uviděl Veliký orkán stodolu, která byla na spadnutí. Že bych to zkusil? řekl si. Ne, to nemá cenu. Copak bych s takovou stodolou něco svedl? Ale nikdo ho neviděl, a tak to jen tak pro

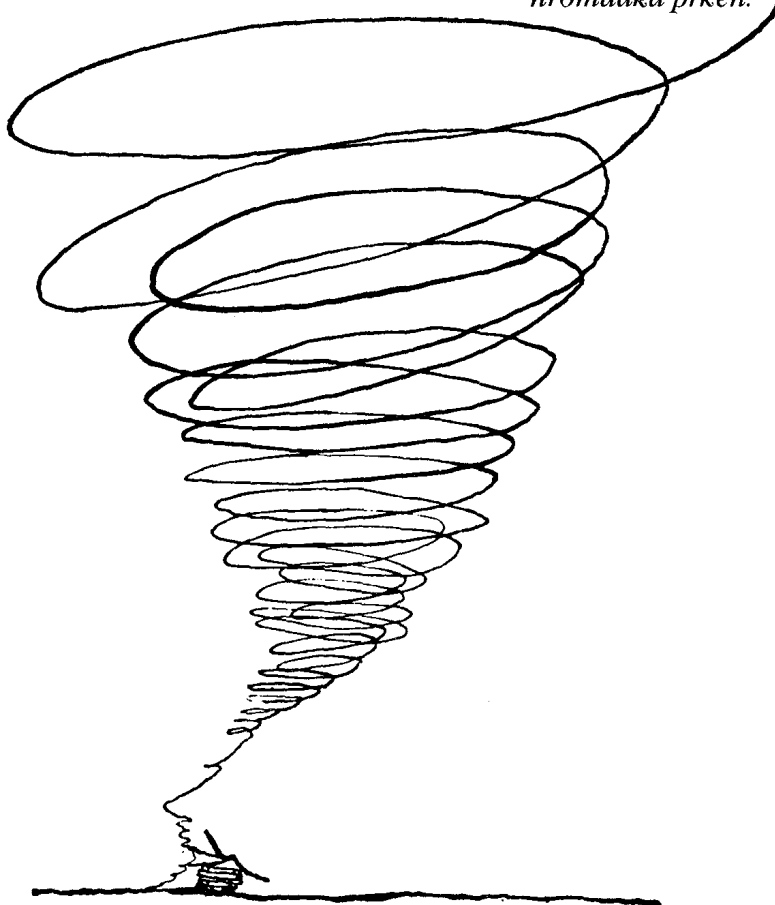
legraci přece jenom zkusil.

Vzal si takových dvě stě metrů rozběh, přivanul k té zpuchřelé stodole a zadul. Ozval se praskot a ze stodoly zbyla hromada prken.

Kdepak, řekl si Veliký orkán, to byla jenom šťastná náhoda.

Když už s tím začal, zkusil to ještě s plotem. A kůly létaly ve vzduchu jako oštěpy!

*Veliký orkán jen tak
pro zábavu zadul,
až zbyla ze stodoly
hromádka prken.*

To jsem blázen, pomyslel si Veliký orkán, co se to, proboha, děje? Mně se zdá, že se ze mě nakonec stal přece jenom chlapák! Je ze mě obr!

Vtom kolem něho zavanuly ty hloupé orkánky a ptaly se ho, kde se tu bere a co tomu řekne maminka.

„My tě radši odfoukneme domů! Budeš stát na hanbě!“ přidal si největší uličník.

A hloupé orkánky se nadýchly, div nepukly, uličník řekl „jedna, dvě, tři“ a zaduly.

Jenže Veliký orkán se taky nadýchl a zadul zároveň s nimi.

A ti hlupáci, co ještě nedorostli ani velikosti přechodné bouřky, odletěli až na Saharu.

„Pozdravujte šejky!“ křičel za nimi Veliký orkán. „A nezapomeňte poslat domů pohlednici, až doletíte!“

Hlupáci se vrátili domů až za měsíc. Ti koukali!

Veliký orkán byl teď zlý a úplně zdivočel. Dul naprosto bezohledně, foukal, aby škodil a působil obtíže. Jiné orkány měly světlé chvíle, kdy třeba pomáhaly plachtařům a mlynářům tím, že si ucpaly jednu díрку v nose a opatrně zaduly tou druhou. Zato Veliký orkán byl pořád zlý a získal nejhorší pověst. A to všechno proto, že si tak dlouho říkal: „Počkejte, já vám to jednou oplatím!“ A protože všechen soucit spotřeboval na sebe.

Ted' si tedy našel těch pět lodí z Flaku.

Vrhl se na ně tak zběsile, že se zpěnilo moře.

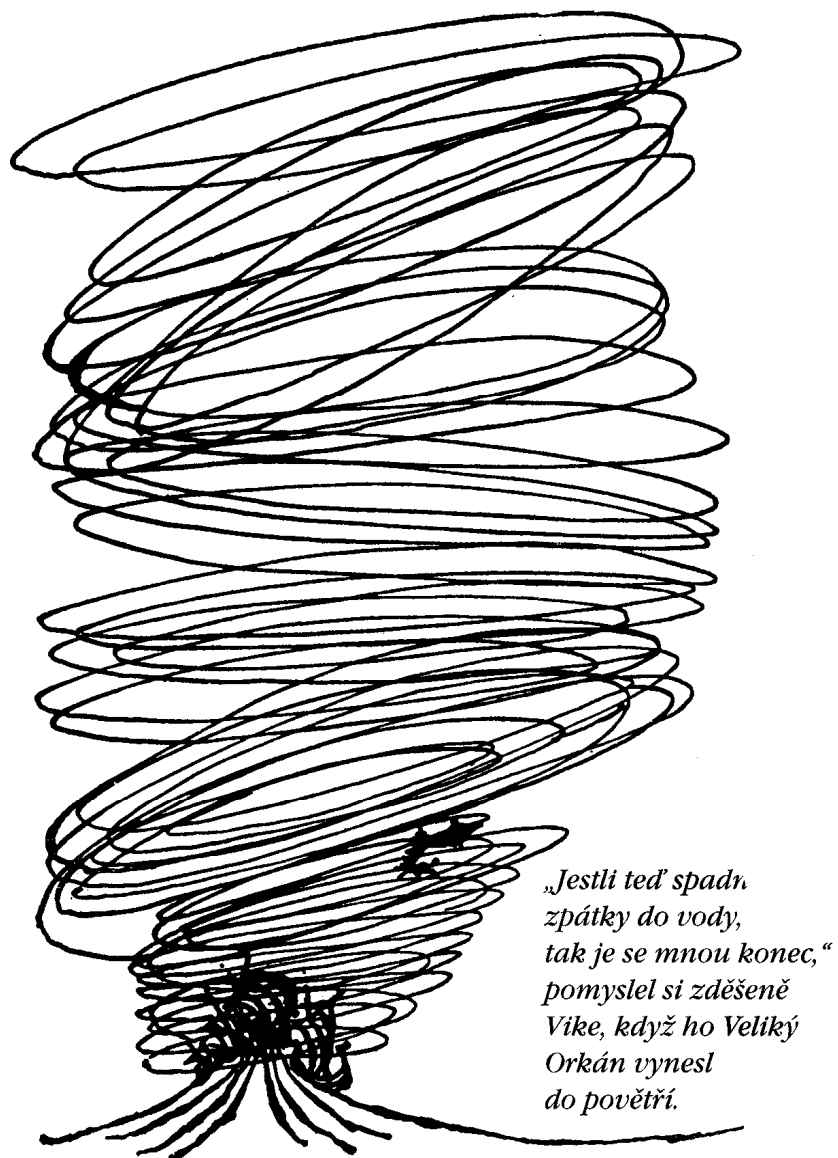
Takovou bouří vikingové ještě nezažili. Hnala je sem a tam a docela jim vyrazila dech. Pak najednou Velikého orkána napadlo házet si s loďmi žabky, takže skákaly po hladině až bůhvíkam. Hned nato je zas přitlačil – a posádka stála po prsa ve vodě. Vikovi sahala voda až k nosu.

Vikingové z Flaku se drželi za zábradlí a byli strachy celí bez sebe. Měli co dělat, aby se vůbec udrželi na lodích, a na nic jiného jim nezbývalo sil.

Vike byl ovšem mnohem slabší než ostatní. Kdyby ho silák a přeborník v přetlačování Gorm nebyl přidržel, dávno by spadl do moře. Gorm se jakoby zázrakem udržel levou rukou a pravou držel Vika.

Zlý Veliký orkán hnál všech pět lodí na severozápad. Vesnice na jižním cípu země Sveů kolem nich jen proletěly. Průlivem Öresund

propluli jako blesk. Veliký orkán ubohé vikinky z Flaku každou chvíli ponořil do vody, a ještě se jim přitom škodolibě chechtal. Všichni byli promočení až na kost.

Ještě štěstí, že neuvízli na mělčině. Veliký orkán se chtěl přesvědčit, kolik Seveřané vydrží. Chtěl si s těmihle novými hračkami taky pohrát. Vystavoval je proto náporu, který pořád stupňoval.

V průlivu Kattegatt dostal Veliký orkán další krutý nápad. Hnal lodě těsně k sobě, až posádky řvaly hrůzou, zatímco Orkán řval smíchy. Zdálo se, že se každou chvíli srazí a budou na kaši. V posledním okamžiku je Orkán oddělil. To už si ale byli tak blízko, že na sebe dosáhli a byli by si mohli z jedné lodě na druhou potrást rukama. Pokud by si ovšem troufali pustit se zábradlí.

Pak je Veliký orkán znova několikrát za sebou ponořil do vody a několikrát si s nimi hodil žabky. Nato je pro změnu zvedl několik metrů nad hladinu a pustil je dolů, až kolem nich stříkala pěna.

Vikingové z Flaku zezelenali a obracel se jim žaludek. Ztráceli už naději, že to přežijí.

Gorma ještě ke všemu zasáhlo do pravé ruky veslo. Úder byl tak silný, že proti své vůli Vika pustil. Vika to vyhodilo až k plachtě, která se utrhla a letěla i s Vikem do povětří.

Veliký orkán ho zvedl vysoko do vzduchu. Lodě se Vikovi z té výšky zdály tak malé jako loďky vydlabané z kůry. Vikingové se změnili v tečičky a stěžně v stébla trávy.

Ted' je se mnou konec, pomyslel si zděšeně Vike. Nemám víc než desetitisícinu naděje. Ne, stotitisícinu! Kdepak, ani padesátimiliontinu! A jak to se mnou praští, až zase spadnu dolů! Tohle nepřežiju!

Větrík Vilík a obláček Peřinka

Halvar se zděšeně díval za synem. Ten pohled mu drásal srdce.

„Vike!“ křičel zoufale. „Vike, můj jediný synu! Má naděje! Můj vynálezce! Vike, Vikíčku!“

Chudák táta, ten je asi smutný, říkal si Vike, když to slyšel. Kdybych tak pro něho mohl něco udělat!

Ještě před chvílí byl jako ochrnutý, ale teď mu hlava zase začala sloužit. Soucit s otcem v něm přemohl strach.

Musím na něco přijít, říkal si Vike. Přece tátě nenechám umřít žalem. Vypadá to sice se mnou moc špatně, ale musím něco vymyslet.

Octl se s plachtou sám v několikakilometrové výšce. Bylo to zlé, tak zlé, že nic horšího ještě nezažil. Ale nesmí se vzdát, táta aby si zoufal.

Nemám nic jiného než plachtu, přemítal Vike. Plachtu a – no ovšem, po kapsách toho mám vlastně dost! Mám přece kapsy plné různých věcí a teď se podívám, co tam všechno je.

Ta myšlenka ho povzbudila. Má kapsy u kalhot! A volné ruce, kterými může leccos udělat. O pohyb se postará Veliký orkán.

Co by se tak dalo dělat s plachtou? přemýšlel Vike. S plachtou a s věcmi, které má v kapsách u kalhot? Když to všechno správně použije, tak třeba ten zpropadený Orkán nějak doběhne.

Těch krámů po kapsách přece má habaděj!

Sáhl si do kapes a zjistil, že z nich nic nevytratil. Našel tam šídlo, nůž a smotaný provaz. Našel píšťalku z jívy a prak a kamínky. A malé, šikovné kladívko. A hrst drobných hřebíčků. A kleštičky a foukací rourku. A potom už jenom několik šnečích ulit a pár dalších věcí.

Kapsy, do kterých se hodně vejde, to je velká výhoda – pokud je řádně naplníte!

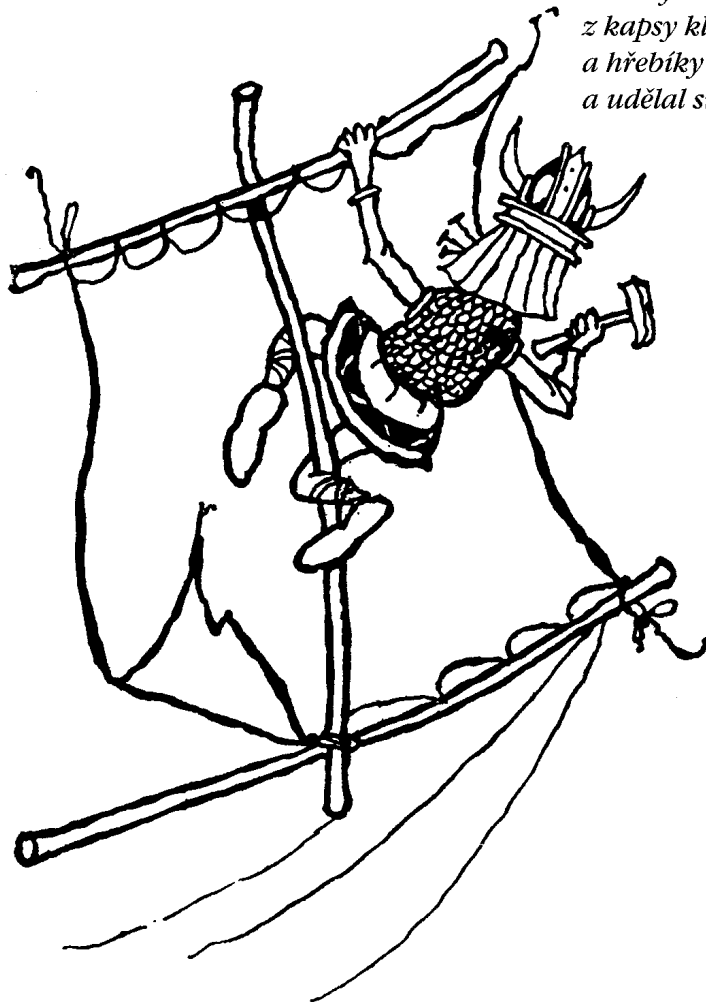
Vike měl větší kapsy a víc věcí v nich, než chlapci obvykle mívají. Poznal už nejmíň stokrát, jak je to užitečné, mít například kladívko a hřebíčky. Bez takových nutných věcí se nemá chodit z

domu. Nikdy! Neuplyne jediný den, aby nebyly k užitku.

To se rozumí, rodiče člověk poslechne. To se kolikrát vyplatí. Ale k čemu všemu jsou dobré kapsy u kalhot, to rodiče nikdy nepochopí. Kdo si neuhájí kapsy u kalhot a nerozhoduje si o nich sám, ten je ztracen.

Řeknou vám třeba, že máte kalhoty celé vytahané. Jak by nebyly vytahané! Ale oč je lepší chodit ve vytahaných kalhotách než být

*Vike vytáhl honem
z kapsy kladivo
a hřebíky
a udělal si draka.*

bezmocný proti nástrahám světa! Když člověk neposlechne, tak ne proto, aby zlobil, ale aby přežil!

Stačí, abyste z těch věcí nechali doma jednu jedinou. Co myslíte, že se stane? Že najednou všechno záleží právě na ní!

Ale Vike doma nezapomněl nic.

Hlavní věc je vždycky si vědět rady, přemítal Vike. Bylo to jeho heslo, protože věděl, že odvážlivec se většinou vrhá rovnou do zkázy, zatímco ten, kdo má za ušima, to vždycky nějak vyřeší. Pokud má ovšem pořádek v kapsách u kalhot!

Ted' měl taky plachtu. A nemálo lanoví, které z ní viselo.

Vike rozmotal lanoví a nožem si ořezal několik latěk. Kladívkem a hřebíčky je připevnil k plachtě a získal tak rám, kterým plachtu vypnul. Aby mu to drželo líp pohromadě, udělal šídlem do plachty dírky, provlékl jimi lano a přivázal latě k plachtě. Tím se plachta zpevnila, takže si na ni Vike mohl lehnout a trochu si oddechnout...

Vždyť já skoro nic nevážím, napadlo ho. Když budu mít trochu štěstí, tak se dostanu klouzavým letem pomaloučku, polehoučku dolů.

Veliký orkán už na něho neměl čas. Ostatně Vike se dostal do takových výšek, že na něho Veliký orkán dosáhl jenom vzdálenými závany. Jistěže by ho byl mohl chytit, kdyby chtěl, ale to by se třeba muži na lodích mezitím zachránili na břehu. A to se nesmělo stát.

To škvrně se stejně utopí, utěšoval se zlý Veliký orkán a pokračoval směrem na západ. Hlavně aby hnal lodě z Flaku plnou rychlostí vpřed. Zažene je přes celý Atlantský oceán a na rozloučenou je pak o některý vhodný, pořádně ostrý útes roztříští napadrt'.

Vike mezitím klesal vzdušnými vrstvami. Plachta mu dobře sloužila, ale horší bylo, že pod ním byla jenom voda, nic než voda. Měl tedy štěstí, když mu v pravý okamžik přišel na pomoc malý, hodný obláček. Vklouzl mu pod plachtu a nadnášel ho.

„To bychom měli,“ řekl obláček, „ted' jsi na chvíli v bezpečí. S tou plachtou to byl dobrý nápad, jinak bych tě neunesl. Tady poletují lidé dost často, ale ty jsi první, kdo plachť. Jsem obláček Peřinka. Takový měkký obláček, jak vidíš.“

„Já jsem viking Vike,“ řekl Vike, „mokrát ti děkuju. Je to od tebe moc hezké, žes mi pomohl.“

„To nic, to nic,“ řekl obláček Peřinka, „všichni malí musejí táhnout za jeden provaz, to je jedno, jakého jsou druhu. Já vím, co to

je, dostat se do spárů někoho z těch velikých. Ten zlý orkán mě před chvílí málem roztrhal. Jen se podívej, jaké mám trhliny! Patřím i mezi malými obláčky k těm nejtenčím, takže si na mně dlouho neodpočineš. Ale mám dobrého přítele, který možná zařídí další!“

Obláček Peřinka třikrát zahvízdal, nejdřív dlouze, pak krátce a pak zase dlouze. Byl to signál, který posílal malému vánku.

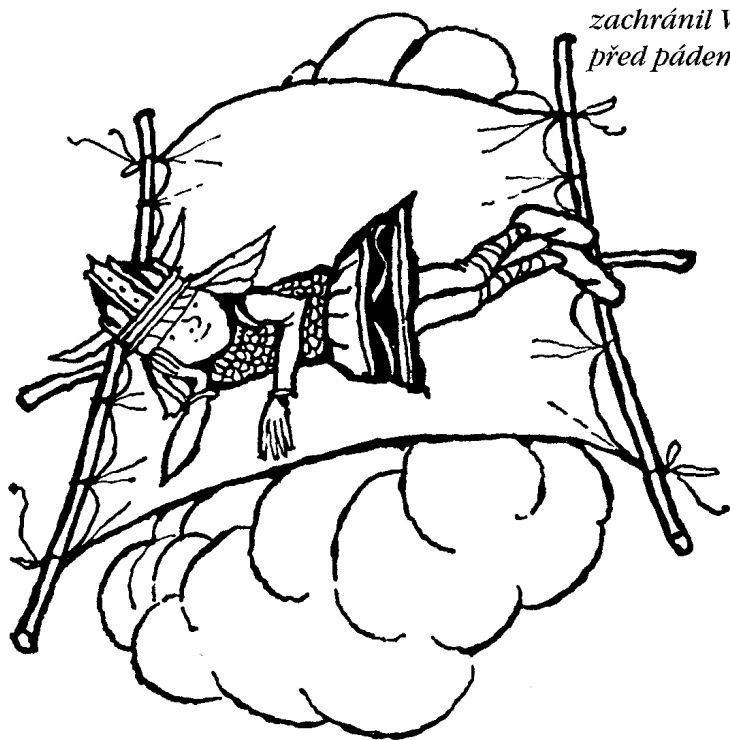
„Ahoj, obláčku Peřinko,“ řekl vánek, „tady mě máš! Můžu ti s něčím pomoci? Co to táhneš za divné plavidlo? Plachty přece bývají na moři a malí kluci sem nahoru taky nepatří.“

„Já jsem viking Vike. Nejsem tady dobrovolně, a nebýt obláčku Peřinky, tak už mě sežrali žraloci.“

„Já jsem vánek Vilík,“ představil se vánek. „Jestli jsi přítel obláčku Peřinky, tak jsi i mým přítelem.“

„To si piš, že je mým přítelem,“ řekl obláček Peřinka. „Vike narazil na zlého Velikého orkána a ten ho odfoukl až sem. Veliký

*Malý, hodný obláček
zachránil Vika
před pádem do vody.*

orkán se zase jednou vyznamenal! Je to nejhoupější hlupák ze všech hlupáků, které znám!“

„To je fakt,“ přisvědčil vánek Vilík, „Veliký orkán je hlupák, který umí jenom řídit. Houpější hlupáci než on ani nemůžou být. Namáhá se tak jenom proto, že chce mermomocí mít špatnou pověst! Zato Vike je zřejmě mírumilovný a kromě toho lehká váha jako my, a takovým se má pomáhat. Kdybys, obláček Peřinko, ještě o několik metrů sestoupil, tak bych ti ho převzal. S tou plachtou je to, jak vidím, dobře vymyšlené.“

„Díky,“ řekl Vike, „těší mě, že jsem se setkal s tak rozumnými lidmi.“

„Chápu, žeš to řekl v nejlepším úmyslu,“ řekl Vilík, „ale jacípak my jsme lidé. Lidé dělají jen samé rozbroje. Obláček Peřinka a já se na to díváme tak, že to je zbytečná ztráta času, pořád se jen hádat a prát. My máme krátký život, a proto radši pomáháme, kde se dá.“

„To je nejmoudřejší zásada, jakou jsem kdy slyšel,“ řekl upřímně Vike.

„To je docela možné,“ řekl Vilík, „ale nám už na další diskuse nezbyvá čas, protože jinak neudržím směr. A teď se drž, vikingu Vike!“

Obláček Peřinka se s nimi rozloučil a vánek Vilík vanul s Vikem severovýchodním směrem. Pak se s ním snesl a opatrně ho posadil na norskou půdu.

„Tak, a je to,“ řekl vánek Vilík. „Řekl bych, že to nejhorší máš za sebou. A jsi dost podnikavý na to, aby ses o zbytek postaral sám. Mnoho štěstí, mladý příteli, a moc mě těšilo.“

„Nápodobně,“ řekl Vike. „Na tebe a na obláček Peřinku nezapomenu, i kdybych žil do sta let. Díky!“

Vánek Vilík odvanul a Vike si znaveně lehl na zem. Dokonce si trochu zdříml.

Když se probudil, šel ohledat terén.

Vzápětí se ale rozklepal!

Zjistil, že je na skalnatém ostrůvku uprostřed moře. Vánek Vilík byl totiž krátkozraký. Přehlédl, že pevnina je až o pořádný kus dál. Mezi ostrůvkem a pevninou bylo několik set metrů mořských vln. A pořádně vysokých!

Vilík ovšem prokázal nejlepší vůli Vikovi pomoci a taky mu pomohl.

Lodě z Flaku mezitím přepluly celý obrovský Atlantský oceán.

Právě ve chvíli, kdy vikingové z Flaku uviděli zemi, přišla na Velikého orkána záducha. Byl úplně vyčerpán. Vyplýtl na svém zlomyslném kousku, který vikingům vyvedl, příliš mnoho sil.

Byl tak zlý, že chtěl od samého začátku lodě z Flaku roztříštit a zahubit posádky. A teď se horlivě snažil, aby to měl za sebou, dokud mu na to zbývají síly.

Nedokázal ale víc než vymrštit lodě na pevninu několik málo metrů od břehu. Byly z nejlepšího dřeva, jaké roste v zemi Sveů – a vydržely to.

Velikému orkánu docházely síly. Příliš se opozdil. A dobře mu tak. Kdyby si byl s loděmi vikingů z Flaku jenom trochu víc pospíšil, bylo by se mu podařilo vikingy utopit. Chtěl si ale se svou kořistí co nejdéle hrát.

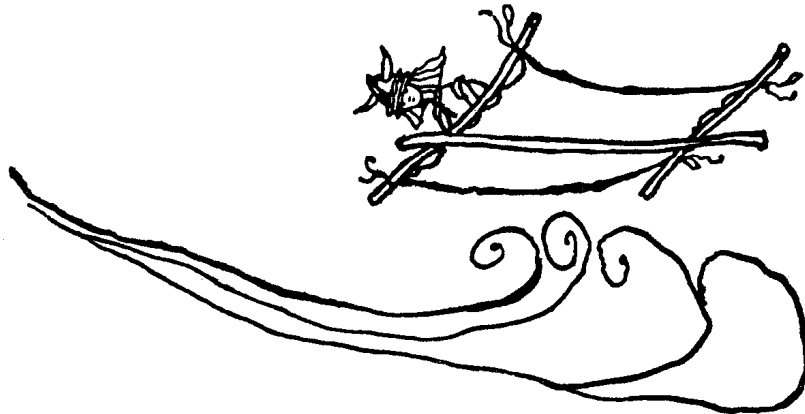
A tak najednou Veliký orkán splaskl. Tak dlouho se nafukoval, až splaskl a byla z něj placka.

Několik vteřin to byl nejmenší orkán světa.

Pak už po něm nezbylo vůbec nic.

Zato vikingové to přežili, i když byli strašně utrmácení. Vyskytovalo se mezi nimi několik případů zlomených žeber,

*Vánek Vilík
odfoukl Vika
opatrně do Norska.*

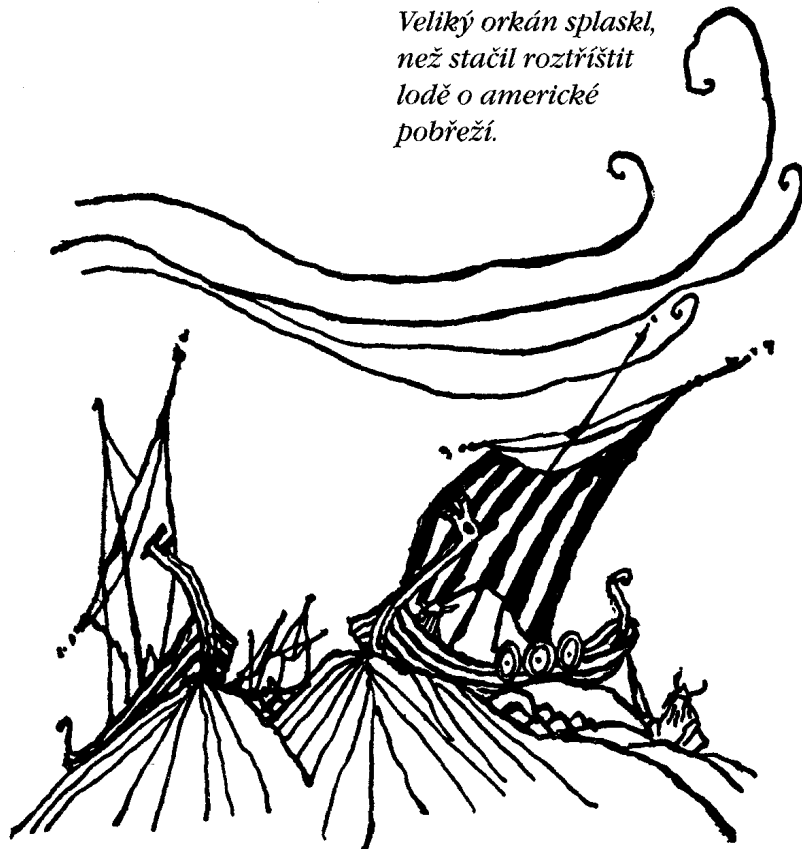
naražených prstů u nohou a vylomených zubů. Vážně zraněn ale nebyl nikdo. Lodě byly taky poškozeny, ale daly se opravit.

Přesto mezi nimi vládl stísněný pocit. Všem bylo smutno kvůli Vikovi.

Ulme složil strhující smuteční báseň. Byla tak strašlivě smutná, že ji nikdo nedokázal vyslechnout až do konce. Už po první sloce měli všichni uplakané oči a některým z nich tak opuchly, že skoro neviděli. Ulma museli hlídat dva silní muži, aby ji neodříkal až do konce.

Ze všech nejsmutnější byl ovšem Halvar. Odešel o kus dál a sedl si u břehu. Tam pak několik dní bezútěšně vyhlížel na moře. Nikdo se k němu nesměl přiblížit. Když ho někdo oslovil, neodpovídal.

*Veliký orkán splaskl,
než stačil roztříštit
lodě o americké
pobřeží.*

Nejedl, nepil a nespál. Jenom upřeně zíral v naprostém zoufalství.

Jediný, kdo ještě doufal, byl Snorre.

Tolikrát byl svědkem toho, jak se Vike dostal z nejhorší tísně! Jistě se z toho dostane i tentokrát, přestože se to zdá nemožné.

Snorre přecházel den co den podél břehu a vyhlížel na moře. Přikládal si ruce k očím jako dalekohled a vyhlížel k obzoru v naději, že se Vike objeví.

Vike se nečekaně dočká pomoci

Vike prošel skalnatý ostrůvek několikrát sem a tam. Ke břehu bylo příliš daleko, než aby se odvážil doplavat. Ostrůvek byl samá skála a nerostly na něm žádné stromy ze kterých by si mohl udělat vor.

Avšak držel se při životě. Udělal si z latěk rybářský prut, z ohnutého hřebíčku si upravil háček a chytal ryby. Moře se jedlými rybami jen hemžilo, takže jich nachytal dost. Třel o sebe dřívka a rozdělal si oheň. Netrpěl nouzí, ale tísnila ho samota. Nemyslel na Halvara o nic míň, než Halvar myslel na něho.

Zlý Veliký orkán asi všechny pobil, přemítal Vike. Jestli to ale přežili, pak je musí najít. Jinak navždy uvíznou až někde na konci světa.

Matka Ylva se musí dovědět, co s nimi je. Jistě o ně brzy začne mít strach.

Rozdělal si na nejvyšším bodě skály oheň. Co kdyby kolem plula loď? Podle ohně by poznala, že tu někdo je.

Vedle ohně vztyčil prapor. Stačil na to zbytek plachty.

Na prapor Vike napsal:

POMOC!

UVÍZL JSEM NA SKÁLE!

VIKE

A čekal.

Jednoho rána během obvyklé pochůzky se to stalo. Vyhlížel na moře a objevil něco báječného. Záchrana byla na cestě!

V dálce z vody vykukly dva známé, přívětivé obličej. Vesele na něho zamávaly dva páry ploutví.

Věřte tomu nebo ne, ale byli to Hjalmar a Hulda! Blížili se k němu oba hodní tuleni. Uviděli oheň a prapor a plavali k ostrůvku, jak nejrychleji uměli.

Ted' si Vike vzpomněl.

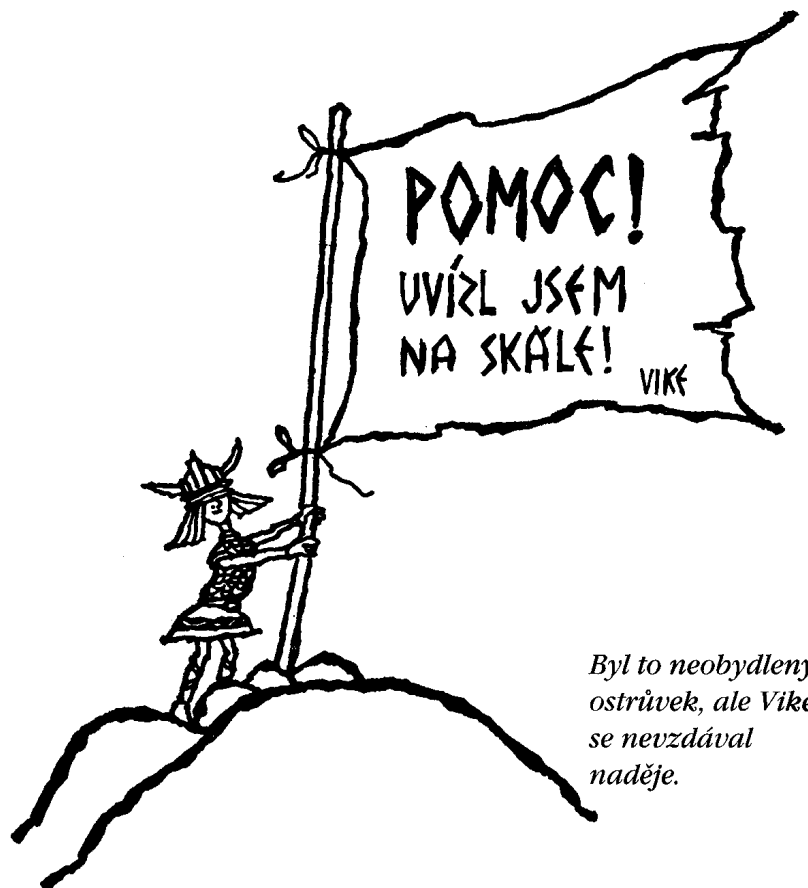
Než odplul do Hedeby, dal Hjalmarovi a Huldě volno. Dovolil jim, aby si zaplavali ve Skagerraku a navštívili přitom bratrance a sestřenice na Jyllandu. Ovšem Skagerrak je veliký. Jak to, že se objevili zrovna tady a zrovna v pravou chvíli?

Vylezli k němu na skálu a objali ho. Srdečná Hulda mu vlepila pořádnou pusu.

První minuty byli tuleni příliš udýchaní, aby mohli mluvit, ale po chvíli Hulda spustila:

„Drahý Vike, já jsem tak ráda, že jsem z toho celá pryč. Kdybys věděl, jaký jsme o tebe měli strach!“

„To jste hrozně hodní,“ řekl Vike, „moc a moc hodní. Ale jak jste

*Byl to neobydlený
ostrůvek, ale Vike
se nevzdával
naděje.*

se, probůh, dověděli, co se nám stalo?“

„Viděli jsme i slyšeli hrozné věci,“ řekla Hulda. „Sedíme v klidu a pohodě u bratranců a sestřenic a jíme sledě, když se najednou přižene ten strašný orkán. Házel loďmi z Flaku, jako by to byly skořápky od vajec. Nejhorší ze všeho ale byl Halvarův nářek. Křičel, že jsi jim zmizel, že už tě nikdy neuvidí a že se mu chce umřít. Tak nás to rozesmutilo, že jsme nejdřív nemohli ploutvemi ani hnout.“

„Slyšeli jsme ho jenom okamžik,“ doplnil Huldu Hjalmar, „ale to nám úplně stačilo. Nařikal jako mořský duch.“

„Tak jsme s Hjalmarem poděkovali za pohoštění a rozloučili se. Pak jsme se pustili do hledání. Byla tu přece jenom jakási naděje, že někde plaveš po moři, nebo že jsi uvízl na některém ostrůvku – zrovna takovém jako je tenhle. Když jsme připlavali blíž, uviděli jsme oheň a prapor.“

„Vlastně to bylo tak,“ doplnil zase Hjalmar, „že Hulda nejdřív jenom brečela. Ale já jsem říkal, kdepak, Vike má za ušima, ten se neztratí.“

„To je pravda,“ potvrdila Hulda, „Hjalmar mě popoháněl.“

A tak jsme hledali a hledali a pročesali skoro celý Skagerrak. Plavali jsme každý na jinou stranu, abychom stihli prohledat víc. Domluvili jsme se, že se za tři dny sejdeme tady a společně prohledáme jižní pobřeží Norska. Pak jsme uviděli prapor a byli jsme tak šťastni, božíčku!“

„Hulda taky omdlela,“ řekl Hjalmar. „Musel jsem ji hezký kousek cesty vzít do vleku.“

„Už je to tak,“ potvrdila Hulda, „ale teď nám, Vikíčku, řekni, co se s tebou dělo!“

A Vike vyprávěl. Vyličil jim všechno.

A tu si vzpomněli, že cestou potkali vánek a že jim ukazoval sem. A malý obláček se proměnil v prst a taky ukazoval sem. Mysleli si, že to jsou hloupé vtipy.

„A přitom jsme hloupí byli my,“ řekla Hulda. „Nepochopili jsme, že nám ukazují, kde jsi.“

„Nebyli jste ani trochu hloupí,“ odporoval jí Vike. „Za daných okolností se toho nemohl dovítit ani tuleň! A teď mi řekněte, co se mohlo stát Halvarovi a ostatním. Myslíte, že zahynuli?“

A najednou se mu pusa stahovala k pláči.

„Takhle to, kamaráde, neber!“ řekl Hjalmar. „Já už viděl orkány o nic menší, než byl tenhle, a splaskli, než bys řekl švec. Když přijde

jejich chvíle, najednou je z nich placka. Když se to totiž vezme kolem a kolem, tak je takový orkán vlastně jenom vzduch. Ať se tváří, jak chce.“

„Ty jsi bezvadný,“ řekl Vike. „Člověk by ti skoro uvěřil!“

„Ted' si vzpomínám,“ dodal Hjalmar, „že tenhle orkán už vlastně mlel z posledního. Měl změkklé břicho a to je znamení, že se už blíží jeho konec. To vím od táty.“

„Když házel vašimi loďmi,“ spustila zase Hulda, „tak ale ještě měl ohromnou sílu. Ale jak říká Hjalmar, orkány dlouho nevydrží. A tomuhle už opravdu začínalo krabatět břicho.“

„Otázka je, kde je máme hledat,“ řekl Vike.

„Hnal je rovnou na západ,“ řekl Hjalmar. „Zkusme to tam.“

„Musíme si to trochu víc rozvážit,“ namítla rozumná Hulda. „Odtud na západ je to samá voda. Není tam ani kousek země, kde se dá zastavit a odpočívat. Zнала jsem několik obzvlášť odvážných tuleňů, kteří se tudy pokusili přeplavat Atlantský oceán. Ale už se nevrátili.“

„Moudře jsi promluvila, Huldo,“ řekl Hjalmar. „Pro jistotu poplaveme jinudy. Vezmeme to Severním ledovým mořem.“

„Co je to za cestu?“ podivil se Vike. „O té já vůbec nevím!“

„Lidé ji asi ještě neobjevili,“ řekla Hulda, „ale mezi vzdělanými tuleni je všeobecně známá.“

„To se nejdřív plave severně podél norského pobřeží,“ vysvětloval Hjalmar, „a pak se odbočí k Faerským ostrovům. To je schůdná cesta. Od Faerských ostrovů se do Grónska doplave vždycky. Pokud jsi ovšem ve formě.“

„A z Grónska se pokračuje k Labradoru,“ skočila mu do řeči Hulda, která to taky znala, „je to pořádný výlet, ale jde to. Halvara bychom pak měli hledat kus na jih. Ale přeplavat oceán rovnou západním směrem, to žádný tuleň nedokáže.“

„A co Veliký orkán?“ zeptal se bojácně Vike. „Ten to nedokázal? Nebo naše lidi utopil?“

„No, víš,“ začal Hjalmar a hledal ta pravá slova, „břicho mu tedy měklo, to je fakt. Ale na druhé straně orkán přece jenom dost dlouho vydrží, než splaskne.“

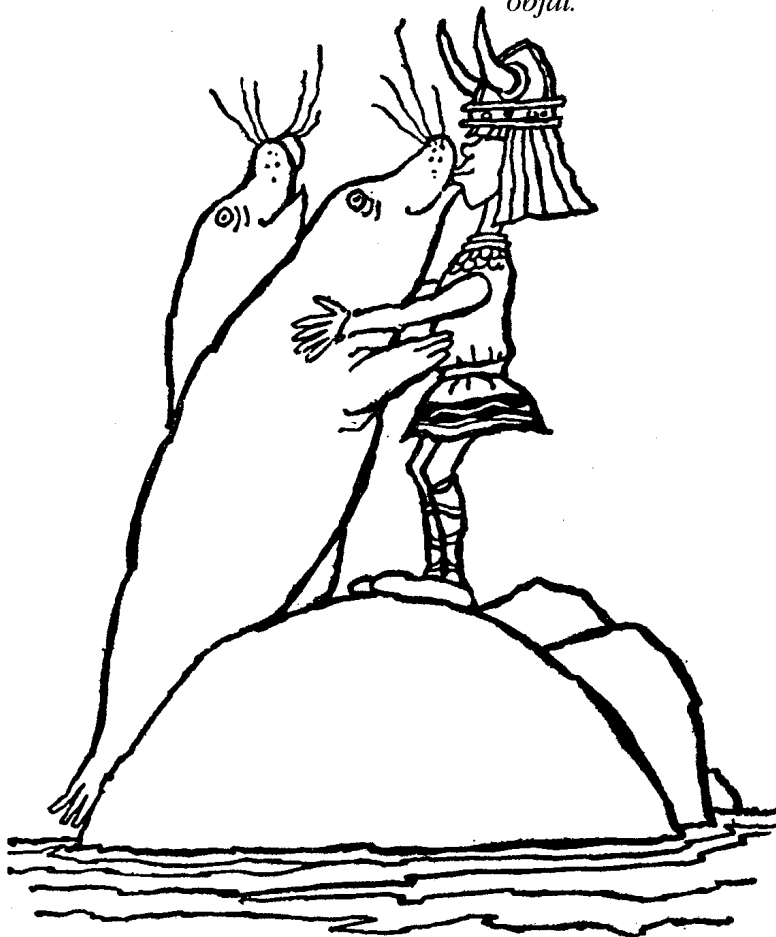
„A byl to pořádný vztekloun,“ řekla Hulda. „Ten určitě foukal, dokud úplně nesplaskl. Řekla bych, že vydržel až na druhý břeh oceánu. Dokonce myslím, že se tam určitě dostal. Ovšem jenom přes oceán a pak už ani o kousek dál.“

„Správně jsi to řekla, Huldičko,“ potvrdil Hjalmar. „Určitě se dostal přesně tam. Pak s ním byl konec a musel vikinky nechat na pokoji.“

„Halvar a ostatní se jistě dostali na břeh,“ řekla Hulda. „Tak tam tedy doplaveme, ne? Na co čekáte?“

„Tobě se to řekne, doplavem,“ namítl zkroušeně Vike.

*„Hjalmare! Huldo!“
křičel Vike radostí
a oba věrné tuleně
objal.*

„Zapomínáte na jednu věc. Nemám vodní lyže. Aby to kat spral!“

„Nic horšího?“ řekla Hulda. „Jsi ty ale mátožka, Vike! No, nic ve zlém! Vezmeme tě na záda. Každý kousek. To bude jako nic, když se budeme často střídat.“

„To se rozumí, že tě uneseme,“ potvrdil nebojácně Hjalmar. „Já bych tě unesl sám.“

„Ale nezapomínejte, že máme naspěch,“ řekla Hulda.

Hjalmar se zasmál. „Ta chytrá hlavička má jako obyčejně pravdu. Ale první tě svezu já. Naskoč, Vike, uvidíš, jak nám to pojede! Pojedeš přes oceán stopem na mých a Huldiných zádech. To bude svezení, že si lepší ani nedovedeš představit, uvidíš! Tak, a teď nastupovat!“

„Tisíceré díky,“ radoval se Vike. „Ale nalačno se cestovat nedá. Oběd bude hotov v okamžení. Dáte přednost vařené, pečené nebo uzené rybě? Račte si vybrat!“

„Když se pán neurazí,“ řekl Hjalmar, „tak bych dal přednost syrové. Já mám háklivý žaludek. Ryba při každé úpravě ztratí hodně tuku a můj žaludek tuk potřebuje, musím ho při každém jídle promazat. Jsme trochu jinak ustrojení než vy lidé.“

Všichni tři se tedy důkladně najedli. Pak se posilnění vydali na cestu.

Těm to ale šlo!

Norské pobřeží obepluli ještě tentýž den. V noci si odpočinuli, následující den doplvali k Faerským ostrovům, další den do Grónska a další k Labradoru. Pak se stočili podél pobřeží k jihu, ale to už plavali pomalejším tempem.

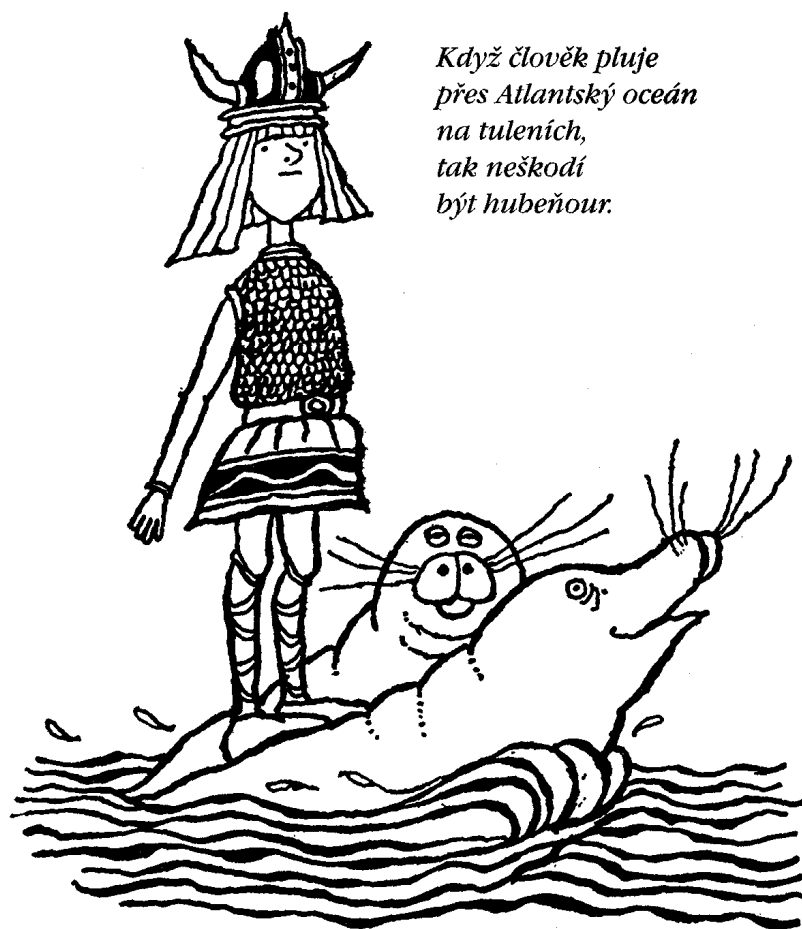
Před nimi totiž ještě žádný skandinávský tuleň nedoplaval až k Labradoru. Nové pobřeží tedy neznali. Mohlo tam číhat nebezpečí. Kromě toho museli pozorně sledovat obzor, aby našli vikinky.

Hjalmar měl Vika na zádech větší část cesty. Hulda ale taky hodně pomáhala. Nikdo z nich si ani v nejmenším nestěžoval.

Říkali, že Vika na zádech téměř ani není cítit.

„Takový jsem tedy lehounký hubeňour,“ řekl Vike a trochu se mu zachvěl spodní ret.

Moudrá Hulda proto honem řekla, že jim Vike naopak posloužil jako zátěž, a to přesně taková, jakou potřebovali. Líp se jim s ním brázdily vlny.

*Když člověk pluje
přes Atlantický oceán
na tuleních,
tak neškodí
být hubeňour.*

Radostné shledání

Trávili na novém pobřeží už druhou noc. Začínali ztrácet odvahu.
Za svítání třetího dne ale něco objevili. A byl to radostný objev!
V zátvrtí jedné zátoky uviděli pět vikingských lodí. Jedna z nich
měla Halvarův náčelnický znak!

Bylo to tak.

Na břehu uviděli muže s vikingskými přilbami na hlavách. Samé
milé, známé obličeje! Chlapíky jako Ulme, Gorm a Brede!

A už zahlédli i horlivě vyhlízejícího Snorra!

Dokonce i se starým mrzoutem Tjurem se shledávali rádi.

Ale kde vězel Halvar?

Na kameni o kus dál seděl osamělý muž, celý zhroucený, a
skloněnou hlavu si opíral o ruce. Podobal se sochám, které jim vyličil
Ulme, když se vrátil z cest ve Středomoří. Zdálo se, že dočista
zkameněl.

Byl to Halvar.

Vike běžel rovnou k němu. Halvar to ani nezpovozoval. Byl tak
zoufalý, že ani nezvedl hlavu. Do této chvíle neproněsl ani slovo a
ani jednou nevzal do úst. Nikdo se k němu neodvážil přiblížit.

Když ho ale vzal Vike kolem krku, nastala změna.

Halvar se div nezbláznil radostí.

V okamžiku vstal a tancoval dokola se synem v náručí. Tancoval
dokolečka dokola a nebyl k zastavení. Tancoval, zpíval a poskakoval,
dokud nepadl vysílením. Skončil tak jako Veliký orkán: najednou
splaskl.

Když se časem vzpamatoval, byl naštěstí úplně v pořádku. Zato
Vike teď dostal prudké záchvaty třasu, když si začal pěkně po
pořádku uvědomovat, co všechno prožil. Musel si lehnout na zem a
rukama se pevně chytit trávy. Takhle se držel trsů trávy několik
hodin.

„Mně se zdá, že ze mě nikdy nebude statečný člověk,“ spustil,
když bylo po všem. „Pravděpodobně jsem nejroztřesenější viking,

jaký kdy šlapal zemi Sveů. Přesto bych nevyměnil ani kapku chytrosti za kapku statečnosti. Kolikrát už jsem potřeboval veškerou chytrost a vystačil jsem s ní jen taktak. Trocha té statečnosti by mi byla vůbec nepomohla! Na druhé straně ovšem musím přiznat, že bych tentokrát stejně nebyl ničeho dosáhl, nebýt Hjalmara a Huldy.

*Halvar seděl
na kameni u břehu
a smutně hleděl
před sebe.*

A nebýt vánku Vilíka a obláčku Peřinky.“

„Vida, vida,“ říkali vikingové, šoupali nohama v pobřežním písku a nerozuměli z toho jedinému slovu.

V jejich očích byla ze všeho nejdůležitější statečnost. Neslyšeli to rádi, když ji Vike snižoval. Na druhé straně věděli, co pro ně znamenala Vikova chytrost a jak často už je vyvedla z tísně.

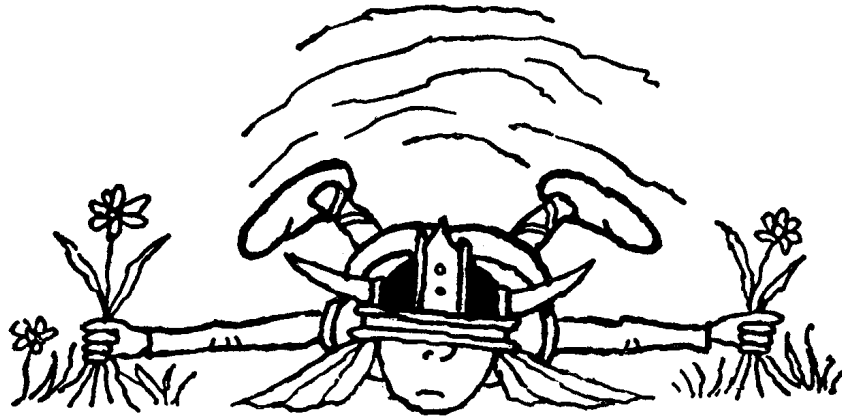
Ulmovi se zdálo, že našel to pravé slovo.

„Vike je výjimka,“ řekl. „Když jde o odvahu a statečnost, tvoří Vike výjimku. A jak všichni víme, výjimka potvrzuje pravidlo.“

„Vike je výjimka,“ říkali muži.

„Vike potvrzuje pravidlo,“ řekl Gorm.

„Ale když vyjmeme Vika, tak jsme zpravidla v koncích,“ uzavřel diskusi Snorre.

*Ze mě nikdy nebude
odvážný člověk,
řekl si Vike.*

V dešti šípů

Ted', když zase měli mezi sebou Vika, začali se vikingové z Flaku zajímat o okolí. Zjistili, že je to dobrá země. Půda byla úrodná a byla tu hojnost ryb. Po rozlehlých rovinách táhla obrovská stáda vypasených zvířat s krátkými, širokými hlavami, velkými rohy a mohutnými těly.

Zvířata se držela těsně u sebe, strkala se a vrážela do sebe.

„Prý se jmenují buvoli,“ řekl Halvar. „Ještě nikdy jsem neviděl zvířata, která se tak drží pohromadě.“

Buvolí maso bylo šťavnaté a lahodné a vikingové se měli dobře. Stáda se šířila do nedohledna a buvoli se snadno loví. Vystopovat a skolit zvěř doma ve Flaku dalo mnohem víc práce.

Vikingové tloustli. Museli si přešívát kalhoty, aby je zapnuli. Mnohým začínalo růst břicho.

Bylo krásné počasí, slunce hřálo a vítr od moře příjemně chladil.

„Přes léto tu zůstaneme,“ rozhodl Halvar. „Objevili jsme novou zemi. Prozkoumáme ji a řekneme o ní našim. Zdejší dobré maso nasolíme, abychom měli pořádnou zásobu na zimu. Až je přivezeme domů, to se ženy podiví!“

„Podiví se všichni, komu o tom budeme vyprávět,“ řekl Ulme. „Budeme slavní, zvláště já, který o téhle zemi a o cestě budu skládat básně.“

„Pluli jsme stovky mil,“ řekl Halvar. „Přišli jsme sem první.“

„Bude to světová senzace,“ řekl Ulme. „Zvýším cenu svých básní. Už teď jsou ze všech nejlíp napsány a pak budou ještě ke všemu ze všech nejsenzáčnější.“

„Ty se budeš mít!“ řekl Tjure závistivě. „Pro tebe je hlavní věcí, aby sis měl doma v klidu co rýt do kamenů. Ale veliký bojovník a válečný hrdina jako já by radši dobýval. Kdybychom porazili na hlavu nějaký veliký válečnický národ, tak bychom na tom byli mnohem líp.“

„Jsi ty ale hlupák, Tjure!“ řekl Vike. „Veliký válečnický národ by pobil spoustu z nás, co jsme živí a zdraví. To radši rovnou řekni,

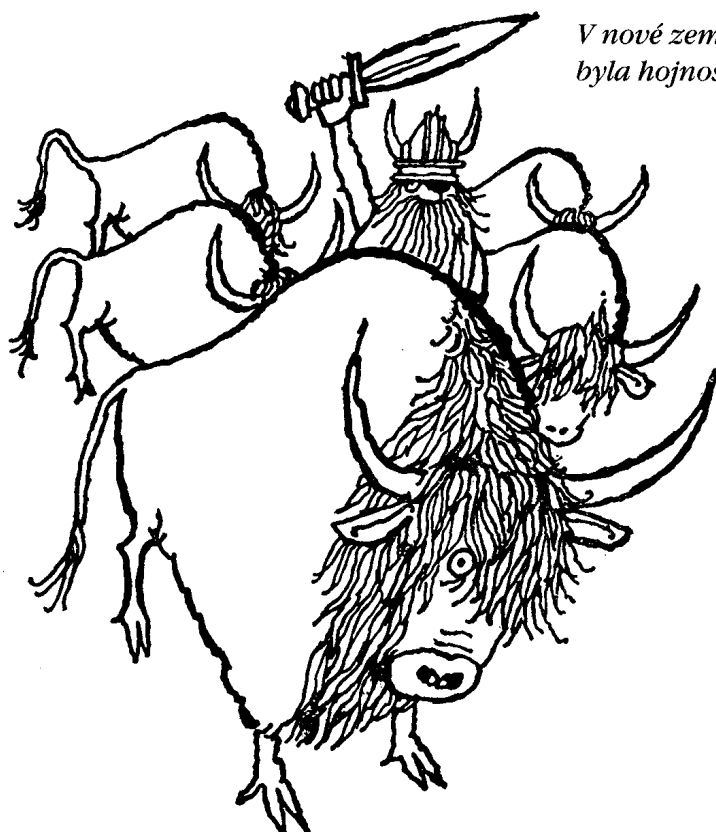
které z nás bys rád viděl mrtvé!“

„To jsou zlatá slova!“ řekl Ulme. „Tjure by se z toho vždycky dostal celý. Když se objeví skutečný nepřítel, tak Tjure vezme do zaječích, jako by za ním hořelo. Složím o tom báseň:“

*Tjure vždycky má moc řečí,
jiným za svůj život vděčí.
Před útokem vzývá boha
a hned nato vezme roha.*

„Tohle ti nedaruju!“ řekl Tjure. „Troufáš si to se mnou rozdat, co?“

Tjure se mohl ptát bez obav. Ulme měl po těžkém zranění, které utržil při ztroskotání, pravou ruku v obvazu.

*V nové zemi
byla hojnost buvolů.*

Za všeobecného jásotu se ale přeborník v přetlačování hromotluk Gorm nabídl, že se s Tjurem střetne místo Ulma. A tu se Tjure najednou rozpomněl, že ho bolí v rameni. Pravděpodobně si natrhl šlachy a musí si to ošetřit.

K žádnému souboji by beztak nedošlo.

Ozval se totiž pokřik a vikingové najednou zjistili, že jsou obklíčeni podivnými muži, kteří měli černé havraní vlasy a v nich pestrá péra. Jejich pleť byla téměř rudá. Bylo jich hodně a všichni byli urostlí.

Měli luky. Na vikingy z Flaku mířilo tolik šípů jako ještě nikdy.

„Teď jsi snad, Tjure, spokojen, ne?“ zeptal se Ulme. „Tady máš veliký válečnický národ, jaký sis přál. Promiň, byl bych zapomněl, že sis natrhl šlachy!“

Vikingové začali sahat po zbraních a připravovat se k boji. Shromáždili se kolem Halvara.

Vike je ale zadržel.

„Je jich na nás moc a předešli nás,“ řekl. „Než by jediný z našich stačil napnout luk, bylo by po nás. Jsme v jejich moci. Zbývá nám jediná naděje, že nám jsou přátelsky nakloněni.“

„To je mi naděje!“ rozzlobil se Halvar. „Jejich tětivy jsou napnuté k prasknutí. Nepřátelštěji se chovat nemůžou. Je to zatrachtilé nepříjemná situace.“

Jeho slova vikingům nedodala odvahy. Nejradši by se udělali tak malí a tencí, že by ani nebyli vidět. Všichni se otočili k cizím mužům bokem a drželi si ruce těsně podél těla, aby se do nich hůře střílelo.

Tjure si zbaběle zalezl za mohutného Gorma.

Vike se vrhl k zemi a vyhrabal před sebou hromádku hlíny. Pak se ani nehnul.

„Tady končí putování vikingů z Flaku,“ pronesl Ulme slavnostně po způsobu básníků. „Táhli na západ a jejich sláva nebyla zvěčněna. Já jediný bych ji mohl zvěčnit, jenomže za chvíli umřu.“

Najednou se snesl déšť šípů. Větší nikdo nepamatoval. A tak hustý, že se nebe zatmělo!

Bylo to nejmíň deset šípů na každého vikinga. Šum tětív by přehlušil vodopád.

„Nikdy jsem neslyšel tolik šípů zahvízdat najednou,“ řekl Halvar. „V hodině smrti křtím tuto zemi jménem Země hvízdajících šípů.“

Řekl to rozechvělým hlasem, sklonil hlavu až na prsa a zavřel oči.

Ostatní už je měli zavřené.

Šípy zasáhly cíle a vikingové padali jeden za druhým těžce k zemi. Věděli, že je s nimi konec. Byli si tím tak jisti, že ani nečekali až do konce. Deset šípů v těle, to nemůže nikdo přežít! A rudoši měli mohutné luky.

Vikingové leželi na zemi jako po velké bitvě. Byl na ně žalostný pohled.

A co Tjure, který se schoval za Gorma?

Ten chlubil ležel pod stokilovým mistrem v přetlačování Gormem!

Zato Vike ležel zakryt hromádkou hlíny a nic se mu nestalo.

Viděl strašlivou ztrátu na životech, kterou právě utrpěli, a hořce se rozplakal. Oplakával je všechny, ale ze všech nejvíc tátu Halvara, který býval vždycky hodný a přál všem jen dobré. Musí mu, jak se sluší a patří, zatlačit oči.

Vyčerpán a zoufalý lezl k padlému náčelníkovi Flaku.

Ale co to?

Táta měl na tvářích zdravou barvu! Měl jasně červené tváře! A neležel ztuhle, jak ležívalí mrtví!

Vike přiložil ucho k Halvarově hrudi.

Ten měl radost!

Srdce mu bilo! Bilo mu stejně rychle jako Vikovi, když se hodně

bál!

Vike přelezl až k Snorrovi a Ulmovi. I jim bila srdce o sto šest.

Dodal si odvahy a podíval se znova na cizí muže. Vypadali zaraženě a smutně. Jako by se divili, co se stalo a co to vyvedli. Horečně se domlouvali, pokyvovali hlavami, rozhazovali rukama a škrábali se ve vlasech.

To jsem v životě neviděl, přemítal Vike. Vikingové myslí, že jsou mrtví, a přitom žijí. A rudoši jsou smutní, přestože záměrně stříleli. Všechno je vzhůru nohama! Musím si ty šípy trochu prohlédnout.

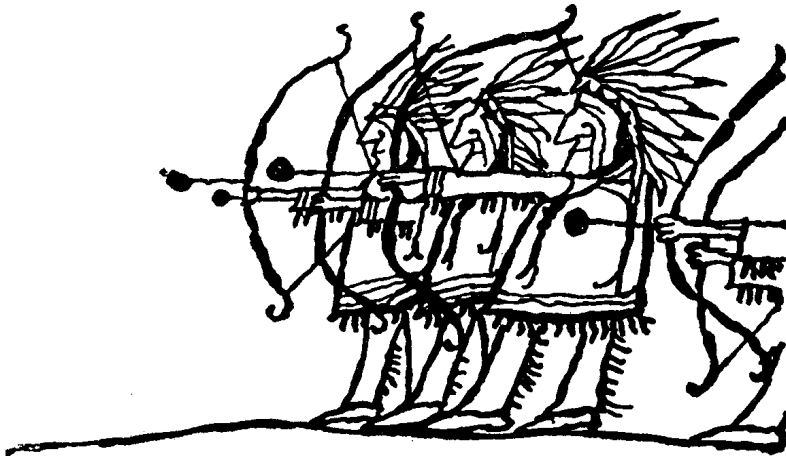
Vike žasl. Nesmírně se mu ulevilo. Šípy nebyly špičaté a na konci měly malé kuličky. A na těch kuličkách byly tlusté chomáče vaty. Kdo to jakživ viděl?

Byly to naprosto neškodné šípy. Rudoši nevystřelili proto, aby ublížili!

Sním, nebo bdím? řekl si v duchu Vike.

Šípy přirozeně spadly na zem. Vike si je prohlédl blíž a zjistil, že na každém z nich jsou připevněny dva malé pytlíky. Otevřel je. V jednom z nich byl kousek nádherného buvolího masa – z filé, což je nejlepší kousek z celého buvola. Bylo to jenom jedno malé sousto, ale zato dobré. Ve druhém byla malá, krásná hliněná holubice.

*Neznámí muži
mířili na vikinky
podivnými šípy.*

*Co to?
Srdce mu bilo
stejně rychle
jako Vikovi.*

Vike konečně pochopil. Byly to dárky na uvítanou!

Tady jsem mezi stejně smýšlejícími, pomyslel si spokojeně. K tomuhle by měly sloužit všechny šípy! Kuličky a chomáče vaty, tak by to mělo být! Jsou to mírumilovní lidé – a vikingové z Flaku jsou stateční a hloupí a vůbec nic nechápou!

Vike na lukostřelce přátelsky zamával. Jejich tváře se vyjasnily a zamávali také. Pak ukázali na vikingy a znova vážně zakývali hlavami.

Vike jim dal znamení rukou, které znamenalo: „Počkejte a uvidíte!“

Šel k Tjurovi a odvalil Gorma stranou.

„Tjure,“ zašeptal, „slyšíš mě?“

„Hlouposti,“ odpověděl Tjure, „mrtví přece neslyší.“

„Tjure,“ řekl Vike znova, „nebojíš se náhodou?“

„Neposmívej se starému, hrdinnému válečníkovi! Právě jsem přišel do Valhally a to je posmrtný domov všech statečných válečníků. Stalo se tak po právu, protože jsem padl v boji. Voní to tu dobrým masem, bude to asi filé. Zasednu ke stolu s dalšími padlými velikány. Budou rádi, že se setkají se slavným, nezapomenutelným Tjurem!“

„Tjure,“ namítl Vike, „jestli jsi ve Valhalle, tak se stal velikánský omyl, protože já jsem tu taky a já byl vždycky zbabělec.“

„To je pravda,“ řekl Tjure. „Co tu, k sakru, děláš?“

„Jenom tak, dívám se. A čekám, až si dodáš odvahy a otevřeš oči.“

Tjure opatrně otevřel oči a žasl.

„Co to má znamenat?“ vyjekl. „Jak to, že žiju, když jsou všichni ostatní mrtví? Dostali jsme do těla nejmíň dvacet šípů na osobu.“

„Kdepak máš těch tvých dvacet?“ zeptal se Vike.

Tjure si ohledával prsa, pak celý trup, pak ruce a nohy.

„Co to má znamenat?“ podivil se znova. „Jeden umře v boji jako hrdina, a přitom nemá nikde ani škrábnutí!“

„Opravdu, ani škrábnutí,“ potvrdil Vike. „O umírání v boji ale moc nemluv. Umřít jsi mohl, protože se na tebe svalil Gorm. Schovával ses za ním.“

„Ale co ostatní?“ ptal se Tjure. „Vůbec se nehýbají. Zabily je šípy?“

„Sáhni si,“ vyzval ho Vike.

Tjure šel od jednoho ke druhému a sáhl jim na puls. Jeho obličej

potemněl a zase byl, jaký býval.

„Jsou pro smích,“ řekl posupně. „Takoví hromotluci a nemají ani škrábnutí. A přitom jenom my dva stojíme na nohou. Jsou to ale zbabělci!“

Vike ale zatřásl i ostatními. Ti se divili! Tak se styděli, že se

*Halvar byl zmaten,
ale náčelník
se na něho
přátelsky usmíval.*

jeden druhému ani nepodíval do očí.

Když postupně všichni vstali a oprášili se, rudí muži byli celí šťastní. Vesele po sobě pomrkávali, blaženě se usmívali a navzájem si blahopřáli, že to tak dobře dopadlo.

Halvar udělal zoufalý pokus, aby zachránil situaci.

„Tak to bychom měli,“ řekl. „Nějak jsem uklouzl. Uhodil jsem se při pádu do hlavy a ztratil jsem vědomí. Tenhle kámen to byl! Vidíte, je na něm krev!“

„Ani se mi nezdá,“ řekl zlomyslně Tjure. „Vidíte na něm někdo krev?“ Nikdo žádnou krev neviděl.

„No dobrá,“ řekl Halvar, „na tom zas tolik nezáleží. Třeba tam je krev, třeba není. Rozhodně to byla pořádná rána, jinak bych neomdlel. A už o tom nechci nic slyšet!“

„Správně, táto,“ řekl Vike, „čím míň řečí, tím líp. Co kdybychom se místo toho chovali trochu jak se patří? Například šli k nim, pozdravili a poděkovali za uvítání? Jen se podívej na ty uvítací dary!“

Halvar si je užasle prohlížel.

„To je od nich ovšem hezké,“ řekl. „Ale je to zvláštní způsob, jak předávat dary.“

„Musíme se přizpůsobit místním mravům,“ řekl Vike. „Ostatně to nebyl špatný způsob, jak vyzkoušet naši statečnost, i když to nebyl jejich úmysl.“

Na to zůstal Halvar odpověď dlužen.

Náčelník rudochů přišel k nim. Na hlavě měl spoustu krásných per. Byla to samá orlí péra.

Halvar taky předstoupil.

„Vítáme vás,“ řekl náčelník, „a promiňte nám, jestli jsme vás...“

Chtěl říct „vydělali“, ale v poslední chvíli to z ohleduplnosti řekl jinak.

„Promiňte nám, jestli jsme vás překvapili,“ řekl. „Je to náš starodávný zvyk, přivítat cizince přátelským darem šípů. Všichni, které známe, to dělají taky tak. Ale vy asi přicházíte zdaleka a neznáte tento zvyk. Bylo to od nás neuvážené.“

„Nic se nestalo,“ řekl Halvar, „já jsem se ani nelekl. Jenom jsem uklouzl a omdlel jsem, to je všechno.“

„Mně se taky zdálo, že jste uklouzl,“ řekl náčelník spíš ze zdvořilosti než podle pravdy. „Po dešti bývá kluzko a před chvílí

zrovna přšlo. Ted' ale ochutnejte naše filé! A holubici si ponechte! Dáváme vám ji na znamení mírumilovných úmyslů a dobré vůle. Doufám, že budeme přáteli. Ale dovolte mi jednu otázku. Proč užíváte špičaté šípy?“

„No, totiž,“ zakoktal se Halvar, „to když lovíme. My lovíme špičatými šípy.“

„Opravdu?“ podivil se náčelník. „My spíš klademe pasti. A na co máte tu kovovou věc, co vám visí za opasky? Jak se to jmenuje?“

Ukázal na Halvarův meč.

„Aha, už vím,“ řekl Halvar. „To je vlastně taky špičaté. Ale jinak bychom si s tím nemohli čistit nehty. To je totiž na čištění nehtů.“

„Je to nějak velké,“ poznamenal náčelník. „Ale hlavně že to dobře slouží. My si taky dáváme záležet, abychom neměli špínu za nehty.“

Při těch slovech všichni vikingové schovali ruce za zády. Pak si vskrytu honem čistili nehty. Nehtem jedné ruky si vyškrabávali špínu za nehty té druhé.

Vike se na Halvara podíval a významně zakašlal. Konečně náčelník vikingů pochopil, že na něco důležitého zapomněl.

„Děkujeme mockrát za dary,“ řekl. „Váš „přátelský dar šípů“ nám

*„Ostré meče?
Těmi si čistíme nehty,“
řekl Halvar.*

udělal radost. Proto jsme si na chvíli lehli na zem. To děláme vždycky, když chceme projevit vděčnost a úctu.“

„Ty jsi ale uklouzl,“ řekl Tjure. „Aspoň jsi to říkal.“

„Já jsem ale uklouzl,“ řekl Halvar, „a to byla taková menší chyba, protože náčelníci u nás neděkují tím, že si lehnou na zem, ale pokloní se. Tak já se tedy pokloním teď.“

A Halvar se zdvořile poklonil.

„Díky,“ řekl náčelník. „Máte krásné zvyky a jistě se od vás budeme mít hodně čemu přiučit. Líbíte se mi.“

„Vy nám taky,“ řekl Halvar. „Určitě se shodnem.“

„Určitě,“ řekl náčelník. „Smím vás pozvat do našich příbytků? Rádi bychom vám nabídli něco k jídlu.“

Další překvapení!

V náčelníkově stanu byla připravena velká hostina. Po ní ukázal náčelník hostům táborové město, ve kterém bydlelo hodně lidí.

Ještě nikdy neviděli tak krásné tkaniny. A sochy! Zesnulí náčelníci tu byli vytesáni do kamene takovým způsobem, že se na jejich sochách dalo rozpoznat, jaké měli podivuhodné myšlenky. Kováři, truhláři a řezbáři tu dospěli hodně daleko. Zemědělství, chov dobytka a lesnictví měly vysokou úroveň. Měli mnoho užitečného nářadí, jaké vikingové viděli poprvé v životě.

Uprostřed tábora byla pec velická jako dům – a ta sloužila k ústřednímu topení! V zimě v ní topili ve dne v noci a ohřívali v ní vodu. Ohřátou vodu rozváděli měděnými trubkami ze stanu do stanu, takže měli doma teplo jako v létě. Voda proudila pomocí podivného zařízení, které náčelník nazval „čerpadlo“. Zmiňoval se taky o jakýchsi pístech, o sání, tlaku a jiných věcech. „Ale to všechno jistě znáte,“ řekl zdvořile.

„To se rozumí,“ řekl Halvar a odkašlal si, „to my všechno známe.“

„To je u nás úplně běžné,“ přidal si Tjure.

(Když se to potom pokusili napodobit doma ve Flaku, tak se Halvar opařil v obličejí a přišel o vousy a Tjura byste pro samé puchýře od popálenin ani nepoznali.)

Rudoši měli taky opravdové lampy – to bylo lepší než louče, kterými si svítili ve Flaku. V baňkách z tenkého skla měli hrušky z loje s knotem, který pomalu hořel a dlouho vydržel. Plamínek krásně jasně svítil, takže se v jeho záři dalo číst.

Když vikingové z Flaku uviděli první lampu, dali se na útěk. Uzavřený oheň na ně působil jako něco nadpřirozeného. Brzy si ale zvykli.

Ještě podivuhodnější vymožeností byly novinové proužky. Rudoši nejdřív vyřízli písmena do silné látky. Dospod pak položili proužek jiné látky, přemalovali ho barvou z borůvek, pak vzali další a ten přemalovali stejným způsobem, pak zase další a tak dále.

Takhle rozmnožovali noviny a vydávali je v masovém nákladu. Barvu z borůvek měli ve velikánských sudech a proužky látky v obrovských rolích.

Takové novinové proužky dělali táboroví písaři jednou týdně a rozesílali je všem podnáčelníkům. Ti svolali muže, ženy a děti ze svého rajónu a předčítali jim nahlas. Byla to veliká událost, když došly novinové proužky.

Táboroví písaři psali o všech důležitých událostech. Různé zprávy měly různé společenské nadpisy. V Rodinných zprávách stálo o tom, kdo se narodil, kdo zemřel a kdo se oženil a vdával. Pod nadpisem Sport stálo o nových rekordech ve vrhu koulí, v lukostřelbě a ve skoku vysokém. Pod nadpisem Z domácnosti stály nové kuchařské recepty a vzorky na pletení. Pod nadpisem Volná tribuna mohl každý napsat o tom, co se mu nelíbí. To byla nejoblíbenější rubrika. Pod nadpisem Drobtý byly anekdoty, které si vymýšleli vtipálové, a ty mívaly velký úspěch. Náčelníka dost mrzelo, že Úvodník, který psal on, lidi tolik nezajímal.

Den, kdy na novinových proužcích uviděli poprvé náčelníkův portrét, se stal historickým. Kdosi šikovný vyřízl do látky jeho profil, takže náčelníkův odvážný nos pěkně vynikl. Brzy se staly ilustrace něčím zcela obvyklým. Jediná škoda byla, že ti, jejichž obraz byl zveřejněn, z toho zpychli. Jiní zas dělali všechno možné, aby svůj portrét uviděli na proužcích. Někteří dokonce podpláceli písaře.

Aby vikingům jejich pobyt zpříjemnil, dal náčelník zhotovit novinový proužek, který byl věnován Flaku. Bylo na něm tolik chvály, že to ani nebyla pravda. Na čelném místě byl Halvarův portrét.

Tjure proti tomu měl námitky. Prohlásil, že tam radši měli dát nejpěknějšího chlapíka z Flaku. Koho tím myslel, to bylo všem jasné.

„Měli bychom si taky zařídit borůvkový tisk,“ řekl Ulme. „Takový velký básník, jako jsem já, by si zasloužil velké náklady.“

„Budeme to muset zkusit,“ řekl Vike. „Pak budou nejlepší nápady patřit všem a Sveové nebudou zůstat pozadu.“

„Máš pravdu,“ souhlasil Halvar. „Ale cítím se tu mezi nimi takhle malý. Copak opravdu neumíme ani jedinou věc líp než oni? Bylo by načase se nějak ukázat. Mně se rudoši líbí, ale nelíbí se mi, že mezi nimi vypadáme, jako bychom patřili do doby kamenné.“

*Rudoši dělali novinové
proužky z látky
pomalované barvou
z borůvek.*

„Chudák táta,“ politoval ho Vike. „Ale já ho chápu. Nakonec máme doma třeba tekoucí vodu. Máme tekoucí vodu na mytí nádobí. Tady myjí špinavé nádobí v dřevěných vaničkách.“

„To je ovšem zastaralé,“ vzpamatoval se Halvar. „V tomhle jsme už léta na vrcholu vývoje!“

„Ty jejich měděné trubky taky za moc nestojí,“ řekl Vike. „Barví vodu. Budeme jim muset ukázat, jak se to dělá z vydlabaných kmenů.“

„To budou jejich ženské koukat!“ těšil se Halvar. „Určitě nám budou provolávat slávu. Nejmní čtyřikrát!“

„A řeknou svým mužům, že na to měli přijít taky. Náčelníkovi to jeho žena určitě řekne! O co, že mu to řekne?“

„To ať mu klidně řekne,“ těšil se škodolibě Halvar. „Ať náčelník vidí, že v tom umíme chodit!“

„A že jsme chytří!“ dodal Tjure.

„Že jsme ohromní!“ přidal se Snorre. „ať nejím, jestli nejsme! Třeba udělají novinový proužek s Vikovým portrétem!“

„Nebo radši s mým,“ řekl Tjure. „Já jsem hezcí. Pro jistotu se půjdu hned oholit.“

Vodní žlaby, které ve Flaku sloužily jako vodovod, měly opravdu úspěch. Ženy tleskaly a pustily se do tkaní pestrých deček, jimiž chtěly vikinky za ten vodovod podarovat, pro každého vikinga jednu.

„Flake je nejpokročilejší ze všech zemí,“ řekl náčelník. „Nám se o tekoucí vodě na nádobí ani nesnilo.“

V duchu si ale říkal: Sákryš! Ženám se to líbilo až příliš moc a náčelník byl taky jenom člověk.

Ulme nezanedbával své básnické poslání. Měl teď výborný námět, ale nechtěl se spokojit se současností. Chtěl poznat dějiny i původ rudochů.

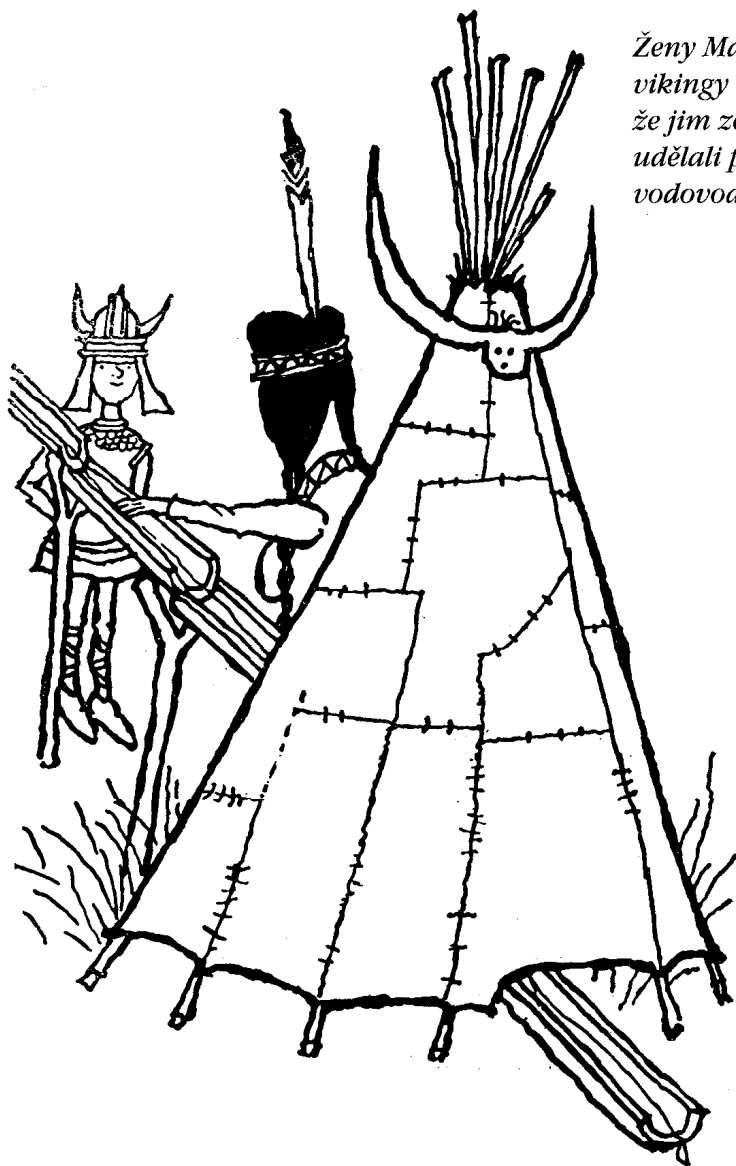
„Sepíšu o vás knihu a vytisknu ji borůvkovým tiskem,“ řekl náčelníkovi. „Udělám to, i kdybych na to měl obětovat poslední ubrus.“

„Díky, díky,“ řekl náčelník, „to je pro nás velická čest.“

„Zdaleka ne,“ namítl skromně Ulme. „Bude to ovšem dílo trvalé hodnoty a bude v každé domácnosti. Proto tam musí být i vaše dávná minulost.“

„Aha, vida,“ řekl náčelník. „Přišli jsme z jihu a máme tam hodně příbuzných. Naše původní země ale nemohla všechny uživit, a proto jsme odtáhli na sever. Přesněji řečeno ne my, ale naši prapradědové,

protože už je to dávno. Naši příbuzní se jmenují Inkové. Když jsme se od nich oddělili, mávali jsme jim na rozloučenou, a od té doby se nám říká jednoduše Mávinkové.“

*Ženy Mávinků
vikingsy chválily,
že jim ze žlabů
udělali pěkný
vodovod.*

„Děláte svým předkům čest,“ řekl Ulme. „Viděli jsme hodně zemí, ale vy Mávinkové jste dospěli nejdál.“

„Jste velice laskav,“ řekl náčelník. „Na nějaké věci jsme ovšem přišli, to je pravda. Ale našim ženám se žádné věci nelíbily tolik, jako ty vaše zpropadené žlaby. Chci říct vaše nezapomenutelné žlaby.“

„Vaše borůvková tiskárna je stokrát lepší.“

„Myslíte?“ řekl náčelník. „To rád slyším! Neposlal byste mi jeden výtisk té své knihy? Velice bych si cenil, kdybyste mi do ní napsal věnování.“

„Je to neobyčejný člověk,“ řekl potom Ulme ostatním vikingům. „A přitom je tak skromný! Jen si vzpomeňte, jak se někteří králové nafukují pro každý titěrný vynález, jako třeba tětiny z ovčích šlach nebo nosní chrániče na přilbách.“

„Nebo poklopce na kalhotách,“ dodal Tjure.

„Ti nejpokročilejší se vždycky chlubí nejmíň,“ řekl Vike. „To je tím, že se nemají zač stydět. Zato když se sejdou dva hlupáci, tak ten jeden s vytahováním začne a druhý neví, kdy skončit. Každý z nich chce druhého předčit, žádný nechce ustoupit a nakonec spor rozhodnou meče. Tak začínají mnohé války. Hlupáci vždycky rádi přehánějí, až se rozeštvou natolik, že se začnou rvát.“

„Dobře jsi to řekl, Vike,“ liboval si Ulme. „To vydám v tisku. Myslím, že se v tom leckdo pozná.“

„Jen aby,“ řekl Vike. „Spíš poznají, jak se to hodí na ty druhé.“

„Taky si myslím,“ vmísil se Tjure, „já znám tucet takových, které to vystihuje nachlup přesně.“

Vikingové se měli dobře. Z Tjurových pohledů ale začínala probleskovat rostoucí chtivost. Nakonec se už nemohl ovládnout. Vyhledal Halvara, aby se mu se svými úmysly svěčil.

„Tolik drahocenných věcí na jednom místě ještě nikdo z nás neviděl. Ti by doma koukali, kdybychom něco z toho přivezli!“

„Taky budou koukat,“ řekl Halvar. „Mávinkové nám slíbili, že se nám za žlaby bohatě odmění.“

„Jak bohatě? Nic bližšího neříkali?“ zajímal se úskočně Tjure.

„Uvidíme,“ řekl Halvar, „to ať si rozhodnou sami.“

„Toho jsem se právě bál,“ řekl Tjure.

„Že by ses nestyděl!“ zahromoval Halvar. „Už jsi viděl tak štědré lidi? Dávají nám denně filé. Ty už si přivazuješ kalhoty provázkem, tlust’ochu!“

„Strava je tu dobrá,“ přiznal Tjure, „ale do lodí se nám vejde

hodně a Mávinkové nám klidně naletí. Ti věří každému na slovo.“

„Kam s tím míříš?“ zeptal se přísně Halvar.

„Pár věcí si půjčíme a lodě pořádně naložíme a foukneme odtud. Fouknem v noci a Mávinkové nás už neuvidí. Nemají lodě na delší plavby a nejsou s to nás pronásledovat. Kromě toho nejsou žádní bojovníci.“

„To je všechno?“ zeptal se Halvar.

„To by snad zatím stačilo, ne?“

„Stačilo by to na to, abych tě pořádně zvalchoval,“ řekl Halvar.

„To jsem si mohl myslet,“ mávl rukou Tjure. „Já se vždycky dočkám jedině nevděku. A to jenom proto, že mi to ze všech nejlíp myslí, a to mi právě jiní závidí.“

„Myslí ti to,“ řekl Halvar, „ale ze všech nejhuř. A tentokrát sis urízl větší ostudu než kdy dřív.“

„To není pravda,“ bránil se Tjure. „Já pokaždé dovezu domů nejvíc a to není žádná hanba.“

„Záleží na tom, jak jsi to získal,“ řekl Halvar. „A Mávinky za jejich pohostinnost okrádat nenechám, to si zapiš za uši!“

Ostatní souhlasili s Halvarem. Několik jich zamyšleně přejelo palcem po ostří meče s pohledem upřeným na Tjura.

Ušel výprasku jenom proto, že by to na Mávinky udělalo špatný dojem.

Místo toho si vikingové Tjura za trest přestali všímat.

Týden s ním nikdo nepromluvil ani slovo. Když vešel do stanu, všichni, kteří tam zrovna byli, ze stanu odešli. Když přišel ke břehu, bylo kolem něho najednou liduprázdno. Když si ostatní hráli na slepou bábu, Tjure byl ze hry vyloučen. Byl to tvrdý trest, ale Tjure musel nutně dostat pořádně za vyučenou.

Ze začátku si hvízdal, jako že si z toho nic nedělá, a vtipkoval, že „je ticho, když všichni mlčí“. Nakonec ho to ale tak zmohlo, že udělal něco, v co si nikdo neodvažoval doufat.

„Už jsem si to rozmyslel a teď toho lituju,“ prohlásil. „Vezmete mě zase mezi sebe?“

Sklopil oči a celý zrudl, jak se styděl.

„V tom případě už se nemáš za co stydět,“ řekl Halvar. „Naopak ti to slouží ke cti, jak ses teď zachoval.“

Pak mu podal ruku a ostatní taky.

Pak byl Tjure několik dní jako beránek.

Hezoun Zlatovlas a noční čepice

Vikingové a Mávinkové se spolu dobře shodli. Sveům však nezbyvalo než pomýšlet na návrat. Doma je ovšem čekala velká sláva, až budou sousedům vyprávět o Zemi hvízdajících šípů, a Ulme bájl o brzké cestě.

Ještě je ale čekalo velké překvapení!

Jednoho dne se ke břehu Země hvízdajících šípů blížila celá flotila. Podle tvaru draků na přídích poznali, že to jsou dračí lodě ze země Sveů. Krajané na obzoru!

Jak se sem ale dostali? Mávinkové říkali, že moře je bez hranic a že je nikdo nemůže přelout. Před vikingy z Flaku sem z východu ještě nikdo nikdo nepříplul. Mávinky ještě nikdo nenavštívil kromě přátel z jihu. Ti ale sídlili na téže pevnině a připlouvali vždycky podél pobřeží.

Vikingové žasli.

„Ještě štěstí, že to jsou Sveové,“ řekl Halvar. „Aspoň z toho nebudou žádné třenice a rvačky. Na sněmu bylo dohodnuto, že se nebudeme napadat. Podle zákona si dokonce máme v tísní navzájem pomáhat.“

„Každý nedodrží slovo,“ řekl temně Tjure. „Pro jistotu bychom se měli ozbrojit.“

„To by nám nepomohlo,“ řekl Halvar. „Dvacet lodí, to je moc velká přesila. A nepřisuzujme jim předem špatné úmysly.“

„Já si myslím své,“ řekl Tjure. „Tamti jsou ozbrojeni až po zuby. Jen se podívejte, jak se jim meče a oštěpy jen blýskají!“

„Mlč, Tjure, mlč!“ zahřměl Halvar.

Učený básník Ulme byl ale na pochybách.

„Ať se propadnu, jestli je nepoznávám!“ řekl. „Opravdu se to kolem nich jen blýská! Tak vycíděné zbraně má jenom jeden jediný náčelník v celé zemi Sveů. To nemůže být nikdo jiný než Hezoun Zlatovlas!“

„Ten nám tu ještě scházel!“ řekl s odporem Halvar. „Z toho jména se mi dělá nanic! Je to hejsek a kromě toho hrozný rváč. A vždycky

si něco začíná.“

„To je pravda,“ potvrdil Ulme. „Horší pověst nemá ani jeden náčelník Sveů. Ztratil na sněmu hlasovací právo jako žhář. Založil šeredný požár, při kterém uhořelo třináct slušných králů. Zbyly z nich jenom kosti.“

„Po tom kousku Hezounovi chybělo málo a byl by býval prohlášen za psance.“

„Taky si vzpomínám,“ řekl Halvar. „Měli jsme o tom veřejné hlasování a já jsem hlasoval proti němu. Měli jste ho vidět, jak po mně loupal očima!“

„Ten má divné jméno,“ podivil se Vike, „jak k němu přišel?“

„Dostal ho od jednoho soudce,“ připomněl Ulme. „To proto, že vždycky přišel na sněm hrozně parádně vystrojený. Ale Hezoun nesnáší žerty a několik dní nato našli soudce polomrtvého a samou modřinu.“

„Hezoun má zřejmě hodně špatných vlastností,“ poznamenal Vike.

*Hezoun si každý
večer pečlivě natácel
vlasy na klacíky.*

„To tedy má,“ potvrdil Ulme. „Jeho zásada je nahoře huj, dole fuj. Navenek se vyšňoří a vespod je špinavý jak čuně.“

„Ale nebojí se,“ dodal Halvar. „Jinak by se neodvážil plout přes celé širé moře až sem.“

„Už ho vidím,“ řekl Vike. „Stojí na přídi náčelnické lodi. Opravdu má zlaté vlasy. A vlní se mu.“

„O těch jeho vlnách mi ani nemluv!“ řekl Ulme. „Ty nemá od přírody. Má vlasy rovné jako hřebíky. Sám jsem viděl, co s nimi dělá, aby se mu vlnily. Jednou jsem přednášel básně u jeho bratra Torgnyho a Hezoun tam přijel na návštěvu. Dívali jsme se s Torgnym skulinou ve dveřích, když se připravoval na noc. Horší bláznovství jsem ještě neviděl.“

„A co dělal?“ zajímal se Halvar.

„Hezoun Zlatovlas měl krásnou skřínku se stříbrným kováním,“ začal Ulme. „Sedl si na okraj postele, skřínku otevřel a vyndal z ní spoustu oblých klacíků. Měl jich tam nejmíň sto. Víc neříkám, stejně byste mi nevěřili.“

„My ti věříme, jen povídej dál!“ povzbuzoval ho zvědavě Halvar.

„Na ty klacíky si natáčel vlasy, na každý klacík jeden pramínek vlasů, až mu nezůstal ani jeden. Takhle si dělal ve vlasech vlny!“

„Lžeš!“ rozkřikl se Halvar. „To by žádný viking neudělal!“

„Tady to vidíte!“ řekl Ulme. „Tak jsem tedy lhář! Jenže my jsme to s Torgnym viděli na vlastní oči! A když byl hotov, tak si vlasy postříkal olivovým olejem. Poznal jsem to podle zápachu, který znám od té doby, co jsem byl v Konstantinopolu. Hádejte, k čemu používal olej!“

„Hubil tím všelijakou havěť,“ hádal Tjure.

„Ta aby nepřežila ty klacíky,“ řekl Ulme. „Ten jemný olej měl na něco jiného. Stříkal si ho na vlasy, aby se mu lepily a vlny se tak rychle nenarovnaly. Zabýval se tím několik hodin a po celou dobu se usmíval, jako kdyby to neměl v hlavě v pořádku.“

„To je ale pitomec!“ řekl Halvar. „Toho by měli zavřít!“

„Jen nepřeháněj,“ řekl Vike. „Vlny ve vlasech, to je jeho soukromá věc. Ale zakládat požáry, takže uhoří lidé, to je nehoráznost. A přepadat soudce taky!“

„Ještě jste neslyšeli všechno,“ pokračoval Ulme, „ještě zdaleka ne. Když byl hotov s klacíky a s olejem, nasadil si na hlavu takovou hezounkou čepičku z jemné látky a s krajkami. To aby si ve spaní nepocuchal vlny!“

„Chacha, noční čepičku!“ křičel Halvar. „Viking v noční čepičce! A ještě k tomu s krajkami! To je tedy vrchol!“

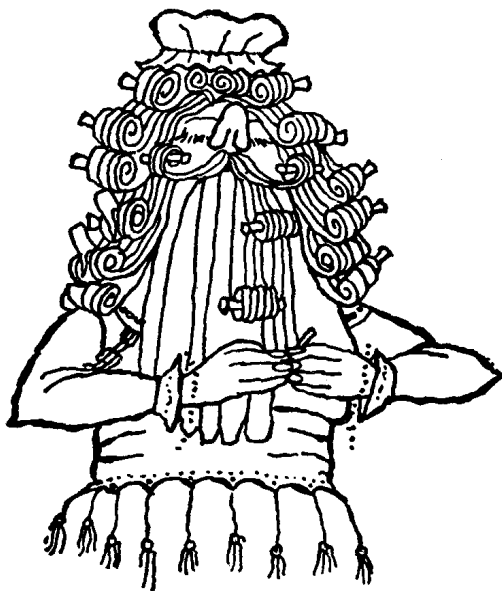
„Byly to jemné, pěkné kraječky,“ potvrzoval Ulme. „Taková roztomilá noční čepička z růžové látky a s bílými kraječkami! A když se na sebe vynadával do zrcadla, tak se pustil do vousů. Má je zlaté a vlnité zrovna tak jako vlasy. A na vousy měl zvláštní klacíky o něco tenčí než ty první.“

„Klacíky na vousy!“ chechtal se Halvar. „Slyšeli jste to?! Klacíky na vousy!“

„Takový je Hezoun, ta opice nafoukaná!“ řekl Ulme. „A jeho vikingové to taky nemají lehké. Každý den musejí věnovat několik hodin svému zevnějšku. Nejvíce se musejí péstit, když jsou na cestách po cizích zemích.“

„To je ale směšné,“ řekl Halvar. „Jak můžou takového fimfrňoula vůbec poslouchat?“

„Fimfrňoul nefimfrňoul,“ řekl Ulme, „to neznáš Hezouna! Vikingové u něho nemají na vybranou. Buďto musejí poslouchat, nebo umřít. Kdo se ozve, toho Hezoun skolí. Vyzve je na souboj a jednoho po druhém je zapíchne. Viděl jsem několikrát, jak umí zacházet s mečem, a nikdy jsem neviděl nikoho, kdo by to uměl líp

*Zatímco si natáčel
vousy, prohlížel si
spokojeně v zrcadle
svou noční čepici.*

než on.“

„Jak může být fimfrňoul v noční čepičce takový rváč a jak může takhle umět zacházet s mečem?“

„Říkejte si, co chcete,“ řekl Ulme, „ale ještě se nestalo, aby mu někdo zkřivil jediný vlas na hlavě. Všechny si je zkřivil sám.“

„To mi připomíná, jak jsem hlasoval, aby byl prohlášen za psance,“ otřásl se Halvar. „Vylezl jsem si ještě ke všemu na kámen. Chtěl jsem, aby všichni viděli, co si o něm myslím.“

„Tím líp si tě zapamatoval,“ řekl krutě Tjure.

„To určitě,“ uznal Halvar. „Mě tehdy to jeho žhářství hrozně rozzlobilo. Teď ale začínám chápat, proč tolik jiných tehdy ztratilo řeč.“

„Báli se ho,“ řekl Ulme. „Hezoun Zlatovlas si pokaždé, když někoho zabije v souboji, udělá v opasku zářez. Dělá si malé, jemné zářezy, a přesto jich už má opasek plný. Musí už jich tam mít nejmín tisíc.“

„Jeden se mu tam ještě určitě vejde,“ řekl Tjure.

„Mlč!“ rozkázal Halvar.

Pak si sedl a hlasitě zasténal.

„Je na něho hrozný pohled, když zabíjí,“ pokračoval bezohledně Ulme. „Probodává lidi s úsměvem. Jako by to dělal jen tak mimochodem a pro své potěšení. Proto má tak jistou ruku. Nezachvěje se mu ani hněvem, ani strachem. Má meč zvláštního druhu, je špičatější než obyčejné meče. Říká, že radši probodává, než seká.“

„A ještě se přitom usmívá!“ zanařikal Halvar.

„Za chvíli ho tady máme,“ řekl Vike. „Plavil se daleko, jistě si pospíší, aby už byl na pevnině. To, co jsi říkal o jeho mužích, souhlasí do puntíku. Jen se podívejte, jak jsou vyfintění! Žádné záplaty a žádné skvrny od omáčky! Ruce čisté, zuby vyčištěné!“

Vike se zachvěl.

Pomyslel na tátu Halvara a na těch tisíc zářezů v Hezounově opasku.

„Copak mužstvo,“ řekl Ulme. „Zlatovlas je nechá každé ráno nastoupit. Musejí stát v zákrytu a Hezoun provede prohlídku, dopíná jim knoflíky, prohlíží jim vlasy a opravuje držení těla. Kdo nemá dokonale ostříhané vlasy, vousy a řasy, toho čeká souboj.“

„Říkáš řasy?“ zeptal se pochybovačně Halvar.

„Na řasy si zvlášť potrpí,“ řekl Ulme. „Ty musejí být jedna jako

druhá. Kdo je má řídké a tenké, musí si je vylepšit uhlem.“

„Nepovídej! To si je musejí čerňt?“ žasl Halvar. „To mi nepovídej!“

„Ano, čerňt,“ řekl Ulme. „A komu roste nějaký ten chloupek vedle, tomu ho Hezoun jemnými kleštičkami vytrhne. Má zvláštní měrku a tou měří, jestli jsou brvy tak dlouhé, jak mají být.“

„Je to čím dál tím horší,“ vzdychl Halvar.

„To nejhorší ještě zbývá,“ řekl Ulme. „Teď teprve dojdou k podpaždí. Mužstvo si každý den musí mýt podpaždí, a to ne obyčejnou vodou. Hezoun vozí všude s sebou zvláštní hrnce, ve kterých vyvařuje okvětní plátky z květin, aby voda voněla fialkami, konvalinkami a střemchami. To se prý naučil od Franků v jednom městě, které se jmenuje Paříž. Stará se víc o voňavou vodu než o pitnou.“

„A mužstvo tu voňavou vodu používá?“ ptal se Halvar. „Denně a

*Hezoun
si pravidelně
čerňl obočí.*

v podpaždí?“

„Kdo chce přežít, ten ji používá,“ potvrdil Ulme. „Kdo nemá vymyté podpaždí, toho čeká souboj. Všichni musejí vonět fialkami, konvalinkami a střemchou. Na Zlatovlasově území je zpocené podpaždí nejobvyklejší příčinou smrti.“

Halvar zvedl ruku, ohnul krk a začichal.

„Ujde to, nedávno jsem se vykoupal,“ poznamenal.

„Hezoun Zlatovlas se taky koupe,“ dodal ještě Ulme. „Ale nekoupe se tak jako my, když je to zapotřebí. Ten se koupe týden co týden. Nasype si do necek jehličí, aby to vonělo. Má denně čistou košili a ponožky třikrát do týdne.“

„Tamhle jde a má na sobě dnešní košili,“ řekl Halvar. „Vystupuje z lodi a my nejsme přichystáni. Ten ale vyvaluje oči, darebák jeden! Už z dálky na něm vidím, že si pamatuje, jak jsem proti němu hlasoval!“

Hezoun je zákeřný

Hezoun Zlatovlas k nim vykročoval svižným krokem a tvářil se důležitě. Byl na něho neuvěřitelný pohled.

Byl od hlavy k patám oblečen do červeného hedvábí. Jeho šaty měly dokonalý střih a plno krajek, dokonce i na kapsách. Kolem pasu měl širokou bledě modrou šerpu. Na hlavě nesl zlatem vyšívanou čepici s fialovými střípci. Byl ověšen šperky hojněji než kterákoli žena.

Hezoun pozdravil Halvara nepatrným pohybem hlavy.

„Hezoun Zlatovlas,“ představil se vznešeně. „Něco mi říká, že už jsme se setkali – nevylučuju možnost, že to bylo za trapných okolností. Nepamatuju si jména, zvlášť když jde o bezvýznamné lidičky. S kým mám tu pochybnou čest?“

„Halvar z Flaku,“ představil se Halvar. „Náčelník, o kterém všichni mluví jen v dobrém.“

„Zato tvůj zápach není dobrý,“ odušil Hezoun.

Vtáhl nosem vzduch a odfrkl si.

„To bude podpaždí,“ dodal.

„To není pravda, před chvílí jsem si sám čichl,“ bránil se Halvar. „Kromě toho jsem svobodný muž a žiju si po svém.“

„To jsou řeči, to jsou řeči,“ řekl Hezoun pohrdavě. „Kdo mi překáží, ten nedožije.“

Udělal posměšný pohyb rukou, jako by odehnal mouchu.

„Vyhrožuješ?“ ozval se Halvar. „Jako náčelník máš znát zákony. Jste Sveové jako my a všichni Sveové mají spolu žít v míru.“

„Já si určuju zákony sám,“ řekl Hezoun Zlatovlas. „Dělej, co ti nařídím, pak ti možná prominu tvůj neúpravný zevnějšek. S tvým zápachem si naštěstí vím rady.“

Vytáhl z kapsy krabičku a rozhodil hrst prášku. A hned to v celém okolí zavonělo fialkami.

Vikingové z Flaku otvírali pusy dokořán a lačně vdechovali. Zato Halvar se zlobil, až dupal nohama. Hezoun se jen usmíval.

„Moc si o sobě myslíš,
Bambulo Halvare,
a přitom páchneš,“
řekl Hezoun a rozstříkoval
fialkovou vůni.

„Prohlédnu si to tady,“ řekl. „Ještě si promluvíme. Pokud ti vůbec budu rozumět, huhňale! Dívej se, jak pohybuju rty, aby ses to naučil. Způsob, jak mluvíš, je mi stejně protivný jako tvůj zápach.“

„Mé činy hovoří lepší řečí než tvoje,“ nezůstal mu Halvar odpověď dlužen. „Nemáš mě čemu učit!“

„Ale mám, vůbec se neumíš chovat,“ řekl Hezoun domýšlivě. „Ale teď už mě neobtěžuj, chci si prostudovat tuhle zemičku. Rád zaplňuju svůj slavný hrad vkusnými věcmi. Domorodci tu jsou zřejmě na nízké úrovni, ale i takoví mívají často hezké věci – přestože tomu nerozumějí. Jestli ti rudoši zapáchají, obrním se fialkovou vůní. Jsou to ovšem podivní lidé!“

„To jsou Mávinkové,“ řekl Halvar.

„Bláhový člověče!“ řekl Hezoun. „Tak se nejmenuje žádný národ.“

„Jsou z národa Inků, ale jsou to Mávinkové,“ trval na svém Halvar. „A jsou velice vlídní a pokojní. Chovej se k nim podle toho, jinak nevím, co udělám!“

„Jak bys taky mohl,“ řekl Hezoun. „To mi ani nemusíš říkat. Poznal jsem hned, že to nemáš v hlavě v pořádku. Jsi typický primitiv.“

Po těchto slovech odkrácel od břehu následován svými muži.

Halvar se za nimi díval s otevřenou pusou.

„Typický primitiv?“ řekl udiveně. „Ještě že mu pořádně nerozumím. Dal bych za to krk, že tím myslel něco zlomyslného.“

Vikingové z Flaku spěchali nabrousit si meče a vyměnit vytahané tětivy.

Chtěli mít zbraně připravené, protože návštěva Hezouna Zlatovlasa neslibovala nic dobrého.

Hezoun se bez dovolení a nezván procházel po táboře Mávinků. Když viděl všechny krásné tkaniny, umělecká kování a sochy, celý se roztrásl chtivostí. Rozhodl se, že to všechno je jeho. Vlastnit takové věci si zaslouží jedině vynikající znalec jako on!

V duchu už ty věci přemístil do svého hradu. Tenhle závěs pověsí tam a tuhle sochu postaví tady. Bude pravděpodobně nucen si zařídit několik dalších pokojů.

Bral věci ze stěn, některé zkoušel mezi prsty, jiné proklepával kloubem ukazováku. Neptal se, jestli smí. Jednal s Mávinky svrchu a pohrdavě se usmíval jejich oděvu.

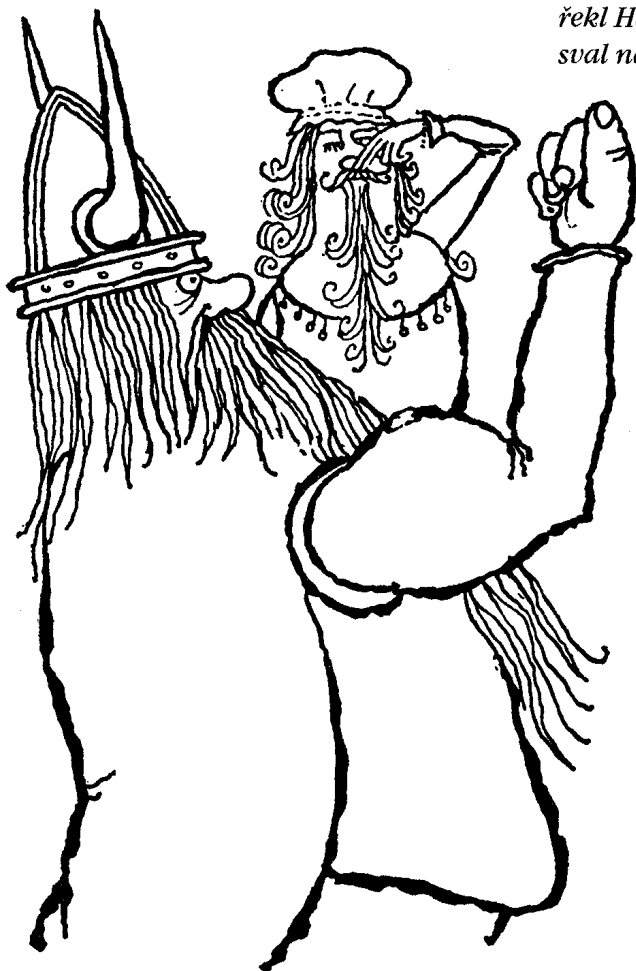
K náčelníkovi se choval, jako by byl vzduch.

Mávinkům se ani trochu nelíbil. Byli sice od přírody vlídní, ale všechno má své meze. Jeho ješitnost a hrubost je urážela a jeho zlé oči je přímo děsily. Tenhle člověk byl docela jiný než poctivec Halvar a lidé z Flaku!

Příští den se Hezoun Zlatovlas vrátil do Halvarova ležení.

Před ním šlo deset mužů nesoucích krabičky s fialkovou vůní. Rozhazovali z nich neustále malé obláčky.

*„Jen se podívej!“
řekl Halvar a napjal
sval na ruce.*

„A teď, bambulo Halvare, poslouchej!“ řekl Hezoun. „Právě jsem věnoval vlídnou pozornost Mávinkům. Ti rudoši nemají dost jemný vkus, jak se ostatně dalo čekat, a obávám se, že někteří z nich dokonce jedí syrovou cibuli. Zato se jim podařilo splácet několik věcíček, které nejsou špatné. V každém případě mi postačí jako kuriozity.“

„Kurio... cože?“ divil se Halvar. „A máš vůbec za co měnit?“

„Chacha,“ zasmál se Hezoun. „Co chci, to si vezmu, ale zbytečně nic nedávám. Chceš se snad se mnou dělit? Tak abys věděl, já se s tebou rozdělu! Mám nejednu krásnou vlastnost. Jednou z nich je vychování, druhou štědrost! Dostaneš desetinu.“

„Hm, to stojí za uvážení,“ odtušil Halvar.

„To bys musel mít čím uvažovat,“ řekl Hezoun. „Kromě toho když se s někým dělím, tak se dělím podle své vůle, bambulo Halvare! Mám mnohem víc lidí a mí lidé mají mnohem lepšího náčelníka. Ovšem bít se s lidmi z Flaku, to by se mi přičilo.“

„To se přičilo už mnohým,“ řekl Halvar. „My jsme totiž síla.“

„Je na vás vidět jen sádlo,“ řekl s posměchem Hezoun. „Jste břicháči a to nás neděsí, protože vaše svaly nestojí zanic.“

„Tak se tedy podívej!“ řekl Halvar a napnul sval na pravé ruce.

„S takovou bouličkou na mě nechod,“ smál se Hezoun Zlatovlas. „Už jsem viděl otekliny po komářím štípnutí, které byly dvakrát tak velké. Ale teď ti řeknu, proč bych se s vámi nerad střetal. Bojím se toho smradu. Až byste se během zápasu začali potit, naše voňavé krabičky by nám třeba nestačily. Bože, když na to pomyslím, jak byste kolem sebe šířili zkažený vzduch! Proto ti nabízím tak výhodnou dohodu. Desetinu, jak jsem ti už před chvílí vlídně oznámil.“

„Neberu,“ řekl Halvar, „to je málo. Buďto chci jedenáctinu, nebo se nedohodnem!“

Tu zasáhl Vike a odtáhl tátu náčelníka na chvíli stranou.

„Prosím tě, táto,“ řekl Vike, „za prvé jsi trochu na štíru s počty. A za druhé v tom nemůžeme takhle Mávinky nechat. To je vyloučená věc! To přece chápeš, ne?“

„Jak bych to nechápal,“ řekl Halvar. „Nemysli si o svém starém otci nic špatného. Řekl jsem mu to jenom proto, abych získal čas.“

„Tak to mi spadl kámen ze srdce,“ oddychl si Vike. „Promiň, že jsem tě podezíral. Bylo to zbytečné.“

„Už o tom nemluvme,“ řekl Halvar a vrátil se k Hezounovi

Zlatovlasovi.

„Tak co, bambulo Halvare,“ řekl Hezoun, „jestli tomu správně rozumím, měl jsi se synem menší interní konferenci. To jistě neškodilo, zdá se, že bude z vás dvou nejchytřejší. Nemysli si ovšem, že mi můžeš odporovat!“

„To bych možná nemohl,“ řekl Halvar pokorněji než dosud. „Ale obzvlášť důležité věci musím projednávat se svými podnáčelníky. Dej nám na to trochu času!“

„Chceš, abych ti dal čas na to, abyste mohli kout pikle, vid’?“ řekl Hezoun. „Mému pronikavému pohledu nic neujde. Žádám tvou odpověď hned teď! A to jasnou odpověď!“

„Počkej jediný den!“ prosil naléhavě Halvar. „Jestli jsi takový vznešený, jak o sobě tvrdíš, tak nás jistě necháš, abychom si to rozmysleli.“

„Rozhodnutí a čin jedno jsou, jde-li o muže,“ řekl Hezoun. „A už mi tu nežvaň!“

„Právě teď jsem docela bezradný,“ řekl Halvar.

„Taky na to vypadáš,“ řekl Hezoun Zlatovlas. „Ale žádné vyčkávání nebude. Už na ty tvé řeči nemám trpělivost a nebudu čekat ani minutu. I moje snášenlivost má své meze. Je konec, tvůj čas uplynul!“

Hezoun dal rozkaz svým mužům, a než se kdokoli stačil vzpamatovat, ležel Halvar svázan na zemi.

V jediném okamžiku byl omotán tuctem smyček. Neměl nejmenší možnost se bránit.

Většina vikingů z Flaku se zrovna zdržovala u lodí a opravovala plachty potrhane bouří. Z těch nejsilnějších nebyl poblíž ani jeden, Gorm ani Brede nebyli v dohledu. Ostatní byli zaskočení. Postavili se nepříteli rozhodně na odpor, ale velká přesila blýskajících mečů je zahнала k ústupu.

Nesmíme zapomínat, že ty meče se nejen blýskaly, ale zároveň i hvízdaly!

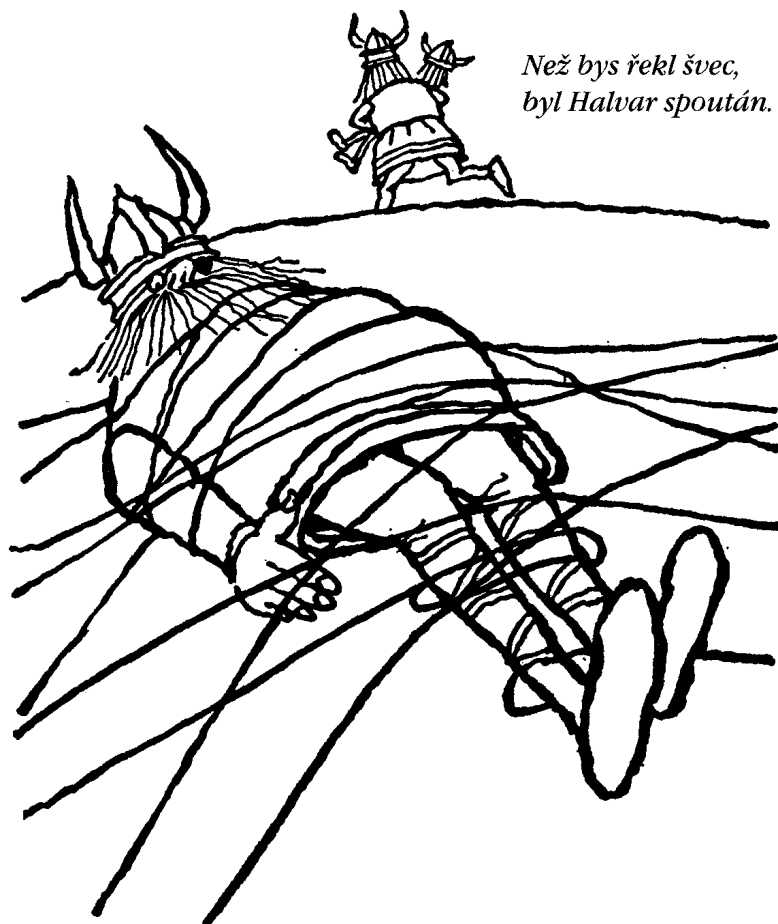
Snorre popadl Vika do náručí a dal se na útěk.

„Vikíčku,“ říkal Snorre, „je to hloupé takhle utíkat, ale musím tě za každou cenu zachránit. Jinak bychom byli ztraceni všichni i s Halvarem. Teď musíš myslet, až kolem tebe budou jiskry jen poletovat. Víím, že to umíš, udělals to tolikrát. Musíš vymyslet plán, abychom zachránili Halvara i Mávinky. Co říkáš, Vike?“

Ale Vike dlouho neřekl ani slovo. Jazyk mu zdřevěněl. A když ho

to přešlo, dostal škytavku. Ze strachu. A když doškytal, na chvílku usnul.

Ale pak – za nějakou chvíli – začal opravdu myslet, že jiskry jen lítaly!

*Než bys řekl švec,
byl Halvar spoután.*

Halvar je ohrožen

V první řadě musíme najít tátu, uvažoval Vike. V tom by nám Mávinkové mohli hodně pomoci. Jsou výborní stopaři. Žádná stopa jim neunikne a umějí se v mokašínách plížit tak, že vůbec nejsou slyšet.

Když se Mávinkové dověděli, jak byl Halvar přepaden, byli ohromeni. Velice rádi Halvarovi pomůžou. Tím líp, když přitom Hezounovi něco provedou. Hned se vydali na průzkum.

Brzy se vrátili se zprávami. Halvar leží svázan na rukou i na nohou a s hadrem v ústech v jeskyni nedaleko břehu. Hlídkají ho tři urostlí muži.

Uvěznili ho dál od lodí zřejmě jenom proto, že Zlatovlas má tak přecitlivělý nos.

Vike, Snorre a svalnatý Gorm se odplížili k jeskyni. Byla obrostlá hustým křovím. Ti tři, co tam hlídali, byli vybraní bojovníci a patřili k nejpřednějším Zlatovlasovým lidem. Chodili před vstupem do jeskyně sem a tam.

„Na ty tři jsme krátkí,“ řekl Vike. „Musíme je přelstít. Odlákáme je odtud. Spoléhám na tebe, Snorre!“

„Na mě?“ podivil se Snorre. „Ty mě děsíš. Až mi z toho zakručelo v žaludku.“

„O tvé břicho právě jde,“ řekl Vike. „Tvoje břicho to vyhraje za nás.“

„Nedělej si legraci,“ protestoval Gorm. „Já myslel, že máš bitevní plán, a ty začneš o Snorrově hloupém břiše.“

„Snorrovo břicho je poklad,“ poučil ho Vike. „Vzpomínáte si, jak jsme v Hedeby doběhli tetu Helgu?“

„Jak by ne,“ zasmál se vesele Snorre. „To byla, pane, legrace. Napodoboval jsem zvířata a Helga z toho byla celá pryč.“

„Tvoje břichomluvectví je jedinečná zbraň,“ řekl Vike. „Mluvil jsi úplně jako pes a kočka a další domácí zvířata.“

„Tehdy jste tomu říkali mluvit plícemi, ale správně se to jmenuje

břichomluva,“ připomněl Snorre.

„Hlavně abys tou břichomluvou odlákal strážce,“ řekl Vike. „Musíš napodobit velikého medvěda, který lační po kořisti.“

„Není nic snadnějšího,“ řekl sebejistě Snorre. „Nikdo nenapodobí medvěda tak jako já. Kdo dokázal, že vikingové odešli ze sněmovního náměstí v Birce?“

„Medvěd Snorre,“ řekl Vike. „Zamkli se na dva západy.“

„Ale potom zamkli i mě, hlupáci,“ odpověděl Snorre. „Nerozuměli žertům.“

„Tentokrát se musíš připlížit ke skále a bručet jako medvěd,“ řekl Vike. „Strážci si musí myslet, že je nablízku medvěd.“

„Spolehni se!“ řekl Snorre.

„Pokud možno to udělej tak, aby měli dojem, že se medvěd blíží k jeskyni a že zuří!“

Snorre se odplížil a za chvíli se začal ozývat řev podrážděného medvěda.

Strážci naslouchali a začali se radit. Mysleli, že blížící se medvěd má v jeskyni doupě. Bude proto lepší napadnout ho zezadu než se s ním střetnout tváří v tvář. V tom se velmi brzy shodli.

Dva z nich si medvěda nadejdou, a až se rozběhne proti třetímu z nich, ti dva mu ušetří každý jednu ránu do týla. Snorre chytře měnil místo a vztekle vrčel. Strážci ho netrpělivě hledali. Často hlasitě kleli.

„Zůstal tam z nich jenom jeden,“ řekl Vike svalovci Gormovi. „Co s ním uděláme?“

„Cha!“ zasmál se Gorm. „Pořádně ho zmáčkne, co jiného. Vyzkoušíme mu žebra.“

„To by křičel,“ namítl Vike. „Tím by se všechno pokazilo. Všechna Zlatovlasova sebranka by se hned přihrnula a bylo by po všem. Musíme vymyslet další lest.“

„Tak ale honem!“ pospíchal Gorm. „Jiskři, Vike! Snorre už začíná chraptět.“

Vike dělal, co mohl, ale z hlavy se mu rojilo jen málo jisker, a ještě ke všemu samé malé a matné. Žádný větší nápad se neobjevil. Naštěstí ale vystačili s malým.

„Půjč mi, Gorme, zlaták,“ řekl Vike, „snad se nám to podaří.“

„Tady máš,“ řekl Gorm. „Ale nezapomeň mi ho vrátit!“

Vike provlékl otvorem v minci provázek (tehdy se zlatáky často

navlékaly po způsobu dámských náhrdelníků). Jako vždycky měl u sebe dlouhý provázek, protože už nejmíň stokrát zjistil, že dlouhé provázky jsou lepší než krátké. Mají tu výhodu, že s nimi člověk déle vystačí. Někdy třeba vystačí i s krátkým, ale vzápětí ho potřebujete ještě kousek, a co potom?

*Snorre bručel
jako opravdický
medvěd a strážci
se lekli.*

Strážce horlivě vyhlížel směrem, odkud přicházelo medvědí bručení, a Vike a Gorm se k němu připlížili blíž. Strážci bylo trochu divné, proč to oběma kamarádům tak dlouho trvá. Než se ti lenoši rozhýbají, budu mít medvěda na krku sám, řekl si.

Vike vyhodil minci.

Strážce ji slyšel dopadnout na zem a hned uviděl, kde je.

Byl to chudý chlapík, který ještě nikdy neměl tak velkou minci v ruce.

To mám ale štěstí! řekl si a chtivě se usmál. Za to si koupí pluh! Už se nebude muset každé jaro a každý podzim doprošovat souseda, aby mu pluh půjčil!

Sehnul se, aby minci zvedl.

Vike ale trhl provázkem a mince odskočila.

Strážce popošel za ní.

„Jde to podle očekávání,“ řekl Vike. „Ted' dávej, Gorme, pozor! Až se přiblíží těsně k nám, tak mu zacpi ústa!“

„A pak mu zmáčknu žebra!“ řekl Gorm.

„Ne! On za to nemůže, že ho sem Hezoun postavil,“ řekl Vike. „Svážeme ho a dáme mu roubík. To bude stačit.“

„Je silný a mohl by se vyprostit,“ varoval Gorm. „Bylo by jistější, kdybych ho uspal.“

„Tak ale s mírou, a jenom kvůli tátovi,“ řekl Vike.

„Já to udělám jemně,“ ujistil ho Gorm. „Kdy už tu konečně bude?“

Strážce se k nim blížil. Mince ho zlobila. Poskakovala sem a tam.

Jakmile se pro ni natáhl, uskočila o kus dál a zase na ni nedosáhl. Co když je začarovaná? Musí si na ni dát pozor!

Přitom ale o tu minci hrozně stál. V duchu už viděl krásný pluh právě v ceně téhle mince. Kupec ho nechá pluh vyzkoušet, nechá ho vyorat dvě brázdy, aby v něm povzbudil chuť ke koupi. Je to takový lehký, šikovní pluh! Stačí jít za ním a udržovat směr. To bude soused koukat, až ho uvidí vyjet si na pole s úplně novým a daleko lepším pluhem, než je ten jeho, se kterým dělal takové drahoty! Pozve sousedku k nim domů, aby pak o tom se svým starým mluvila. Soused zezelená závistí!

Když dospěl v myšlenkách tak daleko, nebylo už návratu. Tu minci musí mít za každou cenu. Jestli je začarovaná, ponoří ji do obětního pramene. Tak ji zbaví kouzla.

Strážce šel za mincí dál a dál.

Dvakrát se po ní vrhl k zemi. Zase mu ale uklouzla. Strážce si odřel kolena a to ho rozzuřilo. Nakonec dostal takový vztek, že už zapomněl na pluh a nemyslel na nic jiného než na to, jaké mu ta mince dělají naschvály. Musí ji chytit stůj co stůj a pak ji pořádně nakopne, šlápne na ni, praští do ní kamenem!

Vike znova trhl provázek, strážce byl už u nich a Gorm čekal.

„Teď!“ zašeptal Vike.

Strážci mince tak učarovala, že měl oči jenom pro ni. Teď ležela těsně u Vikových a Gormových nohou.

Gormovi stačilo rozpřáhnout ruce. Strážce se ještě jednou a naposled divoce vrhl za mincí a dopadl přímo Gormovi do náručí.

„Vítám tě u nás,“ řekl Gorm, „to jsou k nám hosti!“

Položil strážci ruku přes ústa a pak ho uspal. Vike mu dal roubík.

„Teď si musíme pospíšet,“ řekl. „Snorre už je úplně ochraptělý.“

Uháněli k jeskyni a našli Halvara. Gorm ho rozvázal a náčelník Flaku pocítil velikou úlevu.

Strážci se v Halvarově přítomnosti bavili o Hezounových plánech. Zlatovlas si myslí, že Mávinkové mají někde schované poklady. Halvara pokládá za jejich důvěrníka a chce ho přinutit, aby mu řekl, kde poklady ukryli. Bude-li to nutné, přinutí ho k tomu mučením.

„Nikdy mi nebylo hůř,“ řekl Halvar, „než když jsem je slyšel mluvit o Hezounových palečnicích a podobných mučidlech. Doufal jsem ovšem, že mi přijdete na pomoc.“

Vike vytáhl z kapsy píšťalku a zapískal na Snorra. Ten nechal hry na schovávanou a za chvíli byl u nich.

Halvar jim s pohnutím děkoval, že dávali v sázku své životy, aby ho vysvobodili. Nikdy na to nezapomene. I kdyby se stal králem všech Sveů, ponechá si je vždy po boku jako své nejbližší.

Div se dojetím nerozvzlykal.

Snorre ho chlácholil, že by přece Halvar jistě jednal stejně, ne-li ještě daleko stejněji než oni, kdyby se v podobném nebezpečí octl kdokoli z nich. A taky se málem rozvzlykal, jak je to všechny dojalo. Gorm byl tak dojat, že vůbec nic neřekl a začal rovnou brečet.

„Tohle všechno, co říkáte, je sice hrozně dojemné,“ řekl Vike, „ale teď na to zrovna nemáme čas. Dáme si pauzu na brečení až potom.“

„Není čas,“ vyjekl Halvar, „to je pravda. Musíme zadržet Zlatovlasu! Dáme mu za vyučenou, až se mu vlasy narovnají jak

pravítko!“

Při těch slovech to kolem Vika zajiskřilo, až se celý rozpálil.

„Řekni to ještě jednou!“ řekl.

„Dáme mu za vyučenou,“ opakoval ochotně Halvar, „až se mu vlasy zase narovnejí!“

*Mince poskakovala
jako očarovaná.*

„Táto, to je ale nápad!“ vydechl vesele Vike. „Narovnáme mu ty jeho krásné vlny. Ale nejdřív musíme odtud zmizet.“

Všichni čtyři se rozběhli.

Gorm si všiml, že se Vikovi podlamují nohy.

„Copak je ti, chlapče?“ staral se Gorm.

„Tohle na mě vždycky přijde hned po nějakém dobrodružství,“ stěžoval si Vike. „Jsem já ale zbabělec! Bylo to moc velké napětí a teď se mi z toho nohy prohýbají jako vařené makaróny!“

„Víš co, Vikičku?“ řekl Gorm, „teď se na statečnost a podobné věci vykašleme. Máme tě rádi takového, jaký jsi. Nebýt tebe, tak bychom stejně na nic nepřišli, i kdybychom dělali nevímco!“

„A já jsem díky tobě konečně přišel na jednu věc,“ přidal se Halvar. „Ti, co se nejvíc bojí, vlastně mají největší odvahu. Kdo se odváží, ten se jenom odváží, ale kdo se neodváží, ten se vlastně odváží, protože se odváží daleko víc, než kdyby se jenom odvážil.“

„Božíčku!“ vyjekl Gorm, „to jsi měl ty provazy tak utažené, že ti do mozku neproudila krev? No, to nic, uvidíš, že se brzy zase vzpamatuješ.“

Gorm vzal Vika do náručí a dal se do běhu. Ještě si ale stačil sáhnout do kapsy, aby se přesvědčil, jestli ta zlatá mince je na svém místě.

Hezoun Zlatovlas útočí

Halvar svolal válečnou poradou. Byl v dobré náladě, protože mu Vike ohlásil, že nápad je na cestě. Jakýpak tedy strach!

Halvar seznámil vikinky s tím, co Hezoun na Mávinky chystá. Všechny je to hrozně rozzlobilo. Chtěli se ihned pustit do boje, přestože měli proti sobě takovou přesilu.

„Vyčkejme radši Zlatovlasův útok,“ radil Ulme. „Zatím se tu opevníme, a až na nás nepřítel vyrazí, skolíme mu hodně mužů oštěpy a šípy. Budeme se mít za čím krýt a to je v boji vždycky velká výhoda.“

„Nejlepší by ale bylo vyhnout se boji úplně,“ namítl Vike.

„Jak to myslíš?“ podivil se Ulme. „To chceš Mávinky opustit?“

„Kdepak,“ řekl Vike. „Mohli bychom jim pomoci a přitom zbytečně neriskovat životy.“

„Proti tomu bych nic nenamítal,“ řekl Ulme. „Chci ještě napsat spoustu dobrých básní. Musím přece taky trochu myslet na svou nesmrtelnost.“

„Zlatovlas má naštěstí své slabůstky,“ řekl Vike.

„To má,“ živě souhlasil Halvar, „například hejskovství.“

„Právě,“ řekl Vike. „Na čem si nejvíc potrpí? A na co si dává nejvíc pozor?“

„Chi, chi, chi,“ smál se Gorm, „na ty svoje směšné vlasy! Nic bych nenamítal, kdyby měl vlnité vlasy od přírody. Za to nikdo nemůže. Ale dělat si umělé vlny, to je přece hrůza!“

„Jeho vlnám by se mohlo něco stát,“ řekl Vike. „Něco, co by ho zlomilo.“

„Můžu k tomu něco říct? Můžu?“ hlásil se Gorm.

„Slovo má Gorm,“ řekl Halvar.

„Ostříhejme ho!“ zajásal Gorm. „Ostříhejme ho nůžkami na ovčí vlnu! Podívejme se mu na pleš!“

„Copak bude držet?“ zapochyboval Vike. „A pustí nás k němu?“

„Samozřejmě že ne,“ řekl Halvar. „Co s těmi jeho loknami pořád máte?“

„Ale táto, vždyť jsi s tím sám začal!“ ozval se Vike. „Říkal jsi, že mu dáme za vyučenou, až se mu z toho narovnájí vlasy. Byl to tvůj vlastní nápad, a výborný nápad.“

„Dobře, já už vím, člověk říká tolik chytrých věcí, že si je ani nemůže všechny pamatovat,“ vytahoval se Halvar. „Tak tedy s tím výborným nápadem jsem přišel já. Dobrá. Ale jak ten nápad chceš provést, myslím ten můj nápad, který jsi ode mě dostal úplně zadarmo?“

„Pojďte trochu blíž, aby nás nikdo z Hezounových slídlů neslyšel,“ řekl Vike. „Já bych si to představoval takhle...“

Vike vysvětloval a vysvětloval a vikingům z Flaku bylo veseleji a veseleji. Kuckali smíchy, křičeli smíchy, svíjeli se smíchy a smáli se o závod. Snorre se smál, až ho bolelo břicho, Gorm se smál, až z toho dostal škytavku. Ulme se smál, až brečel, Brede se smál, až upadl na zem, a Tjore se smál, až mu spadly kalhoty.

Všichni se smáli, že už dál nemohli. Kdyby je byl Hezoun v této chvíli napadl, tak by s nimi byl hned hotov.

Ale právě si promýšlel plán postupu. Nikdo ho nesměl rušit. Jeho muži chodili po špičkách a byli zticha jako myšky. Hezoun už dostal několik dobrých nápadů a cítil, že je několik dalších na cestě.

Hromový smích z ležení vikingů z Flaku ho nevýslovně dráždil. Jak se můžou ti drzouni tak smát, když mají takového protivníka? Vědí, že připravuje útok, tak by měli plakat. A prosit o milost.

Brumlal si do vlnitých vousů kletby a přísahy, že je smích brzy přejde.

Nakonec se rozhodl. Ze všech svých nápadů vybral postup klínovým útokem. Byla to ve vedení války novinka, kterou nedávno s úspěchem použil ve francké říši.

Klínový útok spočíval v tom, že do čela postavil jednoho muže a za něho dva. Za ty dva postavil tři a za tyto tři postavil čtyři. Takhle pokračoval, až měl rozestavené celé mužstvo. Pak se vrhli na nepřítele a špičkou klínu vyvíjeli tlak tak dlouho, dokud jeho řady nerozdělili na dvě poloviny. Pak levé křídlo klínu poslal vlevo a pravé vpravo a nepřítele obklíčil.

Většina vojevůdců radši volila formace, které byly víc vyzkoušené, například velké čtverhrany Hezoun Zlatovlas ale patřil k průkopníkům nových způsobů vedení války.

Sám se umístil jako první v čele. Vyrážel na nepřítele rychle a v pravý okamžik. V boji byl od hlavy až k patám oděn v železe. Jemné

pletivo drátěné košile ho chránilo před meči právě tak jako před nejtenčími dýkami i nejšpičatějšími oštěpy. Týl mu chránil bezpečný plát mědi.

*V největším kotli,
jaký Mávinkové měli,
se vařila voda, zatímco
se blížil Hezoun
a ucpával si nos.*

Na druhé straně byl příliš ješitný, aby si nasadil přilbu (zrovna tak jako později někteří hloupí hokejisté). Mohla by mu zplacatit vlasy a pokazit mu vlny. Jeho ješitnost byla všeobecně známá. Zavinila jeho pád a vikingům z Flaku přinesla záchranu.

Halvar a jeho muži vykopali vysoké hromady půdy. Všichni věřili ve Vikův plán. Před hlavním útokem obvykle létají ve vzduchu oštěpy i šípy, a proto bývá dobré mít se za čím krýt.

Vikingové z Flaku se kromě toho zabývali ještě i některými podivnými věcmi. Kdo nevěděl, jakému budou sloužit účelu, ten mohl mít dojem, že se snad zbláznili.

Halvar si třeba od Mávinků vypůjčil obrovský kotel na prádlo, který jim sloužil při společném praní a ušetřil jim čas i práci. V určitý den v měsíci k němu nanosili špinavé prádlo z celého tábora a vyučené síly je vypraly. Do kotle se vešlo všechno. Ženy Mávinků se nemusely dít s rodinným prádlem každá zvlášť.

Halvar si kotel vypůjčil a naplnil jej vodou. Pod kotlem plápolal mohutný oheň a voda se měnila v páru.

A právě od páry si Vike sliboval velmi mnoho.

Objevil se hrozivý útočný klín.

V čele šel Hezoun Zlatovlas a jeho vlny na slunci krásně svítily. Pohazoval hrdě hlavou a sebejistě se usmíval.

Hned za ním šli dva obrovití bojovníci se strašnými bitevními meči. Byla to dvojčata Hugge a Tugge, známá svou neobyčejnou schopností vládnout mečem. Za nimi šli tři téměř stejní obři, za nimi čtyři hodně urostlí, pak pět urostlých a pak šest o něco málo míň urostlých. Klín se rozšiřoval a docela vzadu byla vzdálenost mezi krajními muži sto metrů. Průměrná velikost mužstva směrem vzad poněkud klesala.

Ten klín by vikingové z Flaku pomocí mečů nezastavili. Nejeden z nich na chvíli odběhl za křoví nebo za strom. Proti tomu se nedalo nic dělat. Přišlo to na ně, když uviděli velkolepé vojsko Hezouna Zlatovlasu.

Hezoun postoupil až téměř k nim, ale několik desítek metrů před nimi postup zastavil, aby k nim promluvil.

„Bambulo Halvare, nelíbíš se mi!“ křičel. „Nikdy ses mi nelíbil a líbit nebudeš. Jsi špinavý a umouněný a nechci tě mít nablízku! Kdybych se ti přiblížil ještě o jediný krok, ucítil bych, jak smrdíš, a udělalo by se mi zle!“

„Tak zůstaň, kde jsi, ty hejsku!“ křičel Halvar. „Já jsem tě sem nezval!“

„Mlč, dokud nedostaneš slovo!“ křičel Hezoun. „Nebo radši rovnou zmiz! Mám víc mužstva a lepší mužstvo než ty. Podívej se třeba na Huga a na Tugga! To jsou přece bojovníci, ne?“

„Je vás víc než nás,“ křičel Halvar, „ale není vás dost! A jestli chceš vědět, co máš pod těmi svými lokýnkami, tak tam máš jenom piliny!“

„Mluvíš hlouposti!“ křičel Hezoun. „ale dám ti poslední možnost, smrad'ochu. Stáhněte se ke svým lodím, a já vás ušetřím! Nechci si špinit své bělostné, v liliovém mléce umyté ruce špinavými vikinky z Flaku. Ale musíte si pospíšet! Jinak vás pobiju jednou rukou. Tou druhou si budu držet nos!“

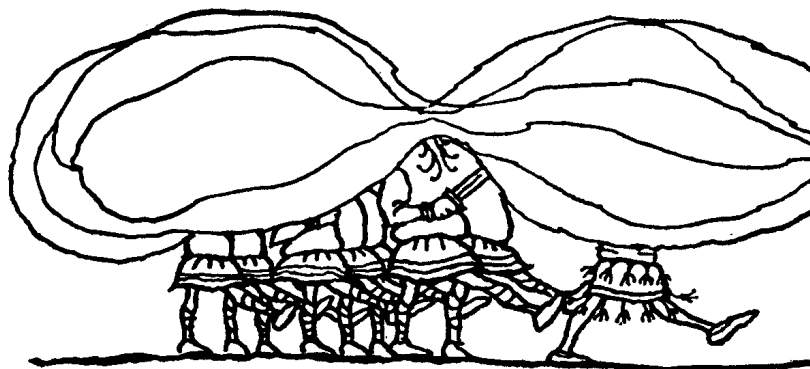
„Ty kudrnatý chudinko!“ křičel Halvar. „Ty si o sobě myslíš, že jsi velký pán, a přitom napadáš krajany a pleníš mírumilovné národy. Na nic horšího jsi nemohl připadnout! Že jsi vykoupáný v liliovém mléce, to na věci nic nemění!“

Halvara přerušil zuřivý potlesk. To mu tleskali jeho muži.

„Ty mizerný čepičáku!“ pokračoval Halvar povzbuzen potleskem. „Jsi cítit po fialkách, ale tvoje slova páchnou jako morové vředy. Ani se odtud neheme, a jestli se k nám přiblížíš, tak jedině na vlastní nebezpečí.“

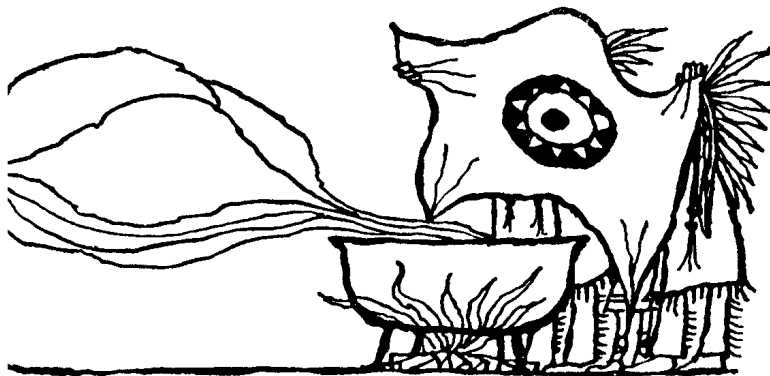
Halvara přerušil zuřivý potlesk. To mu tleskali jeho muži.

Vikingové z Flaku znova zatleskali a někteří z nich začali sborově volat: „Hal-va-re, do to-ho! Hal-va-re, do to-ho! Hal-va-re, do toho!“

Hezouna Zlatovlasa to ještě víc dopálilo.
„Ty velkohubý blázne!“ křičel. „Nabídl jsem ti výhodné podmínky a ty jsi je nepřijal. To si odneseš, bambulo Halvare!“
Dal svým vikingům znamení.
Hrozivý klín se začal přibližovat. Postupoval rovnou ke krytům vikingů z Flaku. V čele šel Hezoun a jednou rukou si držel nos.
„Teď je řada na tobě, Vike,“ řekl Halvar. „Udělej, co sis usmyslel! Mnoho štěstí!“
„Už na to jdu, táto!“ řekl Vike. „Udeřila Hezounova hodina!“
Vike zapískal na píšťalku.
To bylo znamení několika stům netrpělivě čekajících Mávinků.
Všichni byli vynikající odborníci na kouřové signály. Byli zvyklí posílat signály z jedné hory na druhou a uměli to dokonale. Vikingové uměli kouřovými obláčky sdělovat jenom Nebezpečí nebo Utečte, nebo Nepřátelé. Zato Mávinkové uměli vysílat celé věty, a dokonce uměli za nimi klást tečky a čárky. Měli zvláštní způsob jak nad ohněm zacházet s dekami a všelijak jimi zastavovat a pouštět kouř. Byli v tom zkrátka mistři.
Byli vyzbrojeni každý jednou dekou. Věděli, co je v sázce!
„Na místa!“ křikl Vike. „Připraveni, pozor, teď! A do toho!“
Mávinkové s dekami se pustili do práce.
Velkými dekami pro dvě osoby vysílali k Hezounovi a jeho klínu

*Velkými dekami hnali páru
z kotle rovnou na Hezouna.*

z prádelního kotle obrovská mračna páry.

Mezi Hezounovým vojskem a lidmi z Flaku tak vznikla několik metrů široká přehrada z páry.

Zlatovlas na okamžik zaváhal, jako by měl zlé tušení. Pak ale vykročil. A to neměl dělat.

Záhuba byla na dosah!

Hezouna potkala životní katastrofa. Podle toho taky křičel!

Znělo to jako volání člověka ve smrtelné úzkosti. Hezoun tak hořce naříkal, že se vikingům z Flaku vhrnuly do očí slzy. V následujícím okamžiku se však jejich tváře rozšířily do širokého, uličnického úsměvu.

Z páry vykoukl Hezoun Zlatovlas. To byl pohled! Tomu to slušelo! Byl k nepoznání a vůbec už to nebyl žádný Zlatovlas.

Vlasy, před okamžikem ještě vlnité, mu visely ve směšných slepencích. A co bylo ještě horší – zlatý lesk byl pryč. Hádejte, co se ukázalo namísto toho lesku! Špinavě plavé vlasy! Hezoun si ze samé ješitnosti vlasy taky nabarvil a v páře se mu umělá barva rozpustila. Příroda vystoupila v plné nádheře.

Špinavě plavé vlasy, jaké má na Severu každý druhý!

Ani v jiných ohledech nebyl Hezoun nijak pohledný.

Hedvábné šaty mu pod brněním visely jako pytle. I to způsobila pára.

Před chvílí takový hejsek a teď – učiněný hadrář!

Když se vikingové z Flaku na něho podívali blíž, zjistili, že nehoda potkala i vousy. Byly stejně rovné jako vlasy a měly úplně stejnou barvu.

Hezoun se chytil za hlavu. Sténal a naříkal.

Všechno, co ostatní uviděli, on vycítil. Měl pro své vzezření takový cit, že cítil, jak se mu vlasy narovnávají a jak z nich mizí zlatý lesk.

Vytáhl z kapsy u kalhot zrcátko. Ruce se mu chvěly.

Ano, hrozné tušení ho neklamalo.

Bezmezně ponížen utekl. Naříkal a brečel jako dítě. Utíkal, jako by mu šlo o život.

*To byl pohled!
Hezounovy vlny
se narovnály
a zlatá barva
z nich стекла.*

Hugge a Tugge přejdou na druhou stranu

Halvar předstoupil před Hezounovy váhající muže.

„Poctiví Sveové,“ začal náčelník z Flaku. „Tamhle utíká z bojiště zrádný Hezoun. Opouští vás s velkým spěchem. Tak nejedná čestný náčelník, jako jsem například já. Jste příliš dobří, abyste sloužili vůdci, který utíká z bojiště. Buďme přáteli, jak se to taky sluší a patří. Slušní Sveové se mezi sebou nebijí.“

Předstoupili Hezounovi přední podnáčelníci Hugge a Tugge. Protože byli dvojčata, uvažovali natolik stejně, že mohli mluvit oba najednou, a přesto říci slovo od slova totéž. Byli to sice rváči, ale měli víc cti v těle než Hezoun.

„Známe tě dobře, Halvare z Flaku,“ řekli. „To, co jsi řekl o Hezounovi Zlatovlasovi, je pravda. Nepozvedneme už meče za náčelníka, který s brekem utíká z boje.“

„To byla moudrá slova,“ řekl Halvar. „Čekal jsem je od vás. Tady je moje ruka! Je to ruka, na kterou je spolehnoutí. Je to ruka, která se nikdy nedotkla liliového mléka.“

Tugge a Hugge si s ním ochotně potřásli rukama.

„Vypadá to,“ řekli, „že se vrátíme domů s prázdnou a s dlouhým nosem. A to po dlouhé plavbě, která trvala mnoho dní.“

„Nepřijdete domů ani s dlouhým nosem, ani s prázdnýma rukama,“ řekl Halvar. „Mávinkové rádi provozují výměnný obchod. Vráťte se domů s cennými věcmi a s dobrou pověstí. My jsme sice přišli do Země hvízdajících šípů první, ale vy jste byli druhí.“

„I ty mluvíš moudře,“ řekli Hugge a Tugge. „Vyměníme tedy v první řadě Hezounovy věci. Podle zákona Sveů ztrácí náčelník, který utekl z boje, majetek i čest, a to tím spíš, že v tomhle případě nosil nepravou barvu vlasů. Mávinkové o jeho drahocennosti jistě budou stát.“

„Hezoun z vás udělá boháče,“ řekl Halvar. „Ovšem poněkud proti své vůli.“

„To je pravda pravdoucí,“ řekli Hugge a Tugge. „Jinak by si byl nechal skoro všechno pro sebe. A co se nás přitom nazlobil! Co si na

nás navymýšlel hloupostí! Umýt si každý den obličej a ruce a v sobotu taky krk, to člověk nakonec rád udělá. Vždycky k novoluní jsme se navíc vykoukali, ani nám nemusel nic říkat. Jsme zkrátka čistotní a hledíme si zevnějšku, to je jednou jisté. Ale myslíš si snad, že mu to bylo dost?“

„Slyšel jsem o něm jen to nejhorší,“ přisvědčil Halvar. „Ohrožoval – co jsem to chtěl říct?“

„... lidská práva,“ napověděl učený Ulme.

„Byl v tom úplný blázen,“ řekl Hugge a Tugge. „Jako třeba to s tím podpaždím! Máme je celá svraštělá a loupají se nám, jak jsme je pořád máčeli. Jen se podívej!“

„To je ale hrůza!“ děsil se Halvar. „Máte tam jakoby šupiny!“

„Někteří z nás dostali z těch voňavých vodiček vyrážku,“ řekli Hugge a Tugge. „Málem ani nemůžeme upažit, jak to bolí. Ted' ale konečně uhodila hodina svobody! Děkujeme vám, že jste odhalili Hezounovy bezbarvé vlasy. Po takovém odhalení je s ním konec. Vy jste asi nejchytřejší ze všech Sveů!“

Halvara ta chvála přivedla do takových rozpaků, že šoupal nohou. Přitom se mu ale zdálo, že Hugge a Tugge trefili do černého.

Nastalo všeobecné sbratření a všichni se objímali.

Mávinkové to rádi viděli. Během příprav k boji už téměř ztráceli naději, že bílí lidé jsou schopni trochu rozumně jednat. Ted' zase začali doufat.

A tak uspořádali velikou slavnost. Muži a ženy tancovali krásné tance svého kmene, zatímco Sveové seděli v jedné řadě zavěšeni do sebe. Děkovali za představení mohutným potleskem a dlouhým provoláváním slávy.

Náčelník Mávinků kromě toho uspořádal hodokvas, na kterém byla hojnost jídel. Podávalo se smažené buvolí filé na cibulce, opékání lososi na másle, kuřecí polévka se salátem, hovězí žebírka se smaženými brambůrky, plátky banánů se šlehačkou, mandlové košíčky plněné vanilkou, kokosové koláčky s medovou polevou a mnoho, mnoho dalších jídel.

Tyto lahůdky zapíjeli osvěžujícím hnědým nápojem. Pili ho z hrnků a vikingové z něho dostali veselou, přívětivou náladu. Všichni byli zajedno, že to je mnohem lepší nápoj než vikingská medovina, po které na ně vždycky přišla přechodná ztráta paměti a chuť k hádkám a soubojům.

*Mávinkové uspořádali
slavnost, při které Halvar,
Hugge a Tugge seděli
na čestných místech.*

Mávinkové dostávali od příbuzných z jihu každý rok zásilku zrneku. Vařili je ve vodě a nápoji, který z toho vznikl, říkali káva. A to teď právě pili.

Halvar potom dostal veliký sáček zrneku, který si vezl domů. (Matce Ylvě ten nápoj moc chutnal. Když káva došla, postihl ji načas takový smutek, že k ní museli zavolat babku čarodějkou.)

Druhý den se Hezoun Zlatovlas proti všemu očekávání vrátil.

Podle možností si vylepšil zevnějšek. Dřel se celou noc, aby se mu vlasy a vousy zase vlnily. Trochu se mu to podařilo, ale špinavě plavé barvy se nezbavil a šaty měl v žalostném stavu.

Nebyl dobře přijat.

„Už nejsi náčelník,“ řekli mu přísně Hugge a Tugge. „Jinými slovy, dostal jsi padáka. Kdybychom byli tušili, že tvá barva vlasů je podvod, tak bychom to byli udělali už dávno.“

Hezoun byl překvapivě pokorný.

„Ach, ach, je to spravedlivé, že jste mě sesadili. Opustil jsem vás na bitevním poli a za takovou věc se platí. Ale mohu vás poprosit, abyste mě vzali s sebou domů?“

„Budeme mít málo místa,“ řekli Hugge a Tugge. „Získáme výměnným obchodem spoustu věcí.“

„Já vám vůbec nezaberu místo,“ prosil Hezoun. „Sednu si až vzadu na zádi a svinu se do klubíčka, abych nepřekážel.“

Když tak pokorně prosil, nemohli ho Hugge a Tugge dost dobře odmítnout. Ať si tedy sedne na záď a jede s nimi.

Čím víc se blížil den návratu, tím víc Hezoun přemítal o svém vzezření. Byl celý pomačkaný a vlasy měl pořád ještě špinavě plavé. Kdyby v tom stavu potkal náčelníky z jiných zemí, znamenalo by to ostudu po celém známém světě. Vždyť se mu říkalo Zlatovlas!

Poprosil Mávinky o pomoc.

Vida, teď jsme mu najednou dost dobří, řekli si.

Ale pomohli mu. Vyžehlili mu hedvábné šaty, takže vypadaly téměř stejně elegantně jako předtím. Na puky, o které je požádal, se mu ale vykašlali. „Co je moc, to je moc,“ řekl náčelník.

Zato mu půjčili trochu zlaté barvy, aby si mohl obarvit vlasy. Snad proto, aby jeho muže ušetřili pohledu na tu špinavě plavou barvu, když už se na něho budou muset celou cestu dívat.

Vikingové z Flaku se nakonec vydali na cestu. Když nastala chvíle, kdy měli odrazit od břehu, předali jim Mávinkové na

rozloučenou hojnost darů. Byly to cenné umělecké předměty jako široké náramky ze zlata, ale i buvolí filé, koření a mnoho dalších věcí.

Vikingové z Flaku neměli tolik co rozdávat. Zato dávali z čistého srdce. Podarovali Mávinky nejjemnějšími kůžemi a věcmi z nejryzejšího stříbra.

Vikingové a Mávinkové se loučili se slzami v očích jako nejlepší přátelé.

Náčelník Mávinků vyhlížel za odplouvajícími loděmi nejdéle.

*Náčelník Mávinků
mával na rozloučenou
ze všech nejdéle.*

Stál na břehu hluboce zadumán.

Byli to dobří lidé, řekl si v duchu. A byli by ještě lepší, kdyby se tak nebyli chlubili těmi zatrachtilými vodními žlaby. Takhle je člověk po zbytek života nebude moct pustit z hlavy. Ale jinak to byli dobří lidé.

„Stýská se mi po nich,“ řekl Halvar, když byli na širém moři. „Měli hodně krásných vlastností a některé z nich byly pro nás něčím úplně novým, zvlášť to, jak důvěřovali lidem. I když by se mi byli líbili ještě víc, kdyby neměli ústřední topení. To mi bude ležet v hlavě po zbytek života.“

„Budou slavní po celém světě,“ řekl Ulme. „To proto, že Flake má největšího básníka.“

„A nejnebojácnějšího bojovníka,“ dodal Tjure.

„Božítku,“ zanaříkal Halvar, „je tu aspoň jeden jediný docela obyčejný člověk? Aby se docela obyčejný náčelník nemusel mezi vámi cítit jako úplný pitomec?“

Vike učiní hrozný objev

Vikingové z Flaku měli daleko domů. Pluli mnoho dní a nocí, pluli celé týdny. Večer, než usnuli, a ráno, když se probouželi, viděli pořád jenom vodu, vodu a nic než vodu!

Čas jim ubíhal pomalu, zvlášť Tjurovi.

Byl netrpělivý a neměl chvilku klidu. To proto, že měl tak chabou fantazii. Tjuro musel neustále něco prožívat. Nedovedl si představit, že něco prožívá, jestliže to doopravdy neprožíval. Lidé, kteří si neumějí představit, že něco prožívají, to mají těžké.

Mnohem méně toho totiž v životě prožijí. A nemohou sami rozhodovat, co prožijí. Zato ti, kdo si snadno představují, že něco prožívají, jsou neustále uprostřed něčeho zábavného a napínavého.

Dospělí většinou nemají takovou představivost jako děti. Dospělí nedokáží položit třeba čtyři kostky ze stavebnice jednu na druhou a představit si, že je to vysoká věž s krásnou vyhlídkou. Musejí postavit opravdovou věž a to stojí strašné peníze, které potom daňoví poplatníci musejí zaplatit. Čím menší představivost, tím větší dražota.

Ulme měl práce nad hlavu. Psal spis O životě Mávinků. Neměl přirozeně po ruce žádné runové kameny, ale používal všeho, co mu přišlo pod ruku. Nakonec musel použít i košile svých druhů. Celé je popisoval a vikingové mu přitom hezky tiše drželi a nehýbali se. Ti, kdo uměli číst, potom chodili od jednoho ke druhému a četli. Byly to, jak se říká, živé dějiny.

Když vikingové z Flaku konečně dopluli domů, musel Ulme obětovat všechny své úspory, aby ty košile vykoupil.

Přesto se mu to vyplatilo.

To, co napsal, vystříhal si po způsobu Mávinků, vytiskl to borůvkovou barvou a pak své vyprávění prodal do všech kulturních zemí. Prodaly se spousty výtisků a Ulme vydělal na každém prodaném proužku měďák.

Vikovi se cestou domů stýskalo po mámě.

Snorre ho chtěl utěšit, a tak udělal několik draků a Gorm k nim

upletl bytelný koš. Pak se Vike vznesl do povětří a vyhlížel. Draci nadnášeli koš, který byl připevněn k náčelnické lodi dlouhým provazem. Když zavál vítr, Snorre popustil dlouhý kus provazu a dračí koš stoupal vysoko do oblak.

Tam shora uviděl Vike vodu bez hranic.

Jak to, že se nevylije? přemýšlel Vike. Vím, že země je placatá, ale tím spíš by přece měla voda vytéct přes její okraje.

Zeptal se táty a ten mu vynadal, že plácá.

„Teď jsi mě zklamal,“ řekl Halvar. „Copak nechápeš, že kolem země je obruba, taková vysoká, pevná obruba? Jinak bychom přece byli za chvíli bez vody!“

„Pak ale přece musí někdo tu obrubu tu a tam spravit,“ namítl Vike. „Jen si vzpomeň na naše přehrady! Musíme je utěšňovat několikrát do roka, a co je naše říčka ve Flaku proti těmhle spoustám vody? Vůbec nic! Kdo to tedy běhá kolem země a spravuje tu obrubu?“

„Ty ale plácáš!“ plísnil ho znova táta Halvar. „Ta obruba je pochopitelně zděná, takže žádnou údržbu nevyžaduje!“

„A co tehdy, když ji zdili?“ ptal se Vike. „Co udržovalo vodu na zemi, než s tím byli hotovi?“

„U toho jsem nebyl,“ odbyl ho Halvar, „a už o tom nechci slyšet. Začíná mě z toho bolet hlava. Snad si nakonec nemyslíš, že je země kulatá?!“

Po těch slovech se dali všichni do hrozitánského smíchu.

Tjare si na štít udělal křížek.

„To abych nezapomněl, že se Halvarovi taky jednou podařil vtip,“ řekl.

Bylo to ale velké štěstí, že Vike pozoroval moře. Objevil totiž včas blížící se nebezpečí. Veliké nebezpečí, které mířilo rovnou cestou k lodím z Flaku.

Zděšený Vike zatahal třikrát za provaz, což byl signál Snorrovi, aby ho stáhl k lodi.

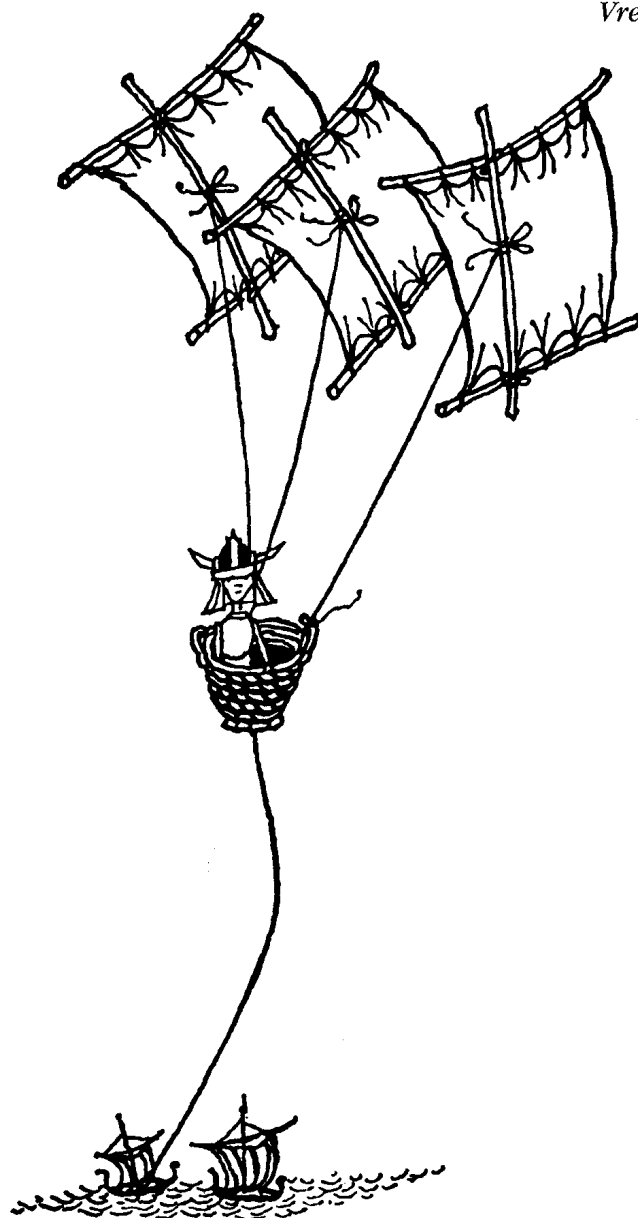
Když ho Snorre stáhl až dolů, byl Vike v obličeji bílý jako stěna. Všichni se shlukli kolem něho a v rozrušení se ho ptali, co se děje.

Ale Vikovi to vyrazilo dech. Nebyl žádný hrdina a nenáviděl nebezpečí. A tam shora uviděl nebezpečí velké jako dům.

„Blíží se k nám,“ vydechl nakonec.

„Kdo?“ ptal se Halvar. „Chceš snad říct, že se k nám blíží...“

*Vike zbledl, když
uviděl, že se blíží
lodě strašných
Vresů.*

„Ano,“ přitakal Vike, „právě oni.“ Pak omdlel.
Všem bylo naprosto jasné, kdo se to blíží.
Nemohlo jít o nikoho jiného než o...
Blíží se k nim Vresové. Strašní Vresové. Postrach moří.
Lupiči, kteří nikdy neprosí o milost a nikdy se nad nikým
nesmilují.
Dáblové, kteří se vždycky bijí do posledního muže – ovšem na
straně protivníků!
Netvorové, kteří si nikdy nebrousí meče – protože tupými meči to
bolí dvojnásob.
Ničemové z ostrova Vresu.
Svalnatí divoši, kteří pasou jen a jen po bohatství.
Metla všech mořeplavců.
Zlý sen všech vikingů.
Lupiči z Vresu.
Vždy připraveni vytloukat lidem zuby, rozbíjet jim nosy a
zkrvavit jim rty.

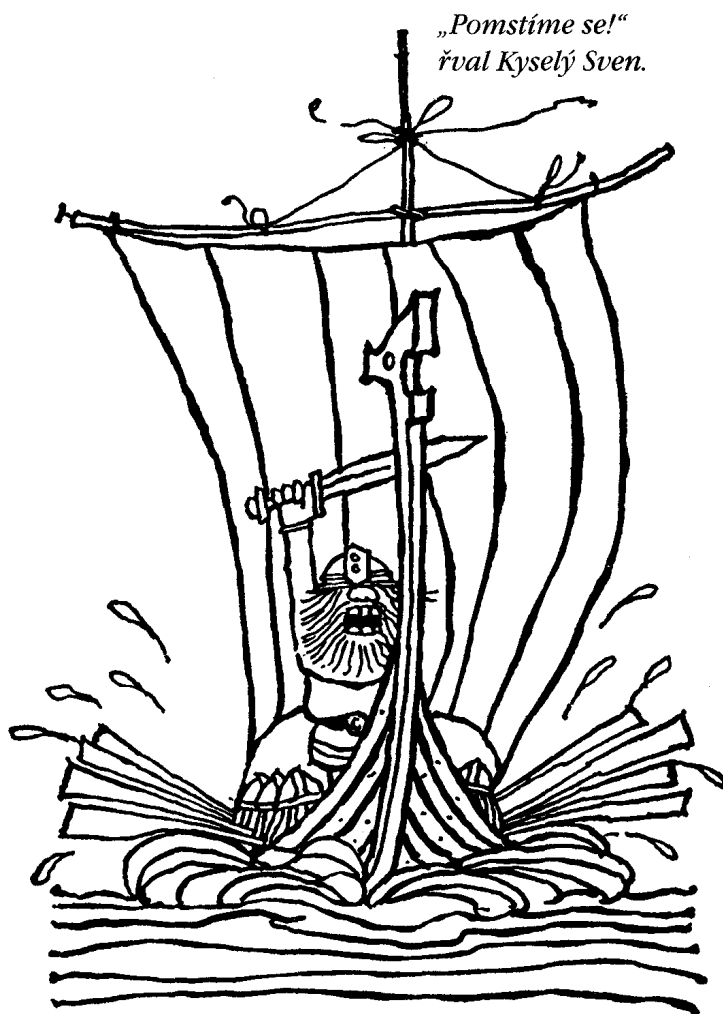
Kdykoli schopni přitáhnout si cizí lodě háky.
A ještě ke všemu nejrychlejší veslaři.
Když je na moři potkali naposled, zachránil Vike situaci tím, že
Vresům zapálil plachty hořícími šípy. Tentokrát ale každý věděl, že
si Vresové obstarali nehořlavé plachty. Už se ze své loňské škody
poučili.
Vikingy z Flaku pojala hrůza. Tjure dostal zimnici a Halvarovi
cvakaly zuby. Dokonce i Gorm zneklidněl a přešlapoval z nohy na
nohu.
„Jak jen tohle skončí?“ strachoval se Halvar. „Posledně jsme
Vresy doběhli. Jen si vzpomeňte, jak jejich náčelník zuřil. Pamatujete
se, jak nám Kyselý Sven nadával? A co nám sliboval?“
„Právě že si to pamatujeme,“ řekl Snorre. „Spálil si tehdy vousy.“
„Sliboval nám, že nás příště svlékne do naha,“ vzpomínal si
Halvar a celý se otřásl. „Vyhrožoval, že nám na břicha namaluje
terče. Pupek bude uprostřed.“
„Tam bude zásah platit deset bodů, říkal Kyselý Sven,“ doplnil ho
Snorre.
Muži poslouchali a po zádech jim stékal studený pot. Zalykali se
strachem.
„Nezbývá nám nic jiného než bojovat do posledního muže,“ řekl

Halvar.

Vike se probudil z mdloby. Byl ještě malátný, ale přesto mu to nedalo a musel odmlouvat.

„Už jsi u toho zas, táto?“ řekl. „Ty bys pořád jenom bojoval do posledního muže. To tě nic lepšího nenapadá? Padnout do posledního muže by bylo to nejhorší, co by se nám mohlo stát.“

„Jestli máš lepší návrh, tak ten svůj vezmu zpátky,“ řekl Halvar. „Ale budeš si muset pospíšet. Mně se zdá, že už slyším Svenův hlas.“

Kyselý Sven, náčelník Vresů, se už opravdu ozýval.

Jeho zlé, vítězoslavné hulákání nemělo na mořích obdoby.

„Teď se vám pomstíme!“ křičel. „Desateronásobně se vám pomstíme! Krvavě se vám pomstíme! Krvavě se vám pomstíme!“

Pomsta, to byla silná stránka Vresů. V tom je nikdo nepředčil. To vědělo každé dítě.

Připlouvali blíž a blíž. Měli pět lodí a na každé z nich spoustu vesel. Na obzoru nebyla žádná zátoka ani zalesněný břeh, kde by se před nimi mohli vikingové z Flaku ukrýt.

Veslovali ze všech sil. Nebyli ale valní veslaři, rozhodně se nemohli vyrovnat Vresům. Ti si nedávno udělali nová vesla s listy dvojnásob širšími. Byli taky natolik velcí siláci, že dokázali výhodu širších vesel plně využít. Brázdili moře takovou rychlostí, že vzdálenost k vikingům z Flaku zkracovali každou minutou.

Kyselý Sven už jim hrozil velikým hákem.

„Tentokrát vás máme!“ křičel. „Jste synové smrti, vy zbabělci! S tím, co mi loni zapálil plachtu, si to vyřídím osobně!“

Když to Vike uslyšel, omdlel podruhé.

Snorre ho vzbudil kbelíkem studené vody.

„Vikíčku,“ naléhal, „už nesmíš omdlít. Teď na to není čas. Dám ti čichací sůl.“

Vytáhl krásnou krabičku, kterou Hezoun Zlatovlas vytratil z kapsy, když se mu rovnaly vlasy. Vika silná vůně levandule probudila z mrákot.

„Děkuji ti, Snorre,“ řekl. „tohle jsem právě potřeboval, aby se mi vyjasnilo v hlavě.“

„A aby ti v ní začalo jiskřit, vid’?“ zaradoval se Halvar. „Pusť se, Vikíčku, do toho! Jiskří jako posledně, když jsme doběhli Vresy!“

„Snažím se,“ ujišťoval ho Vike. „Plachtu jim ale tentokrát zapálit nemůžeme. Budeme jim muset zabránit ve veslování.“

„To je ono,“ řekl Halvar, aby ho povzbudil. „To je krásný nápad. Zabráníme jim ve veslování, to je jasné. Tím je úplně vyřídíme, protože je slabý vítr. Budeme jim na vesla střílet hořícími šípy?“

„Náčelník Halvar promluvil,“ poznamenal Tjure. „Halvar Moudrý! Nevšiml si, že vesla namáčejí do vody. Taky nemůže myslet na každou maličkost!“

„Tjure, mlč!“ rozkázal Halvar.

Najednou se ale kolem Vikovy hlavy vyrojilo celé mračno jisker. Bylo to největší mračno od té doby, kdy navštívili Bulakii.

„Už to mám!“ křičel Vike. „Nebo si aspoň myslím, ale skoro jistě to mám. Uděláme to, co Mávinkové! Vzpomínáte si na jejich ‚přátelský dar šípů‘? Pošleme něco podobného Vresům!“

Halvar hlasitě zavzlykal jako opuštěné dítě.

„To je ale bída!“ naříkal. „Tolik jisker a tak málo z toho! Dar

*Když chtěl Vike
poslat Vresům
„přátelský dar“,
vikingové nad tím
kroutili hlavou.*

šípů! Znáš Vresy stejně dobře jako já. Copak na ně platí přátelské dary? Jsou to největší grobiáni na světě! Jsou proti všem projevům přátelství im... im...im...“

„Chceš asi říct imunní,“ napověděl učený Ulme.

„To je fakt,“ řekl Vike, „ale já jim nechci projevít přátelství. Chci ,dar šípů‘ jenom napodobit. Vyslechněte mě a uvidíte.“

A Vike jim vyložil svůj plán. Když domluvil pln sebevědomí očekával, že plán bude přijat za všeobecného jásotu.

Ale ještě žádný z jeho nápadů nepřijali tak vlažně.

„Hm,“ řekli někteří.

„Mno,“ řekli jiní.

„A na tohle si myslíš, že ti naletí?“ řekli zbývající.

Halvar dával na uváženou, jestli by přece jenom nebylo lepší se s nimi bít.

Ale básník Ulme si popřemýšlel o chvilku déle než ostatní a nakonec se bezvýhradně postavil na Vikovu stranu. Dvě nejchytřejší hlavy tedy návrh schvalovaly, a to rozhodlo.

„Jakožto básník,“ řekl Ulme, „a to významný básník, znám lidskou povahu. Vike přišel na ztrachtile chytrou věc. To, co navrhuje, by pravděpodobně mělo úspěch u většiny lidí. U Vresů to bude mít úspěch naprosto jistě. Vresové jsou ta pravá sorta.“

A přitom zůstalo.

Vike vybral z darů, které dostali od Mávinků, dva nejširší zlaté náramky, které dohromady představovaly celé jmění. Dal je do koženého váčku a ten přivázal k šípů, který měl Halvar vystřelit. Potom napsal na lístek tiskacími písmeny:

DAR NEJVĚTŠÍMU HRDINOVI Z VRESŮ.
KÉŽ SE DOSTANE DO PRAVÝCH RUKOU!

Veliká pranice a co bylo potom

Náčelník Kyselý Sven měl jako obvykle nejvíc naspěch. Jeho loď byla daleko před ostatními. Jeho muži se zlomyslně šklebili a mávali háky a tupými meči. Už vikinky z Flaku doháněli.

„Teď se vám pomstíme!“ křičeli. „Desateronásobně se vám pomstíme! Krvavě se vám pomstíme!“

Všechny je ale překřičel Kyselý Sven, jehož pokřik zněl jako hlásná trouba.

„Slyšíš mě, hloupý Halvare?“ křičel. „Teď si to rozdáme! To bude zábava! Pochutnáme si na čerstvých žebírkách, ty máme ze všeho nejradši! Žebírka z Flaku, to bude nám nám!“

Jeho chechtot zněl tak surově, že se veliké hejno žraloků dalo zděšeně na útěk.

„Slyšíme tě, Kyselý Svene!“ volal Halvar. „Taky tě vidíme, a to je, pane, podívaná! Na tebe i na ten tvůj shnilý chřtán!“

„Dej si pozor!“ křičel Kyselý Sven. „Važ si toho, že ještě vidíš, to už ti dlouho nevydrží! Za chvíli ti vytřem zrak! Ale pokud možno se braň, nepřiprav nás o tu zábavu!“

„Říkají ti Kyselý Sven!“ křičel Halvar. „Ale za chvíli zkusneš dočista! Moc zábavy neužiješ!“

„Slyšíte ho? Slyšíte ho? Takhle bečí nejhluupější ovce z celého Flaku. A já vím, kdo ji ostříhá! Jen mi pak nenaříkej, až ti budem stříhat vlnu i s kůží!“

A znovu se zachechtal, a ještě divočeji než předtím.

Žraloci se zděšeně přidali.

Lod' Kyselého Svena už byla na dostřel a Halvar napjal luk.

Zamířil na stěžeň a zasáhl jej. Šíp s koženým váčkem se do něho zabodl. Byl to „přátelský dar šípů“!

Když Kyselý Sven šíp vytrhl a otevřel váček, vikinkové z Flaku napětím ani nedýchali. Ke Svenovi přistoupil jeden z mužů, který uměl číst, a nahlas přečetl, co bylo na lístku napsáno.

To bylo pozdvižení! A toho rámusu a ruchu!

Po náramcích se natáhlo nejmíň tucet rukou. Vresové zuřivě

křičeli jeden přes druhého. Každý z nich se pokládal za největšího hrdinu. Všichni do jednoho křičeli, že dar je určen jim. Za krupobití urážek i dobrých rad vypukl bezohledný boj všech proti všem.

„Dej ty pracky pryč!“

„Z cesty, ňoumové!“

„Já jsem Magnus Statečný, sem s tím!“

„To zlato patří mně!“

„Jdeš od toho, podvodníku!“

„Mně říkají Torsten Odvážný, pusťte mě k tomu!“

„Vidíš tu pěst? Čuchni si k ní!“

„Čuchni si sám, usmrkanče!“

„Komu říkáte Svante Šlacha? Mně! Tak uhněte!“

„Chceš nářez, holobrádku?“

„Dej to sem, padavko!“

„Z cesty Bosovi Velkorváči!“

Ti se do sebe dali!

Takovou pranici nepamatovali ani sami Vresové.

Magnus Statečný praštil čtyřmi muži o stěžeň, až ztratili vědomí, ale hned nato mu někdo záhudně podrazil nohu a tím ho vyřadil z boje. Torsten Odvážný a Koňský Henrik popadli jeden druhého a tiskli se v tak hromském objetí, až oba klesli polomrtví na podlahu lodě. Svante Šlacha je zbaběle skopl přes palubu, ale Bosse Velkorvác ho vzápětí poslal za nimi. Zákeřný Göran Kluzký se zezadu přitočil k Turovi, kterému neřekli jinak než Ture Východička, a uspal ho ranou do týla, ale v následujícím okamžiku podlehl kopnutí do břicha, které mu uštědřil jeho vlastní mladší bratr, Istivý Göran Úhoř.

To už stálo na nohou jenom půl tuctu mužů. Přesto ještě neměli dost. Johan Beran vyřídil dva muže proslavenými ranami temenem hlavy, ale hned nato podlehl ráně z boku od Rurika Nosatého. Rurika kdosi zasáhl veslem, ale kdo to byl, to se už nikdy nezjistilo.

Nakonec leželi jeden přes druhého na hromadě a nebyl na ně zrovna pěkný pohled.

Kyselý Sven se od začátku marně snažil pranici zabránit. Teď zjišťoval, že celé jeho mužstvo leží v mrákotách.

A tak přišla řada na něho.

Do něčeho nebo do někoho prostě kopnout musel! Musel zasáhnout něco, co klade pořádný odpor, aby to doopravdy stálo za to.

Svým způsobem měl štěstí, protože našel něco opravdu tvrdého. Svým způsobem měl ale smůlu, protože to, co našel, byl stěžeň.

Snad to zní neuvěřitelně, ale Kyselý Sven ten stěžeň překopl!

Měl dobře vytrénovanou pravou nohu a pořádně se rozběhl. Silný stěžeň se zlomil jako sirka. Plachta odletěla do nenávratna.

Kupodivu to vydržela noha i kotník. Na prsty u nohy to ale bylo moc. Bolely, že se z toho Kyselý Sven mohl zbláznit. Řval jako rozzuřený býk.

Najednou letěl po hlavě do vody. Napadlo ho totiž, že ve studené vodě se bolavým prstům uleví.

Byl tak rozzuřený, že si nevzpomněl ani na jeden způsob plavání. Dokonce ani na motýlka. A tak klesl do mořských hlubin. Jediná stopa, kterou zanechal, byly bubliny.

Vike se nad náčelníkem Vresů smíloval.

„Gormíčku,“ řekl, „bud' tak hodný a vytáhni ho, chudinku. Už byl vytrestán dost. Bez stěžně, bez posádky a s prázdnou hlavou nás už stejně nemůže pronásledovat.“

Gorm tedy skočil do moře a Kyselého Svena vytáhl.

Náčelník Vresů ale vzteky tak zhloupl, že svého zachránce kousl do palce. Gorm ho proto hbitě uspal a vyhodil ho z moře na jeho vlastní loď. Ostatním Vresům, kteří se plácali v moři, prokázali vikingové z Flaku podobnou službu.

Vike se Snorrem potom přešli na loď Vresů, vymyli jim rány a obvázali je.

„Myslím, že to přežijí,“ řekl Vike. „Mají tuhý kořínek. Ale pro

dnešek určitě dobojovali.“

Blížila se druhá loď Vresů. Na té velel nejbližší podnáčelník Kyselého Svena Valdemar Štěk. Říkali mu podle tónu, kterého užíval, když mluvil s mužstvem.

Valdemar slyšel všechen ten rozruch z velké dálky a nevěděl, o co jde.

Když uviděl, v jakém stavu je náčelnická loď, chtěl ji pomstít.

Dopadlo to s ním i s celým jeho mužstvem podobně jako před chvílí se Svenovým.

Přeletěl k nim „přátelský dar šípů“ a pranice začala. Byly to ostatně tytéž zlaté náramky. Vike je našel pod hromadou padlých rváčů na Svenově lodi.

Valdemar Štěk ale nerozkopl stěžeň. Ani se o to nepokoušel. Neměl na to dost síly v nohou, takže by se mu to nebylo podařilo, ani kdyby se o to byl nakrásně pokusil. Kromě toho špatně viděl. Během pranice byl totiž zasažen několika zbloudilými ranami, takže měl obě oči pohřbeny pod polštářky oteklin a rozeznal jenom, jestli je den nebo noc, nic víc.

Gorm ale měl dojem, že se z toho druhá loď dostala příliš lacino. Přeploval na ni s pilou mezi zuby a stěžeň přeřízl.

Pak se vikingové z Flaku pocvičili v první pomoci i na mužstvu Valdemara Štěka.

Zbylé tři lodě Vresů částečně skasaly plachty a držely se stranou. Na jedné z nich totiž velel muž, který měl proti všemu očekávání trochu rozumu. Byl to podnáčelník Erik Dlouhý život.

Řekl svým spolubojovníkům, že už toho bylo dost. Proč by se právě oni měli pokoušet o něco, co se nepodařilo ani Kyselému Svenovi, ani Valdemaru Štěkovi? Podle jeho názoru k tomu neměli žádný dost pádný důvod.

„S těmihle zatracenými vikinky z Flaku jsem se už jednou setkal,“ řekl Erik Dlouhý život. „Už to první setkání, myslím, úplně stačilo. Utržili jsme přitom víc, než nám bylo zdrávo. Přišli jsme o plachty a uřízli jsme si ostudu na několik let. Tentokrát byli ještě štedřejší a nenechali na pokoji ani stěžeň. Zůstaneme radši stranou, aby nám zůstalo aspoň to nejnutnější, a to tím spíš, že budeme muset vzít dvě lodě do vleku, jestli se docela nemýlím.“

Tak se stalo, že vikingové z Flaku brzy zanechali Vresy daleko za

sebou. Trvalo měsíce, než lodě Vresů byly schopny plavby. Ani potom nepodaly víc než poloviční výkon.

Kyselý Sven zůstal v budoucnu na souši. Jeho pravá noha po nárazu o stěžen nepřestávala bolet. Ušil si speciální botu s vlněnou

*Kyselý Sven se stal
odborníkem. Šil
boty na bolavé nohy.*

vycpávkou. Jiní Vresové, kteří kopali stejně divoce jako on, potřebovali podobné boty, a přicházeli proto k němu. Tak se z Kyselého Svena časem stal nejslavnější švec Severu.

Byl prvním ševcem, který šil boty s klenutými chodidly. Kupodivu tím zbavil hodně lidí vytrvalých bolestí v zádech. Hodně vikingů mělo bolavé nohy i bolavá záda. Ti všichni při nákupu výslovně žádali boty od Kyselého Svena s klenutými chodidly.

Anglický panovník Vilém Hrbáč trpěl bolestmi v zádech téměř nepřetržitě. Když se doslechl o Svenovi, ihned se vydal na ostrov Vres.

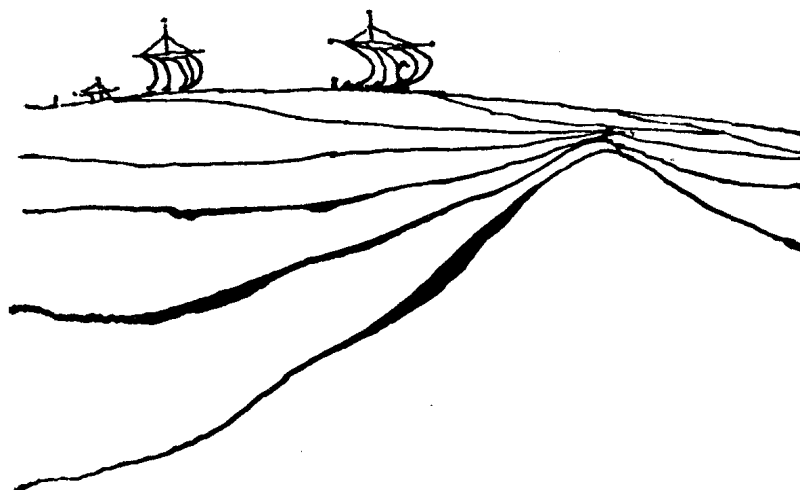
Když Sven uviděl, jak se královská loď blíží, rozpomněl se na své zákeřné nájezdy po anglickém pobřeží a schoval se v kůlně.

Ale král Vilém si ho tam našel a vytáhl ho ven. Řekl, že jsou přáteli a že mu jde o boty.

Sven vyšetřil králův hrb a vzal pečlivě míru na jeho chodidla. Říkal přitom „aha“ a „tady to máme“ a „to jsem si mohl myslet.“ Tvářil se učeně a naprosto kvalifikovaně.

Prodal králi několik párů, které padly jako ulité, za režijní cenu. Tak se král zbavil bolestí v zádech. Z vděčnosti jmenoval Svena svým osobním ševcem. Přišel o tom krásný, pečeti opatřený královský list, aby měl Sven něco písemného v ruce.

Kyselý Sven si změnil jméno a říkal si Sven Švec, královský

dodavatel, a zdvojnásobil ceny.

„Vždyť jsou to, u všech rohatých, úplně stejné boty jako předtím,“ stěžovali si zákazníci.

Ale jakmile dostali housera, přišli zas.

Vikingové z Flaku měli větší část Atlantského oceánu za sebou, když potkali několik dračích lodí. Ozývali se z nich přátelské pozdravy a Halvarovi muži na ně odpovídali.

„Hlas jejich náčelníka mi někoho připomíná,“ řekl Halvar.

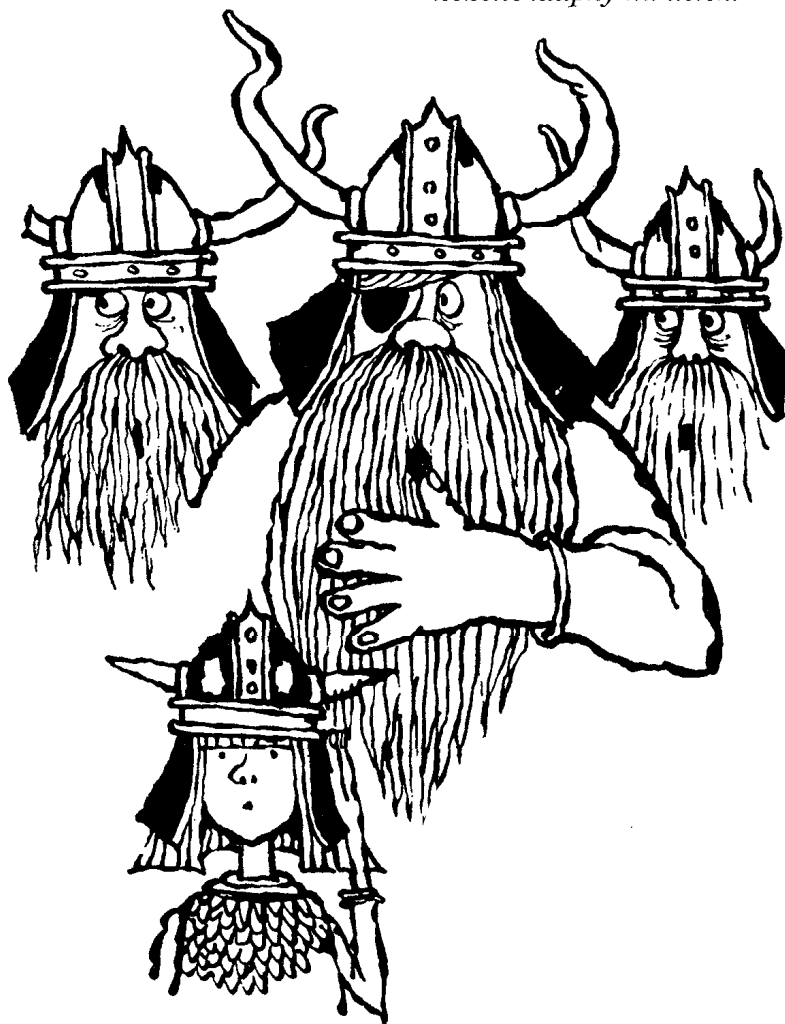
„Jak jinak,“ řekl Ulme. „Vždyť je to veliký Leif Eriksson. Že by se taky chystal do Země hvízdajících šípů? Tak podnikavý jako on je málokdo ze Sveů. Ten se tam určitě dostane.“

A taky že se tam dostal! Podle učebnic dějepisu to byl dokonce první mořeplavec, který doplul z Evropy do Ameriky Severním mořem, a to právě před Kryštofem Kolumbem. Ten, jak víte, plul úplně jinudy.

„První jsme tam ale stejně byli my,“ řekl Halvar.

Viking Vike a Divousové

*Před hrůzostrašným
válečným pokřikem
Divousů vikingy
neuchránily ani tlusté
kožené klapky na uších.*

V obklíčení

S vikinky z Flaku bylo zle.
Byli obklíčení krutými nepřáteli.
Neměli nikoho, kdo by jim mohl přijít na pomoc. A nepřítel byl nelítostný!
Nemohli se probít.
Byli vzdáleni tisíce kilometrů od domova.
Stáli sice za hradbou, ale ta se mohla každou chvíli zbořit.
Byla to zoufalá situace!
Válečný pokřik nepřátel jim drásal uši od rána do večera. Ptáci létali dlouhou oklikou, aby to nemuseli poslouchat. Hraboši se zahrabávali hlouběji do země.
Vikingové z Flaku si vyřezávali z tlustých kůží klapky na uši, ale ten pokřik přesto slyšeli až příliš dobře.
Všichni z toho byli sklíčení, náčelník Halvar i jeho syn Vike, básník Ulme i břichomluvec Snorre, mistr v přetlačování Gorm právě tak jako protivný Tjure, zkrátka všichni.
Byli obklíčení Divousy. Ze všech válečníků je museli obklíčit zrovna Divousové, nejzákeřnější rváči století! Ze všech vzteklých bijců nejvzteklejší! Spali s noži mezi zuby a s luky opřenými o pelest. Každé ráno začínali nový den tím, že prvním, kdo se namanul, vystřelili do zadku šíp.
Divousové žili stranou, a proto zůstali ve vývoji hodně pozadu. Jediné, v čem předčili ostatní, bylo umění se rvát. Znali všechny zákeřné triky a užívali jich od prvního do posledního. Při soubojích okamžitě tasili a sekali. Všichni ostatní měli ve zvyku počkat, až dá protivník znamení, že je připraven. Zato Divousové vždycky zahájili okamžitým výpadem a ani nepočkali, až se nepřítel trochu rozcvičí.
Ani ne před rokem si ze svých zchátralých sídlišť vyšlapali stezku a vydali se plenit. Brali všechno, co jim přišlo pod ruku, a co nemohli pobrat, jednoduše spálili.
S nikým nevyjednávali, nikdo se u nich nemohl vykoupit. Ať jste jim nabídli cokoli, Divousové na žádnou dohodu nepřistoupili, ani

když pro ně byla výhodná. Dalo se s nimi jedině bojovat do posledních sil – jinak s nimi nikdo nic nepořídil. A byli neustále v prvotřídní formě, ti zlosyni byli vytrvalí jako houžve!

Zkrátka se s nimi nedalo rozumně vycházet.

Oblékali se jako lidé z doby kamenné. Navlékali si přes hlavu ubohé kusy kůže, které jim visely až do poloviny lýtek jako pytle. Byl na ně hrozný pohled a mnozí se před nimi dávali na útěk, jakmile je uviděli a jakmile uslyšeli jejich pokřik. Kůže, které si navlékali, měly srst po obou stranách. Kterýmkoli jiným válečníkům by to způsobilo takové svědění, že by to nemohli vydržet. Divousům to ovšem nevadilo. Tu a tam se podrbali, ošili, trochu si zasakrovali, a srst nesrst, bili se dál.

Na hlavě i na nohou nosili taky kůže – a byly to stejně laciné kozí kůže jako ty, co nosili na těle.

A pak ty jejich vousy!

Ty jejich hrozný, neuvěřitelný vousy!

Když jim volně visely dolů, sahaly jim až k zemi. Aby jim nepřekážely, splétali si je do dvou copů, které si přehazovali přes ramena. Vzadu si je svazovali kouskem obyčejného provazu. Vypadali příšerně.

Divousové se nikdy nedotkli hřebene, nikdy si neprohrábli vlasy ani vousy. Vodu používali jenom tehdy, když někoho chtěli utopit.

Zato se uměli vyzbrojit! Z domova si nosili velké klacky a mohutné luky a šípy a cestou si dobývali zbraně všeho druhu. Turkům například ukořistili tehdy nově vynalezené obrovské praký. S těmi se vikingové z Flaku seznámili na vlastní kůži! Stáli za hradbou, kterou se poctivě snažili uhájit. Museli se neustále krčit, aby je nezabily kameny, které na ně Divousové těmi praký vrhali. Bylo to vyčerpávající a na náladě jim to nijak nepřidalo. Divousové na ně chrlili kamení a nevěděli, kdy přestat.

„Tohle nemůže skončit dobře,“ postěžoval si Halvar. „Vydrželi jsme hodně útoků, ale tentokrát už začneme každou chvíli omdlávat únavou. Nejvíce je mi líto tebe, Vikíčku, můj jediný synu. Umřít tak mlád! A mou vinou! Vždyť jsi vlastně chtěl zůstat doma ve Flaku a jenom kvůli mně jsi jel s námi!“

„Táto, prosím tě!“ ozval se Vike. „Copak ti něco vyčítám? Náhodou sis vymkl kotník, když jsi skákal na loď, a to se může stát každému. Přece jsem tě nemohl nechat odjet samotného!“

„Jsi hodný kluk,“ řekl Halvar. „A mívám v tobě velkou oporu.“

Umíš přemýšlet, až se kolem tebe jen jiskří, a vždycky přitom přijdeš na nějaké řešení. Ale tentokrát jsme v takové bryndě, že už se z toho asi nedostaneme.“

„To bude tím, že mě bolí zub,“ řekl Vike. „Chvílemi to v něm škube, pak zas vrtá jako žhavým železem. Ne že bych se nebál, bojím se, a víc než kdo jiný. Ale bázlivý jsem býval vždycky, a přesto mi to jiskřilo. Jenomže tentokrát se nemůžu vůbec soustředit.“

„Chudáčku,“ řekl Halvar. „To tvoje bolení zubů přišlo zrovna v nejnevhodnější chvíli. Ale trochu to je i tvoje chyba. Jen si vzpomeň, co ti já i máma Ylva vždycky říkáme o čištění zubů.“

„Jako bys, táto, nevěděl, že si čistím zuby ráno, v poledne i večer a ještě k tomu si je vyplachuju po každé svačině,“ protestoval Vike. „A kdo vůbec vynalezl kartáček na zuby?“

„Máš pravdu,“ vzpomněl si Halvar, „kartáček na zuby jsi vlastně vynalezl ty.“

*Opravdový Divous
nezačal svůj den jinak
než tím, že prvněmu,
kdo se namanul,
vstřelil do zadku šíp.*

„Kromě toho nemám v zubech jediný kaz,“ pokračoval Vike. „Všechno bolení mám jenom z toho, že mi leze druhý zub moudrosti. Tlačí se ven ve dne v noci. Cítím to, jako bych měl v dásni vřed.“

„Vida,“ zaradoval se Halvar. „Další zub moudrosti! Proč jsi to neřekl hned? To už zní mnohem nadějněji!“

„Ale bolí to stejně! Jak to zní, na tom mi nezáleží. Jestli dovolíš.“

„To nic, to nic,“ mávl rukou táta Halvar. „Já o myslel tak, že ti ten zub ve chvílce vyleze a zase ti bude dobře – vlastně mnohem líp! Tomu zubu se neříká zub moudrosti jen tak pro nic za nic. A druhý zub moudrosti, ten už něco vydá! Pak ti to bude myslet jedna radost. Vím to z vlastní zkušenosti, protože mi taky vylezly dva zuby moudrosti.“

Protivný Tjure se zasmál.

„Slyšeli jste to?“ zvolal jedovatě. „Náš slavný náčelník měl kdysi dva zuby moudrosti, takže mu to myslelo! Kde jsi tedy o ně přišel? Vyzrazil ti je někdo, když ses pral, nebo ses zakous do něčeho tvrdého?“

„Tjure, mlč!“ okřikl ho Halvar.

Avšak Vike už se tvářil o něco veseleji.

„Co když má táta pravdu? Co když mi ten zub moudrosti vyleze a bolet zaleze?“

„Říkám ti, že to je jenom otázka času,“ řekl důrazně Halvar. „Pak zas budeš mít spoustu výborných nápadů. Když ti to myslí, tak ti krásně jiskří kolem hlavy, a když ti jiskří kolem hlavy, tak ti to krásně myslí. Musíme ještě chvíli vydržet, když nám tvým druhým zubem moudrosti svítla taková naděje. Jen co ti vykoukne z dásně, bude s Divousy konec.“

„Ten konec bych chtěl vidět,“ ozval se jízlivě Tjure. „Jen aby to byl opravdu jejich konec, a ne náš!“

Jak k tomu všemu vlastně došlo? Proč vůbec stáli vikingové z Flaku za cizí hradbou v úplně cizí zemi? To bylo tím, že přišli na pomoc Bulakům. Od té doby, kdy prokázali Bulakům cenné služby, byl Vike v Bulakii pokládán za nejchytřejšího ze všech chytrých lidí. Proto mu taky dali královský titul. Když jednoho dne bulacké hlídky zjistily, že Divousové táhnou na jejich hlavní město, poslali Vikovi zprávu, aby jim přijel na pomoc. Byl totiž zrovna s ostatními vikingy z Flaku u sousedních Slovanů. Vikingové z Flaku a Bulaci byli tak dobří přátelé, že si jednou týdně pomocí poštovních holubů posílali dopisy.

Vikingové se ihned vydali na cestu, aby Bulakům pomohli. Lodě nechali u Slovanů, kteří jim byli přátelsky nakloněni, a vydali se na cestu po souši.

Halvar a jeho muži spěchali, jak nejvíc mohli. Nezalekli se

*Místo šatů nosili kůže
jako lidé z doby kamenné
a nemysleli na nic jiného
než na rvačky.*

žádných obtíží. Měli nohy samý puchýř, ale pokračovali téměř nezmenšenou rychlostí. Nechtěli Bulaky zklamat. Přitom neměli tušení, co je čeká.

Bulaci vítali vikinky z Flaku jako své zachránce. Všichni členové bulacké rady starších Vika objali a ostatní severané byli přivítáni s květinami a voláním hurá.

Vikingové se v tom nadšení slunili několik dní. Tjure a další chlubilové slibovali, že Divousy rozsekají do posledního muže. Říkali, že už se nemůžou dočkat, až to začne, a že jim to bude opravdovým potěšením. Tjure a ti druzí, kteří byli jako on, tvrdili, že se strachují jenom jediné věci, aby totiž Divousové neobrátili na čtyráku a nedali se na útěk, jakmile vikinky jen uvidí. A aby pak neutíkali tak rychle, že už by je třeba nemohli dohonit.

To byly ovšem zbytečné strachy. Když nakonec Divousové přitáhli, tak to vypadalo docela jinak.

Jakmile vikingové uviděli kozí srst a vousy spletené do copů, dostali strach a schovali se za hradbu, která obklopovala město kolem dokola. Tjure prohlásil, že má angínu, že trpí na mandle a že za to nemůže. Říkal, že míval s mandlemi obtíže už jako dítě a že to každý o něm ví, tak co! Požadoval klid, eukalyptus a vlídné zacházení.

Halvar ho ujistil, že mu věří, ale kvůli bolení v krku snad nemusí sedět půl dne na záchodě!

Po pravdě řečeno nebyl Tjure jediný, kterého ze samého strachu začalo ještě ke všemu bolet břicho.

Naštěstí však byla městská hradba vysoká, široká a pevná. A vikinkové z Flaku se za ní drželi už dva týdny. Když Divousové přišli příliš blízko, obránci města na ně lili horkou vodu. Bulaci utvořili řetěz k vikingům, kteří stáli nahoře na hradbě, a podávali jim horkou vodu v kbelících. Divousové neměli rádi vodu, studenou ani horkou. Pokaždé, když na ně vikingové vylili kbelík, křičeli: „To si vypijete!“

Jejich náčelník se jmenoval Veliký rámus. Byl vysoký a strašně silný. Měl hlas, jako když hřmí hrom. Když se rozlobil – a to se stávalo často –, spustil takový řev, že z toho jeho vlastním válečníkům zaléhaly uši.

Tentokrát ho zlobilo, že vikingové z Flaku kladou tak vytrvalý odpor. Nejvíce ho ovšem dráždila ta horká voda. Nějaký ten puchýř na opažené kůži, to Divousům tak moc nevadilo. Ale mít den co den čistě omytý krk, to byla podle Velikého rámuse prostě hanba.

A tak Veliký rámus řval, až tím řvaním vznikal průvan, takže Divousům padaly stany. Několik set mužů nedělalo nic jiného, než že ty stany zase stavěli. Mezi Divousy se dokonce začínal ujímat názor, že to je zbytečná práce, kterou musejí dělat na úkor válčení. Ovšem nikdo si to netroufal říct nahlas. Veliký rámus byl totiž typický starosvětský tyran.

Nespokojoval se jenom křikem. Každé ráno si stoupl na pole před hradbou a vyplázl na obránce města jazyk. Měl v tomto oboru světový rekord a byl na to nezměrně hrdý. Měl tak dlouhý jazyk, že se mohl olíznout až na zátylku. A měl v něm takovou sílu, že jím zabíjel vosy, ať si mu sedly do obličeje na kterékoli místo.

Nejdříve tedy na vikinky vyplázl jazyk, pak jim zahrozil oběma rukama a nakonec ještě zadupal. Zakončil své vystoupení tím, že praštil čepicí o zem, šlapal po ní a řval vzteky. Pokaždé přísahal, že nechá čepici ležet na zemi, dokud město nedobude. Jako že se jmenuje Veliký rámus, nechá tam čepici ležet!

Vzhledem k tomu, že to dělal denně, spotřeboval hodně čepic. V jeho ležení bylo spousta mužů bez čepic. Styděli se za to a cítili se zostuzeni, protože o čepice většinou přišli ti nejmenší.

Vikovi byl Veliký rámus strašně nesympatický a rád by toho

*Vika bolel zub,
a proto nemohl přijít
na žádný nápad.*

uřvaného vzteklouna s vyplazeným jazykem nějak zkontroloval. Ale zub bolel a bolel. Vike nedokázal dovést jedinou myšlenku do konce, natož aby dokázal jiskřit!

Vikingové z Flaku netrpělivě čekali. Ráno, v poledne i večer se dívali, jestli se kolem Vika objeví alespoň jiskřička, ale pokaždé se zklamali a už jim z toho bylo málem do breku.

Vike se pořád jenom držel oběma rukama za pusku a nařikal a kňučel.

„Brzy s námi bude konec,“ vyslovil se básník Ulme. „Ani my, ani hradba už to dlouho nevydrží. Pamatujte na má slova! Ještě deset čepic a máme Velikého rámuse ve městě.“

„Kdybychom aspoň měli pořádného náčelníka, který by něco vymyslel,“ přidal protiva Tjure.

„Tjure, mlč!“ okřikl ho Halvar.

Jednoho dne přiběhl viking, který měl na hradbě hlídku. Byl celý rozčilený a sotva popadal dech. Uháněl rovnou k Halvarovi a byl tak zděšený, až koktal. Nebylo mu málem ani rozumět.

„Je s námi ámen!“ řekl. „Veliký rámus něco vymyslel!“

„Nestraš mě!“ otrásl se Halvar. „Co tě zase tak vyděsilo?“

„Tohle má člověk za to, že hlídá!“ urazil se ten chlapík. „Poručil jsi mi, abych hlídal, tak jsem hlídal. Copak za to můžu, že uvidím, co uvidím? To ti mám vyprávět pohádky?“

„Kromě tvého funění jsem ještě nic neslyšel,“ řekl Halvar. „Co tedy vymyslel Veliký rámus?“

„Pojď,“ řekl viking, „jen se pojď podívat!“

Halvar šel s ním nahoru na hradbu a viking mu ukázal rukou.

Halvar se díval a začal se potit. Pak mu naskočila husí kůže a nakonec mu po celém těle vyrazily červené skvrny, jako kdyby dostal kopřivku.

Tam, kam ukazoval viking, pracovalo několik tisíc Divousů, až se z nich kouřilo. Kopali podzemní chodbu k městské hradbě. Kopali rychle a hluboko. Mohli už stát v chodbě zpříma a hlavy jim nevykukovaly ven. Halvar měl dojem, že pracovali celou noc. Po obou stranách vstupu do vykopané chodby ležely vysoké hromady hlíny. Divousové se už zřejmě prokopali polovinou cesty od svého ležení k městské hradbě.

Když si všimli, že na hradbě stojí náčelník z Flaku, smáli se na celé kolo a ukazovali na něho prstem. Stál mezi nimi i Veliký rámus a samou radostí překonal vlastní rekord ve vyplazování jazyka.

Vyplázl ho dobrých čtyřiačtyřicet centimetrů. Měl tak silný jazyk, že se mu navzdory námaze ve špičce vůbec neprohnul. Trčel do vzduchu rovně jako pravítko.

Halvarovi bylo jasné, že se situace katastrofálně zhoršila a že se

*„Tohle si vypijete!“
křičeli Divousové,
na které vylili kbelík
horké vody, protože
se odvážili přijít příliš
blízko k městské hradbě.*

přiblížila chvíle, kdy se jejich odpor zhroutí.

Divousové pracovali tak rychle, že museli dosáhnout hradby nejpozději do zítřka ráno. A až se dokopou k hradbě, podkopou se pod ní do města jedna dvě. A až se prokopou do města, pobijí vikinky i Bulaky. Divousové byli silní, byli rvaví a bylo jich moc.

V tom kopání jim ještě ke všemu nikdo nemohl bránit. Postavili si obrovský kryt, který posouvali metr za metrem, jak postupoval výkop. Byl to kryt z měděných plátů – samozřejmě nakradených! – podepřený silnými dřevěnými kůly. Kryt je chránil před oštěpy i před šípy, tak byl dobře vymyšlen. Mezi Divousy musel být aspoň jeden nápaditý a chytrý muž!

„Máš pravdu,“ řekl Halvar vikingovi, který hlídal. „Jsme vedle! Zbývá nám jen jedno – umřít v boji, umřít jako jeden muž. Nikdo o nás nebude moci říct, že jsme nesplnili svou povinnost. Ale stejně je to škoda.“

„Táto, kdo to má poslouchat!“ ozval se Vike. „Umřít jako jeden muž!“

„Mlč!“ okřikl ho Halvar. „Jsme přece vikinkové, ne?“

„Ale já myslel, že to je úplně jedno, jestli člověk umře jako muž, nebo jako žena,“ poznamenal Vike.

„Mlč!“ rozkřikl se Halvar. „tomu takový zelenáč, jako jsi ty, ještě nemůže rozumět.“

„To jsou řeči,“ ušklíbl se Vike. „Takhle vždycky křičíš, když si nevíš rady. Ve skutečnosti to znamená, že se vzdáváš. Ale já něco vím, co se na vikinky sluší daleko líp než umírat.“

„A co například?“ zajímal se Halvar.

„Například dostat se z bryndy ven,“ řekl Vike. „Vrátit se domů živ a zdrav, postarat se o rodinu a sklidit úrodu, než ženy a děti pomřou hladu.“

Halvar se zamyslel. „Dobrá, něco na tom je. Ale do Flaku se nevrátíme, dokud nám v tom budou Divousové bránit.“

Snorre si ale něčeho všiml. A vypadal veseleji, než vypadal od té doby, co uviděl Divousy zblízka.

„Jen klid,“ řekl Halvarovi. „Nevidíš, že si Vike přestal držet pusku? To znamená, že ho přestal bolet zub.“

Halvar vykulil oči a dlouze se na Vika zadíval.

„Namouduši!“ vyjekl nadšeně. „Hurá, hurá, hurá! Zub vylezl a Vike zase může jiskřit!“

„Budu to muset zkusit,“ řekl Vike. „Jak vypadá?“

Vike otevřel ústa a Halvar si zub dlouze a s pečlivým otcovským zájmem prohlédl.

„Vypadá výborně,“ řekl téměř zbožně. „Je to jeden z nejlepších zubů moudrosti, jaké jsem kdy viděl.“

„A mně se udělalo líp,“ řekl Vike. „Je to fakt, že druhý zub moudrosti má něco zvláštního do sebe. Mně se zdá, žes měl, táto, pravdu.“

„To víš, že jsem měl pravdu!“ jásal Halvar. „Po druhém zubu moudrosti člověk zmoudří dvojnásob – jinými slovy je z člověka

*Náčelník Divousů
Veliký rámus
na vikingy
každé ráno
vyplázl jazyk.*

člověk krát dvě!“

„Jsem ve formě,“ řekl Vike. „Jak to říkáš, Ulme?“

„Říká se tomu inspirace,“ poučil ho Ulme. „Být ve formě je taky správně, ale vzdělaní lidé říkají být inspirován.“

„Ted' neposlouchej Ulma,“ řekl neuctivě Halvar. „Ted' skončujeme s Divousy! Zajiskříš nám, synu?“

Vike mu vyhověl. Objevilo se velké mračno jisker, které ozářilo celé hlavní město Bulaků.

„Právě mě něco napadlo. Troufám si říct, že to byl jeden z mých lepších nápadů.“

Při těch slovech se zvedl jásot a stoupal až k oblakům. Dokonce i Tjure si zavýskl a dočista si pokazil výmluvu na bolavé mandle.

„Vike zase jiskří!“ křičeli vikingové. „Pojďte se podívat, jak jiskří!“

A Bulaci přicházeli ze všech stran. Vzpomínali na jiskry při Vikově předešlé návštěvě, a co dobrého jim přinesly. Měli takovou radost, že skákali do výšky.

Divousy to překvapilo i rozzlobilo. Co má to veselí v bulackém městě znamenat? Co se to tam v tom obklíčení děje? Proč jásají a křičí hurá? Kdyby radši brečeli a prosili o milost, když jsou na tom tak zle!

Veliký rámus si myslel, že zná vysvětlení. Vikingové z Flaku přišli o rozum. Už nevědí, co dělají.

Jenomže to právě moc dobře věděli, a hlavně to věděl Vike.

„Pustíme se taky do kopání,“ řekl. „Budeme kopat ostošest! Rychle!“

Halvar žasl.

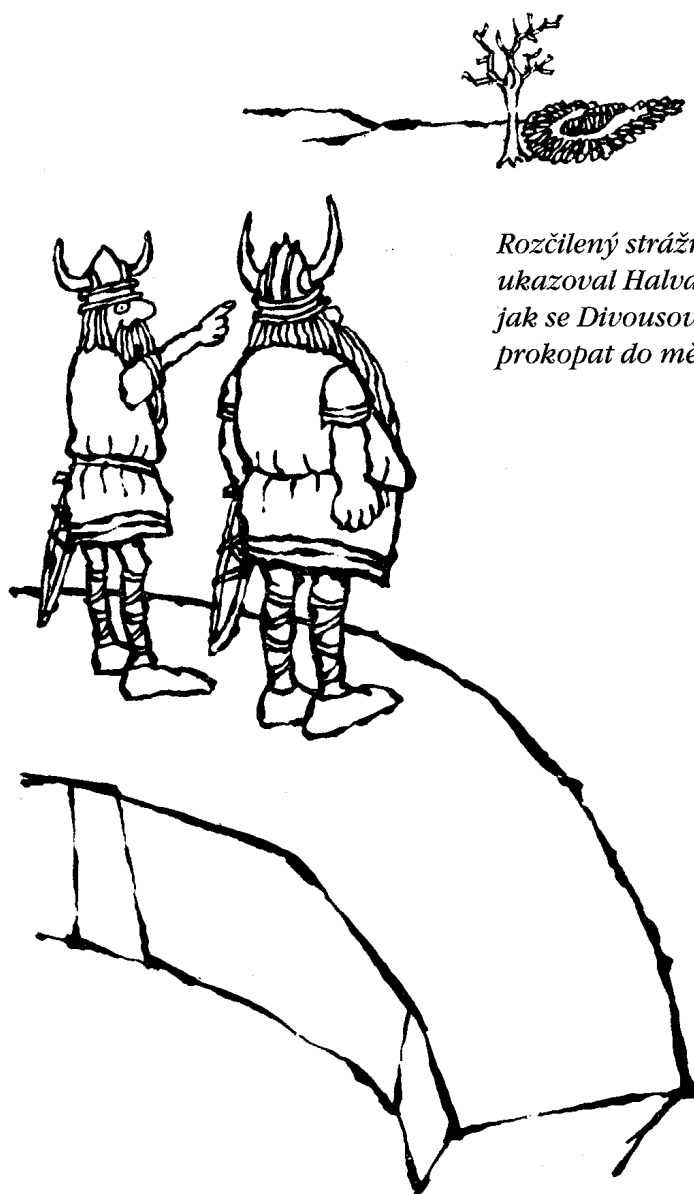
„Co to povídáš?“ zeptal se nejistě. „My taky? Řekl jsi, že máme kopat?“

„Ano, odtud, z naší strany,“ řekl sebejistě Vike.

„Víš, Vikíčku,“ řekl Halvar, „ted' jsi svého starého otce zklamal. Ten tvůj druhý zub moudrosti se nějak nevydařil – je to učiněný zmetek. Kopat, to je ta největší hloupost, kterou bychom mohli udělat. Když kopou oni směrem k nám a my bychom začali kopat směrem k nim, tak se to jen urychlí.“

Vikingové zvážněli a dávali Halvarovi za pravdu. Ten zub moudrosti asi bude zmetek.

Ale Vike jim to vysvětlil.

*Rozčilený strážný
ukazoval Halvarovi,
jak se Divousové chtějí
prokopat do města.*

„Začneme kopat tunel právě v tom místě, kde by se Divousové prokopali k naší hradbě. V tom to právě je. Jejich tunel vyústí do našeho.“

Halvar mu skočil do řeči a přitom dupal, jak se zlobil.

„Hlupáku! Blázne! Koho by to napadlo! Ještě ke všemu by ústil do jejich! To chceš Divousům ještě pomoci?“

„Kdepak pomoci,“ ohradil se Vike. „Prodloužíme jim jejich tunel, ale prodloužíme jim ho chytře. Skončí v propasti.“

Halvar se na syna nedůvěřivě zadíval. Pak si sedl, opřel si hlavu o ruce a důkladně se zamyslel.

„Počkej okamžik,“ řekl. „Tohle už znělo o něco líp. Ale ještě mi to není úplně jasné. Mluvíš moc rychle. Řekni to znova, ale pomalu a zřetelně!“

„Máme málo času,“ řekl Vike, „ale zkusím to. Tamhle kopou Divousové a tady budeme kopat my. Je to jasné?“

„Půlka tam a půlka tady,“ řekl Halvar. „To by souhlasilo.“

„Jak vidíš, kopou rovnou směrem k hradbě,“ pokračoval Vike. „Můžeme si vypočítat, na kterém místě se prokopou k nám, a právě na tom místě začneme kopat i my. Prokopou se do našeho tunelu a budou si myslet, že narazili na podzemní chodbu, která vede tamhle do toho starého hradu. Jak víš, mívají staré hrady často podzemní chodby. To bude zkratka, to je ale výhoda, řeknou si Divousové!“

Halvar se tvářil čím dál tím spokojeněji. Nakonec se smál od ucha k uchu.

„Ti hlupáci nám naletí!“ křičel nadšeně. „Vsadím se, že nám vletí rovnou do pasti. Všechny staré hrady mívají podzemní chodby, aby se z nich dalo utéct. Takovou podzemní chodbu měl každý hrad, který jsem dobyl. Je to poslední možnost, jak z hradu utéct.“

„Jenomže naše chodba nepovede k hradu,“ řekl Vike. „V tom se Divousové zklamou. Naše chodba bude jenom několik metrů dlouhá a vyústí – no, řekněme do vodního příkopu.“

Halvar se znova zamyslel, byl dnes mimořádně vytrvalý Jeho spokojený výraz najednou zmizel. Něco mu v tom přece jenom nesouhlasilo. A hned taky zjistil, v čem ta chyba je.

„Teď jsi ale vedle, a to pořádně,“ řekl. „Tady daleko široko žádný vodní příkop není.“

„Ale táto,“ zoufal si Vike, „když tu žádný vodní příkop není, tak si ho samozřejmě vykopeme, ne? Copak si nepamatuješ, jak jsme mámě Ylvě zavedli do kuchyně tekoucí vodu?“

„To se pamatuju,“ řekl Halvar. „Vydlabali jsme kmeny.“

„No tak vidíš,“ řekl Vike. „A proč bychom to nemohli udělat i tady? Stromů máme dost a v městské studni mají vody habaděj. Nejdřív vykopeme příkop a pak do něho napustíme vodu.“

„Vidíte, takový je Vike!“ řekl hrdě Halvar. „Nejdřív vykopeme příkop a pak do něho napustíme vodu. To je jasná věc. To by pochopil i Tjure.“

„Divousové se dostanou pod hradbu,“ pokračoval Vike. „Řeknou si: Hotová, vykopaná podzemní chodba, to dnes máme štěstí. Rozběhnem se rovnou až do hradu a napadneme vikiny zezadu!“

„Chuchú!“ kvokal samou spokojeností Halvar. „Slyšeli jste to? Zezadu! Nás! Oni si myslí, že můžou přelstít takového protivníka, jako je náčelník Halvar!“

„Poběží naším tunelem,“ ujal se zase slova Vike. „Bude jim veselo, protože budou mít dojem, že na nás ohromně vyžráli. Veliký rámus se patrně bude bušit do prsou, až se kolem něho bude prášit.“

„Jen ať se práší,“ řekl Halvar, „my ho brzy vyprášíme, že bude koukat!“

*Když Vike přemýšlel,
nad celým městem
se rojily jiskry.*

„Taky si myslím,“ přisvědčil Vike. „Ve vodním příkopu mu spadne hřebínek.“

„To je přece hlupák, ten Veliký rámus!“ smál se nadšeně Halvar. „Poslouchejte mě všichni, napadlo mě něco ohromného. Až budou Divousové padat do vody, tak nadělají veliký rámus, co? Slyšíte to? Nadělají Veliký rámus! To je dobré, co říkáte?!“

„To se ti, táto, docela povedlo,“ pochválil ho Vike, aby ho trochu uklidnil.

„Dám za to krk, že to bude jejich první koupel,“ řekl Snorre. „Ti se pěkně zmáčí!“

„Kdepak zmáčí! Pěkně se promáčí!“ řekl Tjure. „A víc než promáčí – utopí se, a hotovo!“

Tjure se zlomyslně zapitvořil a vyloudil kloktavý zvuk, aby ukázal, jak se Divousové budou topit.

„Nebud’ pomstychtivý,“ napomenul ho Vike. „Kdo tvrdil, že se utopí?“

„Proč by se neutopili?“ zeptal se Tjure zle.

„Jen si to rozvaž,“ řekl Vike. „A vzpomeň si, co to je za lidi. Rvou se a otravují, protože nemají rozum a nikdo je ničemu lepšímu nenaučil. Takže jsou to vlastně chudáci.“

„Nedělej ze sebe blázna,“ řekl Tjure. „Když jim chybí vychování, tak je přivedem k rozumu my.“

„To se ví, že přivedeme,“ řekl Vike, „ale tím pravým způsobem. Dáme jim příklad, jak se to dá dělat líp.“

„Dobře, dobře,“ řekl Halvar, „když už člověk má něco dávat, tak ať dává příklad, to je ze všeho nejlacinější. Ale Velikému rámusovi nikdo neupřel, že byl na obtíž, že komandoval, že křičel a kopal lidi do holení. Dost jsem toho tam nahoře z hradby viděl. Takže Vike má pravdu v tom, že Divousové si vytrpí své.“

„Tenhle názor tě, táto, šlechtí,“ řekl Vike. „Znají jen poručníkování a nevědomost a takové lidi přece nebudeme topit jako myši.“

„Pak ovšem nevím,“ řekl Halvar zamyšleně, „co budeme s tou vodou dělat.“

„Musíme dosáhnout toho, aby se Divousové nemohli bránit,“ řekl Vike. „Napustíme tam vodu, ale jenom tolik, aby se s námi nemohli prát. Jenom aby jim sahala k bradě.“

„Radši k čelu,“ řekl zlomyslně Tjure. „Malý kousek nad nosní dírky.“

„Tjure, mlč!“ nakázal mu Halvar. „Radši poslouchej, když mluvím já. Až budeme chtít znát tvůj názor, tak se tě zeptáme. Ale připrav se na to, že to potrvá. Dva nadané myslitele už tady máme.“

„To je zvláštní, vidíš jenom na jedno oko, a přesto vidíš dvakrát,“ poznamenal Tjure.

„Tjure, mlč!“ rozkázal Halvar. „A už nás víckrát nepřerušuj, když spolu s Vikem mluvíme. My se tu namáháme s přemýšlením a ty nás jenom pleteš. Pokračuj, Vike!“

„Divousové budou stát po bradu ve vodě, takže nás už nebudou ohrožovat. Odzbrojíme je, to bude snadná věc, a zajmeme je. Pak bychom z nich ještě mohli mít užitek.“

„Jsou to pracovití lidé,“ řekl Snorre. „Jen se podívejte, jak kopou! Naše hradba hodně utrpěla a budeme ji muset na mnoha místech zpevnit.“

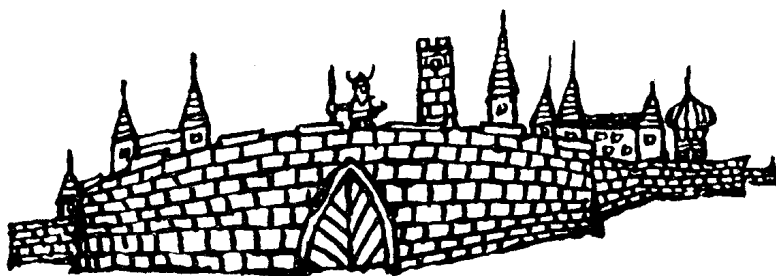
Halvar dnes ale přemýšlel vytrvaleji než obvykle. Nic mu neušlo, všechno zkoumal mnohem kritičtěji a pečlivěji než kdy jindy. Vytasil se nakonec ještě s další námitkou, která vyzněla docela chytře.

„Víš co, Vikíčku?“ začal, „ten tvůj plán vypadá dobře a já nepopírám, že možná opravdu dobrý je. Jenomže všichni přece do té vody nespadnou. Až se několikrát ozve žbluňknutí, tak si ti, co ještě budou v podzemní chodbě, asi dají pozor, ne? A co když se začnou prokopávat vzhůru?“

„Výborně, táto!“ křičel Vike. „To bylo chytré!“

„Dobře, dobře,“ uklidňoval ho Halvar, „já samozřejmě vím, co o

*Díky Vikově plánu byli vi-
kingové na útok
Divousů připraveni,
a to nad zemí i pod zemí.*

mně vědí všichni, že totiž, abych tak řekl, mívám chytré nápady.“

„Cože všichni vědí?“ zeptal se Tjure. „Řekni mi někoho, kdo to ví, a dostane dvě udice.“

„Tjure, mlč!“ rozkázal Halvar. „A své udice si nech!“

„Otázka tedy zní,“ řekl Vike, aby hádku ukončil, „co uděláme s Divousy, kteří nespadnou do vody. Rozhodně je budeme chtít dostat dál od těla, takže je v té podzemní chodbě nenecháme.“

„Ať o tom tentokrát rozhodne Halvar,“ řekl jedovatě Tjure. „A ať to řekne první a nikdo mu nenapovídá!“

„Tjure, mlč!“ rozkázal Halvar. „Ty jsi poslední, který by kdy na něco přišel sám.“

„Jen aby ses nemýlil,“ řekl Tjure. „Právě před chvílí mě napadlo, že bychom mohli Divousy vykourit. To je určitě to nejlepší, co si kdokoli z nás během téhle cesty vymyslel. Rozděláme pořádný oheň a do podzemní chodby pustíme kouř. Můžeme k tomu použít měchy bulackých kovářů. Když započítáš i ten nápad s měchy, tak už jsou to dva prvotřídní nápady.“

„K východu z podzemní chodby bude daleko,“ namítl Vike, „a bude jich tam moc. Budou tam mít málo vzduchu a mohli by se udusit.“

„Co na tom?“ odsekl Tjure. „Kdo se je o to prosil, aby lezli pod zem?“

„Pamatuj si jednou provždy, že nebudeme Divousy ani topit, ani dusit,“ řekl rozzlobeně Vike. „Neříkal jsem před chvílí, že Divousové válčí jenom na rozkaz, a ne z vlastní vůle? Musíme vymyslet něco, co je tak vážně neohroží. Přitom ale musejí dostat za vyučenou, aby sem podruhé nelezli. A proto musíme nejdřív vymyslet něco, čeho se bojí pověřiví lidé. Nevíš o něčem, Ulme? Jako básník jsi z nás nejsčtetlejší.“

„Máš naprostou pravdu,“ řekl Ulme a nakrucoval se, jak mu ta chvála dělala dobře. „Máš naprostou pravdu a velice dobře jsi to vystihl. Je zcela jasné, že leccos vím a že je na mne spolehnutí. Jako básník vám mohu říci, že se Divousové bojí hadů. Naši drazí protivníci na protější straně hradby věří, že hadi jsou nadpřirozené bytosti. A nejen to. Podle jejich prastarých pověr musí každý, kdo by se dotkl hada, umřít. Kdyby se had dotkl jeho, tak taky. Divousové mají zkrátka z hadů smrtelný strach.“

„Kam na to, básníku Ulme, chodíš?“ vydechl obdivně Vike.

„Tohle jsem náhodou zjistil v Hamburku,“ řekl Ulme a pyšně

zvedl nos. „Loni na podzim jsme tam měli poradu předních básníků Severu.“

„S hady bychom na ně mohli leccos nachystat,“ řekl Vike. „Hrávám kuličky s jedním bulackým klukem, který má pět ochočených užovek. Určitě nám je půjčí.“

„Užovky by se k tomu hodily,“ řekl Ulme. „Jsou to taky hadi, přestože nejsou jedovatí. Hlavní věc je, jak vypadají.“

„Užovky se budou v ústí podzemní chodby plazit sem a tam,“ řekl Vike. „To Divousy prožene. Rozutečou se zpátky ke svému ležení a už se pod zem neodváží!“

„Ted' si ale musíme pospíšet! Už se tu bavíme příliš dlouho. Máme práce nad hlavu. Většina z nás musí kopat a ostatní musejí hloubit žlábký, kterými povedeme vodu. Bulaci nám budou muset pomáhat. A ted' s chutí do toho!“

„A půlka je hotovo!“ zarýmoval pohotově básník Ulme.

„A co hlídky?“ připomněl Halvar. „Kdo bude hlídat?“

„Promluvil svědomitý náčelník,“ řekl uznale Vike. „Myslím, že ted' postačí dva muži na hradbách. Divousové už nemyslí na nic jiného než na podzemní chodbu.“

„To je fakt,“ souhlasil Halvar. „Jen se podívejte, jak kopou! Nesmíme ztrácet čas. Do toho! Sem se všemi lopatami a rýči! Pospěšte si! To platí i pro tebe, Tjure!“

Divousové v pasti

Vikingové se dřeli jako psi. Byl to závod s časem. Museli vykopat podzemní chodbu i vodní příkop, dřív než se Divousové prokopou pod hradbu. A museli podzemní chodbu vykopat tak, aby nebyla příliš krátká. Divousové v ní musejí mít dostatečný rozběh, aby získali rychlost a spadli do vody.

Nepřátelé se k nim museli prokopat na delší vzdálenost, ale zase jich bylo mnohem víc. A Veliký rámus je popoháněl. Jakmile se některý z nich jenom vysmrkal, už byl náčelník u něho, nadával a hrozil bitím.

Halvar vedl práci vikingů a Bulaků. Každému vybral úkol, ke kterému se hodil, a staral se o to, aby spolupráce klapala. Na nikoho nekřičel, každému dobře poradil a všechny při práci povzbuzoval. Byl to vzorný vedoucí.

Někteří rozráželi půdu tyčemi, jiní ryli, jiní kopali a jiní odváželi zeminu.

Vike stál na vrcholu hradby a sledoval, co se děje. Divousové postupovali v prudkých skocích a vyhazovali zeminu, div nezpůsobili zatmění slunce. Postupovali vždycky několik metrů naráz. Jsme ztraceni, myslel si vyděšený Vike, nestačíme jim! Neměli jsme se tak dlouho dohadovat!

Vikingové z Flaku a Bulaci odpověděli rychlému postupu Divousů tím, že přidali ze všech sil. A tak svitla nová naděje.

Vike chodil netrpělivě sem a tam. Chvílemi byl bílý jako stěna, kolena se mu třásla a klepala o sebe, že to bylo slyšet až bůhvíkam.

Stihnou to včas?

Vydrží to?

Vyjde jim jejich plán?

Divousům už zbývalo k hradbě jenom dvacet metrů. Co to je dvacet metrů na takové rychlokopáče? Dřeli se jako pominutí a měli sílu jako medvědi.

Kdepak, pomyslel si Vike, nestihneme to. Promyšlené to je dobře. Ale nestihneme to provést až do konce.

Otočil se a zahleděl se na město, aby se něčím utěšil. Halvar řídil práce jedna radost, povzbuzoval a udával takt. Všichni pracovali, až se z nich kouřilo. Šlo jim to od ruky jedna radost.

Třeba to stihnou. Možná!

Podívejme se, co se to tam děje?

Vikingové házeli přilby do vzduchu! Taková mezi nimi najednou vypukla radost, tak si najednou byli jisti úspěchem! Prokopali se totiž k vrstvě písku, takže jim to šlo snadněji a získali spoustu času. Lopaty jim jen litaly, jako by odhazovali sněh. Někteří z nich dokonce volali hurá, ale jenom tiše, aby je Divousové neslyšeli.

Vodní příkop už byl taky skoro hotov. Všechno se jim dařilo. Mohli by ten závod vyhrát. Třeba ho vyhrají!

Pak se Vike podíval opačným směrem. Vlastně tam jenom zašilhal, naplno se podívat neodvážil.

To ale bylo nadělení!

Divousům se kopání dařilo ještě líp! Měli tam teď samou hlínu. Mohli nabírat na lopaty dvakrát tolik co dřív. Nikde ani jeden balvan, který by je zdržel!

Divousové postoupili najednou o velikánský kus dopředu, víc než vikingové na opačné straně hradby. Divousům už zbývalo k hradbě jenom několik málo metrů a jejich ruce se pohybovaly jako křídla větrných mlýnů.

Teď mohli zase Divousové volat hurá, a taky volali! Nijak se se svou ostudnou, škodolibou radostí neskrývali. Obličej Velikého rámuse se rozšířil do odporného, děsivého šklebu.

Vike se otočil směrem k městu.

Ve vodním příkopu ještě nebyla kapka vody, a musí jí tam být do výše brady. Divousové zatím postupovali, byli celí zašpinění od hlíny, ale šťastní.

Jak tohle skončí!

Už se prokopali pod městskou hradbu! Vike cítil, jak se pod ním trochu zachvěla. Byla to široká hradba, ale za chvíli se pod ní nepřátelé prokopou na druhou stranu!

Snad tak rozhodl osud, že je Divousové v poslední chvíli předhoní. Vike si ani netroufal věřit v opak.

Ale Halvar se nedal. Byl všude, na všechno dohlížel a staral se, aby všichni do posledního muže a každý kus náradí byli k co největšímu užitku. Dal si zvlášť záležet na tom, aby nejsilnější muž z Flaku, mistr v přetlačování Gorm, byl dokonale využit. Tu se naskytl

pařez, který nikdo nedokázal vytrhnout i s kořeny, tu zas balvan, s kterým nikdo nedokázal pohnout, tam zas kmen stromu, který byl všem příliš těžký – vždycky tam poslal Gorma. Posílal ho sem a tam jako živý jeřáb a nákladní vůz. Jestliže přece jenom dokázali s Divousy udržet stejné tempo, pak se o to v nemalé míře zasloužil Gorm. Napínal svaly, až se z něho lilo.

A vida! Vike vyskočil radostí.

Vodovod byl hotov a připraven k použití! Vikingové spojili vydlabané kmeny a vodovod sloužil. Do příkopu si našel cestu první pramének vody. A příkop už byl taky hotov.

Třeba se to povede! Třeba ano! Třeba to vyhrají!

Halvar spokojeně zamával, že podzemní chodba je hotova.

Tak tedy je hotovo obojí.

Tedy je hlavní věc, aby jim tam nateklo dost vody. Tím si ovšem

*Vikingové kopali,
až se z nich lilo, aby
stačili včas dokončit
podzemní chodbu
i vodní příkop.*

nebyl Vike tak docela jist. Vodní příkop byl hluboký a Divousové už byli blízko. A voda si teče svým tempem, ta se popohnat nedá!

Ted' ale tekla docela slušně! Prýštila vesele. Ještě několik minut a bude jí tam po bradu.

Ale vtom se něco stalo – taková smůla!

Jeden jediný suk, jeden jediný mizerný suk úplně změnil situaci. Suk způsobil, že praskl jeden kmen, kmen způsobil, že vodovod vypověděl službu. Voda proudila na zem, zatímco ve vodním příkopu jí byla teprve polovina. Silní, vycvičení Divousové by se z ní dostali ven jediným skokem.

Vike uslyšel z podzemí jásavý řev. To mohlo znamenat jen jedno. Divousové objevili podzemní chodbu, která navazovala na tu, kterou si sami vykopali. Třeba jim už zbývá jenom několik lopat hlíny a rozběhnou se směrem k vodnímu příkopu!

Ted' byla každá vteřina drahá! Každá vteřina měla cenu života!

Vikingové zírali zoufale na prasklý kmen. Ten už nestačí včas vyměnit. Ani by to nestálo za pokus. Halvar si dal ruce přes obličej a rozplakal se jako zklamané dítě.

Vike byl skokem u nich.

„Dej mi přilbu, ale honem!“ křikl na Ulma.

Ulme neváhal ani okamžik. Strhl si přilbu z hlavy a hodil ji Vikovi.

„Dej mi halenu!“ křikl Vike na Snorra.

Halena přiletěla, než bys řekl švec.

„Dej mi kalhoty!“ křikl Vike na Tjura.

Tjurovi bylo jasné, že tentokrát musí poslechnout bez odmlouvání, a to okamžitě. „Radši bez kalhot než bez hlavy,“ řekl a v tu chvíli už byl jenom v košili.

Vike jednal rychle.

Přiložil přilbu k díře v kmeni a ovinul ji halenou. Pak přilbu i s halenou přivázal kalhotami. Hodily se k tomu výborně, protože mohl nohavicemi uvázat pořádný uzel. A pořádný uzel tu byl zapotřebí.

To všechno stačil Vike udělat, než bys napočítal do deseti. Ale kdo by měl ted' čas počítat do deseti?

Byl to nádherný pohled.

Voda zase proudila opraveným kmenem. Vodovod sloužil.

Halvar běžel k vodnímu příkopu a tentokrát ukázal i on, že někdy dokáže myslet rychleji než ostatní. V pravý okamžik si vzpomněl na něco, na co ostatní zapomněli. Udělal znamení, kam až má v příkopu

sahat hladina vody, aby byla Divousům po bradu. To přece bylo důležité, ne?

Když voda stoupla až k znamení, Halvar zastavil přívod.

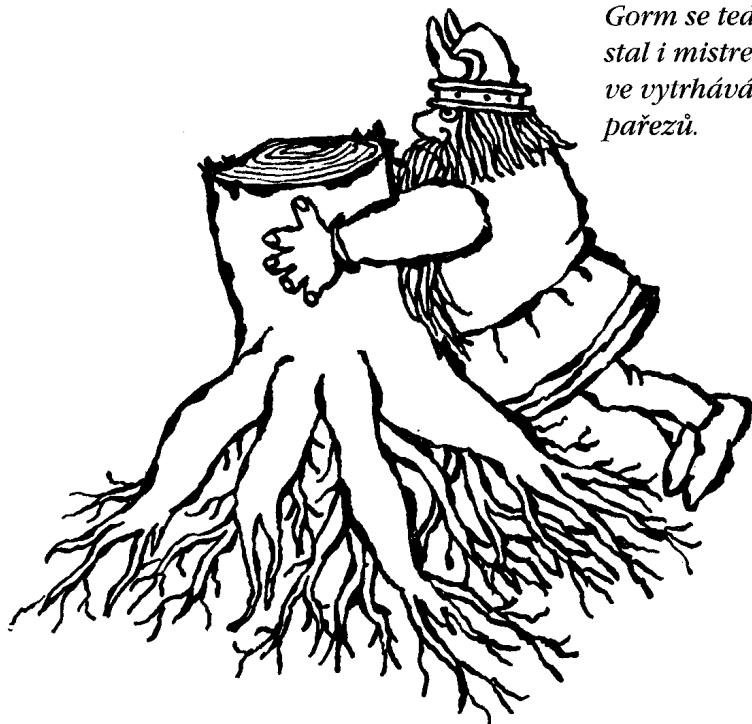
Teď ať si Divousové přijdou! Mají to tu nachystáno!

Vtom už se ozvalo první mohutné šplouchnutí. Od té chvíle, kdy Halvar zastavil vodu, do chvíle, kdy v ní poprvé plesklo, uběhlo tak málo času, že byste snad ani nestačili mrknout.

Hned nato se znova ozvalo žbluňknutí, a pak další a další a další a další. Plesklo to stoosmapadesátkrát. Horliví Divousové vzadu se tlačili na přední, kteří to brzdili. Proto jich do vody spadlo mnohem víc, než Vike očekával.

Když jich tam ale spadlo sto padesát osm, pochopili, že je někdo doběhl. Zabrzdili patami a v okamžiku zůstali stát na místě.

Došla tedy řada na druhou a velice důležitou část plánu. V něm měly sehrát hlavní roli užovky.

*Mistr v přetlačování
Gorm se teď
stal i mistrem
ve vytrhávání
pařezů.*

Vikův přítel, bulacký chlapec Vladimír, už měl svých pět vycvičených užovek pohotově.

Spolu s Vikem je opatrně přiblížili k ústí podzemní chodby. Chlapci drželi užovky jemně za ocasy. Byly to dlouhé a hrozně tlusté užovky, takže byly dobře vidět.

A v tom okamžiku bylo Divousy dobře slyšet.

Z podzemní chodby se totiž ozval strašný křik! Divousové vykřikli hrůzou.

Ničeho se tak nebáli jako hadů.

Báli se na ně i jen podívat!

Báli se, že by je hadi v okamžení zahubili!

A tady měli najednou pět strašně tlustých hadů rovnou před nosem.

Chodba byla sice několik metrů pod zemí, ale vikingové snadno vytušili, co se tam teď děje. Země se jen vlnila. Kameny, klacky a všelijaké smetí jen poskakovalo. Rozzuření hraboši a myši vystrkovali hlavy a vztekale prskali, že byli vyrušeni.

Bylo to jako zemětřesení.

Vike chtěl vidět, jak to skončí, a proto si honem vylezl na hradbu.

Viděl, jak se v dálce až u ležení Divousů podzemní chodba vyprazdňuje. Divousové se hrnuli ven. Někteří vylézali hlavou napřed, někteří zadkem napřed, někteří bokem, jiní svinutí do klubíčka. Kromě odřenin a modřin se jim ale nic nestalo.

To je dobře, řekl si Vike.

Divousové byli zaskočení a rozhodně jim nebylo do smíchu. Takhle si to nepředstavovali. Mysleli, že ty zatracené vikinky proženou a že právě touhle dobou budou v nejlepším. O malou chvíli později už měli pobíhat po městě a plenit! To bylo jejich nejoblíbenější zaměstnání.

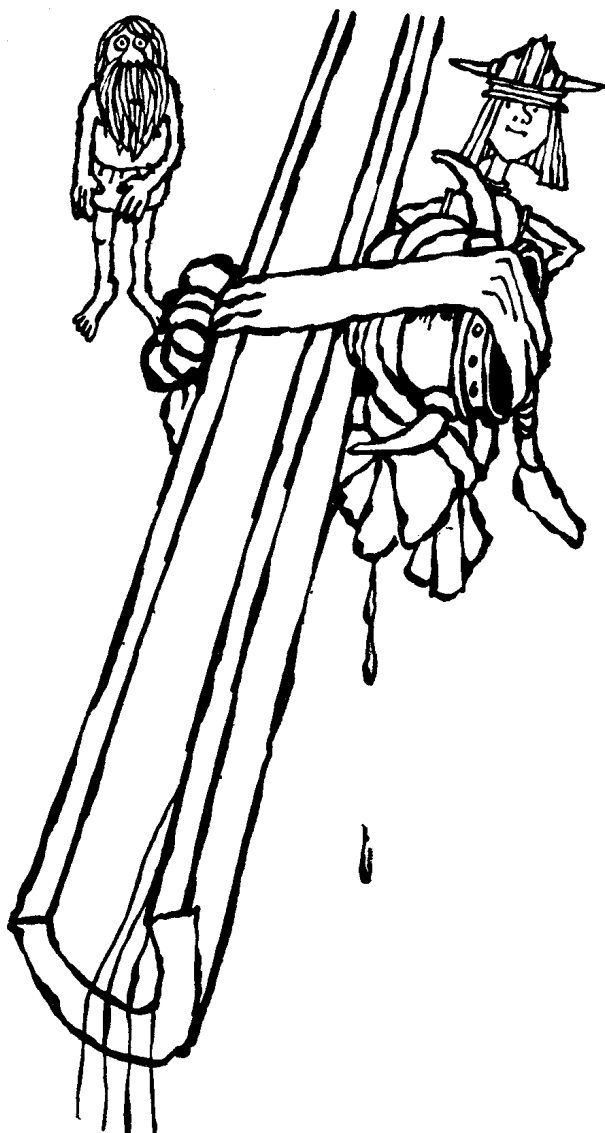
Ze všech nejvíc byl zaražený Veliký rámus.

Mlčel plné tři minuty. Tak dlouho nemlčel ještě ani jednou – alespoň od té doby, kdy loni vyrazili z Divousova.

Zato vikingové z Flaku byli zpiti vítězstvím. Konečně úspěch! Začínali doufat, že zase uvidí domov.

„Teď budeme mít určitě nějaký čas klid,“ řekl spokojeně Halvar. „Divousové si budou muset odpočinout a nabrat dech. Ani Veliký rámus je teď do žádné podzemní chodby nedostane. Budou se bát, že tam na ně čekají živí hadi. Tohle se nám podařilo!“

*Radši bez kalhot
než bez života,
řekl si Tjure, když Vike
přivazoval přilbu
k díře ve vodovodu
jeho kalhotami.*

„V neposlední řadě se to podařilo tobě, táto,“ řekl Vike. „Kdybys to neřídil, nebyli bychom čas hotovi. Já to vždycky říkal – kde bychom byli bez tebe!“

Byla to dobře volená slova. Halvar zašoupal nohou a řekl skromně, že samozřejmě dělá, co může, to je jasná věc, ovšem rád by viděl toho, kdo by to dokázal stejně dobře jako on.

Halvar podaroval bulackého chlapce Vladimíra a Vika novým zavíracím nožem. Užovky dostaly zvláštní porci dobrot a mistr v přetlačování Gorm dostal přízvisko Statný.

Sto padesát osm Divousů, kteří spadli do vodního příkopu, vzali do zajetí. Vikingové z Flaku byli milosrdní a vytáhli nejdřív ty, kteří museli stát na špičkách, aby mohli dýchat alespoň nosem. Na noc dali všechny zajatce pod zámek. Ve dne museli spravovat hradbu tam, kde ji poškodilo kamení, které na ni vrhali prakem.

Vikingové zacházeli se zajatými Divousy dobře a dali jim pořádně najíst. Divousové říkali jako jeden muž, že se jim po Velikém rámusovi ani trochu nestýská. Komu by se taky po hlupákovi, který posílá lidi do takových bláhových dobrodružství, mohlo stýskat?

„Je to nejhoupější člověk na světě,“ říkali. „Nejdřív nám od toho kopání na rukou naskočily puchýře a pak nám v tom rybníku, co jsme do něho spadli, natekla voda do uší. Kdybyste nás nezajali, tak nás nechal o chlebu a vodě.“

A co Veliký rámus, jak snášel svou porážku?

Když uběhly tři minuty, během kterých byl zticha, začal se chovat docela jako obvykle. Začal hurovat a nadávat a naříkat, že to nebralo konce!

Tvrdil, že měl smůlu, jakou si nezasloužil, a že s ním nepřátelé nejednali ani trochu čestně. Veliký rámus se pokaždé vymlouval na smůlu, když se mu něco nepodařilo. Byl už takový – a takoví lidé se vyskytují všude, vždycky máme ve svém okolí alespoň jednoho z nich, ať se octneme kdekoli. Veliký rámus jakživ nepřiznal, že něco udělal špatně, nebo že něco zapomněl, nebo něco špatně promyslel. Jakmile prohrál, tak to nikdy nebylo spravedlivé! Vždycky všechno udělal přesně tak, jak to mělo být – naprosto přesně! Vždycky všechno udělal naprosto a stoprocentně správně, jenomže ho pronásledovala smůla!

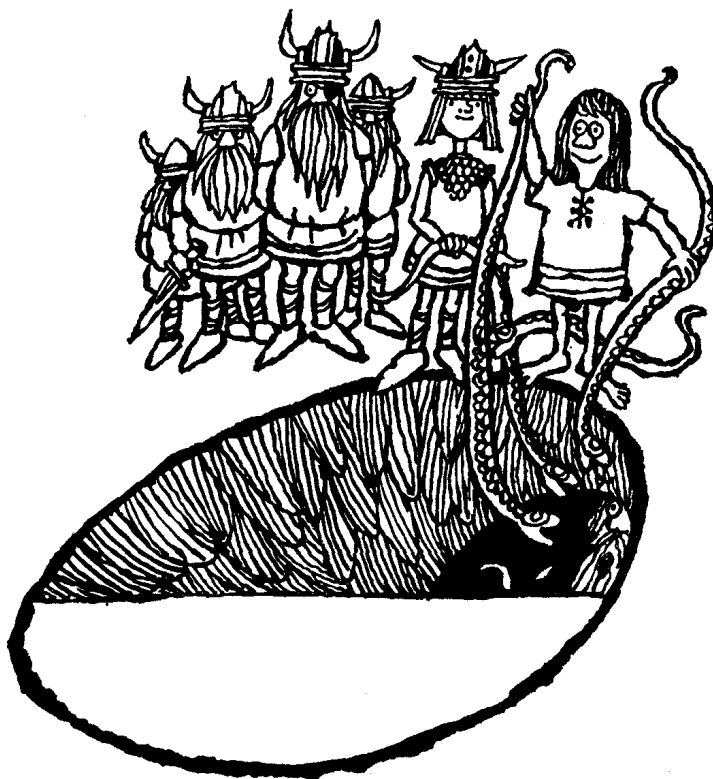
Byl takový už odmalička, takovéhle vymlouvání totiž vždycky

začíná v dětství.

Jako třeba když hrál s ostatními dětmi míčem. Nikdy nedostal míč! Že by vlastní vinou? Kdepak! To by nikdy nepřiznal! Že by ti ostatní byli rychlejší nebo šikovnější než on? Nikdy! I kdyby mu míč proletěl mezi rukama, nic nepřiznal! Že si ho měl chytit? Kdopak by chytil takový míč, a jestli někdo tvrdí opak, tak on jde domů. Všichni ho jenom šidí a on hrát nebude!

I když všichni říkali, že stačilo natáhnout ruce a míč byl jeho, tak neměli pravdu! Jenom on měl pravdu! A i kdyby měl všem zkazit hru – tak nehraje! On hraje ze všech nejlíp a všichni ho jenom šidí a on s nimi už hrát nebude!

*Vladimírovy
vycvičené užovky
vydělily Divousy
k smrti.*

Třeba když hrál s dětmi v Divousově na honěnou!

Jeho nikdo nechytíl, jeho se nikdo ani nedotkl! To ho mohli bouchat do zad, div neupadl! Nebo třeba i upadl, ale to jenom zakopl o kořen stromu! Že ho někdo dohonil a bouchl do zad? Dohonil? Jeho? Kdepak!

Nebo když hráli na pikolu!

Vždycky to byl on, kdo stál u pikoly, protože se mu tam nejsnadněji podvádělo. Rozpočítával totiž taky on a podváděl přitom, aby to vyšlo na něho. A když byl daleko od pikoly a někdo by ho předběhl, co udělal? Hned bouchal do čehokoli, co měl právě nejbliž, a tvrdil, že tam je taky pikola! Že to nebyla pravda? O to se vůbec nestaral. Prostě prohlásil, že jsou pikoly dvě, a ta druhá, do té právě bouchal on. A vůbec s nikým se nebavil.

Je to nějaká hra? Dá se s takovým klukem hrát?

Kdybyste si mysleli, že se za takovou očividnou lež bude stydět, tak byste se moc mylili. On nikdy neprohrál, lhář jeden.

S takovými dětmi hrát, to není žádný med.

Nejdřív se přece všichni dohodnou, kde je pikola. Každý musí doběhnout až k ní a zapikolovat. Jinak to není žádná hra!

Ale Veliký rámus trval na svém a nikdo mu to nemohl rozmluvit. Takový byl, už když byl malý. Malý rámus.

Když vyrostl a nemohl už podvádět s pikolou, vynahrazoval si to řečmi o smůle. Kdo podváděl ve hře, ten se později jako dospělý vždycky vymlouvá na smůlu.

Tentokrát tedy měl Veliký rámus zase jednu velikánskou, nezaslouženou smůlu, a to úplně nespravedlivě. Jakmile mu něco nevyšlo, tak vždycky mluvil o nespravedlnosti.

Trvalo mu několik dní, než se o tom pořádně vymluvil. Celé vojsko už těch jeho řečí mělo až po krk.

Potom konečně začal vymýšlet nové plány. Nebyl na to sám. Měl podnáčelníka, kterému říkali Mazaný Sinsibád. Ten uměl vymýšlet! Mazaný Sinsibád vymýšlel a všechnu zásluhu si za to přisvojoval Veliký rámus.

Mazaný Sinsibád brzy přišel na neobyčejný nápad a dobře ho promyslel. Kdo ví, jak by to s vikinky z Flaku bylo dopadlo, kdyby se Vikův druhý zub moudrosti nebyl tak dokonale vydařil!

Divousové se změnění v obry

Veliký rámus svolal podnáčelníky k poradě. Dostavili se všichni do jednoho, i když neměli moc chut' ani odvahy. Věděli, že Veliký rámus zase bude mít hrozné požadavky.

Ani je nepřivítal a hned na ně spustil: „Tak, dejte se do práce a vymýšlejte! Vymyslete způsob, jak města dobýt a těm s rohatými přílbami nařezat! Už nám vzdorovali dost dlouho a je načase s nimi skoncovat!“

Jeden z podnáčelníků zvedl ruku a dovolil se, jestli smí jít ven. Jiný předstíral, že se mu udělalo špatně, a třetí, že ho bolí hlava. Ošíváli se a vrtěli a všichni se snažili přesednout si na místo hned u východu ze stanu.

Veliký rámus na ně zařval, aby zůstali sedět a byli zticha. Ve válečnickém ležení, říkal, se takové rozmazlování trpět nebude. A jestli nezačnou ihned vymýšlet, tak je dá do želez a dostanou míň jíst. Pak se uvidí, jestli je ještě bude bolet břicho nebo hlava.

Mazanému Sinsibádovi bylo ostatních podnáčelníků líto. Aby je zachránil, přihlásil se o slovo.

„Přemýšlel jsem o té hradbě, s kterou je takové trápení,“ začal Mazaný Sinsibád. „Napadlo mě, že když jsme se nedostali do města spodem, tak snad abychom to zkusili horem, ne?“

„To se lehko řekne,“ zavrčel Veliký rámus. „Copak nevíš, že to je nejvyšší městská hradba ze všech, na které jsem kdy vyplázl jazyk? Je dokonce vyšší než ta, kterou mají v Konstantinopoli.“

„Musíme dorůst, abychom byli stejně vysocí,“ namítl Mazaný Sinsibád.

„Co to žvaníš?“ utrl se na něho Veliký rámus. „Už teď jsme všichni víc než střední postavy a dorostli jsme před několika lety.“

„Prosím o prominutí,“ namítl pokorně Mazaný Sinsibád, „ale já si myslím, že bychom se mohli ještě o několik metrů prodloužit.“

„Ty žvanile užvaněná,“ rozkatil se Veliký rámus. „Mně se zdá, že si koleduješ o to, abys byl spíš kratší než delší. Abych mluvil přesněji, tak asi chceš být o hlavu kratší. A to za své hloupé nápady.“

„Než k tomu dojde, tak bych co nejpokorněji poprosil o chvilenu strpení a pozornosti,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Jinými slovy prosím, abys mi věnoval chvilenu zájmu.“

„Ty mluvíš, že se mi z tebe brzy začne točit hlava,“ zavrčel Veliký rámus.

„Ze začátku se nám zatočí všem, prosím,“ pokračoval Mazaný Sinsibád. „Ale musíme si na to zvyknout, aby se netočila. V tom to právě je.“

„Tak už mluv!“ řekl Veliký rámus. „Nenapínej mě. Na hloupé hádanky není čas!“

„Musíme se naučit chodit na chůdách, a ze začátku se nám z toho bude točit hlava,“ spustil Mazaný Sinsibád. „Musíme si udělat chůdy. To jsou takové dřevěné tyče, na kterých se dá stát i chodit. Děti doma na nich chodí. Určitě jsi je někdy viděl.“

„To se rozumí,“ zavrčel Veliký rámus. „Chůdy jsem samozřejmě viděl.“

„Takže jistě víš, o co mi jde,“ zalichotil mu Mazaný Sinsibád. „To jsem si právě říkal: Velikému rámusovi se nic nemusí dlouze vysvětlovat. Žádnému náčelníkovi to tak rychle nemyslí jako Velikému rámusovi.“

„To bych prosil,“ řekl Veliký rámus.

„Na chůdách člověk může být i o několik metrů vyšší než bez nich,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Jen si představ, že to víme jenom my dva!“

„To je fakt, jenom my dva,“ potvrdil Veliký rámus. „Ovšem to prozatím stačí. Zvlášť když jsme to právě my dva. Hlavně já.“

„Je tu hodně mladých břízek,“ pokračoval Mazaný Sinsibád. „To je dobré dřevo, pružné a pevné, k chůdám je to nejlepší materiál. Jak si jistě vzpomínáš, ukradli jsme v Bagdádu deset beden hřebíků. Můžeme si udělat opěr pro nohy, kolik budeme chtít.“

„Třeba pro celé vojsko,“ doplnil ho Veliký rámus. „Nedá se ti upřít, že to máš v hlavě dobře uspořádané. Ti ostatní hlupáci se od tebe mají hodně co učit a ode dneška jsi můj hlavní pobočník. Moudrý náčelník si hledí nadaných lidí, to je zlaté pravidlo. Tak pokračuj, pokračuj! Mluvili jsme o chůdách. Přijdeme na výborných březových chůdách a vikingové z Flaku si s námi nebudou vědět rady!“

„Nemusí nám to dlouho trvat,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Když hned začneme kácet stromy a dělat z nich chůdy, můžeme být hotovi

za pár dní.“

„Začneme ihned,“ rozhodl Veliký rámus. „Mám do toho takovou chuť, že se ani nemůžu dočkat. Už je chci vidět, ty vikinky, jak se budou divit.“

„Budou se tak divit, že zapomenou zavřít huby,“ řekl Mazaný Sinsibád.

„To bylo výstižně řečeno,“ pochválil ho Veliký rámus.

A od srdce se zasmál.

„Přijde nás několik tisíc,“ pokračoval spokojeně. „Obávaná armáda několika tisíc Divousů přitáhne na chůdách. To bude podívaná!“

„A vylezeme jim rovnou na hradbu,“ řekl Mazaný Sinsibád.

„Ano,“ potvrdil Veliký rámus. „Pak vikinkové uvidí, co v nás je. Třeba si o nás myslí, že nejsme nijak zvlášť chytrí, ale teď uvidí, zač je toho loket. Já a můj hlavní pobočník Mazaný Sinsibád, my jsme nepřemožitelní.“

„Nikdo se nám nemůže rovnat,“ řekl Mazaný Sinsibád.

„Jsme jedineční,“ řekl Veliký rámus.

„Jsme nejchytřejší na světě,“ řekl Mazaný Sinsibád.

„Jsme průkopníci,“ řekl Veliký rámus.

„Budeme se ovšem muset na těch chůdách nejdřív trochu pocvičit, než půjdeme do útoku,“ poznamenal Mazaný Sinsibád.

„To se rozumí samo sebou,“ souhlasil Veliký rámus. „Čeká nás několik dní perné práce. Například já jsem nechodil na chůdách od té doby, co jsem byl malý. Ovšem tehdy jsem na nich chodil jedna radost. Uměl jsem to ze všech nejlíp. Chodil jsem na chůdách dvakrát rychleji než všichni ostatní.“

„A zase budeš,“ zalichotil mu Mazaný Sinsibád. „Vždyť ty hrozně rychle chápeš, a tak vůbec.“

„Ano, ale jsou mezi námi i takoví, co chápou pomalu,“ řekl Veliký rámus. „Nerad bych zakopával o hlupáky. Pustíme se do toho hned, aby zbylo dost času na cvičení.“

Veliký rámus dal příkaz k nástupu a pak před celým vojskem přednesl projev. Vysvětlil jim svůj prvotřídní plán, protože teď už to byl jeho vlastní plán. Byl si naprosto jist, jak prohlásil, že v dějinách vojenství nemá sobě rovna.

Jeho nápad se všem líbil, což se stalo poprvé. Divousové se radovali jako děti, že budou chodit na chůdách. Za celé válečné tažení se jim ještě nic tolik nelíbilo a nic je tak nenadchlo.

Hned první den udělali v chůzi na chůdách velký pokrok. Jen Veliký rámus se chůzi na chůdách učil pomalu, přestože se předtím tak vychloubal. Pro jistotu se ještě učil sám za skupinou stromů, aby ho nikdo neviděl. Z ležení neviděli ani pytel sena, který si přivázal ke svému širokému zadku.

Na ostatní bylo ovšem vidět o to líp – i z hradeb. Jedna z hlídek poslala vzkaz Halvarovi a Vikovi. Oba přiběhl bez dechu na hradbu a uviděli pole plné Divousů chodících po chůdách.

„Aby ho hrom vzal, Velikého rámuse,“ zlobil se Halvar. „To se podívejme, co si zase vymyslel za šerednou zákeřnost! Co uděláme, Vikíčku? Mně se zdá, že jsme zase o jeden tah pozadu.“

„Bohužel, táto, už je to tak,“ řekl Vike. „A Divousové jsou na chůdách jistější každým krokem. Za chvíli budou připraveni přejít do útoku.“

„A na chůdách dosáhnou až na hradbu,“ hrozil se Halvar. „Zítřka to asi vypukne.“

„V tom případě uteču a někde se schovám,“ vyjekl zděšeně Vike.

„Ale kde?“ ptal se Halvar. „Tady žádné skrýše nejsou a Divousové každého vyslídí.“

„Já chci domů,“ kňoural Vike. „Chci domů, do Flaku.“

„To by mohl říct každý,“ řekl Halvar. „Teď jsme ale obklíčeni ze všech stran a Divousové jsou desetkrát silnější.“

„Tak já se proplížím v noci, až bude tma,“ řekl Vike.

„Hlíďají nás i v noci,“ namítl Halvar. „Chodí dokola, volají na sebe a všude udržují ohně. Taky nesmíme zapomínat na Bulaky.

Spoléhají na nás a slíbili jsme jim pomoc. Ty jsi u nich dokonce králem. Jen si pomysli, co by tomu řekli, kdyby tě slyšeli!“

„Ano, máš pravdu,“ přisvědčil Vike. „Málem bych byl zapomněl.

Musíme jim pomoci. Ale v břiše mi z toho rozčilení začlo bublat a kručet, že neslyším vlastního slova.“

„Tumáš, vem si několik sušených borůvek,“ řekl Halvar. „To obvykle pomáhá. Až přijdou na těch chůdách, tak budeme proti nim v jedné věci ve výhodě. Nemůžou si vzít s sebou štíty. Stačíme jich spoustu sestřelit šípy.“

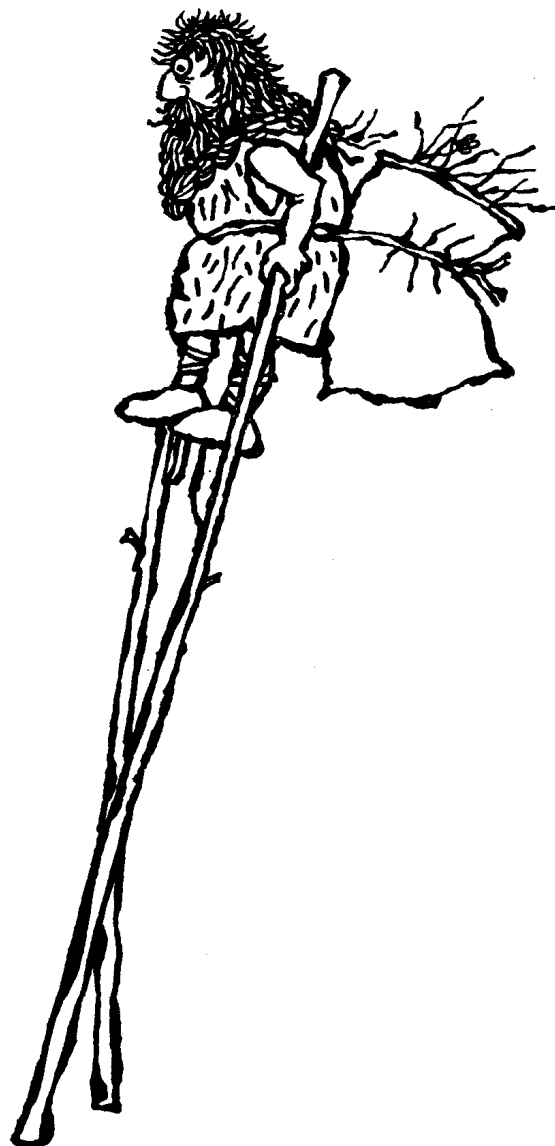
„To by si ale mohli ublížit,“ hrozil se Vike. „Co když si zlomí vaz?“

„Víš, Vikíčku, já jsem rád, že jsi takový soucitný,“ řekl Halvar, „ale tentokrát jde o naše krky spíš než o jejich. A v takovém případě se nebudu rozmýšlet! Ani minutu!“

A Halvar se na Vika podíval pevným pohledem, kterým si vyprošoval jakékoli odmlouvání.

Najednou ho ale napadla strašná myšlenka.

„Teď si ale vzpomínám, že se nám v tom horku uvolnily tětiny!“

*Mazaný Sinsibád
přišel na nápad
dobýt města
pomocí chůd,
a tak se Divousové
pilně cvičili
v chůzi na chůdách.*

Nesnášejí zdejší podnebí, takže nemáme čím střílet.“

„V tom případě zbývá jen jedno řešení,“ řekl Vike. „Co bys řekl tomu, kdyby mezi námi a ležením Divousů došlo k zemětřesení?“

„To by, myslím, šlo,“ řekl Halvar. „Ale dokážeme si zařídit zemětřesení? Upřímně řečeno, nezdá se mi to zrovna snadné.“

„Za pokus to stojí,“ řekl Vike.

„Tak tedy dobrá! Přece jen jsi šikovný kluk!“

„Ty taky, táto!“

„Jistě, já vím,“ souhlasil Halvar. „Tak tedy budeme přemýšlet o zemětřesení oba dva. Aspoň jednomu z nás se snad podaří něco vymyslet.“

Přemýšleli dobrou půlhodinu a celou dobu usilovně mhouřili oči. Pak oba najednou vzhledli. Ale nebyli ani o chlup blíže k cíli. Nepodařilo se jim vymyslet sebemenší zemětřesení, ze kterého by vznikla v zemi byť i jen malá puklina.

Divousové mezitím udělali spoustu práce. Nejlepší z nich už dokázali na chůdách i běhat. A několik sportovněji založených mladších podnáčelníků na nich dokázalo skákat metr daleko.

Vika začalo lechtat na chodidlech, a to se mu stávalo jenom tehdy, když byl mimořádně nervózní.

„To je ale nadělení,“ říkal. „Divousové se činí a my přešlapujeme na místě.“

„To s tím zemětřesením je hloupost,“ řekl vyčítavě Halvar. „Veliký rámus získal náskok. Ted’ abychom začínali od začátku, když už je málem pozdě. Myšlenky se mi v hlavě jen motají jak na klouzačce a nic z toho nekouká.“

Ale Halvar ani netušil, jakou právě zapálil jiskru. Vike zajásal.

„Motají jak na klouzačce,“ řekl a zamyslel se. „Motají jak na klouzačce.“

„Přesně tak,“ potvrdil mu Halvar. „Je to k pláči.“

Ale Vike najednou zatleskal a samou radostí si poskočil.

„Výborně, táto!“ křičel. „Motají se jak na klouzačce! Už to máme!“

„Co máme?“ divil se Halvar.

„Máme nápad,“ řekl Vike. „Výborný nápad, a od tebe. Divousové se budou motat jak na klouzačce!“

„Co to je za hloupé řeči?“ zlobil se Halvar. „Není tu ani sníh, ani led. V tuhle roční dobu se nikdo neklouže.“

„Ale je tu spousta kokosových ořechů! Bulaci jich mají dost a dost. Získali je od arabských kupců.“

„Dobře, dobře,“ řekl Halvar, „to máš možná pravdu, že se na kokosovém ořechu dá uklouznout. Ale napadlo tě taky, jak jsou dobře vidět? Divousové je jednoduše překročí, a hotovo!“

„Tak je rozdrtíme,“ řekl Vike. „Ne, nemyslím Divousy, ale kokosy. Kokosový tuk je nejspolehlivější prostředek jak udělat klouzačku. A máme ještě několik dalších věcí, kterými to vylepšíme. Namícháme z toho nádhernou směs. Smícháme kokosový tuk, vepřové sádlo a smrkové jehličí. Máme všechno, co potřebujeme! To bude klouzačka, jakou svět neviděl!“

„Na mou tě kutě!“ vydechl uznale Halvar. „Už mi to došlo.“

*Z vepřového sádla,
kokosového tuku a jehličí
bude klouzačka, na jakou
Divousové hned tak
nezapomenou!*

Připravíme Divousům klouzačku. A použijeme k tomu všechno vepřové, kterého máme dost a k ničemu nám není.“

„Protože ho nikdo nechce,“ řekl Vike. „Nabrali jsme ho několik lodních nákladů, ale zájemci nejsou. Všichni chtějí jenom dánské, protože je libovější. Když jde o vepřové a o máslo, tak se všichni řídí podle Dánů.“

„Máslo, sýry, smetana a vepřové,“ dodal Halvar. „Na jejich vepřovém je jenom centimetr tlustého a na našem několik decimetrů. Ale teď nám právě proto přijde vhod.“

„Ano, uděláme z toho sádla dokonalou klouzačku,“ řekl Vike.

„A potom,“ dodal Halvar, který navzdory všemu nebezpečí taky myslel na obchody, „potom prodáme vepřové bez sádla. Koupí ho všichni, kdo dělají redukční dietu. Možná že budeme ještě slavnější než Dánové.“

Vikingové a Bulaci se pustili do práce. Za chvíli teklo vepřové sádlo a kokosový tuk proudem do sudů. Přimíchali do toho přiměřené množství smrkového jehličí. Nejsilnější z vikingů to míchali velikými kůly.

Vike vylil trochu toho klouzku, aby to vyzkoušeli. Několik vikingů si to zkusilo a za všeobecného jásotu leželi na zemi dřív, než stačili mrknout.

„Jen jestli jsi nezapomněl na jednu důležitou věc,“ řekl zamyšleně Halvar Vikovi. „Všechn ten tuk je pořád ještě uvnitř města. A Divousové se mezitím už vycvičili. Řekl bych, že na nás zaútočí už za svítání.“

„Tak na to máme celou noc,“ řekl Vike. „Připravíme jim tu klouzačku pod ochranou tmy. Pro jistotu kolem celého města, aby to klouzalo všude.“

„A co když nás uvidí?“

„Musíme to udělat chytře,“ řekl Vike.

„Ať to uděláme jakkoli chytře, tak na nás bude vidět, až tam budeme ty sudy kutálet. Divousové se na nás jednoduše vrhnou a pobijí nás do posledního muže.“

„Hm,“ zamyslel se Vike. „Sudy jsou velké a těžké, a jak říkáš, bude na nás dobře vidět.“

„Slyšíte ho? Slyšíte ho?“ křičel Halvar. „souhlasí se mnou! Tak dobrá, náš plán je tentam. A to jsme se s tím tak nadřeli! A já to tak krásně vymyslel!“

„Jen klid, táto,“ mírnil Halvara Vike. „Byli bychom vidět, kdybychom ty sudy dokouleli za hradbu. Ale proč bychom to dělali? Vždyť se sudy můžou koulet samy – z hradu je to z kopce!“

„To máš sice pravdu, ale samy se sudy dokoulí třeba až do lesa a nebudou vůbec k užítku,“ řekl Halvar.

„Ale budou,“ ohradil se Vike, „proč by nebyly! Omotáme je provazy. Spustíme je po provazech dolů a necháme je koulet jen tak daleko, jak budeme chtít.“

„To by nebylo špatné,“ řekl uznale Halvar. „Ale stejně budou vidět. A Divousové se přičítají, kopnou do nich, a sudy se budou koulet jinam.“

„Kdepak, nebudou,“ ujišťoval ho Vike. „To už mám promyšleno. Vyděsíme Divousy, abychom si je udrželi od těla. Pomalujeme sudy svíjejícími se hady. Pak se jich ti pověřčí blázni ani nedotknou. Nemám pravdu, skalde Ulme?“

„Vike má pravdu,“ potvrdil Ulme. „A Snorre umí dobře malovat.“

Když hady namaluje jako živé, tak až se sudy budou koulet, vznikne dojem, jaký měl na mysli Vike. V očích Divousů to bude vypadat tak, jako by se z hradeb plazila celá spousta nadpřirozených hadů. Jelikož znám zvyky a obyčeje mnohých národů, mohu vám potvrdit, že se v tomto případě sudů nikdo z nich ani nedotkne.“

„Děkuji ti, Ulme,“ řekl Vike, kterému se ulevilo, „rád jsem si to poslechl.“

„Milý synu,“ řekl dojatě Halvar. „Jsi génius. Jsi jiskřící génius!“

„Jen abys nepřeháněl,“ řekl Vike.

„Já si budu přehánět, kolik budu chtít!“ bránil se Halvar. „Jsi neobyčejně nadaný syn pozoruhodného otce. A dost!“

„Ať žije Vike, hurá!“ křičel Gorm.

„Nezapomeňte na tatínka,“ upozornil jízlivě protivný Tjure.

Halvar ho ale přeslechl. Zase se zamyslel a znova se zatvářil zklamaně.

„Vy taky všechno odkýváte a hned provoláváte slávu a vím já, co všechno,“ řekl vyčítavě, „a jestli jsem rozuměl dobře, tak tu někdo nazval Vika géniem. A přitom tentokrát zajiskřil úplně špatně.“

„To je mi novina,“ podivil se Snorre.

„To tedy je,“ nedal se Halvar. „V tom plánu je totiž pořádná bota.“

„A jaká?“ podivil se Snorre. „Já žádnou nevidím.“

„Nikdo v tom nevidí botu, jenom já,“ řekl Halvar. „Pořád mám na

všechno myslet. Tak třeba čepy v sudech. Jak je vyrazíme? Tady máte hned botu jako hrom. Sudy tam budou ležet, a co dál? Nevyteče z nich ani kapka, dokud z nich někdo nevyrazí čepy.“

Rozhlédl se pohrdavě po svých podřízených, kteří nic nedokáží domyslet až do konce.

Vike dělal, jako kdyby se ho to netýkalo.

„To je všechno?“ zeptal se klidně. „Podle toho úvodu jsem myslel, že to bude něco horšího. Ale na čepy v sudech jsem už myslel. To se přece rozumí samo sebou!“

„Jen se nevytahuj,“ okřikl ho Halvar. „Čarovat snad neumíš!“

„To taky naštěstí nebude třeba,“ řekl Vike. „Zarazíme jednoduše do každého čepu šíp. K tomu šípu přivážeme dlouhý provaz. Pak za ten provaz trháme, to můžeme udělat z hradby. Tím čep ze sudu vytrháme. To je jednoduché.“

Všichni se zadívali na Halvara. Bude mít další námitky, nebo přizná, že se mýlil?

Ale Halvar se usmál, a byl to bezmezně spokojený úsměv.

„Už před chvílí jsem říkal, že tenhle kluk má nadání!“ řekl. „Říkám vám, že to je génius, a nechci už slyšet žádné námitky! Kdo by kromě Vika dokázal vymyslet tak jedinečnou věc jako to s těmi šípy?“

„Třeba ty, ne?“ zasmál se Tjure. „Jenže ty spíš umíš vymýšlet boty.“

„Tjure, mlč!“ zařval Halvar. „Jestli ti ještě jednou uklouzne jazyk, tak mi uklouzne meč!“

„Hlavně aby uklouzli Divousové,“ řekl Vike. „A už se nehádejte!“

„Ne, radši na sebe buďte vlídní a chovejte se tiše,“ řekl slavnostně básník Ulme. „Já totiž cítím, že je na cestě báseň. Ano, už je to tady, už je to tady! Oslavím další nezдарy Velikého rámuse. Okamžik! Už je to tady!“

A Ulme přednesl báseň:

*Rámus dorůstal jako klas ječmene,
spadl jak panák z hadrů.
Zato z nás bude-li každý z křemene,
budeme všichni z kvádrů.*

„Co tomu říkáte?“ zeptal se Ulme. „Dobré, co?“

„Moc dobré,“ pochválil ho Snorre. „Dokonce mi to něco připomíná.“

„Zařaď to do své další sbírky básní,“ radil mu Vike. „Jistě k podzimu vydáš novou. Ať budoucí lidstvo vidí, jakého jsme měli ve Flaku velikého básníka!“

„Vytiskni to co nejdřív,“ řekl Snorre. „Jinak to vytiskne někdo jiný. Něco přidá, něco ubere a pak bude tvrdit, že to napsal sám, jako třeba ty poslední dva verše, které se ti podařily.“

Chůdy útočí

Následující noci vikingové z Flaku vyvalili sudy. Pomocí provazů si sudy přidrželi a všechno se jim dařilo. Snorrovi hadi byli mistrovské dílo. Přestože byli jenom namalovaní a vikingové to věděli, dotýkali se sudů, jako by se těch hadů sami báli.

Čepy ovšem nechali v otvorech, dokud nepřišla pravá chvíle. Chtěli je nepozorovaně odstranit až těsně před útokem. Jinak by tuk ze sudů vytekl předčasně a ztratil by účinek.

Ráno Halvar, Vike, Snorre, Ulme a ti ostatní vyčkávali a napětí stoupalo.

U provazů stálo několik vybraných mužů. V ležení Divousů začínalo být před stany živo.

Veliký rámus troubil na svůj veliký válečný roh a svolával vojsko k nástupu. Podnáčelníci i řadoví válečníci zaujímali svá předem určená místa. Pak si vylezli na chůdy.

A dali se na pochod.

Byl to nezapomenutelný pohled, bylo to mohutné divadlo!

Po širém poli přicházelo celé vojsko na chůdách, pět metrů vysokých chůdách. Bylo to vojsko obrů. Armáda oblud!

Vikingové ještě nikdy nic podivnějšího neviděli a nikdy na ten pohled nezapomenou. Vojsko pochodovalo jako živý les s korunami vlasatých divouských hlav. A nade všemi válečníky se tyčil Veliký rámus se svými podnáčelníky, kteří šli po sedmimetrových chůdách, aby každý poznal jejich hodnost.

Divousové se nafukovali, tvářili se domýšlivě a byli si svým vítězstvím jisti. Zpívali veselou bojovou píseň své domoviny. V té písni se zpívá, že Divousové jsou ze všech nejsilnější, nejšikovnější a nejstatečnější. Zpívali z plna hrdla. Jejich píseň měla refrén, který zněl: „A my jsme ti slavní Divousi, co Turkům hlavy ukousli.“ Vyřvávali ho jako zběsilí. Znělo to, jako by padala střecha nebo se bořila zeď. Často zahnali své nepřátele už jen tím, že tak strašně nahlas zpívali.

Štíty jim visely za provazy kolem krku a meče měli zastrčené za

řemeny kolem pasu. Oštěpy nechali ve stanech, protože by jim překážely.

Čím víc se blížili k hradbě města, tím víc se vikingové potili a tím horečněji si kousali nehty. V podstatě se na Vika spoléhali, ovšem i ten nejšikovnější člověk se může mýlit. Vike byl bledý jako stěna a prosil, aby se směl jednou rukou držet za ruku Halvara a druhou Snorra, a to je zrovna příliš neuklidňovalo. Stál mezi nimi a třásl se strachy, že byste za něho v tu chvíli nedali ani vindru.

Vikovi se Divousové se spletenými vousy a kozími kůžemi zdáli strašní. A teď ještě k tomu ty chůdy a ten zpěv – bylo toho příliš!

Však měl Vike taky právo se třást. Vždyť i takoví chlapi jako Gorm a Brede se poodvrátili a pozorovali Divousy jenom po očku!

Vybraní muži však vytrhli v pravou chvíli čepy ze sudů. Tuk vytékal pěkně pravidelně a roztékal se po celém poli před městskou hradbou. Divousové si ještě ničeho nevšimli – byli příliš zaujati zpěvem a svou vlastní chrabrostí. Jak by taky mohli tušit, co je čeká! Sice si z dálky všimli sudů s hady, ale rozhodli se, že si jich nebudou všímat. Vždyť kolem nich projdou vysoko na chůdách, tak proč by se jich měli bát? Neměli ani pomýšlení na nic jiného než na to, jak pobijí vikingy a vyplní město. A obojí udělají důkladně!

„Vikíčku,“ ozval se Halvar slabým hlasem, „nezapomněl jsi na nic? Divousové jsou dnes celí diví a já moc dobře vím, co na nás chystají!“

Vike ztratil řeč. Nevnímal vůbec nic jiného než blížící se obry.

Už mu nestačilo, že se drží za ruce. Musel ještě ke všemu zkřížit nohy a držet je pevně u sebe. To proto, že na něho ze samého rozčilení přišlo velké bolení břicha.

„Za chvíli dojdou ke klouzačce,“ řekl Ulme chvějícím se hlasem. „Nejradši bych se ani nedíval, ale musím. Je to má povinnost básníka a dějepisce.“

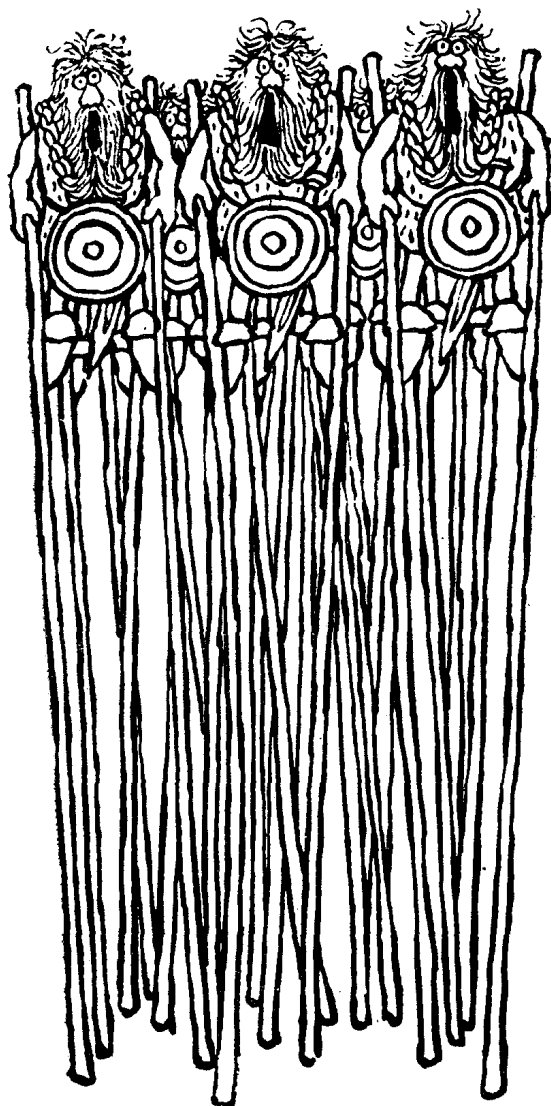
Díval se, ale podobným způsobem jako Gorm a Brede, kteří se napůl odvrátili a dívali se jen po očku.

První řada Divousů udělala dlouhý krok. Všichni najednou šlápli pravou chůdou na zem politou tukem.

A vtom se to stalo!

Tisíce pravých chůd uklouzlo současně. V následujícím okamžiku uklouzlo tisíce levých chůd, protože je pravé chůdy opustily. Pravé i levé totiž stály tak šikmo, že nebylo v lidských silách je udržet.

*Jako armáda obrů
šli do útoku
za zpěvu bojové písně:
„My jsme ti slavní Dívouši,
co Turkům
hlavy ukousli!“*

Někteří Divousové se přesto pokusili chůdy vyrovnat, ale tím jen své neštěstí uspíšili. Chůdy se jim totiž zkřížily, a kdopak by uměl chodit na zkřížených chůdách? To nedokázal nikdo a nedokázali to ani Divousové.

Válečníci Velkého rámuse padali jeden přes druhého. Muži padali přes chůdy a chůdy padaly na muže. Chůdy praskaly, chůdy se lámaly, chůdy se měnily v třísky.

Březové dřevo je pevné, ale břemena byla příliš těžká, zatížení příliš veliké – a koneckonců to nebyly prvotřídní břízy ze země vikingů.

Poslední chůdy se rozlámaly, když se Divousové marně pokoušeli vstát.

Nastal mezi nimi naprostý zmatek.

Šlapali po sobě a ti, co leželi na zemi, kopali ty, co na ně padali. Kdo utržil kopnutí, mstil se tím, že někomu podrazil nohu, ale vzápětí ho za to někdo povalil. Někteří se prostrkali o kousek dopředu, ale tlačence je zase odnesla zpátky. Zkrátka vypukl boj muže proti muži, divoký zápas všech proti všem a nepopsatelný zmatek.

Kdybyste v tu chvíli viděli jejich vousy!

Ty vypadaly!

To už ani nebyly vousy.

Kapal z nich tuk a byly olepené jehličím. Divousové vypadali jako zmítající se rašeliniště, jako lezoucí kaktusy, jako poskakující křoví. Děsili svým vzezřením dokonce jeden druhého. Křičeli nahlas o pomoc a nechtěli nic jiného než dostat se někam pryč. Ale jak by se mohli dostat pryč, když se vůbec nemohli udržet na nohou?

Vikingy najednou všechen strach přešel. Začali se smát na celé kolo. Prostě jim to nedalo. To byla legrace! Třeba jenom to, jak se Divousům to jehličí všude lepilo! Za obětních slavností při zimním slunovratu viděli doma už hodně legračně vystrojených lidí, ale něco takového jako ty jehličím olepené divouské nestvůry, to ještě nezažili!

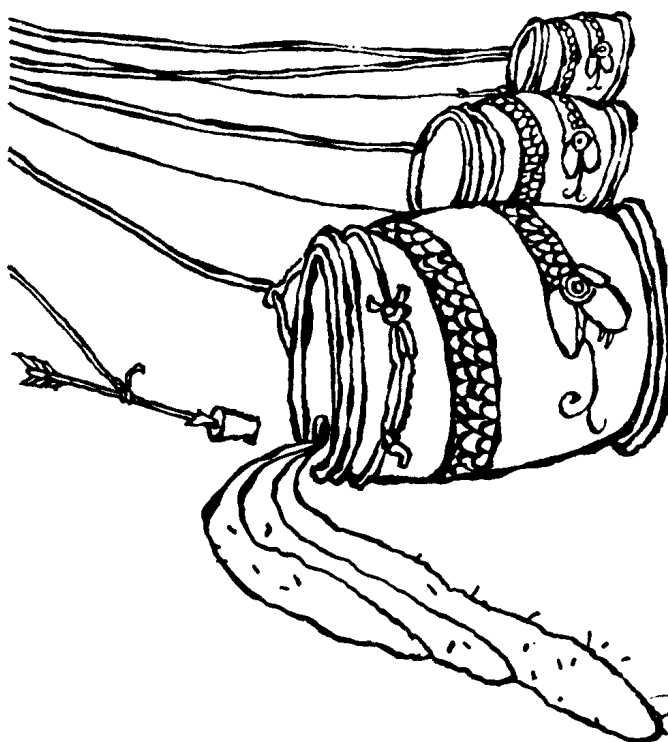
Vikingové byli od přírody veselí lidé. Když se teď nakonec odvážili popustit smích uzdy, nabýval na síle, až za chvíli burácel, jako když bije hrom. Dokonce přerušil kletby padajících Divousů. A to bylo dobře. Divousové totiž kleli hrozně grobiánsky a pořád se opakovali.

Největší vztek měl samozřejmě Veliký rámus.

Smůla jeho vojska na chůdách, vousy olepené jehličím a ohlušující smích vikingů, to všechno ho tak dopalovalo, že div z toho nepřišel o rozum! Vztekal se, až mu pěna létala od úst. Člověk by si myslel, že se to stává jenom v knížkách, že to tam píší, aby se to dobře četlo, že to ve skutečnosti není možné, jenže tentokrát se mohl každý přesvědčit na vlastní oči, že Veliký rámus měl opravdu pěnu u úst. Měl celý obličej pokrytý pěnou. Z úst mu létaly malé i velké bubliny, které vítr odnášel a slunce barvilo. Poletovaly kolem něho bubliny všech barev.

Náčelník Divousů přitom měl štěstí, že nešel v čele, jak měl původně v úmyslu. Změnil plán, protože byl trochu zbabělý. Je až s podivem, jak často se lidem vyplatí, když jsou trochu zbabělí, ano, máloco se tak vyplatí jako zbabělost. Místo aby šel v čele, zůstal

*Na znamení vytrhli
ze sudů čepy
a klouzavá směs vytekla.*

Veliký rámus v jedné ze zadních řad, která se zastavila, když ti vpředu začali padat. Veliký rámus tedy stál na chůdách a pozoroval žalostný konec těch vpředu.

Když mu konečně pěna opadla, vrátilo se mu něco z jeho schopnosti jednat. Zařval ze všech sil: „Čisticí jednotky vpřed!“

Čisticí jednotky byly důležitou součástí jeho vojska. Odnášely padlé nepřátele a vyčistily tak cestu vpřed. Bylo to nutné ve většině větších bitev. Když totiž útočili Divousové, bývalo hodně padlých.

Tentokrát musely čisticí jednotky pro změnu odnášet své vlastní válečníky. Odnášely muže, přeražené chůdy i poničené zbraně. Sudy obcházely dlouhými oblouky, protože na nich byli namalováni hadi.

Stejně jejich obsah vylitý po poli nemohli sesbírat. Sbírat ze země tuk je asi hodně těžké. A vepřové sádlo smíchané s kokosovým tukem, to nesesbírá nikdo!

Po pravdě řečeno se o to muži v čisticích jednotkách ani nepokusili. Necháпали souvislost. Viděli, že pole je něčím zanesené, zdálo se jim, že tam je nějak kluzko, že se tam těžko chodí a že jim každý pohyb trvá déle než obvykle. O důvodech neuvažovali. Veliký rámus své válečníky odnaučil uvažovat – učil je poslouchat a nic víc! Čisticí jednotky se vrátily utahané a vzteklé, ale podle rozkazu mlčely.

Veliký rámus myslel, že už je cesta vyčištěna. Chtěl se ihned pokusit o nový útok.

„Druhá řada vpřed!“ zařval, „a kdo upadne na nos, tomu ho rozmlátím ještě víc! Osobně!“

Poslal jednoho ze svých podnáčelníků, aby útok vedl. Sám si vylezl na kopeček, aby líp viděl a přitom byl v bezpečí – což potom dělali všichni generálové po něm a dělají to dodnes.

Mužstvo druhé řady postupovalo vpřed, přišlo až ke klouzačce a udělalo osudný krok. Všichni vykročili pravou chůdou přesně stejně, jako to před nimi udělala první řada.

Vrstva tuku byla tentokrát skoro stejně silná a kluzká, jako při prvním útoku. Ve vousech těch z první řady z ní uvízla jenom nepatrná část.

Divousové z druhé řady padali jeden po druhém právě tak jako ti z první řady.

Padali ale mnohem nešikovněji a nebezpečněji!

Jejich kamarádi z první řady upadli nepřipraveni, protože se ničeho nebáli. Najednou leželi na zemi, ani nevěděli, jak k tomu

došlo, a nestačili si pád ničím zkomplikovat. Padali jako opilci.

Zato ti v druhé řadě už předem věděli, že si musejí dát pozor, protože se tam předtím něco stalo. Postupovali bojácně. První řada před nimi upadla celá na jednom určitém místě, přestože se jí nikdo ani nedotkl. Musely v tom tedy být nějaké čáry.

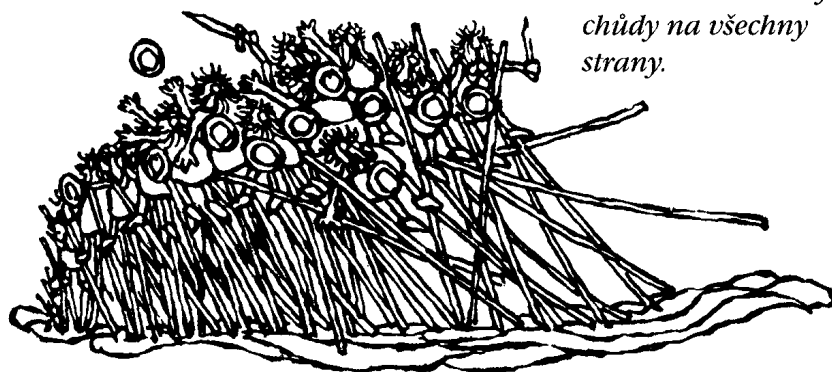
Muži ve druhé řadě si řekli: Tak, a teď jsme na tom nebezpečném místě, teď, hrom do toho se něco stane! Chůdy máme vysoké, takže budeme padat hluboko. Co když se zabijeme!

Udělal tedy největší hloupost, jakou mohli udělat. Pokoušeli se pádu předejít. Kdyby o ničem nevěděli, bylo by to pro ně daleko lepší. Takhle se totiž při pádu všelijak krčili a nahýbali a pokoušeli se pád zmírnit rukou, nohou nebo loktem. Výsledek byl ten, že bylo mnohem víc naražených palců u nohou a natržených nehtů než při prvním útoku. Bylo nejmíň o stovku víc zraněných. Taky bylo o to víc nářku.

Muži z druhé řady byli tak potlučení, že se jim vikingové už ani nedokázali smát. Někteří z Divousů mávali zoufale rukama ve vzduchu. Jiní si foukali na nehty. Někteří poskakovali po jedné noze a drželi se za prsty u té druhé, ale za chvíli uklouzli a znova upadli a znova si natloukli. Nakonec všichni ležli po čtyřech, až byli celí obalení jehličím.

Veliký rámus se ale nepoučil a taky ovšem nikoho nepolitoval. Měl ještě větší zlost a nadělal ještě víc hluku. Jemu vůbec nezáleželo na tom, jestli si všichni do jednoho narazí prsty u nohou, jen když on

*Bylo to účinné –
Divousům klouzaly
chůdy na všechny
strany.*

vyjde z boje jako vítěz. Takový to byl nelida!

Znovu poručil mužům z čistících jednotek, aby nastoupili. Šli neradi a potichu na Velikého rámuse nadávali. Nohy jim klouzaly. Mumlali si pod vousy, že to přece nemá cenu. Přesto ale znova vyčistili předpolí a náčelník Divousů se na kopci rozhodl, že se do toho půjde znova.

A tak vyslal ten surovec do útoku ještě třetí řadu. Znova se tisícíhlavý zástup pohnul vpřed.

Ubohá, nešťastná třetí řada, předem odsouzená ke krutému osudu!

Třetí řada viděla útok té první i druhé. Třetí řada vyslechla všechny ty srdcervoucí výkřiky a všechen vyděšený nářek. Třetí řada táhla do útoku vystrašená a bez naděje.

Každý snadno pochopí, jak útok skončil. Muži z třetí řady došli až k okraji klouzačky, načež nastala chvíle zhouby. Narazili si ještě víc prstů u nohou než ti před nimi. Dokonce jim otekly. Natrhli si ještě víc nehtů. Některým se dokonce utrhlý. Zranili si dokonce i nehty na palcích! Silné, pevné nehty na palcích! To byla ovšem ještě daleko větší ztráta, než kdyby přišli jen o nehty na prostřednicích a ukazovacích.

Muži taky podle toho naříkali – byl to nářek tak hořký, že se to ani nedalo poslouchat.

Ty tři řady představovaly polovinu celého vojska. Byly teď na dlouhou dobu vyřazený z boje. Když Veliký rámus konečně útok zastavil, tak to rozhodně nebylo ze soucitu s vlastními lidmi, kdepak! Nejvíce starostí si dělal kvůli tomu, že bylo zničeno tolik zbraní, když muži padali na zem.

Veliký rámus měl strašlivý vztek.

Utrpěl neúspěch, nepřítel ho přelstil! Jak si mohli dovolit ho přelstít? Vztek jím lomcoval, cítil, že musí něco rozbít, něčím praštit, něco utrhnout.

Nejraději by se teď vrhl na vikinky z Flaku úplně sám, ale ti byli daleko. Škubl za provaz, jímž měl svázané vousy, popadl je oběma rukama a vši silou – takový to byl blázen – za ně trhl. K údivu všech, kteří se dívali, si vytrhl vousy i s kořeny! Šlo to ráz na ráz; a bylo vidět, jaký je Veliký rámus strašný silák. Měl totiž obzvlášť husté vousy, nejhustší ze všech Divousů.

Samozřejmě ho to hrozně bolelo!

V následujícím okamžiku si přitiskl ruce k obličejí a za strašného řevu, s holou, zarudlou bradou se dal do běhu. Utíkal jako posedlý a

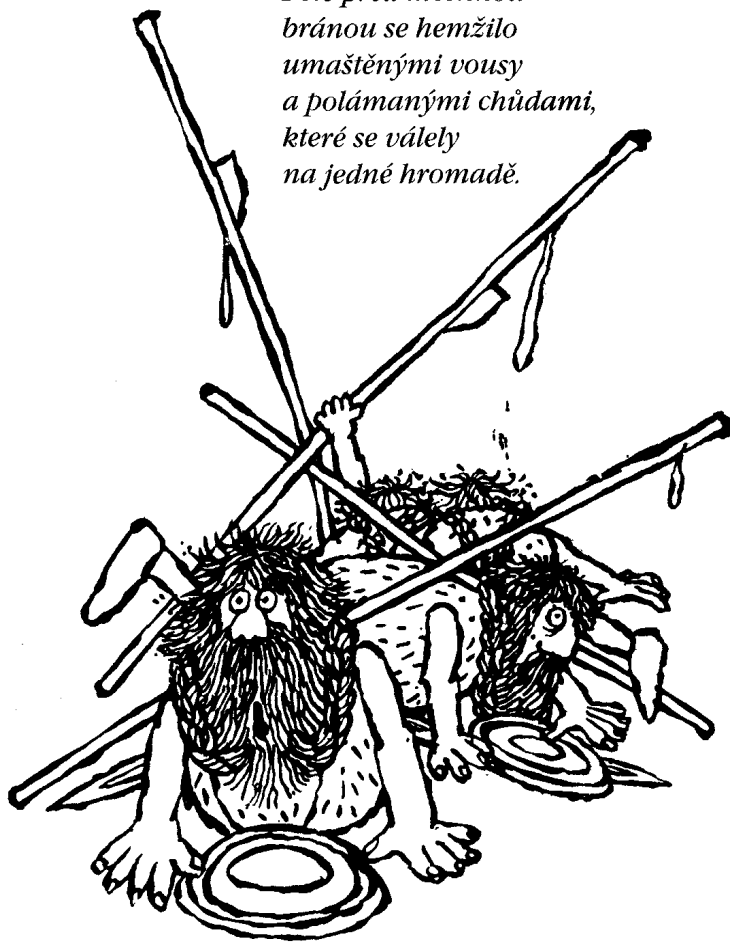
za chvíli ho bylo vidět jenom jako malou tečku daleko, daleko na obzoru.

Vzteky je špatný rádce. Veliký rámus byl toho živoucím důkazem.

Vzteky ti radí: jen do toho, bij, jak nejvíc můžeš, nestarej se, jak to dopadne! Bij do obličeje, radí vztek, bij, jak nejvíc umíš, bij rovnou do nosu nebo na ústa! A udeř znova! Bij a bij znova a znova na jedno a totéž místo! Jestli ten druhý začne brečet, tak se o to nestarej! Jen bij, bij hlava nehlava!

Vzteky je odporný.

*Pole před městskou
bránou se hemžilo
umaštěnými vousy
a polámanými chůdami,
které se válely
na jedné hromadě.*

Neušetří nikoho – ze všech nejmíň toho, kdo mu podléhá. Na vztek doplácí nejvíc ten, kdo je vzteklý.

To právě potkalo Velikého rámuse!

A to jenom proto, že se mu nepodařil útok na chůdách.

Co udělal? Vytrhl si vousy.

Všechny najednou!

Bít, trhat, ničit!

A když se něco nechce dát utrhnout, tak znova, a zas, a ještě víc. Jen s tím pryč!

Vzteklý a hloupost odjakživa táhly spolu. Vztek jde odjakživa ruku v ruce s hloupostí!

Hloupý vztekloun a vzteklý hlupák žijí stovky let – od té doby, co člověk žil v jeskyních! Ani se nemusíte moc namáhat, abyste je poznali. Hrbí se, ramena má schoulená dopředu a mává rukama, které mu sahají ke kolenům. Teprve nedávno se naučil chodit zpříma. Dokud ho ovládá vztek, je to jeskynní člověk.

*Ze samého vzteku
nad takovým neúspěchem
si Veliký rámus
vytrhl vousy.*

Když dostanete veliký vztek, tak se na sebe běžte podívat do zrcadla. Pokud vám ještě zbývá špetka rozumu, položte si před zrcadlem otázku: To mám být já? Ten s rudým obličejem, co se třese vzteky a nedokázal by vymyslet ani udici, to mám být já? Tenhle neandrtálec, to že jsem já?

Tjure a několik dalších navrhovali zahájit protiútok. Ted' by všechny vyděšené, poskakující Divousy snadno pobili. Tím spíš, že jejich náčelník utekl do lesa bez vousů!

Vike ale prohlásil, že člověk přece taky musí brát nějaké ohledy. Musejí taky trochu myslet na všechny natržené nehty a naražené prsty u nohou.

Halvar s ním souhlasil.

Přece nebudou ubližovat lidem, kteří jsou v takové tísní. I když jsou to lidé Velikého rámuse!

Další zákeřný pokus

První dny po útoku na chůdách si Divousové olizovali rány. Vikingové a Bulaci tím dostali vítanou příležitost vyměnit si na lucích tětiny.

Halvar a Vike však ležení Divousů nespouštěli z očí. Doufali, že se Divousové konečně začnou chystat k odchodu. Ale ničeho takového se nedočkali. Uviděli jenom hlídku, která chodila od stanu ke stanu a vyměňovala silné tyče za nové. A to nemohlo znamenat nic jiného, než že obléhání bude pokračovat.

„Jsou umínění,“ řekl Halvar. „Brzy asi zaútočí znova. Nedovedou si vymyslet nic jiného než čertoviny.“

„Dva šikovné pokusy o útok už mají za sebou,“ řekl Vike. „Jeden pod hradbou a druhý přes hradbu. Teď je otázka, jestli vyzkoušejí třetí možnost.“

„Je ještě nějaká třetí možnost?“

„Pokud tomu rozumím,“ řekl Vike, „tak teď budou chtít zkusit dostat se skrz hradbu.“

„Je to ale široká hradba,“ řekl Halvar. „A naši zajatci udělali svou práci dobře. Už skoro nemá žádná slabá místa.“

„Veliký rámus třeba nějaké najde,“ řekl Vike. „Ať si o něm říká kdo chce co chce, rozhodně je mazaný.“

„Ať si o nás říká kdo chce co chce, jsme ještě mazanější. Máme před nimi náskok, a když si ho udržíme, tak nás nedostanou.“

„Spolehněte se na Halvara,“ řekl Tjure. „Dokud je s námi, jsme pořád o krok napřed.“

Neúspěch s chůdami způsobil, že Veliký rámus byl ještě nesnesitelnější než obvykle. Takový se aspoň zdál svým podřízeným. Vztekal se, prskal a neodpovídal na oslovení. Kopal do všeho, co mu přišlo do cesty. Aby nenamáhal jenom pravou nohu, vycvičil si i levou, až s ní dokázal kopat se stejnou silou jako s pravou. Měli ho kvůli tomu ještě míň rádi. Všichni se shodovali, že i té pravé nohy mají až po krk.

Když Veliký rámus zase po dvou týdnech svolal podnáčelníky,

měl kupodivu docela dobrou náladu. Ne že by se choval vlídně – to by nikdy nedokázal. Ale řval na lidi o polovinu míň než obvykle. A když někoho nakopl, zdaleka do toho nevložil všechnu sílu – byla z toho modřina, ale netekla z toho krev.

Takový býval jenom tehdy, když měl výbornou náladu.

Prohlížel si své podnáčelníky se shovívavým pohrdáním, ale bez urážlivých nadávek.

„Tak co, moulové? Co teď? Přemýšleli jste pořádně od té doby, co jsme se posledně viděli?“

„Přemýšleli jsme, jak nejlíp jsme uměli,“ řekl za všechny Mazaný Sinsibád. „Ale na ty podvodníky z Flaku to je málo.“

„Vida,“ řekl Veliký rámus. „To, co sis vymyslel posledně, nestálo vůbec za nic. Chůdy, taková dětinskost – měl bych ti pořádně nabít! Ale naštěstí máte náčelníka, kterému to myslí. Jeho hlavu zná celý svět.“

„To je pravda pravdoucí,“ zalichotil mu Mazaný Sinsibád.

„Žádná lepší hlava neexistuje,“ řekl Veliký rámus. „A teď si tahle obdivuhodná hlava zase jednou zapracovala.“

„Nenapínej nás!“ zaprosil Mazaný Sinsibád. „Řekni nám to! Ať tě můžem obdivovat!“

„Za prvé,“ začal Veliký rámus zvysoka poučovat, „promyslel jsem všechno, co se dosud stalo. Vyvodil jsem z toho zkušenosti, jestli mi rozumíte, co tím myslím. A dospěl jsem k závěru, že se do města nedostaneme ani pod hradbou, ani přes hradbu. Kdokoli mimo mě by to vzdal. Ale já se nezapřu – našel jsem třetí možnost!“

„Třetí?“ podivili se užaslí podnáčelníci. „Pod hradbou to nejde a přes hradbu taky ne! Myslíš, že existuje třetí možnost?“

„To tedy existuje, vy pitomci,“ řekl Veliký rámus. „To koukáte, co?“

„Máš naprostou pravdu, koukáme,“ potvrdili mu podnáčelníci.

„Až vám lezou oči z důlků, co?“ dodal Veliký rámus. „Aspoň si zopakujete, že moje hlava je zázrak. Vidíte tu před sebou geniálního стратега.“

„Vidíme před sebou geniálního стратега,“ souhlasili podnáčelníci. „A doufáme, že tím myslíš sebe!“

„To bych prosil,“ potvrdil jim Veliký rámus. „A teď poslouvejte, vy pitomci! Příště neprojdeme ani pod hradbou, ani přes hradbu. Projdeme rovnou skrz hradbu!“

Dal si ruce v bok, hodil hlavou dozadu a zatvářil se nesmírně

pyšně. Bylo to pro zlost, ale nenásledoval žádný hlasitý souhlas, jenom vytrvalé mumlání.

„Chválit!“ rozkřikl se zuřivě. „Chválit strategického génia!“

Volali chvilku hurá, ale nevyznělo to příliš přesvědčivě.

„Promiň, že jsem tak nechápavý,“ ozval se Mazaný Sinsibád, „ale není na to hradba trochu moc široká?“

„Jen pro toho, kdo má v hlavě piliny,“ řekl Veliký rámus. „Ale pro mou obdivuhodnou hlavu není nic nemožné. A teď hádejte, co jsem vymyslel!“

Podnáčelníci se snažili vypadat, jako by přemýšleli.

„No, hm,“ začali, „obujeme si boty s dvojími podešvemi a prokopeme se hradbou.“

„Hlupáci!“ rozeřval se Veliký rámus. „Mizerní, hloupí, neschopní pitomci! Nevíte to, a nic jiného se od vás nedalo čekat. Nedá se nic dělat, musím vám to vysvětlit. Takhle to dopadá pokaždé!“

„Ano,“ přizvukovali mu podnáčelníci, „proč to vždycky dopadá stejně?“

„Je jenom jeden způsob, jak se dostat do města, a to pomocí obzvlášť silného berana,“ řekl Veliký rámus.

„Pomocí zvlášť silného berana,“ opakovali po něm podnáčelníci, „ano, to je zřejmě jediný způsob.“

„To říkáte teď,“ řekl Veliký rámus, „opakujete to jenom po mně.“

„Říkáme to teď a opakujeme to po tobě,“ přisvědčili podnáčelníci. „Tak je to taky správně, ne?“

Ale Mazaný Sinsibád byl přece jenom o něco samostatnější než ostatní.

„A kde vezmeme berana?“ zeptal se opatrně.

„Tobě říkají Mazaný a přitom vůbec nic nechápeš!“ rozkřikl se na něho Veliký rámus.

„Může být,“ řekl Mazaný Sinsibád, „ale z domova jsme žádný beran nepřivezli. Cestou jsme si nikde žádný nepůjčili. Tady taky žádný nevidím.“

„Zato já jeden vidím,“ řekl Veliký rámus, „protože mám oči všude. Co tamhle ten veliký dub? Je několik metrů široký! Ten pokácíme a zapráhneme do něho všechny koně. To je nápad, co?“

Teď se konečně dočkal souhlasu, který čekal. Podnáčelníci pochopili. Tleskali, rachotili meči a všelijak se činili.

Veliký rámus se nadýmal pýchou.

Najednou si ale všiml, že Mazaný Sinsibád má ruce v kapsách.

„Mazaný Sinsibáde,“ řekl přísně. „Co to má znamenat? Proč netleskáš?“

„Já že netleskám?“ předstíral Mazaný Sinsibád, že se diví. „To bude tím, že přemýšlím.“

„Na přemýšlení jsem tady já!“ rozkřikl se Veliký rámus. „Pokud máš nějaké námitky, tak sem s nimi! Uvidíme, jestli si troufneš!“

„Co na to mám odpovědět?“ zeptal se zaraženě Mazaný Sinsibád. „Ale co když řeknu, že jsem přemýšlel o koních?“

„Tak ti zase řeknu já, že za koně si ručím sám,“ řekl Veliký rámus.

„Výborně,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Jenže když budou koně mít před sebou hradbu a za sebou dub, tak dostanou, kolik snesou.“

Veliký rámus se podivil, až mu brada klesla málem na prsa.

„Jestli se někdo začne smát, tak ho zabiju!“ křičel.

Pak dlouho, dlouho přemýšlel.

„U všech rohatých!“ zařval nakonec. „Vždyť ty koně budou na

*„Potlesk!“ křikl
na své podnáčelníky
Veliký rámus.*

kaši – proč jste na to nikdo nepomyslel?“

„Třeba koně dokonce odmítnou táhnout,“ upozorňoval Mazaný Sinsibád. „Já bych to asi udělal, být jimi. Tlačit ten dub taky nemůžou, protože by se převážil dopředu a spadl by.“

„Ty mizero jeden!“ křičel Veliký rámus. „Ty mi tu ničíš celý krásný plán!“

„Možná, ale možná taky že ne,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Je to krásný plán, ale nesměl bych ho trochu předělat?“

„Předělat? A jak?“ podivil se Veliký rámus, který měl co dělat, aby se ovládl.

„Je to ovšem jenom návrh,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Tvůj krásný plán bude i potom to hlavní. Co kdybychom koně zapřáhli tak, aby šli po stranách toho dubu? A co kdyby kus toho dubu vepředu vyčuhoval? A to takový kus, aby stačil probořit hradbu? Kromě toho bychom ten dub mohli přivázat na vůz. Mohli bychom ho přivázat železnými řetězy.“

„Při mém ztraceném vousu,“ zapřísahal se Veliký rámus, „ty máš, Mazaný Sinsibáde, chvílky, kdy ti to opravdu myslí.“

„Jsi velmi laskav,“ řekl Mazaný Sinsibád.

„To vlastně jsem,“ souhlasil Veliký rámus, „ale taky nemám ve zvyku šetřit pochvalou. Odteďka jsi mým hlavním pobočníkem.“

„Odteďka?“ podivil se Mazaný Sinsibád. „Já myslel, že už jím jsem dávno.“

„Chvíli jsi jím byl, ale vzhledem k tomu, že se tvůj plán s chůdami nepodařil, byl jsi jedním z posledních podnáčelníků.“

„Ano, tak to v životě chodí, nahoru a dolů,“ řekl poklidně Mazaný Sinsibád. „Nechtěl bys mi na to tentokrát dát ruku?“

„To jsou dětinské řeči,“ odsekl Veliký rámus.

„Tak se tedy spokojím s tvým jmenováním.“

„To bude pro tebe nejlepší,“ řekl Veliký rámus. „Ale konec řečí. Vezměte sekery a dejte se do práce. Budeme kácet stromy a shánět výměnou další koně.“

„Cože?“ divili se podnáčelníci, „slyšeli jsme dobře? Výměnou? To přece jindy neděláváme!“

„Tentokrát si seženeme další koně výměnou,“ prohlásil Veliký rámus a zle se usmál. „Získáme je výměnou za slib. Slíbíme totiž jejich majitelům, že nám své koně smějí dát i s ohlávky a krmivem.“

Podnáčelníci se smáli, div se nezakuckali. To ovšem byla výměna

podle jejich vkusu.

„Potřebujeme spousty koní,“ řekl Veliký rámus. „Ten dub je těžký a koně s ním musejí narazit do hradby s velkým rozběhem.“

„Když dovolíš,“ ozval se zase Mazaný Sinsibád, „tak potřebujeme i pořádný vůz. Bytelný, dlouhý vůz.“

„Se spoustou kol,“ dodal Veliký rámus. „Ale máme mezi zajatci dobré koláře a za to buďte vděční svému prozíravému náčelníkovi. Kudy chodí, všude bere do zajetí lidi všech řemesel. To je užitečný zvyk.“

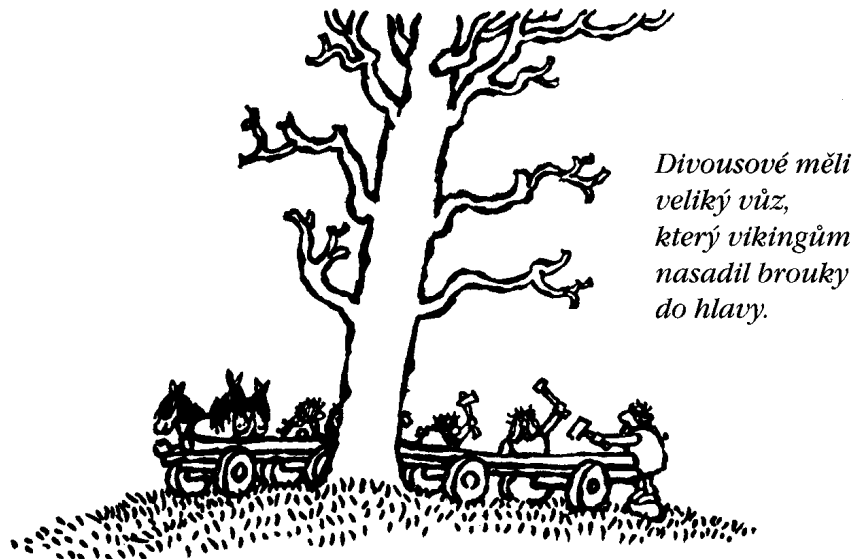
Vikingové z Flaku měli starosti.

Divousy popadla pracovní horlivost a to nesvědčilo o ničem dobrém.

„Co to zase má být?“ staral se Halvar. „Co chce Veliký rámus s tím dubem dělat?“

„Podívejte se tamhle,“ pokračoval po chvíli a ukázal prstem na březový hájek. „Že tam dělají vůz? Je to nejdelší vůz, jaký jsem kdy viděl.“

„Je dlouhý jako sedm hladových let,“ řekl Ulme. „A odkud se vzali všichni koně? Divousové jich najednou mají dvakrát tolik co

předtím.“

„Máme o čem přemýšlet,“ řekl Halvar. „Co kdybychom na to šli takhle – spočítáme dohromady koně, dub a vůz. Kolik to vydá dohromady?“

Zkoušeli to.

Koně a vůz, to se jim hodilo dohromady hned, vycházelo to i těm nejmíň chytrým.

S dubem už to bylo horší.

Halvar tedy poslal pro Vika, který byl u bulackého chlapce a krmil užovky.

„Co tomu, Vike, říkáš?“ zeptal se ho Halvar.

„Koně potáhnou vůz,“ řekl Vike. „Je to dlouhý vůz, takže k němu potřebují hodně tahounů.“

„To už víme taky,“ řekl Halvar. „Ale co s dubem?“

„Ten je taky dlouhý,“ řekl Vike. „Bude asi nějak souviset s tím vozem.“

Tu dostal Halvar nápad. Celý zářil spokojeností.

„Už vím,“ řekl, „chystají se k odchodu. Už toho mají dost. Vzdali to, pochopili, že Halvar z Flaku je pro ně příliš velké sousto. Když nemůžou dobýt město, tak se rozhodli, že se spokojí s dubem, aby se nevrátili domů s prázdnou.“

„To není špatně vymyšleno,“ pochvaloval si skald Ulme. „V Divousově duby nerostou, pro Divousy je to vzácnost.“

„Tak vidíte!“ zvolal Halvar. „Nemají dřevo na nábytek a paní Veliká rámusová chce novou jídelnu. K tomu je ze všeho nejlepší dub. Než odjížděli z domova, řekla mu: Nevracej se mi domů bez dubu! Veliký rámus je pod pantoflem. To takoví hulváti bývají, já je znám. Když jsou z domova, tak si tím hulvátstvím vynahrazují to, že musejí doma poslouchat.“

„Doufám, že máš pravdu,“ řekl Vike. „Ale přesně řečeno je dub o dost delší než vůz, a to může mít svůj význam. Bojím se toho kusu, co bude z vozu přesahovat.“

„Hm,“ ozval se Ulme, „také zajímavý pohled. A o mnoho méně příjemný. V tom případě by Divousové mohli mít v úmyslu dát hradbě co proto. Tam míříš, Vike, vid? Že mám pravdu?“

„Pochopil jsi mě správně,“ řekl Vike. „Udělají si z dubu berana.“

„To od nich není ale vůbec hezké,“ řekl vyčítavým tónem Halvar. „To nám chtějí tuhle krásnou městskou hradbu rozbořit? Vždyť je to naše jediná ochrana!“

„Bohužel chtějí i mužou,“ řekl Vike. „Sílu na to mají – víc než sto koňských sil.“

„To znamená, že to chce Veliký rámus zkusit do třetice,“ řekl Halvar. „Co ale bude s námi, až se s tím bezvousáčem tady setkáme? Určitě si ještě pamatuje, jak jsme se mu smáli, když měl vousy plné jehličí!“

„Tebe si asi pamatuje zvlášť dobře,“ poznamenal Tjure. „Stál jsi nahoře na hradbě až vpředu, plácal ses do kolen a chechtal ses na celé kolo. Tebe si určitě najde ze všech nejdřív.“

„Ten si nás asi najde jednoho po druhém,“ řekl Snorre. „Byl by to hořký osud, zemřít v cizí zemi.“

„Bez pomníku a bez posmrtné památky,“ řekl plačtivě Ulme. „To je to nejhorší, co může básníka potkat. Jen si pomyslete těch nekrologů, co by o mně napsali, kdybych umřel na pravém místě a v pravou chvíli.“

„Jsi ty ale ubrečený!“ rozkřikl se Tjure. „To nám má být tebe víc líto než jiných? Copak mají naše hlavy menší cenu než ta tvoje? Kdepak, Ulme, to je básník! Ten že by měl zůstat bez náhrobku?“

„Ne že bych měl Tjura v lásce,“ řekl Halvar, „ale tentokrát mu musím dát za pravdu. Vzmuž se, Ulme!“

„Ach jo,“ povzdychl si Ulme, „takový už je můj osud. Všichni jsou proti mně.“

„Už toho nech,“ řekl Vike. „Takové řeči k ničemu nevedou. Neměli bychom radši něco dělat, a to hned?“

„Pokud tomu rozumím,“ řekl Tjure, „musíme hlavně zesílit hradbu.“

„To zní moudře,“ řekl Snorre. „Aspoň se nějak zaměstnáme a nebudou nás tížit smutné myšlenky.“

„Kdybychom jen věděli, kde na nás zaútočí,“ řekl Vike. „Hradba je několik set metrů dlouhá. Zesílit ji na jednom místě nemá valnou cenu.“

„Asi půjdou nejkratší cestou,“ hádal Tjure. „Když se k nám chtěli prokopat a zrovna tak potom, když se k nám chtěli dostat na chůdách, tak si pokaždé vybrali nejkratší cestu.“

„A vždycky bez úspěchu,“ dodal Vike. „Třeba díky tomu zmoudřeli a tentokrát si zvolí jinou taktiku. Třeba nejdřív popojedou nejkratší cestou, ale pak změní směr, aby nás spletli, a my budeme mít hradbu zesílenou na nepravém místě.“

„Zkrátka na ně není v ničem spolehnoutí,“ přikyvoval Halvar.

„Co kdybychom to zase zkusili s tukem?“ zeptal se Tjure. A slouží mu ke cti, že se už chtěl opravdu do něčeho pustit.

„Ty přemýšlíš a to je dobře,“ pochválil ho Vike, „jenomže jejich náklad bude tentokrát příliš těžký. Nebude jim klouzat tak jako chůdy. Kola vozu by se vrstvou tuku probořila. Vypadá to zle!“

„To víme taky,“ řekl podrážděně Tjure. „Mně se zdá, že jsem tady na přemýšlení úplně sám. Už jsem vymyslel dvě věci. Ale vemte si třeba Halvara! Je tu vůbec k nějakému užitku?“

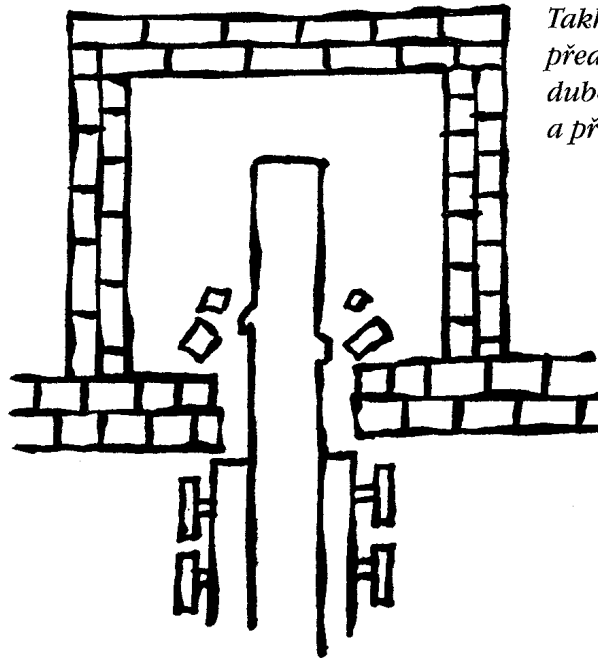
„Tjure, mlč!“ okřikl ho Halvar. „Já čekám na Vika! Jiskři, synu, jiskři! Přece nechceš, aby se tvůj otec dostal do křížku se samotným Velikým rámusem.“

Vike seděl zticha a přemýšlel, až se mu krabatilo čelo.

„Už vím!“ křikl po chvíli. „Postavíme si kus další hradby!“

Tjura to dopálilo.

„To je podvod, to je podvod!“ křičel vztekle. „To jsem před chvílí navrhoval já a všichni to slyšeli, ale nebylo vám to vhod. A teď mi Vike můj nápad takhle sprostě ukradne. Jsi zloděj, slyšíš, zloděj! Posadíme tě do jeskyně a budeš jíst myši!“

*Takhle si Vike
představoval
dubového berana
a přenosnou hradbu.*

„Tjure, mlč!“ řekl Halvar.

„Já vím, Tjure, že se ti to zdá divné,“ řekl Vike, „ale ty jsi chtěl, abychom hradbu rozšířili jenom na jednom místě, a to by opravdu nestačilo.“

„Ale ty jsi taky řekl, že ji stačíme rozšířit právě jen na jednom místě, to jsi řekl!“ křičel Tjure.

„Právě proto musíme udělat to rozšíření tak, aby se s ním dalo hýbat, v tom je ten rozdíl,“ vysvětloval Vike. „Uděláme kus hradby, který bude přenosný, a až Divousové zahájí útok, přeneseme ten kus na místo, na které zaútočí.“

„Teď jsi to dostal, Tjure,“ řekl škodolibě Halvar. „Tomu říkám nápad.“

„Původní nápad ale byl můj,“ trval na svém Tjure. „Vike ho nanejvýš vylepšil.“

„Rozdělíme se o tu čest napolovic,“ navrhl Vike. „Hlavní věc je, abychom se dali do práce. Naštěstí nemají Bulaci o nic méně koní než Veliký rámus. Zapřáhneme je do naší přenosné hradby a převezeme ji tam, kde ji budeme potřebovat.“

„Prozatím ale nikdo neřekl, jak ta přenosná hradba bude vypadat,“ namítl opatrně Halvar.

„Musíme vycházet z toho, jak bude vypadat jejich beran,“ řekl Vike.

„Tamhle ho máš,“ řekl Halvar. „Bude mít rozměry jako ten dub. Ale Divousové si budou muset dát pozor, aby se jim nepřevážil dopředu. Může jim vpředu přesahovat z vozu nanejvýš pět nebo šest metrů.“

„To bylo moc a moc užitečné upozornění,“ pochválil otce Vike. „Řekněme tedy šest metrů. Uděláme přenosnou hradbu ze tří devítimetrových zdí.“

A Vike se pustil do kreslení:

„Tady uprostřed je ten dub, kterým tam Divousové vjedou,“ vysvětloval Vike. „Naše hradba bude trojstěnná a postavíme ji rovnou před to místo, kde Divousové hradbu rozboří. Dub uvízne v prázdně a nebude jim vůbec k žádnému užitku.“

„Ti se podiví,“ těšil se Halvar. „Proboří hradbu a budou mít před sebou další hradbu. A ten jejich dub tam bude trčet a nebude jim k ničemu. Tohle by mohlo dopadnout stejně legračně jako ten jejich útok na chůdách. Škoda že už Veliký rámus nemá vousy.“

„Z nás ale nikdo neumí zdít,“ namítl Tjure. „A vyzdít tři

devítimetrové zdi, to dá hodně práce.“

„Bulaci umějí zdít,“ řekl Vike. „Jen se podívej, jaké mají pěkné zděné domy! Tři zdi o devíti metrech vyzdí za několik málo hodin!“

„Jen aby taky byly přenosné,“ zapochyboval Tjure. „Přenosnou zed' ještě nikdo z nich ani neviděl.“

„Podložíme je kulatinou,“ řekl Vike, „pak je koně utáhnou. Tak jako přetahujeme lodě po souši z jedné řeky do druhé. A budeme pozorovat Divousy, abychom včas poznali, kde budeme zdi potřebovat.“

„Co když to ale potom zkusí znova na jiném místě?“ namítl Halvar. „I kdybychom tam ty zdi stačili odtáhnout, zůstane na prvním místě v hradbě nechráněná díra.“

Vike se podíval obdivně na Halvara.

„Správně řečeno, táto,“ řekl, „tentokrát jsi myslel hodně dopředu. Ale dovolíme jim jenom jeden útok!“

„Jak to?“ podivil se Halvar. „Copak se nás budou ptát? Veliký rámus si přece vždycky dělá, co chce!“

„S tím jejich beranem si nebude dělat, co chce,“ trval na svém Vike. „Prostě mu ho zneškodníme.“

„A jak?“ divil se Halvar. „Přece jim ten dub nestačíme uříznout, než koně vycouvají!“

„K tomu bychom museli mít bobří řezáky, jinak by to nešlo,“ řekl Snorre.

„Nebo padesát tisíc datlů,“ posmíval se Tjure.

„Tjure, mlč!“ okřikl ho Halvar.

„Jejich vůz je vysoký půl metru,“ vysvětloval klidně Vike. „To naznačuje, kolik malty asi budeme potřebovat. Musíme ji totiž mít předem připravenou, na tom závisí celý můj plán. Když nemůžeme dub uříznout, musíme jim ho zazdít. A k tomu musíme mít spoustu malty!“

„Pomalu, pomalu,“ zanaříkal Halvar. „Cos to zase vymyslel? Hodně malty?“

„Bulaci umějí výborně míchat maltu,“ řekl Vike. „Namíchají ji přesně tak hustou, jaká má být, aby rychle schla. Divousové přijedou s dubovým kmenem a Bulaci už budou mít maltu připravenou. Zaplní celý prostor mezi třemi zdmi naší hradby a Divousové s dubem ani nehnou.“

„Nakonec se nebudou moct hnout sami,“ řekl Halvar a spokojeně se zasmál.

„Pokud to Bulaci stihnou! A to není tak jisté,“ ozval se Tjure.
„Spotřebují na to několik vozů plných malty.“

„To není problém,“ řekl Vike. „Zavěsíme na vnější okraje všech tří zdí veliké zednické necky. Všechno bude muset být připraveno předem. Pak všechnu maltu v pravou chvíli převrhneme přes okraje.“

„Co když ale Divousové stačí s dubem couvnout?“ namítl Tjure.

„Koně strašně neradi couvají, a když je lidé ještě k tomu nutí při couvání táhnout plný náklad, tak většinou nejdřív poklesnou na zadní, chvíli tak zůstanou a pak se teprve dají donutit, aby zabrali. Určitě to takhle proběhne i tentokrát. A díky tomu to všechno stačíme!“

Halvar se zamyslel.

„Ty tři zdi zakryjí díru v hradbě,“ řekl. „Snad se to podaří. Už jsem slyšel divnější věci.“

Vike jim to pro jistotu nakreslil ještě jednou. Nakreslil přenosnou hradbu zřetelněji, pečlivěji a ve větším měřítku než poprvé. Zakreslil tam i provazy, za které zavěsí zednické necky s maltou.

„Takhle je to líp vidět,“ řekl. „Tady za ty provazy visí necky s maltou. Dub je jenom půl metru nad zemí. Musíme ovšem připočíst tloušťku dubového kmene. Budeme potřebovat hodně malty.“

„A veliké necky,“ dodal Ulme.

„A budeme muset mít po ruce podpěry,“ řekl Halvar.

„Správně, táto,“ pochválil ho znova Vike. „Těmi podpěrami převrhneme necky přes okraje zdí. To udělají nejsilnější chlapi. Takoví jako Gorm a Brede a Snorre.“

„A Tjure,“ doplnil Tjure.

„Tak jsme tedy s plánem hotovi,“ řekl Halvar. „Po prvním rozběhu už nám to šlo jedna dvě. Tady vidíte, jaká je to výhoda, mít náčelníka, který nebrzdí dobré nápady.“

„Až ten dub zazdíme,“ dodal Vike, „získáme tím zároveň další velkou výhodu. Hradba bude mít na tom místě zvlášť silný opěrný bod.“

„A to díky Divousům,“ řekl spokojeně Halvar.

„Ale taky díky Bulakům,“ doplnil ho Ulme. „Kdo by nám to jinak vyzdil?“

„A díky Vikovi,“ řekl Snorre. „Kdo by nám to bez něho vymyslel?“

„A díky Halvarovi,“ řekl Tjure. „Kdo by nám to bez něho dovolil?“

„Tjure, mlč,“ okřikl ho Halvar.
„A ted' do práce!“ řekl nedočkavě Snorre.
„Vike, ty to vysvětli Bulakům,“ řekl Halvar. „Tobě nejlíp rozumějí a mají k tobě naprostou důvěru.“
„Ale práce povedeš ty, táto,“ řekl Vike. „Ty to umíš ze všech nejlíp.“
„A já zas vím, co umíte ze všech nejlíp vy oba,“ řekl kysele Tjure. „Nadržovat jeden druhému!“

Hradba se boří!

Na opačné straně hradby se Divousové lopotili, až se mohli strhat. Do dubu se zakusovalo několik set seker, a to do taktu. Dvacet mužů nedělalo nic jiného, než že brousilo sekery, a třicet jich mělo plné ruce práce s odklizením odřezků.

Bulaci byli stejně pilní jako Divousové a tři zdi, z nichž se měla skládat přenosná hradba, vyrůstaly pěkně do výšky. Byly široké, bytelné a odolné.

Chvilími měli náskok Divousové, chvílemi zas Bulaci. Že z toho bude zase závod, ve kterém nakonec půjde o vteřiny?

Vikingové zedníkům podávali a povzbuzovali své přátele horlivým skandováním.

Bulacké ženy míchaly maltu a dávaly pozor, aby neztuhla. Byly rády, že mohou pomáhat.

Tesaři z Flaku, kteří už dávno neměli příležitost ohánět se ve svém řemesle, dělali veliké zednické necky.

Divousové najednou mohutně zrychlili tempo. Jak to dokázali? A co se to stalo? Ano, způsobil to Veliký rámus. Slíbil jim, že jakmile dub porazí, dostanou každý jednu udici.

Pak to ovšem zapřel a tvrdil, že jim slíbil jenom jednu udici dohromady.

Pro vikinky to začalo vypadat bledě. Pustili se tedy do pokřiku nejosvědčenějších hesel, aby Bulaky povzbudili. Ulme jim složil jedno docela nové:

Tempo, chlapci! Přidejte!

Divousům se nedejte!

Když to Bulaci slyšeli, pracovali jak diví. Měli všechny tři zdi hotové těsně předtím, než Divousové naložili dub na vůz.

Trojitá zeď byla vystavěna z bulackých kostek. To byly kameny tvrdší než žula. Bulaci byli na své dílo hrdí a Halvar vycítil, že je za to musí pochválit.

Sundal si přilbu, natáhl pravou ruku, odkašlal si a promluvil.

„Milí přátelé! Ať se propadnu, jestli jste neudělali velikánský kus záslužné práce. Projezdil jsem celý svět, ale nikde jsem neviděl lepší zedníky, než jste vy. Jsou to silná slova, ale hlavu za to dám, že to je pravda pravdoucí. My, vikingové z Flaku, máme hroznou radost, že jsme vaši spojenci.“

Takhle hezky a moudře promluvil Halvar a jeho slova padla na dobrou půdu.

Nesmíme zapomínat, že Bulaci požádali vikingy, aby jim proti Divousům pomohli, takže se trochu báli, jestli nejsou na obtíž. A teď k nim sám náčelník vikingů promluvil jako k sobě rovným, když řekl, že jsou spojenci, a to jim dodalo sebevědomí.

Útok se dal očekávat každou minutu. Velikánský dub byl na svém místě. Vůz tu tíhu vydržel, i když se uprostřed trochu prohýbal. Divousové zapřáhli všechny koně.

Vůz byl po obou stranách opatřen kůly, ke kterým Divousové zapřáhli po šesti koních. Byl na ně úděsný a zároveň velkolepý pohled. Byl to strašlivý beran na boření nejsilnějších městských hradeb. Vikingové byli dobře připraveni, ale přesto si dělali starosti, jak to dopadne. Nejvíce ze všech se ovšem bál Vike.

Po obličeji mu stékal studený pot. Musel si kolem krku uvázat punčochu, aby se celý nepromáčel.

Divousové spustili svůj úděsný válečný pokřik.

Vikingové pozorovali příjíždějící vůz s dubovým beranem a chvěli se napětím.

Vike si musel punčochu na krku každou chvíli vyměňovat, jak se potil.

Veliký rámus určil obrovskému koňskému spřežení dlouhý, důkladný rozběh. Vůz příjížděl až od okraje lesa, a čím víc se blížil k hradbě, tím víc zrychlovali koně krok. Divousové je popoháněli, křičeli jim do uší a šlehali je do zadků. Vikingy, kteří nesnášeli týrání zvířat, to rozzuřilo k nepřítelství.

Halvar a Vike vedli muže, kteří měli přemístit přenosnou hradbu. Posunovali ji tu kousek doprava, tu zas kousek doleva. Chtěli zaujmout co nejvýhodnější polohu, aby později měli k místu nepřátelského útoku co nejbližší.

V okamžiku, kdy spřežení Divousů dojelo až k hradbě, stála přenosná hradba na svém místě. Gorm, Brede a několik dalších

siláků bylo připraveno u necek s maltou. Teď se Divousové dočkají překvapení!

Dubový beran narazil obrovskou silou do hradby. Bum, bác, prásk! V městské hradbě zela veliká díra.

Vike si uvázal kolem krku patnáctou punčochu.

Probořené místo v hradbě bylo přesně tak velké, že je dokonale zakryly tři přenosné hradby. Dubový kmen čněl předpokládaných šest metrů dopředu, ale ani o palec víc. Potud dopadlo všechno podle očekávání.

Divousové ze sebe vydali příšerný řev – a byl to vítězný řev. Přišla jejich velká chvíle! Konečně se střetnou s vikingskými muži. Teď se uvidí! Teď ať si začnou s nějakými triky. Třeba s hady, tukem nebo smrkovým jehličím!

K probořenému místu v hradbě se přihnuly stovky Divousů. Byli tak krvežízniví, že vráželi jeden do druhého, jen aby se do hlavního města Bulaků dostali první.

Několik jich v té tlačenci upadlo a rozbilo si nos. To je ovšem nezastavilo. Vstali, běželi dál a vůbec jim nevadilo, že jim z nosu kape krev. Kdo je do té chvíle neznal, ten teď viděl, jací jsou to surovci, kteří se nezastaví před ničím.

Chudák Vike bledl, až byl bílý jako křída, a před očima se mu dělaly mžítiky. Kdyby Snorre nebyl dost pohotový a neobrátil ho nohama vzhůru a hlavou dolů, určitě by byl omdlel. Snorre stál nahoře na hradbě a držel Vika pevně za nohy. Tak se náčelníkův syn houpal chvíli sem a tam, aby mu proudila krev do hlavy a schopnost myslet se mu zase vrátila.

V následující chvíli se ostatně vrátila zdravá barva do obličeje

všech vikingů. Viděli totiž, jak Divousové celí zkoprnělí a zklamaní zůstali stát a rozhlíželi se kolem sebe, než konečně pochopili, co se stalo. A pak se dostavil výbuch vzteku. Divousové si rvali vlasy, dupali a řvali. Za probořenou hradbou byla další hradba! To na ně bylo příliš.

Divousům se to zdálo strašně nespravedlivé. Stála před nimi nová zeď, a oni se tak nadřeli, aby se zbavili té první! Konečně se měli s vikinky řádně porvat a zmáčkout je, co hrdlo ráčí! A tumáš, je tu další hradba! Právě teď, když porazili největší dub v celé Bulakii, aby probořili tu první, za kterou by správně žádná další být neměla!

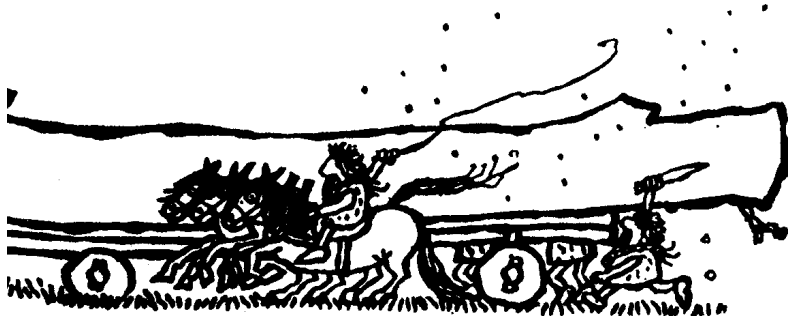
V tu chvíli se všichni Divousové zachovali úplně stejně jako jejich náčelník. Podle jejich názoru to všechno byla strašlivá smůla a nespravedlnost. Všechno přece udělali správně, ve všem si počínali tak, jak si počínat měli.

Teď jim ještě ke všemu vikingové na ten dub převrhli necky s maltou. Prázdný prostor uprostřed mezi třemi zdmi a hradbou se v několika vteřinách zaplnil maltou a dub v ní uvízl. Trvalo by jim týdny, než by se jim podařilo ho uvolnit, a to by je ještě nesměl nikdo vyrušit.

Divousové měli zlost. Strašnou zlost! Vůbec nic jim nevycházelo podle plánu. Teď mají po beranu a musejí poslouchat, jak se jim vikingové smějí, až se za břicha popadají.

Divousové byli takoví hloupí, že začali do zdi kopat. Jenže zdi jim to kopání vracely i s úrokem. Bulacké kostky se ani nehnuły a po

*V divokém trysku
se Divousové hnali
k městské hradbě.*

každém kopnutí se ozval výkřik bolesti.

Když dubovým beranem probourali hradbu, jásal ze všech nejhluchěji Veliký rámus. A teď, když se objevila další překážka, byl to zase on, koho bylo ze všech nejvíc slyšet. Chtěl za každou cenu zaútočit znova, a o ihned. Chtěl dub okamžitě uvolnit.

„Vytáhněte dub!“ křičel Veliký rámus. „Okamžitě ho vytáhněte, vy padavkové! Práskněte do koní!“

Byl vzteky bez sebe a nevěděl, co mluví. Přesto mu bylo jasné, že obránci města nemůžou mít takovouhle hradbu víc než na jednom místě. Stačilo by použít dubový beran znova na jiném místě a pak by je už nic nemohlo zastavit.

Divousové tahali a šubali opratěmi, aby koně zacouvali, a hrubě jim nadávali. Ale koně stáli uši, chňapali po Divousech, vyhazovali a snažili se je kopnout.

Ostatně už bylo pozdě. Dub seděl jako skála a nikdo by jím už nehnul ani o chlup, i kdyby koně poslouchali a snažili se vycouvat.

Křik a nadávky Velikého rámuse byly zbytečné.

Dubový kmen zůstal na svém místě až dodnes. Stal se z něho národní památník. Bulaci se u něho každoročně v určitý den scházejí, zdobí jej květinami a význační mužové nad ním pronášejí slavnostní projevy. Vyhrávají velké orchestry a zpívá tisícihlasý sbor. V celé zemi vlají prapory, děti mají volno a nemají žádné úkoly. „Den dubového kmene“ je na žebříčku oblíbenosti na druhém místě hned za Štědrým dnem.

Ale abychom se vrátili k Velikému rámusovi, tak nakonec přece jen pochopil, co a jak se to stalo. Mohl puknout vzteky a okamžitě nařídil, aby se k němu dostavil hlavní pobočník. Mazaný Sinsibád sice dubový beran sám nenavrhl, ale taky Velikého rámuse od jeho nápadu nezrazoval. Proto to byla vlastně jeho chyba, a proto s ním chtěl Veliký rámus okamžitě mluvit.

Teď všem ukáže, jak nakládá se špatnými rádci!

Mazaný Sinsibád svého náčelníka znal a věděl, jaký osud čeká toho, koho si vyhlédl za obětího beránka. Když se Veliký rámus po někom rozhlížel s takovou zlomyslnou chtivostí, s jakou se teď rozhlížel po něm, tak bylo nejmoudřejší co nejrychleji zmizet.

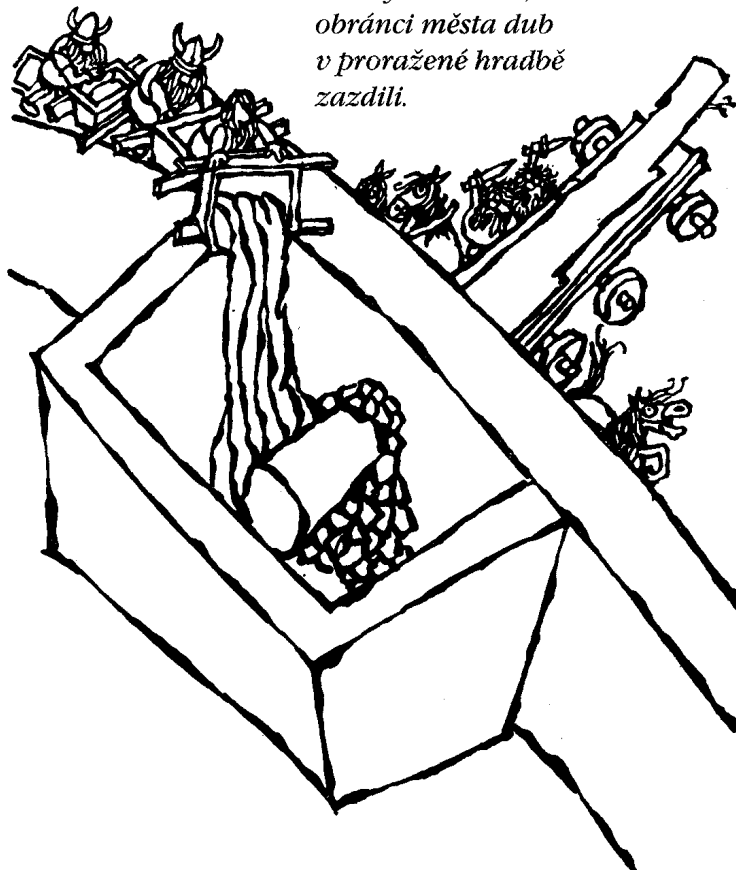
Mazaný Sinsibád si nasadil ohnivě rudý plnovous a ohnivě rudé licousy. Pak se vmísil do davu.

Veliký rámus svého hlavního pobočníka nenašel, a to byl vrchol všech jeho dnešních strastí. To už se člověk nemůže ani pomstít?

V podobných situacích se pokaždé ukázalo, jakou má Veliký rámus chudou fantazii. Už jsme to viděli tehdy, když si vytrhl vousy. Ani tentokrát nepřišel na lepší způsob, jak si vybit vztek. Bublalo to v něm jako v rozpáleném kotli. V takovém stavu se rozumně uvažovat nedá. Když je kotel ve varu, zbývá už jen, aby vzkypěl.

Nejvíc politováníhodní jsou dospělí vzteklouni. Malé dítě si třeba může lehnout na zem a křičet. Zato starší lidé – hlavně náčelníci – ti takhle vyvádět prostě nesmějí. Všechno má své meze, a to i tehdy, když jde o takové hulváty, jakým byl Veliký rámus. Vousy si člověk může vytrhnout, i když jsou z toho řeči a pokazí se tím dobrá pověst. Ale lehnout si na zem a kopat, to už by byla opravdu nenapravitelná

*Než bys řekl švec,
obránci města dub
v proražené hradbě
zazdili.*

ostuda!

Chybělo málo a Veliký rámus by se byl zachoval jako docela malé dítě.

Začal skákat jako mičuda! Byla to hloupost, ale on na nic lepšího nepřišel.

Skákal bez přestání a hodně vysoko. Ze začátku skočil pokaždé téměř metr vysoko. Chtělo se mu ale provést něco mnohem horšího. Skákání ho vlastně neuspokojovalo. Nemohl tím vybit ani zlomek toho, co cítil.

Nakonec z toho byl úplně vysílený. Chtěl přestat, ale nešlo to. Byl to hrozný pohled, jak se ze setrvačnosti odráží od země pořád znova. Poskakoval jako míč. Ovšem musíte si představit míč, kterým někdo hodil o zem strašlivou silou, ano, strašlivou, přímo obří silou.

Skákal takhle ještě hodinu po tom, co se chtěl zastavit. Skoky se ovšem zmenšovaly. Nakonec už poskakoval jenom několik centimetrů nad zemí a posledních pět minut už se ani neodlepil od země. Stál na místě a jenom se prohýbal v kolenou. Byl na něho tak žalostný pohled, že žalostnější snad nikdo nezažil.

Nakonec splaskl jako prázdný pytel a odnesli ho pryč.

Ještě dlouho mu ale cukalo v nohou, takže ti, co ho nesli, měli co dělat, aby se jim nevytrhl.

„Chudák Veliký rámus,“ politoval ho Halvar. „Je hloupý, surový a zlý, ale nejvíc na to doplácí sám.“

Ti rozumnější z podnáčelníků vypřáhli koně a odvedli je.

Od toho dne už nikdo z Divousů nechtěl jít do útoku s beranem, přestože si nechali koně i vůz. I vhodných dubů bylo dost. A Bulaci už neměli žádné kostky z tvrdého kamene, aby mohli vyzdít další hradbu. S tou, kterou vyzdili, už nemohli ani hnout.

Rozumně vzato by se tedy další útok s dubovým beranem musel podařit. Ovšem Divousům odjakživa chyběla trpělivost, a hlavně vytrvalost.

Jak si počínali, když měli třeba zvednout veliký balvan?

Místo aby si vyzkoušeli, kde se nejlíp popadne, a pak se do něj pořádně opřeli a zvedali ho centimetr po centimetru, tak neustále střídali místo a chytali ho tu a zase tam, jako by se jim takhle zvedal líp! To byl taky jeden z důvodů, proč zůstali ve vývoji pozadu a doháněli to tím, že kradli a vyhledávali boj.

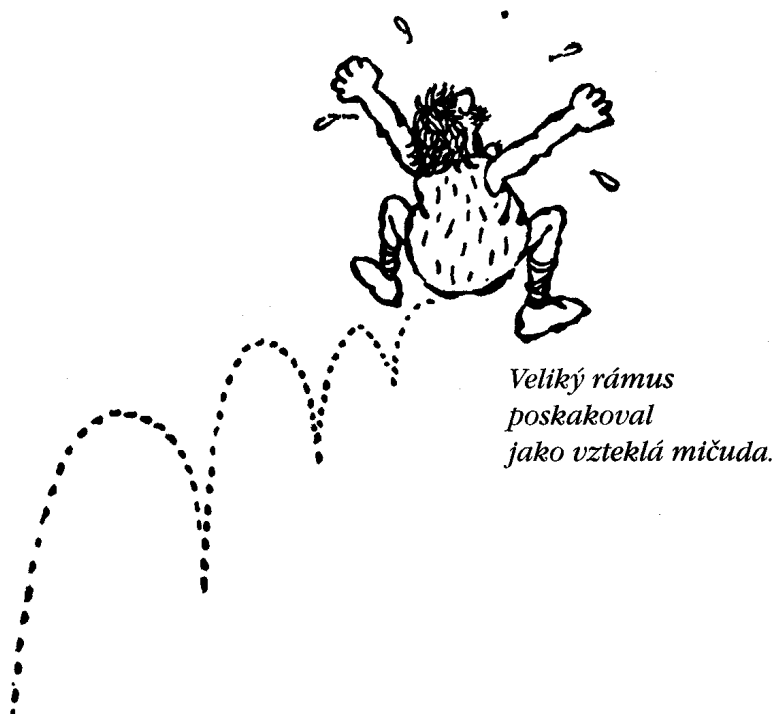
To právě měl na mysli Ulme, když o nich básnil:

*Jen hlupák břímě darmo pouští, sem tam pobíhá,
však mudrc tíhu svou dál nese a s ní vytrvá.*

K údivu všech se tentokrát o báseň pokusil i Vike:

*Zvedej, tahej, vytrvej,
na puchejře nic nedej.*

Když Vike své verše přednášel, museli Ulma držet dva chlapi. Tak byl pobouřen. Řekl, že by se Vike měl spokojit jednoduchými, praktickými vynálezy a že on, Ulme, v životě neslyšel tak špatně složenou báseň, a to slyšel špatných básní několik milionů. Řekl dále, že ve Vikově básni jsou všechny chyby, kterých se při skládání básní člověk vůbec může dopustit, a i kdyby na to měl rok času, nestačil by vyjmenovat ani polovinu. Nakonec ještě dodal, že kdo by na takovou báseň obětoval runový kámen, aby mu ji na něj vytesal, ten by zasloužil, aby ho lámali v kole.

„Za ty „puchejře“ a za to „nic nedej“ bys měl dostat nařezáno!“
křičel Ulme. „To ani není spisovně! Báseň musí vyznít slavnostně!“

„Asi máš pravdu,“ řekl Vike, „nic velkého jsem nesložil. Ale proč
tě to tak rozčililo, když jsi takový velebásník a já jenom začátečník?“

A mnozí s ním souhlasili.

Tu Ulme zabásnil:

*Když bude každý o své dbát,
pak nebude se čeho bát.*

Tjure se tomu pochechtával a tvářil se potutelně. A najednou
zabásnil i on:

*Ulme nemůže než zvítězit,
neboť platí taký zvyk,
že jen on sám smí soutěžit.*

Tentokrát měli čtyři muži co dělat, aby Ulma udrželi. Některým
se ale Tjurovy rýmy docela líbily. Všechny překvapilo, že taky umí
básnit.

Mazaný Sinsibád si pro jistotu svůj převlek vylepšil. Vypůjčil si
od svého příbuzného, který sloužil v polní kuchyni, bílou kuchařskou
čepici a bílou zástěru. Pak se několik dní zdržoval v kuchyni, aby se
vyhnul setkání s Velikým rámusem. Mazaný Sinsibád se v
kuchyňské práci dobře vyznal. Pomáhal mlít maso a to ho zachránilo.
Veliký rámus sice vyslal lidi, aby mu ho našli, ale z nich nikoho
nenapadlo, že by tak jemně umleté maso umlel nepravý kuchař.

Nakonec byl Mazaný Sinsibád omilostněn. Oznámil to
náčelníkův posel, který to všude rozhlásil hlásnou troubou.

Velikého rámusu totiž nic nového nenapadlo, a proto potřeboval
někoho, kdo by mu s nápady pomohl. Jediný člověk v jeho vojsku,
který míval nápady, byl Mazaný Sinsibád. Veliký rámus by mu sice
byl dal hrozně rád za vyučenou, ale ještě víc toužil po tom, dát za
vyučenou vikingům. Byli to přece jenom v první řadě oni, kdo mu
všechno překazili.

Proto tedy dostal Mazaný Sinsibád milost a byl už potřetí
jmenován nejvyšším podnáčelníkem a náčelníkovým hlavním
pobočníkem. Ovšem tentokrát musel vymyslet něco pořádného!
Veliký rámus vyžadoval nový nápad, a to okamžitě! A musel to být

dobrý nápad! Jinak by byl s Mazaným Sinsibádem konec!

Mazaný Sinsibád byl ovšem natolik mazaný, že si ohnivě rudý plnovous a ohnivě rudé licousy schoval na bezpečném místě. Kromě toho se každý večer cvičil v mletí masa. S takovým náčelníkem bylo nejjistější ponechat si zadní vrátka, aby se mohl do kuchyně vrátit.

Mazaný Sinsibád se sice nijak nepodceňoval, ale na druhé straně už věděl, co všechno vikingové dokážou. Nebyl si zdaleka jist, že je přelstí.

Nedá se ani vyloučit, že nejlepší síly už ze sebe vydal. Jeho nový nápad totiž nebyl valný. A nebyl původní. Vypůjčil si ho z minulých dob od člověka, který proslul široko daleko svou mazaností.

Vikingové z Flaku na to ovšem brzy přišli.

Veliký rámus vyslovil svou hrozbu, až když Mazaného Sinsibáda vylákal z úkrytu tím, že ho omilostnil.

„To je mu podobné, tomu nafoukanému opičákovi!“ řekl si tiše sám pro sebe Mazaný Sinsibád.

Velká věc

Nejdřív dali Divousové nějakou dobu pokoj. Tu a tam vystřelili několik šípů, ale to bylo všechno. Zůstali ovšem blízko hradeb a hlídali. Tak udržoval Veliký rámus bulacké hlavní město nadále v obklíčení a bránil tím Halvarovi přivolat jiné vikinky na pomoc.

Vikovi se zdálo, že ten klid nevěstí nic dobrého. Vikovi nebylo lehké se zavděčit – když Divousové něco chystali, tak se bál, a když dali pokoj, tak se taky bál.

„Veliký rámus si dává načas,“ říkal. „Určitě chystá něco velkého.“

„Anebo ho to skákání unavilo,“ řekl Halvar. „Bulaci mají velké zásoby jídla, takže můžeme jíst a spát, abychom nabrali sil. Přichází to vhod, protože jsme měli perné dny.“

„Jen dávejte pozor,“ varoval Snorre. „Sám vidíš, jak Divousové chodí sem a tam a sbírají jahody a kořínky. To znamená, že nemají co jíst, a když nemají co jíst, tak nemůžou útok dlouho odkládat.“

„Kořínky jsou poslední východisko z nouze,“ potvrdil Vike. „Kořínky člověk jí jediné tehdy, když žaludek křičí hladu a nedá si říct.“

„Jsou na tom opravdu tak zle?“ podivil se Halvar. „to mi ovšem vnuká nápad. Myslím, že to bude jeden z mých lepších nápadů.“

„Opravdu?“ podivil se Tjure. „A jak to poznáš, který z tvých nápadů je lepší a který horší? To přece nikdo nedokáže.“

„Tjure, mlč!“ rozkázal Halvar. „Radši poslouchej, a vy ostatní taky! Pozlobíme Divousy Pozlobíme je, až jim vzkypí žluč. Veliký rámus zase začne skákat. Pak už víc nevydrží, takže dá s konečnou platností pokoj.“

Halvar zmlkl a zatvářil se tajuplně, aby vyvolal zvědavost.

„Tak už to dořekni,“ ozval se Snorre. „Jak chceš dosáhnout, aby Veliký rámus zase začal skákat?“

„Tím, že ho rozzuříme,“ odpověděl Halvar. „Rozzuříme ho nádhernou vůní jídla. Až budeme vařit, pošleme Divousům pořádné závany jídla, zatímco oni budou žvýkat kořínky. Uděláme nádhernou

vůni jídla a pomocí měchů ji zaženeme až k němu. Co myslíte, které jídlo mají Divousové nejradši?“

„Jakožto význačný básník vím vše o zvyklostech a obyčejích národů,“ vmísil se do hovoru Ulme. „Myslím, že jsem se vám už o tom zmínil. Nejoblíbenějším pokrmem Divousů je zelná polévka. Pro zelnou polévku jsou schopni vraždit.“

„Výborně, výborně,“ radoval se Halvar. „A který druh?“

„Z červeného zelí,“ odpověděl bez zaváhání Ulme. „Té dávají přednost přede všemi ostatními druhy.“

„Vida, vida,“ zářil spokojeností Halvar. „Bulaci mají sýpky plné červeného zelí, nedávno sklídili zásoby na zimu. Poskytneme Divousům vůni polévky z červeného zelí, že na to nezapomenou, kdyby žili sto let. Pošleme jim takovou vůni, že budou slintat a něco se jim bude zdát.“

„Není to surovost?“ ozval se hodný Snorre.

„Já myslím, že je,“ řekl Vike, „je to přímo nelidské. Tak se s lidmi v našem století prostě nejedná!“

„A co Divousové,“ rozhořčil se Halvar, „ti snad jednájí líp?“

„To je něco jiného,“ řekl Vike. „Jsou to nevědomci a nic nechápou. Zato my jsme kulturní lidé. Ostatně co o tom říká zákon? Jestli se nemýlím, tak je nějaký zákon o pouštění vůní jídel na hladovějící nepřátele!“

„To je možné, že nějaký takový hloupý a zbytečný zákon existuje,“ řekl Halvar.

„Ulme to bude vědět,“ řekl Vike. „Ulme zná zákony.“

„Spolehněte se,“ řekl Ulme. „Znám zákony. A na tenhle zákon jsem měl věru pomyslet hned.“

„Taky si myslím,“ řekl Vike. „Dřív, než jsi přivedl tátu na takovéhle myšlenky.“

„Vzhledem k situaci, která nastala, vyslovuji nad svými ukvapenými výroky upřímné politování,“ prohlásil učeně a s velkou vážností Ulme. „Je přísně zakázáno vypouštět vůně jídla směrem k hladovějícím nepřátelům. A co je ještě důležitější: My Sveové jsme tento zákon podepsali.“

„Já ho nepodepsal,“ ohradil se Halvar. „To vím naprosto jistě.“

„Král Sveů ho ale podepsal,“ řekl Ulme, „tím je to závazné i pro tebe. Zákon přijalo loni v zimě všeseverské zasedání v Dorestadu. Celý sněm byl zajedno, že takové vypouštění vůně jídla na hladového nepřítele je příliš kruté a nelidské.“

„Dokonce ani Divousové to nedělají,“ podotkl Vike.

„To tedy ne,“ řekl Halvar, „komu by taky vadilo, kdyby na něho pustili vůni kořínků?“

„Mysli taky trochu na naši pověst,“ domlouval mu Vike. „Co by si o nás lidé pomysleli, kdybychom páchali takové zločiny a veřejnost by se to dozvěděla? Slušní lidé by nás přestali zdravit.“

„Dobrá, dobrá,“ ustoupil Halvar nespokojeně, „tak tu tedy budeme vězet, dokud neumřem. Budeme tu sedět s rukama křížem a čekat, dokud si na nás Veliký rámus zase něco nevymyslí. Nikdy nevíme, co chystá, a to jde člověku na nervy. Když se vrátili zvědové, které jsem vyslal, aby něco vypátrali, tak nic nezjistili a vrátili se se zadky plnými šípů. Teď už tam nikdo z nich nechce jít.“

„Samozřejmě že musíme vědět, co nepřítel chystá, v tom ti dávám plně za pravdu,“ řekl Vike. „Prozatím jsme na ně pokaždé vyzráli právě díky tomu, že jsme předem zjistili, co chystají. Kdyby se jim

*V koši se Vike vznesl
nad ležení Divousů
na výzvědy.*

podářilo nás překvapit, tak je s námi konec.“

„Tobě se to lehko řekne,“ řekl Halvar. „Ale něco pro to udělej! Není po nich ani vidu, ani slechu. Schovávají se v rokli, abychom je nemohli sledovat.“

„Uděláme dračí koš,“ řekl Vike. „Ulme umí splétat koše a Snorre dělá nejlepší draky na světě. Koš zavěšíme za draky, já se v něm vznesu a budu Divousy pozorovat.“

„Stane se,“ řekl Snorre.

„Co když s tebou ten koš někam odletí?“ staral se Halvar. „Lehký koš s lehkou zátěží může odletět desítky mil. Takové nebezpečné kousky ti, Vike, nedovolím!“

„Díky za starostlivou péči,“ řekl Vike, „ale víš moc dobře, jaký jsem bázlivý. Já nikdy neriskuju. Uvážeme na nejvyšší věž hradu dlouhý provaz. Druhý konec toho provazu budu mít v koši. Až budu chtít stoupat, tak provaz popustím, a až se budu chtít spustit dolů, tak se za ten provaz přitáhnou.“

Halvar si o tom chvíli popřemýšlel a nakonec dal souhlas.

Snorre a Ulme byli s dračím košem brzy hotovi.

Vítr váł právě příznivým směrem, a tak Vike udělal hned první pokus. Vylezl si do koše, Snorre mu podal provaz a draci, na nichž byl koš s Vikem zavěšen, stoupali k oblakům.

Nahoře měl Vike na Divousy v rokli dobrý výhled. Přitom byl mimo dolet oštěpů i šípů.

Veliký rámus koš zahlédl. Vztekla zafuněl a rozhořčen ukázal plavidlo Divousům.

„Aby je psi sežrali!“ soptil Veliký rámus. „Jen se podívejte, co si vymysleli! Nenechají nás ani chvíli na pokoji, abychom se mohli v klidu připravit! Mně se zdá, že v tom koši sedí ten usmrkanec Vike!“

Mazaný Sinsibád se klidně usmíval.

„To nevádí, že nás vidí,“ řekl.

Veliký rámus chvíli přemýšlel.

„No jo, ono to vlastně nevádí,“ řekl nakonec. „To, co děláme, jim stejně ukážeme. Nemáme co skrývat. Takoví jsme poctivci.“

Dostal tak dobrou náladu, že Mazaného Sinsibáda šťouchl do boku, že se jako budou smát společně.

„Horší by bylo,“ upozorňoval Mazaný Sinsibád varovným hlasem, „kdyby nás uviděli v určitou chvíli!“

„Já náhodou přesně vím, kterou chvíli myslíš,“ řekl Veliký rámus.

„Myslíš určitou chvíli, která přijde později, až tu věc, kterou teď děláme, použijeme. Totiž až do ní chlapi budou lézt.“

„Ano,“ přisvědčil Mazaný Sinsibád. „Ale stačí, když počkáme, až se ten hloupý koš dostane do nepříznivého větru.“

„A ta chvíle brzy přijde,“ řekl Veliký rámus. „Potom se ti ten tvůj nápad musí podařit. Těch, co se ti nepodařily, už bylo dost.“

„Mně se nepodařily jenom dva,“ řekl Mazaný Sinsibád. „Ale měli jsme je dobře promyšlené. Neštěstí je v tom, že vikingové mají mezi sebou jednoho moc vychytralého kazisvěta. Mám dokonce podezření, že patří k lidem, kterým kolem hlavy poletují jiskry. Už jsem si několikrát všiml, že se u městské hradby objevuje taková záhadná záře.“

Mazaný Sinsibád měl i tentokrát zlé tušení. Aby získal jistotu, sáhl si hluboko do kapes u kalhot. Ano, vousy i licousy byly na svém místě.

„Přidejte, přidejte!“ rozkřikl se Veliký rámus na Divousy. „A přestaňte na Vikův koš házet oštěpy. Stejně je, vy nekňubové, dohodíte jenom do poloviny vzdálenosti!“

Vike si vzal s sebou dlouhou šňůru se sluchátkem a mluvítkem. Ani jedno, ani druhé nebyl žádný zázrak, ale přišlo to vhod. Jako sluchátko mu posloužil šnek a jako mluvítko špulka od nití.

Šňůra vedla z koše až do věže. Ve věži seděl Snorre se stejným sluchátkem i mluvítkem.

Domlouvali se spolu stručným, úsečným způsobem, jak bývá při takovém hovoru zvykem.

„Slyšíš mě?“ zeptal se Vike. „Končím!“

„Slyším,“ odpověděl Snorre. „Slyšíš ty mě? Končím!“

„Slyším tě dobře, končím!“ odpověděl Vike.

„Vidíš dobře? Končím!“

„Mám dobrý výhled. Končím!“

„Díval ses dost? Končím!“ zeptal se ještě Snorre.

„Úkol splněn, končím!“ odpověděl Vike.

„Mám stahovat? Končím!“

„Stahuj! Končím!“

„Rozumím. Konec!“ uzavřel Snorre.

Pak spolu s Gormem dračí koš stáhli. Za chvíli stál Vike živ a zdrav ve věži vedle nich.

Halvar se nemohl dočkat. Co uviděl Vike? Co dělají Divousové?

Co jim Vike řekne nového?

„Tak co? Honem spust! Co chystá ten zatrolený Rámus?“ přešlapoval netrpělivě Halvar.

„Je to horší než všechno, s čím na nás přišli předtím,“ začal Vike. „Člověk by ani nevěřil, že to může být pravda. Ale jestli to chcete vědět, tak dělají Divousové velikého dřevěného koně.“

„To mě podrž!“ řekl Halvar. „Říkáš koně ze dřeva?“

„Tak jsem to přibližně myslel,“ potvrdil Vike. „A není to jen tak nějaká kobylka. Je to kůň, který sahá do poloviny stromů. Řekl bych, že je asi tak deset metrů vysoký a má velikánské břicho.“

Při těch slovech sebou sčetlý Ulme trhl.

„Aha,“ řekl a vykutáleně se zasmál, „tak to už tuším, o co jde. Ten kůň je dutý, nemám pravdu?“

„Asi bude dutý,“ přisvědčil Vike. „Jinak má ale všechno, co má správný kůň mít. Uši, tlamu, hřívu i ohon. Dokonce i ohlávku.“

Tentokrát se zasmál Halvar, a to tak vykutáleně, jak se ještě nezasmál.

„Aha,“ napodobil Ulma, „tak to já taky tuším, o co jde. Divousové už těch neúspěchů zažili příliš moc. V hlavách se jim to tak pomíchalo, že z toho zdětinštěli. Dělají si houpacího koně, aby si trochu spravili náladu.“

„Pomalů, pomalů,“ řekl varovně Ulme. „Divousům není do hraní. Zdá se, že to myslí smrtelně vážně.“

„Brrr,“ zachvěl se Vike. „Ty mě děsíš, dostanu z toho škytavku. Proč to maluješ v tak hrozných barvách?“

„Bude jistě lepší, když, když se podíváme skutečnosti tváří v tvář,“ poučil ho Ulme. „tohle se už v dějinách jednou vyskytlo. Divousové na to nepřišli sami, ale převzali cizí nápad. Toho koně si vypůjčili.“

„To není žádný vypůjčený kůň,“ protestoval Vike. „Viděl jsem je na vlastní oči, jak sekerou otesávali hlavu a jak mu připevňovali žíněný ohon.“

„Ten nápad je vypůjčený,“ vysvětloval Ulme, „a je to prastarý nápad. Byl už vyzkoušen, a to s úspěchem. Ovšem Divousové mají smůlu, že jim to prokoukneme. Zřejmě nepočítali s tím, že mezi sebou máte všestranně vzdělaného člověka.“

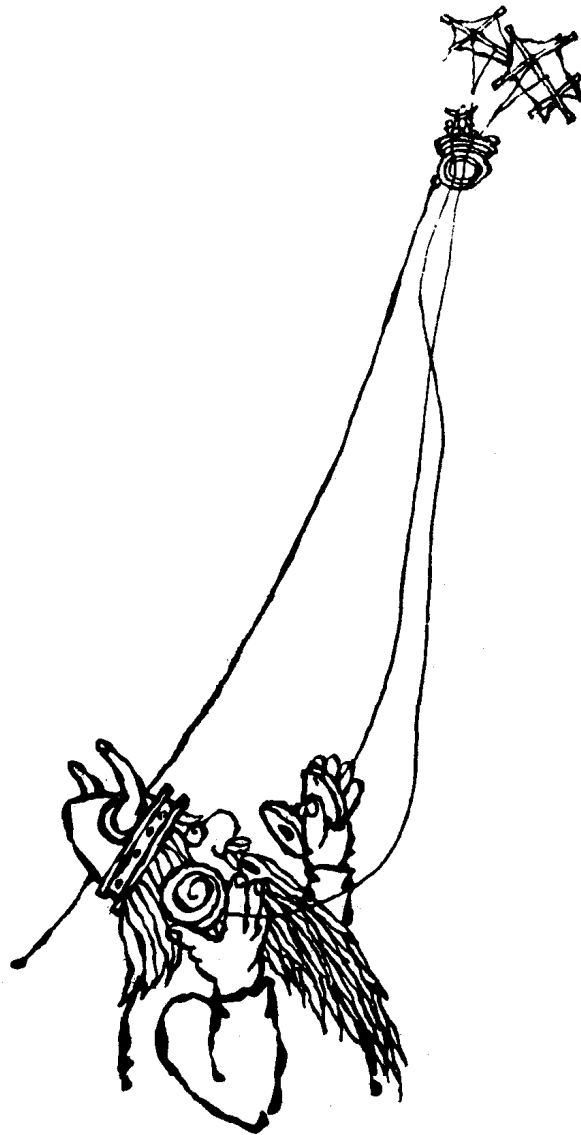
„Máme?“ zeptal se Tjure. „Ukaž nám, kdo to je!“

Snorre:

„Už jsi viděl dost? Končím!“

Vike:

„Úkol splněn. Končím!“

„Vidíš ho před sebou,“ odpověděl dotčeně Ulme. „Vidíš před sebou významného básníka a studovaného muže, který hodně ví, a to o minulosti i o současnosti. Tak buď rád, že mě tu máte!“

„To stačí,“ přerušil ho Halvar. „Jaký jsi výborný a co všechno umíš, to už jsme od tebe slyšeli mockrát. Radši nám vysvětli, jak to s tím koněm bylo, ale tak, aby to bylo srozumitelné i obyčejným nevzdělaným lidem, jako jsme my.“

„Já to zkusím?“ řekl Ulme z vysoka. „Trik s dutým koněm je starý několik set let. První jej vyzkoušeli Achájové. Udělali podobného koně, když obléhali Tróju.“

„Namouduši,“ řekl Halvar, „to souhlasí. Můj dědek Blöte nám jednou doma u ohně o trojské válce vyprávěl. Ted' si na to vzpomínám.“

„Říkalo se mu pak trojský kůň,“ pokračoval Ulme, „a byl dutý. Ale máme-li věřit Vikovi, je tenhle ještě větší.“

„A co s tím koněm ti Chajamové udělali?“ chtěl vědět Tjure.

„Žádní Chajamové, ale Achájové,“ opravil ho Ulme. „Pomocí toho koně se pomstili. Obléhali Tróju několik let, ale nemohli ji dobýt. Síly Achájů a Trójanů byly natolik vyrovnané, že se jedni ani druhí nehnuli z místa a jenom na sebe volali nadávky. Pak ale nejchytřejší z Achájů vymyslel nepravého koně. A jednoho dne se v něm ukryli nejlepší bojovníci.“

„To je ale zbabělost!“ křičel Halvar. „Ted' už je mi jasné, co se z toho vyklube. Pokračuj, Ulme!“

„Achájové přitáhli koně k městské bráně,“ pokračoval Ulme. „Tvářili se pokorně a nevinně. Řekli, že tentokrát přišli jenom proto, aby oslavili vítěze.“

„Vidíte je, chytráky!“ křičel rozhořčeně Halvar. „Ted' si vzpomínám, jak se na ně můj dědek Blöte kvůli tomu zlobil. Byli to všiváci, říkal. Všichni do jednoho to byli všiváci!“

„Tvůj děd měl pravdu,“ souhlasil Ulme.

„Děda Blöte měl vždycky pravdu,“ řekl Halvar.

„Achájové lhali, jako když tiskne,“ pokračoval Ulme. „Řekli, že poznají, kdy mají dost. A tentokrát narazili na odpůrce, kteří jsou silnější i statečnější než oni sami. Takový tam spustili náрек. Chtějí proto alespoň ukázat, že taky umějí prohrávat, a přišli tedy odevzdat dar na rozloučenou.“

„Slyšíte to?“ křičel Halvar. „Pěkný dar na rozloučenou!“

„Byli neuvěřitelně otrlí,“ řekl Ulme. „Ani se při tom lhaní

nezačervenali.“

„Veliký rámus by se taky nezačervenal,“ řekl Halvar. „Ani uši by mu nezrudly Ani jediný ušní lalůček.“

„Achájové tedy stáli před bránou města s tím koněm a řečnili a vnucovali se,“ pokračoval Ulme. „Říkali, že by se s Trójany velmi rádi zase spřátelili. Stěžovali si, že je nedůvěra Trójanů trápí. Propláčou kvůli tomu celé noci. Jsou zkrátka moc citliví.“

„Slyšíte to?“ křičel znova Halvar. „A teď chce Veliký rámus vyzkoušet stejný trik na nás!“

„Trójané byli poctivci,“ vyprávěl dál Ulme. „Tehdy byla Trója to, co dnes Flake. Trójané smýšleli o všech jen v dobrém. A tak nakonec souhlasili, aby Achájové vjeli s koněm do města, když jim na tom tolik záleží.“

„Já bych jim takhle nenaletěl, já nikdy ne,“ dušoval se Halvar. „Já jsem daleko chytřejší.“

„To určitě,“ řekl nepřesvědčivě Ulme. „Byla to past. Městská brána se otevřela a Achájové vtáhli s trojským koněm do města. Uvnitř toho koně byli schováni válečníci, kteří nevydali ani hlásku. Kdo měl rýmu, toho do koně nevzali. Nikdo z nich nesměl ani kýchnout, ani se vysmrkat, aby je neprozradil.“

„A nikdo z nich nesměl mít škytavku,“ podotkl jedovatě Tjure.

„Tjure, mlč!“ okřikl ho Halvar.

„Nikdo z nich nesměl mít ani rýmu, ani škytavku, ani kašel,“ potvrdil Ulme. „Potom achajské vojsko odtáhlo. Dokonce po sobě uklidili a celé prostranství před městskou bránou pěkně uhrabali. Říkali, že po sobě vždycky nechávají všude takový pořádek, jaký tam byl, než přišli. Trójané obcházeli dřevěného koně a obdivovali se mu. Krásná práce, libovali si. Postavíme ho doprostřed hlavního náměstí. Vydá za krásnou sochu v nadživotní velikosti.“

„Chtěli na tom asi vydělat peníze,“ poznamenal Halvar. „Mohla to být kulturní památka první třídy.“

„Ano, chtěli tím koněm přilákat turisty,“ potvrdil Ulme. „Byl to neobvyklý kůň a neobvyklé byly i okolnosti jeho vzniku. Trójané hned začali vymýšlet vhodnou reklamu. Navštivte Tróju – rekordně teplé koupání, rekordní počet slunečních dní, rekordně veliký a historický dřevěný kůň! Chtěli ho postavit do obrovského stanu a vybírat vstupné. Časem by přicházely spousty turistů, které by ubytovali v krásných bíle natřených hostincích s okny na jih – ovšem za drahé peníze! Kromě toho by si lidé z města mohli přivydělávat

pronajímáním pokojů. Rozhodli se, že si z toho koně udělají zlatý důl.“

„A nakonec je přivedl do neštěstí,“ řekl Halvar. „To taky říkal děda Blöte, ale víc už si z toho nepamatuju.“

„Ano, tak to bylo,“ řekl Ulme. „Večer šli jako obvykle spát, ale už se nevzbudili. Achájové, byli to samí zvlášť vybraní siláci, vylezli přesně ve tři v noci z koně. Vzali město útokem a neušetřili jediného Trójana. Všechny je zahubili.“

„Taková hanebnost!“ zvolal Halvar a sáhl si na krk. „Není nic horšího než smrt v posteli.“

„Achájové byli tehdy nejhorší zabijáci,“ uzavřel Ulme. „A souhlasím s tebou, že ten jejich trojský kůň, to byla šeredná lest.“

„Tak šeredná, že je pro Velikého rámuse jak dělaná,“ řekl Snorre. „Brzy přitáhne s koněm, a co uděláme potom?“

„Necháme ho stát před hradbou, co jiného,“ křičel Halvar. „Copak jsem neříkal, že nás s tím dřevěným koněm neoblaťne?“

Ted' se ale k věci chtěl vyjádřit Vike.

„Dokážeme něco lepšího,“ řekl. „Když je nepustíme do města, tak Veliký rámus zkusí něco jiného. Ale když je sem pustíme i s koněm, tak se jich třeba zbavíme jednou provždy.“

„Nesmysl!“ rozkřikl se Halvar. „To si sem máme pustit spoustu svalnatých Divousů? Aby nás všechny pobili?“

„To pokud možno ne,“ řekl Vike. „Na rozdíl od Trójánů přece víme, o co jim jde. Nejlepší válečníci Divousů si nalezu do koně a my je zajmeme. Zbývající Divousové budou jenom takoví, co mají rýmu a podobně.“

„To by možná stálo za uváženou,“ řekl Halvar. „Velikému rámusovi pak už zbudou jenom ti, co mají rýmu a podobně. Ti proti nám, silným vikingům pod vedením velikého Halvara, nic nezmůžou. Když o tom tak uvažuju, tak se mi to začíná docela zamlouvat. Ale jak zajmeme ty, co vylezou z koně?“

„To bude jednoduché,“ řekl Vike s klidnou sebejistotou. „Uplete velkou, silnou síť a přes toho koně ji přehodíme. Ovšem teprve až bude ve městě a brána bude zase pořádně zavřená.“

„To si dám líbit,“ křičel nadšeně Halvar. „To je výborný nápad! Takhle je zvládneme jednou rukou!“

„Taky si myslím,“ řekl Vike. „Divousové se chytanou do vlastní pasti. Vyřízneme do koně otvor a jednoho po druhém si je vytáhneme. A odzbrojíme je.“

„Ten otvor ani nebudeme muset dělat,“ řekl Ulme. „Jistě tam budou mít tajný východ.“

„Tím líp,“ řekl Halvar. „Už se těším, jak se budou tvářit. Doufám, že mezi nimi bude i ten náfuka Veliký rámus.“

Náčelník vikingů všechno pro jistotu promyslel ještě jednou. To už se téměř stalo jeho zvykem. Po chvíli se začal tvářit váhavě a ještě o chvíli později se celý zakabonil.

„Stát!“ řekl. „Proč na praktickou stránku věci musím pokaždé myslet jenom já? Jako třeba ta síť! Copak za tak krátkou dobu stačíme uplést tak velikánskou a silnou síť? Hlupáci!“

„Ale táto,“ ozval se Vike, „nač ty starosti, prosím tě! Divousové jednoduše počkají, ne? O tom, kdy koně pustíme do města, přece rozhodneme sami!“

„To je pravda!“ řekl vesele Halvar. „Budou muset pěkně počkat, protože o tom budeme rozhodovat my! Klid, drahý Rámusi, jen klid! Musíš počkat, až budeme mít na ty tvé nejlepší válečníky čas. Panečku! Já se snad uchechtám k smrti!“

Halvar se chytil za břicho a začal se chechtat, jako by opravdu chtěl smíchy umřít. Ostatní vikingové se přidali. Konečně jim svítlá naděje, a to vážná naděje!

Velká lest

Už následujícího dne byl kůň na místě.

Divousové se pořádně zapotili, než tu obludu dotáhli k městské bráně.

Vikingové i Bulaci žasli. Jednak byl nepravý kůň strašlivě veliký. Přitom se ale opravdu do puntíku podobal koni, všechno na něm bylo dokonalé. Měl krásný, bujný ohon, pěkně utvářenou hlavu a naprosto bezvadný hřbet.

Před koněm důstojně kráčel Veliký rámus. Byl pečlivě upraven a svátečně vystrojen a choval se jako o slavnosti.

Kolem krku měl lesklý hedvábný límec s pěkně háčkovanou krajkou. Na prsou mu visel těžký řetěz z čistého zlata. Kolem pasu měl uvázanou červenou sametovou šerpu, vpředu svázanou do zdobného uzlu.

Byl na něho náramný pohled!

Óvíval se velikým bílým ubrusem, který ukradl perskému králi. Kdo chce vyjednávat s nepřítelem, ten mává bílým praporem.

„Přišel jsem vyjednávat!“ křičel Veliký rámus ještě hlasitěji.

Halvar dělal hluchého, protože sít' byla hotova teprve z poloviny. Dal si ruku k uchu, zavrtěl hlavou a tvářil se, jako že nerozumí.

„Přišel jsem vyjednávat!“ křičel Veliký rámus ještě hlasitěji. „Divousov nabízí mírové jednání!“

Ani tentokrát se nedočkal odpovědi. Halvar se zašťoural prstem v uchu a naznačil, že si je musí pročistit.

Tohle k ničemu nevede, řekl si Veliký rámus, musím na ně jinak. Vikingové ze sebe dělají hluché a v tom případě pomůže jenom jedno. Musím využít toho, že to jsou vlastně bačkory.

A Veliký rámus začal hlasitě brečet!

Jako všichni, kdo se rádi litují, byl v brečení mistr.

Po tvářích se mu řinuly slzy, které si neustále utíral ubrusem.

„Přišel jsem jako přítel,“ vzlykal Veliký rámus a rty se mu chvěly jako malému dítěti. „Přicházím jako přítel a mírový vyjednávač, a vy děláte, jako byste neslyšeli! Řekněte mi aspoň vlídné slovo! Řekni

něco hezkého, Halvare z Flaku!“

Halvar tedy předstoupil, ale za zády mu stál Vike a šeptem mu napovídal.

„Milý Veliký rámusi,“ začal jemně Halvar, „jsme tak rádi, že ses přišel podívat. Tolik ti to sluší, máš takový pěkný uzal na bříše! Vidím, že ses polepšil, a proto ti rád něco hezkého řeknu.“

„Děkuji ti, jsi moc hodný,“ řekl pokorně Veliký rámus. „A co mi kupříkladu řekneš?“

„Že jsi jako jehňátko,“ řekl Halvar, div samou něhou nezašišlal.

„To jsi řekl hezky,“ předstíral nadšení Veliký rámus. „Já mám moc rád jehňátka! Za ta slova ti nabízím mír a kromě toho tě podaruju. Tenhle kůň je tvůj! Dávám ti ho na rozloučenou. Je to dar!“

„Ale to je příliš krásný dar!“ řekl Halvar. „Takový drahocenný dar ani nemůžu přijmout! Vždyť jsem ti vlastně jenom překážel!“

„Proč bys ho nepřijal?“ přemlouval ho Veliký rámus. „Jen mi musíš slíbit, že si na mě pokaždé vzpomeneš, když ho uvidíš! Vždycky si na mě vzpomeň, a taky si vzpomeň na ty krásné časy, kdy jsme se tu setkávali. Vždyť to vlastně byla spíš zábava, víd?“

„Je to přece jenom příliš drahocenný dar,“ odpověděl váhavě Halvar. „Vždyť ti ho ani nemám čím oplatit. Alespoň mi dopřej, abych se nejdřív poradil se svými podnáčelníky. Takovým velkým darem bys mě zahanbil! Přijď zítra!“

„To jsou zbytečné starosti,“ ujišťoval ho Veliký rámus, který měl co dělat, aby se ovládl. „Jen si to vezmi! Nedělej drahoty!“

„My Sveové máme takové zvláštní zvyklosti,“ řekl Halvar. „Neradi někomu zůstáváme něco dlužni. Proto chci čas na rozmyšlenou. Přijď zítra!“

Veliký rámus se musel přemáhat, aby vyloudil na rtech úsměv. Měl přitom takový vztek, že vykopal ze země několik trsů trávy.

„Tak si to tedy do zítřka rozmysli, když jinak nedáš. Přijdu zase v tuhle dobu. Koně tu ale nechám stát. Je příliš těžký.“

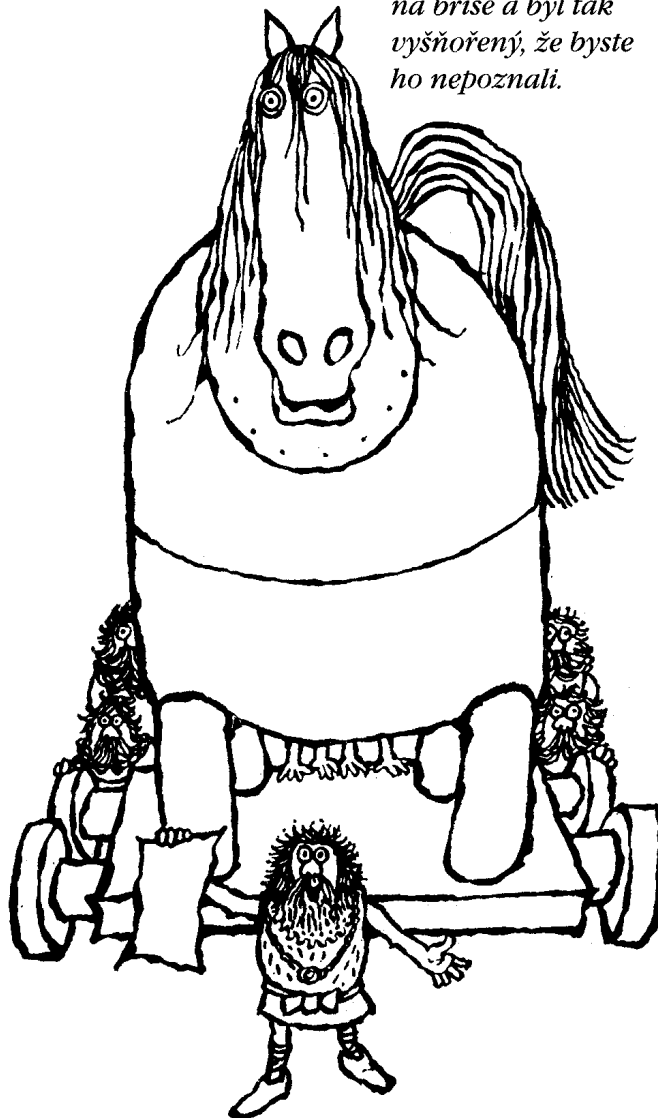
„Tak dobře,“ řekl ochotně Halvar, „jen ho tu nech. Zítra tě tu rád přivítám, drahý příteli!“

Halvar se na rozloučenou zdvořile uklonil a Veliký rámus taky. Pak odešel.

Když se vrátil do ležení, ponechal své zlosti volný průchod. Proklínal Halvara a nadával přitom, až si všichni muži v okruhu padesáti metrů zacpávali uši.

Příští den přišel náčelník Divousů zas.
Byl vystrojený v hedvábném límečku s háčkovanou krajkou a se

*Veliký rámus měl
sametovou šerpu
s ozdobným uzlem
na břiše a byl tak
vyšňořený, že byste
ho nepoznali.*

sametovou šerpou s ozdobným uzlem na břiše.

Vikingové ale ještě neměli síť hotovou. Potřebovali ještě získat čas. Veliký rámus musí počkat, ať chce, nebo nechce.

„Haló! Už jsem tady zas!“ volal náčelník Divousů. „Jistě jste se už domluvili. Ted' vám tam toho koně zatlačíme! Hej rup!“

„Jsi moc hodný,“ řekl Halvar. „Ale ještě jsme se nedohodli. Včera jsme o tom měli schůzi, ale někteří mluvili příliš dlouho, takže na několik důležitých podnáčelníků nepřišla řada. Bez nich bohužel nemůžu rozhodnout.“

„Proč bys nemohl?“ řekl Veliký rámus. „Vždyť nakonec stejně rozhoduješ ty, ne?“

„Rozhoduju ve všem kromě otázek týkajících se koní. Když jde o koně, musíme dospět k jednomyslnému závěru, takový je zákon Severu. O tom ty ovšem nemůžeš nic vědět.“

„Ale vždyť to není opravdový kůň,“ namítl Veliký rámus.

„Kůň jako kůň,“ řekl Halvar. „Zákon platí i pro napodobené koně. Mí podnáčelníci v tom nevidí žádný rozdíl.“

„Ale vždyť ten kůň vlastně vůbec není žádný kůň,“ zoufal si Veliký rámus a ve skrytu vykopl několik trsů trávy.

„Na tom nezáleží,“ trval na svém Halvar. „Když je to kůň, tak je to kůň. Jistě chápeš, že kvůli tobě nemůžeme měnit zákon. A proč taky spěchat? Přijď zítra v tuhle dobu a dostaneš odpověď!“

„Čestné slovo?“

„Čestné slovo.“

„Slyšeli jste, že mi dal čestné slovo?“ ptal se Veliký rámus a prosebně se rozhlédl kolem sebe. „Slyšeli jste to všichni?“

Svíral v ruce rukojeť meče, až po jeho prstech zůstaly v bronzu stopy.

Nakonec se přece jenom uklonil a Halvar se uklonil taky.

V ležení zase Veliký rámus nadával a klel, že to otrásl i těmi nejotřetějšími. Ucpávali si uši, ale ani to nepomáhalo.

Ještě štěstí, říkal si Veliký rámus, že muži ukrytí v dřevěném koni mají s sebou každý jeden tuřín. A že jsme jim nezapomněli udělat otvory na vzduch.

Další den přišel zas a byl stejně slavnostně oblečen jako prve.

„Tak co, drahý Halvare,“ začal, „ted' už jste se jistě domluvili. A jistě můj přátelský dar přijmete. Vždyť nás stál tolik práce!“

„V tom to právě je,“ řekl Halvar, „ten dar je příliš veliký. To je názor nás všech. Na druhé straně se tě ale nechceme nemile dotknout.“

A proto mám za nás za všechny vyjádřit uctivý dík.“

Sít' už totiž byla hotova!

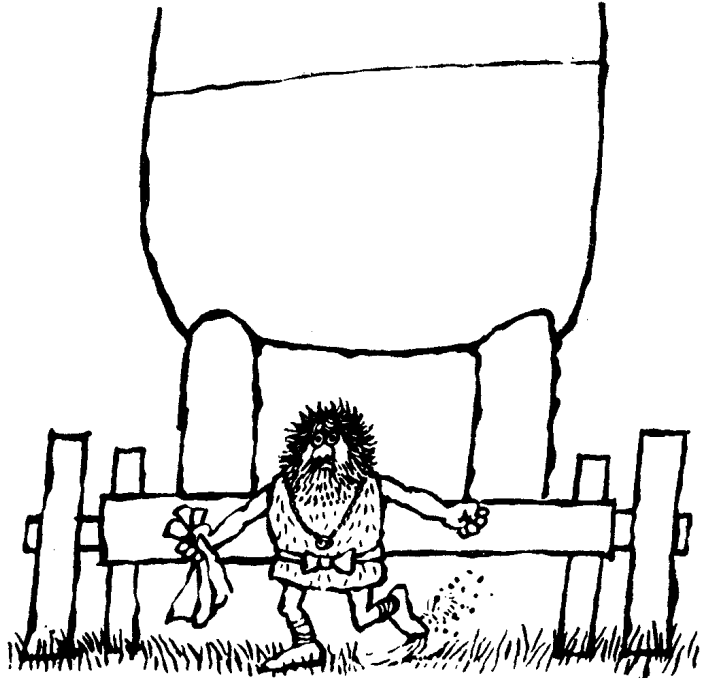
„Výborně, výborně, výborně!“ volal s úlevou Veliký rámus. „To jsi mi udělal radost. Tak vám tam toho koně hned zatáhneme. Buď tak laskav a řekni svým lidem, aby nám otevřeli bránu!“

Vike ale měl zlé tušení. Spolu s koněm mohlo do města proklouznout spousta Divousů. Třeba by hned vypustili ty, co jsou schováni v koni. Nebyl by to špatný nápad a skončil by velkým krveprolitím.

Vike Halvarovi něco pošeptal a Halvar na srozuměnou mrkl.

„Děkuji ti za dobrou vůli,“ řekl Halvar, „ale je tady moc bláta. Kůň by mohl uklouznout a rozbít se na kusy. Radši ho podložíme

*Veliký rámus se marně
snažil skrýt svůj vztek,
když Halvar jeho dar
na rozloučenou hned
nepřijal.*

trámy a zatáhneme ho do města až zítra.“

„Jak chceš,“ řekl zklamaně Veliký rámus. „Ale nezapomeň ho venku! Zatáhněte si ho, než bude tma. Jinak by vám ho někdo mohl ukrást.“

„Tak tedy bude stát na náměstí ještě dnes večer,“ slíbil Halvar. „A ještě jednou díky za všechno. Za dřevěného koně i za všechny koniny, které jsme spolu vyváděli.“

Veliký rámus se z plna hrdla rozesmál.

„To byl zatroleně dobrý vtip, Halvare,“ řekl. „Díky za dřevěného koně a za všechny koniny – to se ti podařilo!“

Nařídil svým mužům, aby jako pozdrav na rozloučenou zvedli oštěpy. Zároveň provolal vikingům čtyřikrát slávu.

Halvar ho zase poctil tím, že postavil své muže do řady, zvedl ruku a provolával slávu Divousům. Aby Velikého rámusu trochu pozlobil, provolal jim slávu jenom třikrát.

Vítězové mají poraženým provolat slávu třikrát a poražení vítězům čtyřikrát. Když zápas skončí nerozhodně, provolávají slávu obě strany čtyřikrát. Co tedy očekával Veliký rámus, to by jistě každý snadno uhodl.

Zpěnila se mu krev, ale tvářil se, jako by se nic nestalo.

Divousové odtáhli.

Vike si vlezl do vzdušného plavidla a vyletěl na výzvědy. Viděl nepřítele mizet v dálce. Ano, aby Velikému rámusovi jeho plán vyšel, musel v Halvarovi a jeho lidech vyvolat pocit, že nebezpečí pominulo.

Vikingové mezitím vtáhli dřevěného koně do města a postavili ho na náměstí. Tam přes něho rychle přehodili síť.

Nejlepší tesaři prozkoumali dřevěnému koni opatrně břicho.

A vida! Našli otvory pro vzduch i příklop. Bylo to dobře uděláno. Neodborník, který by neměl v prstech tak jemný cit pro dřevo, by to nenašel.

„Teď bude zábava,“ řekl zlomyslně Tjure.

„Bavíme se už teď,“ řekl Halvar. „Já jsem se alespoň už dávno takhle nebavil.“

„To já bych si to dovedl představit zábavnější,“ řekl Tjure. „A věděl bych, co pro to udělat. Zapálíme pod koněm ohýnek!“

„Ty ses zbláznil!“ rozhořčil se Halvar. „Co to povídáš, člověče? Jak by to dopadlo s těmi, co jsou uvnitř? To by ses, Tjure, ani trochu nestyděl?!“

„Snad není tak zle? Kdo říká, že bychom je nechali uhořet? Ale bylo by zábavné pořádně je postrašit. A slyšet je tam řvát a prosit o milost.“

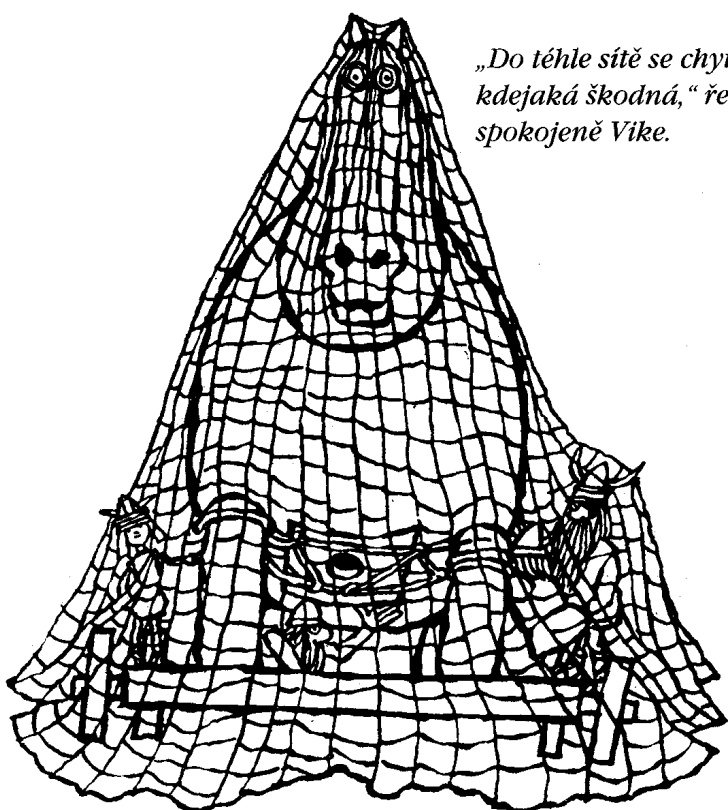
„Vždyť by přišli o rozum!“ řekl Vike. „Nebo by je ranila mrtvice a bylo by po nich!“

„Nalezli tam ze svobodné vůle,“ řekl Tjure. „Jak si kdo ustele, tak si lehne.“

„To jsou hloupé řeči,“ řekl Vike. „Ty nemáš rozumu ani za zlámanou grešli. Udělali, co jim Veliký rámus nařídil, protože jsou hloupí. A je na nás, abychom mysleli alespoň na svou dobrou pověst když už na nic jiného.“

„Taky si myslím,“ přidal se Ulme. „Co by o nás řekli světoví básníci?“

Všichni vikingové s tím jeden jako druhý souhlasili a Bulaci

*„Do téhle sítě se chytne
kdejaká škodná,“ řekl
spokojeně Vike.*

jakbysmet. Takové surovosti by se z nich nikdo nechtěl dopustit ani na Divousech. Tjure zůstal se svým návrhem sám – a s ostudou taky.

Vyřízli v koni díru, ale jenom tak velkou, aby jí Divousové prolezli jeden po druhém. Pak je tou dírou vytahali ven a odzbrojili je.

Divousové byli strašně překvapeni a dávali si přes obličej ruce.

Jejich velitel řekl, že takhle ho ještě nikdo neobelhal. Veliký rámus jim přísahal, že všechno půjde jako na drátkách. Měli se dostat ven ve chvíli, kdy vikingové budou spát, aby se jim město vzdalo bez boje. Pak mělo následovat velké plenění, při kterém by jim připadlo ode všeho to nejlepší.

Nakonec všechno dopadlo docela jinak! Po dlouhém čekání v koni, kde se div neudusili, byli odzbrojeni a zajati!

Velitel Divousů ukrytých v dřevěném koni byl tak rozhořčen a zklamán, že se rovnou zeptal svých mužů, jestli nechtějí přejít k Vikingům z Flaku. Všichni odpověděli, že ano, všichni bez výjimky a bez rozmýšlení. Slíbili, že budou dělat jakoukoli práci, jen když jim vikingové poskytnou jídlo a vlídné zacházení. Slibovali, že nebudou na obtíž, protože jsou zvyklí málo jíst. Téměř po celou dobu tažení dostávali poloviční příděl a mají pramalé nároky. Dostávali k jídlu většinou jenom tuřín a trpěli od toho nadýmáním. Nevšimli si toho vikingové, když je z dřevěného koně tahali ven? Divousové nechtěli Velikého rámusu už ani vidět, leda proto, aby mu zavřeli tu jeho drzou hubu.

Halvar ale řekl, že pro ně nemá v lodích místo. Co kdyby se dali do služeb Bulaků? Veliký rámus natropil v bulackém městě spoustu škody. Co kdyby lidem ve městě pomohli dát zase všechno do pořádku?

Divousové Halvarův návrh ihned přijali.

Pustili se s chutí do práce, šlo jim to od ruky a za krátkou dobu opravili všechny domy, které poškodili, když na ně pomocí praků metali kamení. Dřeli od rána do večera a nikdy si ani slovem nepostěžovali.

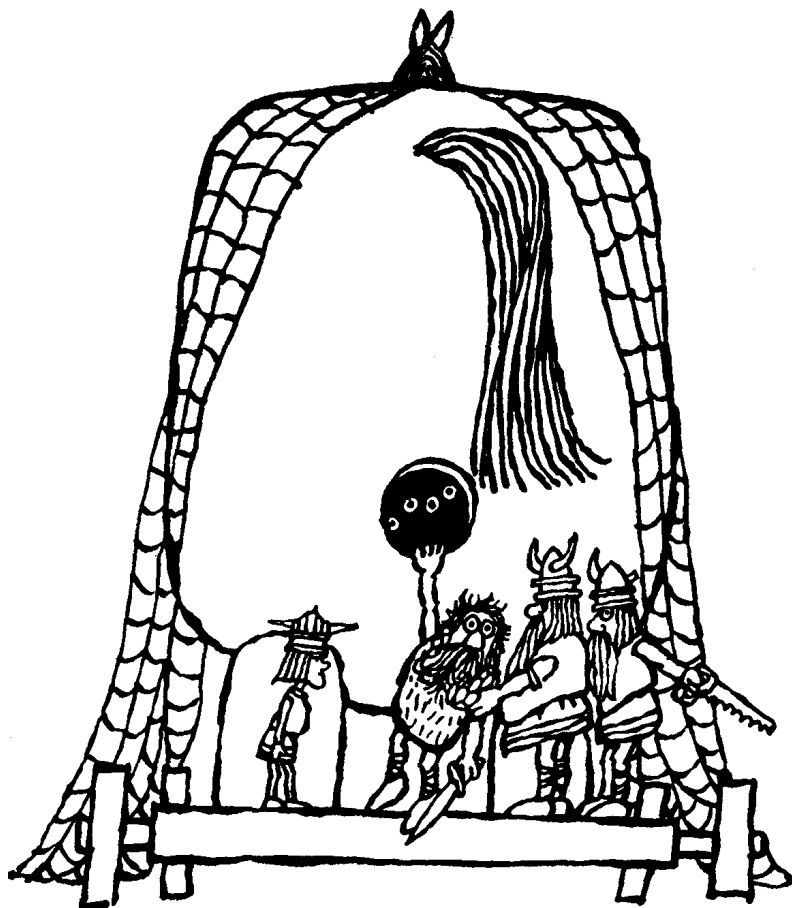
Zacházelo se s nimi vlídně a jídla dostávali dosyta. Díky tomu se časem změnili a chovali se vlídně a společensky. Ve volném čase učili bulacké děti stavět stany, opékat ryby na řeřavém uhlí a jiné věci užitečné pro ty, kdo táboří v přírodě.

Dostali nové šaty a byli rádi, že své staré kůže mohou konečně zahodit. Přistříhli si vousy, učesali si vlasy a hned vypadali jako

pořádní lidé. I vikingové si brzy začli pěstovat vousy podle nich.

Časem se hodně Divousů oženilo s Bulačkami a jejich dětem se říkalo Divbulaci. Byli šikovní a otužilí po Divousech. Když jim docházely síly, dokázali ze sebe vždycky ještě hodně vydat. Díky tomu z nich byli dobří vytrvalostní běžci a mnozí z nich se umístili v bulackém olympijském reprezentačním mužstvu. Během let získali zlaté a stříbrné medaile a národnímu mužstvu cenné body.

*Vikingové vyřezali
v koni díru a vytáhli
Divousy jednoho
po druhém.*

Veliký rámus v nebezpečí

A co Veliký rámus? Vrátil se, nebo se nevrátil?

Jistěže se vrátil, a to hned den poté, co se zbytkem svých lidí odtáhl. V noci totiž usilovným pochodem dorazili zpět k městu.

A tak stál Veliký rámus před hradbou znova. Byl přesvědčen, že ti, které poslal do města v dřevěném koni, už splnili svůj úkol.

Hlasitě rozkázal, aby mu otevřeli městskou bránu.

Tu vylezli všichni Divousové, kteří byli ukryti v dřevěném koni, na hradbu. Tam nastoupili do řady a vyrovnali se do zákrytu.

Pak Velikému rámusovi vynadali jako jeden muž. Řekli mu, že je hlupák a vejta a podvodník a tak podobně. A volali na něho, jen ať přijde blíž. Dobře vědí, že už má jenom podřadné mužstvo, kterého se nikdo nebojí.

Jejich rebelantské řeči způsobily, že se Veliký rámus ještě jednou rozzuřil. Město pro něho bylo ztraceno, jeho vlastní mužstvo ho uráželo a čekal ho už jenom neslavný návrat domů.

To ovšem musel na někoho svést!

Veliký rámus si přirozeně vybral za obětního beránka Mazaného Sinsibáda, který dřevěného koně navrhl. Podnáčelník ho přece tehdy ujišťoval, že je to nápad dobrý a vyzkoušený.

Dobrý a vyzkoušený – tumáš!

„Mazaný Sinsibád ke mně!“ křičel Veliký rámus. „Pojď sem, ty mizero, ty tluchubo! Tohle si odneseš!“

Veliký rámus zase jednou vzkypěl.

Ale Mazaný Sinsibád už si nalepil své ohnivé vousy a licousy. Procházel se teď mezi lučištníky a nevinně si pohvizdoval. Ani ho nenapadne se přihlásit.

„Mazaný Sinsibád ke mně!“ křičel Veliký rámus. „Dva haléře za odměnu tomu, kdo mi sem přivede tu ztracenou zmiji Sinsibáda živého nebo mrtvého!“

Když mužstvo o té vysoké odměně uslyšelo, probudila se v mužích chamtivost a nastal veliký ruch. Všichni začali hledat, div se nepřetrhli. Ale Mazaný Sinsibád byl natolik mazaný, že – hledal s

nimi! Jeho mazanost byla tak veliká, že si vzal všechny hledající lučištníky na povel. Rozdělil je na malé skupinky a rozeslal je na všechny strany. Měl ve velení zkušenost a k tomu ještě tu pravou zásobu slov, takže ho z lučištníků nikdo nepodezíral. Mysleli si, že dokud na ně někdo pořádně řve, je všechno v pořádku. Mazaný Sinsibád šel v čele, prohlížel křoví, rozhrnoval větve a zvedal ploché kameny.

Ale měl smůlu.

Zákeřný závan větru mu najednou ohnivé vousy odfoukl. Tím byl přede všemi odhalen.

Zbývala mu jediná možnost. Nasadil nejvyšší rychlost. Utíkal, aby zachránil holý život.

Veliký rámus ho ihned začal pronásledovat.

Mazaný Sinsibád měl rychlý start, a proto získal náskok. Ale Veliký rámus měl zase lepší průdušky, a proto získával metr po metru.

Vike se vznesl v dračím koši, aby mohl štvanici sledovat. Informoval vikingy, Bulaky i Divousy z dřevěného koně o tom, co vidí. Byl to první přímý přenos v dějinách lidstva. Posluchači jej sledovali s nevšedním napětím.

Veliký rámus se hrozivě blížil. Byl už za Sinsibádem jenom několik délek oštěpu a Sinsibád už sotva popadal dech.

Je se mnou konec, pomyslel si podnáčelník. Už mi nezbývá dost síly, abych se s ním popral, až mě dohoní, takže vlastně ani nemá smysl utíkat.

Tu uviděl v blízkosti močál.

Tady je má poslední příležitost, pomyslel si, musím udělat poslední zoufalý pokus. Třeba tu v tom bahně uvízneme oba, ale já jsem z nás dvou lehčí a mazanější. Mám lepší vyhlídky než Veliký rámus. Když se o to pokusím a on mě dohoní, jsem stejně ztracen.

Sinsibád měl z pekla štěstí. Zahlédl několik menších klád, které tvořily úzký můstek. Vedl přes nejnebezpečnější místo v močálu – z pevné půdy přes bezedné bahnisko na malý ostrůvek.

Sinsibád se dvěma dlouhými skoky přenesl na druhou stranu a pak klády zatáhl za sebou. Byl zachráněn. Byl v bezpečí! Ze sípajících průdušek se mu vydral hluboký, úlevný vzdech. Už by dlouho nebyl vydržel.

Veliký rámus mu byl v patách. Hlasitě a zuřivě nadával. Neudržel už v hlavě jedinou jasnou myšlenku. Věděl jenom, že musí

Mazaného Sinsibáda za každou cenu chytit. Ještě ke všemu uslyšel jeho drzý, vítězoslavný smích. Veliký rámus se řítil bezmyšlenkovitě dál!

Uháněl močálem, ale močál se pod ním bořil. Můstek z klád před okamžikem zmizel.

Veliký rámus spadl do bahna a klesal. Byl tím tak překvapen a měl takovou zlost a zmatek v hlavě, že ani nepochopil, co se s ním děje.

Až když stál po kotníky v bahně, trochu se mu v hlavě vyjasnilo. Konečně se pokusil vytáhnout nohy. Ale bylo pozdě.

Klesl až po břicho. Hrabal zoufale rukama v bahně. Pokoušel se vzepřít lokty, ale nikde nenalézal oporu.

Klesl až po ramena.

A klesl o další kus.

Už nebyl vidět ani zlatý řetěz, který mu visel kolem krku.

V tuto chvíli hrůzy se zdálo, že je Veliký rámus odsouzen k jisté záhubě.

Zíral rozšířenýma, krví podlitýma očima. Byla v nich hrůza, ale i lítost. Vzdal se, ale nebyl připraven umřít.

Ovšem nikdo at' si nemyslí, že Vike nečinně přihlížel. Naopak! To on uvedl vikinky do pohybu. Dal ze svého pozorovacího stanoviště znamení k poplachu už ve chvíli, kdy Mazaný Sinsibád od táhl klády. Už tehdy předvídal, co se asi bude dít. Viděl, jak se Veliký rámus zuřivě a bez rozmyslu žene vpřed.

S požárním rohem u úst vedl Vike své krajany cestou k místu nehody.

V čele běžel Halvar, rychlý jako mladík. Vike ho povzbuzoval.

„Přidej, táto, přidej!“ křičel. „Jde o život a jde o vteřiny! U jalovce zahni doprava. Pak u maliní doleva! A teď rovně k močálu! Přidej, táto, přidej! Ale dávej pozor!“

A Halvar předvedl, co dokáže viking ze staré školy. Letěl s větrem o závod. Uháněl jako kdysi v mládí, když mu dali poslední úsek ve štafetě Sveů proti Dánsku. Aby měl stejný pocit jako tehdy, popadl klacek. Byl to právě tento klacek, který Velikému rámusovi zachránil život!

Když k němu totiž Halvar doběhl, vykukovala náčelníkovi Divousů z močálu už jenom hlava. Byl to hrozný pohled na tu

*Za lehkonožým
Sinsibádem se v močále
plácal Veliký rámus.*

osamělou, opuštěnou hlavu, kolem které vůbec nic nebylo. Vypadalo to jako by byla useknutá a dočista bez těla.

Halvar se okamžitě vrhl jak dlouhý, tak široký na zem a popadl Velikého rámuse za silnou kštici. Ale Veliký rámus byl těžký a močál ho do sebe vsával. Halvar napnul všechny síly, aby močálu vzdoroval, napnul každický sval v těle. Musím ho udržet, dokud nepřiběhnou ostatní na pomoc, říkal si v duchu. Musím to vydržet, zdá se to nemožné, ale musím!

Napětím a námahou se mu potily ruce.

Opravdu za to nemohl – ale Veliký rámus se mu ze zpocených rukou vysmekl.

Je mi tě líto, ty starý uličníku, pomyslel si Halvar. Natropil jsi hodně zla, ale takovýhle konec jsem ti přece jenom nepřál.

Ale vtom už tu byl Snorre! Vrhla se pro Velikého rámuse a popadla ho za vlasy jen okamžik na to, co se Halvarovi vysmekl.

*Než ho Halvar stačil
chytit za vlasy,
klesl Veliký rámus
do bahna až po bradu.*

Ulme popadl Snorra za nohy a Brede popadl za nohy Ulma a Gorm popadl za nohy Breda.

Tak tu leželi nataženi jeden za druhým a tvořili dlouhý řetěz. Nejdál byl silák Gorm, mistr v přetlačování. Ten měl pod sebou pevnou půdu.

A táhli všichni čtyři.

Gorm tahal Breda a Brede tahal Ulma a Ulme tahal Snorra. A Snorre držel za vlasy Velikého rámuse. Naštěstí měl náčelník Divousů neobvykle dlouhé a pevné kořínky vlasů.

Kousek po kousku vylézal na světlo boží.

Byl vyčerpán, zkrotlý, vyděšený a neuvěřitelně špinavý. Když se nakonec dostal do bezpečí a vrátila se mu řeč, děkoval a děkoval a nevěděl, kdy skončit.

Sundal si z krku těžký zlatý řetěz a třesoucíma rukama jej očistil od bláta. Pak jej pověsil Halvarovi na krk.

„Tohle je lepší dar než ten kůň,“ vykoktal Veliký rámus. „A je upřímně míněný. Byl jsem největší lhář, ale teď říkám pravdu pravdoucí. Strašně se za svou minulost stydím. A když jsem teď samým studem přišel k rozumu, tak snad přece jenom mám ještě nějakou naději. Tisíckrát vám děkuju, vám všem, hodným lidem, kteří jste se kvůli mně tak namáhali! Vůbec jsem si to nezasloužil!“

Ten šperk měl stejně velkou cenu jako pět lodí i s nákladem. Halvar jej časem prodal a o peníze se spravedlivě rozdělil. Stačily na letní námořní cvičení a ještě zbylo na zimní zásoby.

Veliký rámus se vracel domů. Muži, kteří mu zbyli, si dělali starosti, že s ním asi teď už vůbec nebude k vydržení. Vždyť nikdy nedovedl prohrávat!

Ale jak se ukázalo, čekaly Divousy lepší časy. Z Velikého rámuse se totiž po zážitku v močále stal úplně jiný člověk. Změnil se. Změnil se doopravdy a jednou provždy.

Když v tom močále klesal nejdřív po pás a pak po prsa, v hlavě se mu rozsvítlo a věci se mu začaly jevit v novém světle. Najednou pochopil, že byl svému lidu pohromou. Když klesal do bahna od prsou po ramena, svítlo mu, že byl nenáviděn jako plíživý mor. Když klesal od ramenou po bradu, pochopil, že nebude nikomu na světě chybět.

Když ho potom zachránili, dospěl k velkému rozhodnutí. Od této chvíle bude konat dobro a svým zanedbaným, chudým Divousům bude dobrým otcem.

Tento slib Veliký rámus dodržel.

V první řadě nahradil všechny ty chudičké kozí kůže za měkké látky z česané příze. V tu chvíli přestalo veškeré svědění a vyrážky, které trápily jeho lid. Potom přivolal zahraniční holiče. Ti pak chodili od vesnice k vesnici a stříhali lidem vlasy a vousy. A hned se všichni cítili líp a začali se chovat společensky. Za třetí navázal se sousedními zeměmi mírumilovné obchodní styky. Do Divousova se díky tomu dostaly všelijaké tretky, ozdůbky, krajky a stuhy, a ženy se konečně mohly krásnit. Měly z toho radost a mnohem častěji vařily mužům jejich oblíbená jídla. Z Divousova se stala šťastná země.

Veliký rámus chtěl taky odškodnit ty, které vyplenil. Poručil písařům, aby pořídili seznamy veškerého majetku získaného neprávem. Pak všechno, všecičko poslal zpátky těm, kterým to

*Z Velikého rámuse
byl úplně jiný člověk.
Každé novorozeně
v Divousově podaroval
stříbrnou lžičkou.*

patřilo, a nešetřil výdaji za poštovné a dopravní výlohy. Nenechal si z kradeného ani hřebínek, ani špici k oštěpu, ba ani tkaničku do bot.

Když takhle všechno napravil, spočítal majetek, který mu opravdu patřil. Ke svému překvapení zjistil, že mu ještě zbývá tolik, že je vlastně boháč.

Měl dost, aby podaroval každé novorozeně v Divousově lžičkou z ryzího stříbra. Kde se narodilo dítě, tam zajel osobně se stříbrnou lžičkou, zaklepal na dveře, pronesl působivý projev a poblahopřál rodičům. Pro každou novopečenou maminku měl s sebou několik pěkných snítek mimózy.

Veliký rámus získal všeobecnou oblibu.

S pohnutím říkával: „Čím víc rozdám, tím víc získám. Jenom těmi lžičkami získávám všeobecnou oddanost a úctu.“

Pověst o tom, jak se změnil a k jakému dochází mezi Divousy pokroku, se šířila široko daleko. Dostala se až k nejpřednějším panovníkům té doby, kteří zasedali v Radě osvícených zemí. Veliký rámus se dokonce stal členem tohoto váženého shromáždění, a to bylo nemalé povýšení. Rada se usnášela o tak důležitých otázkách, jakými byly obchod, doprava a zákonodárství. Působila také jako smírčí soud, když mezi dvěma státy vznikly spory.

Veliký rámus získal svým tichým, mírným vystupováním v radě čelné postavení. Rada přijímala jednomyslně jeho návrhy o pomoci nevyvinutým zemím a o opatřeních proti námořním lupičům.

Členové rady zasedali podle určitého zasedacího pořádku. Seděli u dlouhého stolu, který měl tvar podkovy, a před každým delegátem byla tabulka. Náčelník Divousů měl před sebou tabulku, na které stálo napsáno:

DIVOUSOV, VELIKÝ RÁMUS.

Ponechal si totiž své staré jméno. Chtěl, aby mu připomínalo jeho špatnou minulost, všechna ta léta, kdy lidem pil krev a počínal si jako hulvát a neurvalec.

Veliký rámus zemřel jako všeobecně vážený muž a nad jeho odchodem všichni truchlili.

Na pohřeb přijeli mocní mužové z celého světa a přednesli dlouhé projevy. Král Sveů byl na takové řečnění příliš málomluvný, a proto za sebe poslal Ulma. To bylo moudré rozhodnutí a všichni ho za to

chválili. Ulme totiž složil smuteční báseň a mistrovsky ji na pohřbu přednesl. Nepřekonal ho dokonce ani slavný islandský básník Sturlusson, největší z největších, přestože se na pohřeb dostavil taky a snažil se vydat ze sebe to nejlepší. Nebyl zvyklý být druhý a vrátil se domů jako zlomený muž.

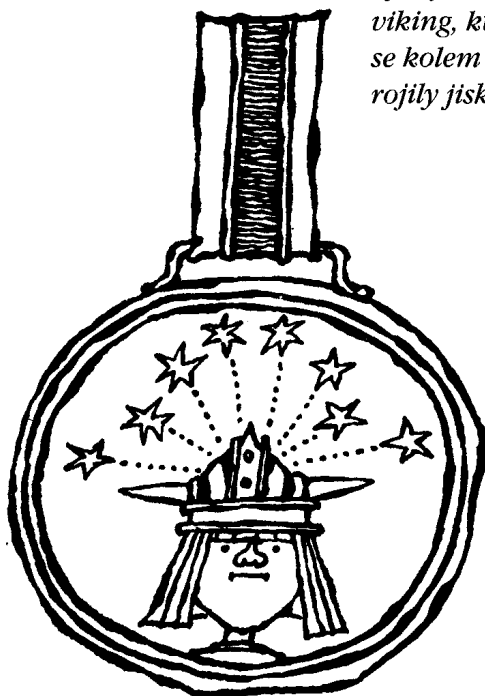
Když vikingové z Bulakie odcházeli, dostali na rozloučenou mnoho darů. Veliké prostranství uprostřed bulackého hlavního města bylo pojmenováno „Vikovo náměstí“. Všichni vikingové dostali pamětní medaili ve stříbře. Zruční bulaští raziči na nich zobrazili přemýšlejícího vikinga, kterému se kolem hlavy rojí jiskry.

Na zadní straně bylo heslo, které vymyslel nejlepší bulacký básník:

Chytrá hlava nad zlato.

Když jeli vikingové z Flaku do Birky na sněm, brali si pokaždé

*Sveové dostali
od Bulaků stříbrné
medaile, na kterých
byl vyražený malý
viking, kterému
se kolem hlavy
rojily jiskry.*

medaile s sebou. Pokud tam došlo ke sporům, ukázali všem nápis na medaili a prohlásili, že se kvůli hloupostem s nikým hádat nebudou.

Vike o sněmech dlouho přemýšlel.

Proč tam rozhodují vlastně jenom muži? Protože jsou silnější? Pak by přece stačilo, kdyby se tam vždycky sešli jenom nejpřednější vzpěrači!

Podle Vikova názoru bylo ve Flaku hodně žen, které byly chytřejší než jejich muži. I když se někdy taky zbytečně hádaly a chytaly odpůrce za slovo, tak se aspoň nesnažily přesvědčovat druhé pomocí klacků.

Vikův názor nakonec zvítězil a od té doby jezdila na sněm polovina mužů a polovina žen. Tím se vikingové z Flaku zapsali do dějin. Tjure a několik dalších hlasovali proti, ale ti osvícenější je přehlasovali.

Pod energickým vedením matky Ylvy prosadila ženská skupina na sněmu Sveů několik rozumných zákonů. Tak například byly dovoleny jenom takové souboje, v nichž šlo nejmén o dva páry volů. Předtím Sveové jeden druhého zabíjeli třeba kvůli dvěma párům knoflíků, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě, pro nic za nic se navzájem zabíjet. Díky tomuto novému zákonu zůstalo naživu hodně vikingů, kteří by jinak padli v soubojích. Mnohým dětem tak zůstali naživu otcové a jejich zemi schopní muži.

Obsah

VIKING VIKE KRÁLEM	4
Vike se bojí o uši	5
Vike zachraňuje	13
Vikingové z Flaku vzhůru do povětří!	23
Moudrý Torkel vyzve Vika	32
Velké utkání	37
Královský Vike	50
Tora s posilovačem počasí	78
Jak Islandčané o závod kýchali	93
VIKING VIKE V ZEMI MÁVINKŮ	102
Veliký orkán	103
Větrník Vilík a obláček Peřinka	112
Vike se nečekaně dočká pomoci	120
Radostné shledání	127
V dešti šípů	130
Další překvapení!	141
Hezoun Zlatovlas a noční čepice	148
Hezoun je zákeřný	155
Halvar je ohrožen	162
Hezoun Zlatovlas útočí	169
Hugge a Tugge přejdou na druhou stranu	177
Vike učiní hrozný objev	183
Veliká pranice a co bylo potom	191
VIKING VIKE A DIVOUSOVÉ	199
V obklíčení	201
Divousové v pasti	220
Divousové se změň v obry	230
Chůdy útočí	241
Další zákeřný pokus	252
Hradba se boří!	265
Velká věc	275
Velká lest	286
Veliký rámus v nebezpečí	295

Runer Jonsson

DRUHÁ KNIHA
VIKINGA VIKI

Ze švédských originálů
Vicke Viking Hederskung, Vicke Viking i Vinland
a Vicke Viking och burduserna,
vydaných nakladatelstvím LTs Förlag, Stockholm
v letech 1966 a 1967, 1969
přeložil Josef Vohryzek
Ilustroval Ewert Karlsson (EWK)
Graficky upravil Robert Rytina
V Klubu mladých čtenářů vydal jako svou 9810. publikaci
Albatros nakladatelství, a. s., právní nástupce, Praha, 2006
Odpovědná redaktorka Kateřina Závadová
Výtvarný redaktor Petr Urban
Technická redaktorka Arnoštka Svobodová
Sazba VR ateliér
Vytiskla Centa, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno
3. vydání
13-805-KMČ-006
14/55

Pro čtenáře od 9 let

KNIHKUPECTVÍ Albatros
Vinohradská 125, Praha 3, tel. 222 714 837

www.albatros.cz